

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ

ครุศาสตร์วิจัย 2562 ครั้งที่ 5

(Conference Proceedings)

**National Academic Conference
on Education 5th : NACE 2019**

"การวิจัยเพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนและสังคมอัจฉริยะ"

**คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**

การประชุมวิชาการระดับชาติ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ครั้งที่ 5 :2562
“ครุศาสตร์วิจัย2562/NACE2019: การวิจัยเพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนและสังคมอัจฉริยะ”

รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
(Conference Proceedings)
ครุศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 5: 2562
(National Academic Conference on Education: NACE 2019)

คำนำ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีความภูมิใจและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างสังคมให้เป็นสังคมอุดมปัญญา ด้วยการจัดโครงการ “การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตร์วิจัย 2562” ในครั้งนี้ อันถือเป็นการจัดประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยครั้งที่ห้าของคณะครุศาสตร์ และเป็นการจัดงานในระดับชาติเป็นครั้งที่สี่ ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากบุคลากรทางการศึกษา นักวิจัย นักวิชาการ และนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ดังปรากฏเป็นผลงานวิจัยในเล่มที่ท่านถืออยู่ในขณะนี้

การดำเนินงานจะประสบความสำเร็จได้ หากปราศจากความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งในส่วนผู้จัดและผู้เข้าร่วมงาน ที่ได้เสียสละกำลังกาย กำลังใจ ความคิด เวลา และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการส่งเสริมพัฒนาการศึกษาของชาติ ด้วยความตระหนักในสำคัญของการวิจัย และร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการสรรค์สร้างสังคมให้เป็นสังคมอุดมปัญญา อันเป็นจุดหมายปลายทางของการจัดการศึกษาที่ทุกภาคส่วนต่างมุ่งหวัง

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ประมวลบทความวิจัยที่สืบเนื่องจากการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตร์วิจัย 2562 เล่มนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความก้าวหน้าในองค์ความรู้ทางการศึกษา รวมทั้งเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของผู้ที่สนใจ และสังคมส่วนรวมได้ตามสมควรสืบไป

คณะครุศาสตร์

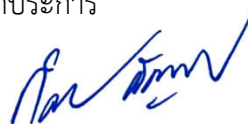
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

สารจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตระหนักและให้ความสำคัญของการสร้างผลงานวิจัย การนำผลการวิจัยไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ โดยมีนโยบายส่งเสริม และสนับสนุนให้ คณาจารย์ผลิตผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการบูรณาการ งานวิจัยกับการเรียนการสอน และมุ่งเน้นให้มีการสร้างผลงานวิจัยเชิงพื้นที่ รวมถึงวิจัยเพื่อรับใช้สังคม ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน นอกจากนี้การเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลงานวิชาการ ทำให้ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ให้งานอันมีคุณค่าเหล่านี้ได้ไปใช้ประโยชน์ และเผยแพร่ใน วงวิชาการอย่างกว้างขวาง

การจัดการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “ครุศาสตร์วิจัย 2562/ NACE 2019 : การวิจัยเพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนและสังคมอัจฉริยะ” ในครั้งนี้เป็นที่น่าสนใจที่ ได้รับความสนใจจากนักวิจัย นักวิชาการและนักศึกษา จากทั่วประเทศเข้าร่วมงานและนำเสนอ ผลงานวิจัยทางการศึกษาและรับใช้สังคม คณะทำงานได้ดำเนินการส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาบทความคัดเลือก พร้อมให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้บทความมีความเหมาะสม และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตามมาตรฐานคุณภาพของการประชุมระดับชาติ โดยได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์ ดร.สฤษดิ์ จตุรสีธา ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนางานวิจัย ได้มาเป็น วิทยากรหลักในการบรรยายในหัวข้อ “การวิจัยเพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนและสังคมอัจฉริยะ” ซึ่ง นับว่าเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัย นักวิชาการ รวมถึงนักศึกษาและบุคคลที่สนใจโดยทั่วไปนำไปพัฒนา วิชาชีพของตนได้อย่างเหมาะสม

ขอขอบคุณคณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรทุกคนใน คณะครุศาสตร์ ที่ร่วมแรงร่วมใจดำเนินการจัดการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “ครุศาสตร์วิจัย 2562 /NACE 2019 : การวิจัยเพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนและสังคมอัจฉริยะ” ครั้งนี้ ประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ

รองศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์

รักษาราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

สารจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้จัดการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “ครุศาสตร์วิจัย 2562 / NACE 2019 : การวิจัยเพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนและสังคมอัจฉริยะ” ในวันเสาร์ที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ ของคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงนิสิต นักศึกษา นอกจากนั้นยังเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางการวิจัยและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ตลอดจนพัฒนางานวิจัยไปสู่ชุมชนและสังคมต่อไป

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สัญญา จตุรสิทธิ์หา ที่ให้เกียรติมาเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “การวิจัยเพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนและสังคมอัจฉริยะ” ให้กับผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการในครั้งนี้ เพื่อจุดประกายแนวคิดในการใช้ชีวิตโดยพึ่งพาตนเองได้ในสังคมยุคดิจิทัล และขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาพิจารณาและประเมินบทความที่นำเสนอในการประชุมทางวิชาการที่มีคุณภาพ

หวังว่าการจัดประชุมวิชาการในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่านที่เข้าร่วมการประชุมในการนำองค์ความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สถาบัน และสังคมต่อไป ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการจัดงานในครั้งนี้ด้วยดี ทำให้การจัดการประชุมวิชาการครั้งนี้ดำเนินการด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ผู้จัดทำรวมบทความวิจัยจากการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 5 : 2562

วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ อาคาร 45 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์	สมุทรรักษ์	อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รองศาสตราจารย์สมชัย	โกศล	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีเยศ	สิทธิสรวง	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศธร	คำใจหนัก	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมผกา	โพธิลังกา	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีดิ์	สายสี	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

เจ้าของ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

กองบรรณาธิการ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ	รณเจริญ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์	ภูวิภาดาวรรณ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช	สุดสังข์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน	ฟูแสง
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์	ทองอ่อน
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา	โกวิทยางกูร
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิดา	แหล่มตระกูล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมเรศ	เนตาสีทธิ์

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

1. นายเศรษฐวิชัย ชโนวรรณ
2. นางสาวอัญชญา ศรีวรรณบุตร

สำนักงานกองบรรณาธิการ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง 52100

โทรศัพท์ 054-241303 มือถือ 083-5807665 โทรสาร 054-316748

อีเมล : edulpru@gmail.com เว็บไซต์ www.edulpru.com

หมายเหตุ

ทัศนะ แนวคิด และรูปแบบการนำเสนอบทความในเอกสารสืบเนื่องจากการประชุมนี้

เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน

คณะกรรมการพิจารณาบทความวิจัย (Peer Reviewers)

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตรวิชาลัย ครั้งที่ 5 : 2562

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ	รฐเจริญ	วิทยาลัยนครราชสีมา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์	ภูวิภาดาวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย	สุขจิตต์	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน	ฟูแสง	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญภา	ยืนยาว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์	ทองอ่อน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
7. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์	นิวัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
8. อาจารย์ ดร.จิราภรณ์	ปาลี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
9. อาจารย์ ดร.วิจิต	เทพประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
10. อาจารย์ ดร.สุตาภรณ์	ปัญญาพฤษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
11. ว่าที่เรืออากาศตรี ดร.บัญชา	สำรวรื่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
12. อาจารย์ ดร.สวนีย์	เสริมสุข	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐกานต์	ปันแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุมา	เมทธิธร	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงจันทร์	เดี่ยววิไล	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์	พรหมพันธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ฌอน	บัวกนก	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิดา	แหล่มตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมเรศ	เนตาสีธี	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
20. อาจารย์ ดร.กิตติยา	ปลอดแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
21. อาจารย์ ดร.เกษนี	อินอ้าย	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
22. อาจารย์ ดร.เกษทิพย์	ศิริชัยศิลป์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
23. อาจารย์ ดร.ณัฐ	รัตนศิริณกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
24. อาจารย์ ดร.ดวงพร	อุ้นจิตต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
25. อาจารย์ ดร.ปณตนนท์	เถียรประภากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
26. อาจารย์ ดร.ปริญญภา	สีทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
27. อาจารย์ ดร.พงศ์วัชร	พองกันทา	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
28. อาจารย์ ดร.พิชชา	ถนอมเสียง	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
29. อาจารย์ ดร.เยาวทิศา	นามคุณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

30. อาจารย์ ดร.สายชล	เพ็ญผดุงพร	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
31. อาจารย์ ดร.สุจิตรา	ปันดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
32. อาจารย์ ดร.สุธิดา	พลขานี	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
33. อาจารย์ ดร.สุธิษณา	โตธนายานนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
34. อาจารย์ ดร.อดุลย์	ปัญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอบทความวิจัย

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 5 : 2562

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์	ภูวิภาดาวรรณ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐกานต์	ปันแก้ว
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย	สุขจิตต์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงจันทร์	เดี้ยววิไล
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์	พรหมจันทร์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ฌอน	บัวกนก
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิดา	แหล่มตระกูล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน	ฟูแสง
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมเรศ	เนตาสีทิ
10. ว่าที่เรืออากาศตรี ดร.บัญชา	สำรวรรื่น
11. อาจารย์ ดร.กิตติยา	ปลอดแก้ว
12. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์	นิวรรตน์
13. อาจารย์ ดร.เกษนี	อินอ้าย
14. อาจารย์ ดร.เกษทิพย์	ศิริชัยศิลป์
15. อาจารย์ ดร.ณัฐ	รัตนศิริณิกุล
16. อาจารย์ ดร.ดวงพร	อุ้นจิตต์
17. อาจารย์ ดร.ปริญญาภา	สีทอง
18. อาจารย์ ดร.พงศ์วัชร	พองกันทา
19. อาจารย์ ดร.สายชล	เพ็ญผดุงพร
20. อาจารย์ ดร.สุจิตรา	ปันดี
21. อาจารย์ ดร.สุธิดา	พลขานี
22. อาจารย์ ดร.สุธิษณา	โตธนายานนท์

สารบัญ

คำนำ.....	2
สารจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.....	3
สารจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.....	4
ผู้จัดทำรวมบทความวิจัยจากการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครุศาสตรวิชา ครั้งที่ 5 : 2562.....	5
คณะกรรมการพิจารณาบทความวิจัย (PEER REVIEWERS).....	7
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอบทความวิจัย.....	8
● การศึกษารายกรณี : การจัดกิจกรรมแผนการเรียนรู้ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ โดย กนกวรรณ จันทะมะ จิราภรณ์ วงศ์สมศักดิ์ ชนิสรา ใจชัยภูมิ ศศิธร ณะบุตร.....	14
● การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศที่ใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน โดย กมลทิพย์ จิตใจเลิศจาม ปรรณนา โกวิทยางกูร.....	26
● การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติจากเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ เมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดย คมสัน ศรีบุญเรือง ปรัชญา เหลืองแดง พันธุ์ทิพา ใจแก้ว.....	37
● การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 โดย จันทเพชร ไกรโชค บัญชา สำรวรรณ อนุ เจริญวงศ์ระยับ ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล	49
● การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย โดย จาญพจน์ โกมล อมรัตน์ วัฒนธ.....	60
● การพัฒนาทักษะการสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ ในมาตราตัวสะกด แม่กด แม่กนและแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดย จิราภา กิ่งแก้ว.....	76

● การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์)	โดย ฉัตรญาณิน แก้วกอก บัญชา สารวยริน อนุ เจริญวงศ์ระยับ.....	88
● การพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วม สะเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	โดย ชลลัสมิณทร์ พรหมเสน รุ่งทิวา กองสอน.....	98
● การพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะ การสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA	โดย ดาวประกาย วงศ์คำ.....	108
● การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ	โดย ธนพร อรุณธัญญาวิรัช บัญชา สารวยริน ธนสาร เพ็งพุ่ม พชรวาลัย มีทรัพย์.....	119
● ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด โดย นพรัตน์ แต่งตั้ง เยาวทิวานามคุณ.....	131
● การศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย	โดย นลินี วรวงษ์ นงลักษณ์ ใจฉลาด.....	141
● การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอน แบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	โดย นันทน์ภัส นิยมทรัพย์ ภารดี ทรัพย์สิน สุทธิดา สุขจิตรจุล.....	153
● การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1	โดย บุญชนะ บุญโตนต์ นงลักษณ์ ใจฉลาด.....	164
● ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตร	โดย พชรดนัย วัชรธนพัฒนธาดา.....	177
● การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัว	โดย พัชรี ยิมสุโท บัญชา สารวยริน อนุ เจริญวงศ์ระยับ.....	192

- การศึกษารายกรณีการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง
โดย พิมพร วงศ์เชื่อนแก้ว นพมาศ สร้อยฟ้า ศศิธร รัตนบุตร ชนิสรา ใจชัยภูมิ.....207
- การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ ร่วมกับแนวคิด
- ห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครู
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
โดย เพ็ญผกา ปัญจนะ ปณพร ศรีปลั่ง.....221
- การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง
(Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R
โดย ภนิดา มูลจ้อย อมรรัตน์ วัฒนาร.....235
- การพัฒนาบทเรียน e learning วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ต.ท่าทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
โดย มรกต วงษ์มี บัญชา สารวยริน สมศักดิ์ ลิ้มคงงาม ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล.....247
- การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา
(1042401) โดยวิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
โดย เยาวทิวา นามคุณ.....257
- การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่เน้นการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา
ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ร่วมกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
(PLC) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
โดย วชิราภรณ์ สังข์ทอง สมยงค์ สีขาว วิษณุวิสิทธิ์ วงษ์เขียว เสาวภาคย์ วงษ์ไกร
ปาริชาติ ภูภักดี วราภรณ์ อาจคำไพ ธนาพูน วงค์ชา.....268
- การศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
โดย วนิดา คุณสิน นงลักษณ์ ใจฉลาด.....283
- ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจ
เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โดย วรางคณา ปินตา อมรรัตน์ วัฒนาร.....296
- การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดย ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร เอกลักษณ์ เพียสา.....310

- การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน
โดย สกลรัฐ ชโยดม ดารุณี นิพัทธ์ศานต์.....326
- การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง
โดย สิริธิดา เจริญชอบ บัญชา สารวยริน อนุ เจริญวงศ์ระยับ.....335
- การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3
โดย สุภาวดี ทองเทศ บัญชา สารวยริน อนุ เจริญวงศ์ระยับ ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล.....347
- การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับ
การดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม อำเภอแม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม
โดย สุรัชย์ กอฝัน เยาวทิวา นามคุณ 360
- การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์
โดย สุรภาพ สุปง บัญชา สารวยริน ธนสาร เพ็งพุ่ม พัทธราลัย มีทรัพย์ 371
- การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะ
โดย เสาวพร พงศ์ไพโรศรีกุล ปารรณา โกวิททางกูร.....383
- การพัฒนากิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดย อุมลรัตน์ บุปวาโรจน์ อมรรัตน์ วัฒนาร 394

การศึกษารายกรณี : การจัดกิจกรรมแผนแถมส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้

กนกวรรณ จันทะมะ¹ จิราภรณ์ วงศ์สมศักดิ์² ชนิสรา ใจชัยภูมิ³ ศศิธร รมะบุตร⁴

บทคัดย่อ

การศึกษารายกรณีครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมแผนแถม ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมแผนแถม ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กชายเอ(นามสมมติ) อายุ6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล3 ของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง ในภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แผนจัดกิจกรรมแผนแถม และแบบบันทึกความถี่ของพฤติกรรม ผลการศึกษาพบว่าการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงถึงการมีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรม เพิ่มขึ้นทั้ง 3 ครั้ง

คำสำคัญ : การศึกษารายกรณี, การจัดกิจกรรมแผนแถม, พฤติกรรมการเรียนรู้

¹ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (nammon0601@gmail.com)

² สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

³ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

⁴ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Case study : Tangram activities to promote learning behavior

Kanokwan Chantama¹ Jiraporn Wongsomsak² Chanidsara Jaichaiyapum³
Sasithrn Ranabut⁴

Abstract

This research was the study of Tangram activities to promote learning behavior. The purpose of this study was to study the learning behaviors of early childhood children with Tangram activities. The target sample used in the study named A (assumed name), 6-year boy, studying in kindergarten 3 of Laorutis School, Suan Dusit University, Lampang center in the second semester of the academic year 2018. The instruments used in the study were tangram the activity playing of Tangram play and frequency recording of behavior. The study indicated that the expressions of learning behavior reflecting their concentration and focusing on the activities had been increased for all 3 times.

Keyword : Case study, Event arrangement for tangram, Learning behavior

¹ Early childhood education in Suan Dusit University. (nammon0601@gmail.com)

² Early childhood education in Suan Dusit University.

³ Early childhood education in Suan Dusit University.

⁴ Early childhood education in Suan Dusit University.

1. บทนำ

การวางรากฐานของชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กปฐมวัยเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง เป็นความหวังของครอบครัว เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม เป็นผู้สืบทอดความดีงามของสังคม และความเป็นมนุษยชาติ เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ อนาคตของประเทศชาติจึงขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของเด็ก(ขวัญใจ จริยาธิศนกร, 2551. น.1) เด็กที่มีความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา และมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย จะเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป ฉะนั้นความสำคัญของเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุด สำหรับการพัฒนาของชีวิตตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ กล่าวว่า เด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง6 ปี เป็นระยะแรกที่สำคัญที่สุด เพราะเด็กในวัยนี้พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาเป็นไปอย่างรวดเร็ว พัฒนาการต่างๆ ในช่วงนี้จะเป็พื้นฐานสำคัญสำหรับพัฒนาการในวัยต่อไป (เยาพา เดเซคูปต์, 2542 อ้างใน กมลวรรณ อังศรีสุรพร, 2554. น.1)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก แล้วจะต้องพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านกระบวนการเล่นและพัฒนาเด็กอย่างครบถ้วนทั้ง4 ด้านของพัฒนาการ ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา การที่เด็กจะเกิดการเรียนรู้ได้อย่างง่ายโดยไม่รู้ตัวและเรียนรู้ด้วยความเพลิดเพลินสนุกสนาน การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child centred) เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง (authentic activity) ทั้งนี้จะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้แบบค้นคว้าและการมีปฏิสัมพันธ์ การใช้สื่อ และการปรับบทบาทของครูและเด็กตามหลักทฤษฎีของกลุ่มแนวคิดสร้างองค์ความรู้ (constructivist principles) เด็กแต่ละคนจะรับรู้ความรู้จากการถ่ายทอดและการฝึกทักษะเป็นสำคัญครูจะมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกให้กับเด็ก โดยให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถและสนใจ จัดกิจกรรมที่เปิดกว้าง ให้อิสระในการเลือก ให้เด็กได้รับความสนุกสนาน เสริมสร้างพัฒนาการทุกด้านทำให้เด็กเกิดความไว้วางใจในตัวครู กล้าคิด กล้าแสดงออก ทำให้เด็กมีความรู้และทักษะทางสังคมควบคู่กันไป(social competence) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542. บทสรุปผู้บริหาร(2))

การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการพัฒนาและเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง เพื่อเป็นรากฐานตลอดชีวิตของเด็ก ซึ่งกิจกรรมแผนกเป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกความคิดสร้างสรรค์จากการต่อชิ้นส่วนของแผนกเป็นรูปต่าง ๆ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการต่อชิ้นส่วนได้อย่างไม่จำกัดตามจินตนาการ ช่วยฝึกการใช้สมาธิ(สิวัณน์ มีสุวรรณ, 2558. น.23)โดยกิจกรรมแผนกการวาดรูป การสะท้อนความคิด การได้ปฏิบัติตามข้อตกลง เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะเห็นได้ว่าเด็กได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ และสติปัญญาสูงกว่าเดิม โดยเฉพาะพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ ในเรื่องการมีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรมได้ และยังส่งผล การด้านต่าง ๆ ดีเพิ่มขึ้นไปอีกทั้งเป็นกิจกรรมที่เด็กให้ความสนใจในกิจกรรมอย่างมาก และเมื่อจัดให้เด็กทำอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้เด็กมีสมาธิ มีความตั้งใจจดจ่อกับสิ่งที่ทำได้เป็นเวลานาน นอกจากนี้เป็นกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม การเพิ่มอุปสรรคหรือเพิ่มความท้าทายความสามารถของเด็ก จะทำให้เด็กมีความพยายามทำให้สำเร็จ และเมื่อทำสำเร็จอาจเสริมแรงโดยการชมเชย ชื่นชม หรือเสียงปรบมือ ส่งผลให้เด็กมีความมั่นใจและอยากจะทำกิจกรรมมากขึ้น

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจและประสงค์ที่จะส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ในด้านของการมีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรม เนื่องจากผู้ศึกษาได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กชายเอในระดับอนุบาลชั้น

ปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตลอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง พบว่าน้องมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในกลุ่มพฤติกรรมรบกวน ได้แก่ อยู่ไม่นิ่ง คู้เล่นขณะครูสอน เมื่อให้เดินแต่กลับวิ่ง พฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลเสียหรือเป็นปัญหากับต่อตัวเด็กโดยตรงในอนาคต อาจจะทำให้เด็กมีปัญหาในการเรียนรู้ พลัดในการได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากการเรียนหรือกิจกรรม และอาจมีปัญหในการเรียนในห้องเรียนในระดับที่สูงขึ้น ผู้ศึกษาเองจึงได้ศึกษาในเรื่องพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย จึงได้ข้อสรุปโดยใช้วิธีที่让孩子ได้ทำกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา และได้ปรึกษาและสัมภาษณ์กับครูประจำชั้น ในเรื่องพฤติกรรมของเด็กและสิ่งที่เด็กชอบและสนใจ ฉะนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมแทนแกรม เพื่อให้เด็กเป็นคนที่มีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรม โดยการสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เด็กเป็นคนที่มีสมาธิ จดจ่อ ตั้งใจ และมีความอดทน ในการทำการต่างๆ ซึ่งจะเป็นรากฐานชีวิตของเด็ก สามารถช่วยให้ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การดำเนินชีวิตประจำวัน และเป็นผู้ที่อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขสืบต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยหลังจัดกิจกรรมแทนแกรม

3. ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษารายกรณีครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมแทนแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรเป้าหมาย

ระดับชั้นอนุบาล 3 อายุ 6 ปี โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 คน

3.2 ระยะเวลาในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาทั้งหมด 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที

3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

การจัดกิจกรรมแทนแกรม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง จำนวน 3 แผนดังนี้ 1)แทนแกรมต่อตามภาพที่กำหนด (รูปภาพต้นแบบ) 2)แทนแกรมต่อตามจินตนาการ 3)แทนแกรมต่อตามโจทย์ที่กำหนดให้

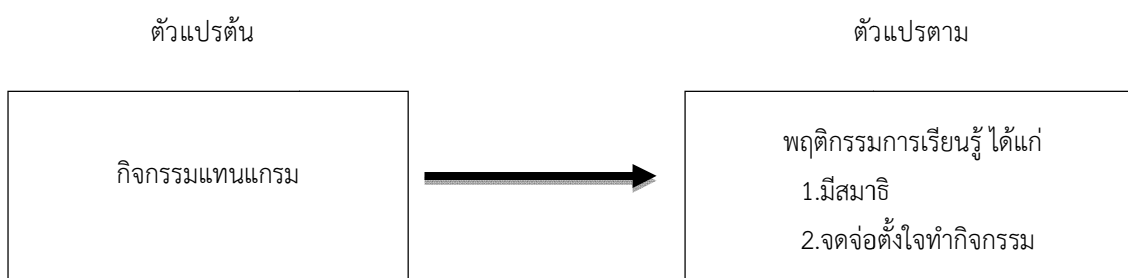
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษารายกรณีครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมแทนแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

4.1 พฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีสมาธิในการฟังน้อยมีสมาธิต่อการปฏิบัติกิจกรรมน้อยและแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกับเพื่อนในชั้นเรียนที่กำลังร่วมกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ครูแนะนำซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้เนื้อหาและประสบการณ์ระหว่างปฏิบัติกิจกรรมซึ่งข้อมูลนี้ได้จากการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนแบบรายบุคคลและปรึกษาครูประจำชั้นและครูกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน

4.2 กิจกรรมแผนเกม หมายถึง แผ่นตัวต่อปริศนาเป็นชิ้นส่วนรูปเรขาคณิตสองมิติมีทั้งหมด 7 แผ่น ประกอบด้วย รูปสามเหลี่ยมมุมฉากเล็ก 2 ชิ้น รูปสามเหลี่ยมขนาดกลาง 1 ชิ้น รูปสามเหลี่ยมมุมฉากขนาดใหญ่ 2 ชิ้น รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1 ชิ้น และรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน 1 ชิ้น ซึ่งเกิดจากแบ่งเส้นจากรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ในการจัดกิจกรรมออกแบบให้เล่นตามภาพที่กำหนด เล่นอิสระ และเล่นตามคำสั่ง

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษารายกรณีครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมแผนเกมส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้วิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 6.1 สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยภาพรวม
- 6.2 สอบถามครูประจำชั้น เพื่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกตและจดบันทึกให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น
- 6.3 หาโครงสร้างทางสังคมของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โดยใช้สังคมมิติเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3
- 6.4 สังเกตและบันทึกพฤติกรรม โดยเจาะจงที่เด็กชายเอ
- 6.5 สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนและบันทึกพฤติกรรมทั้งหมด 3 ครั้งพบว่า
 - 6.5.1 สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมครั้งที่ 1 ของเด็กชายเอ น้องเอถูกลงโทษที่มีพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่งขณะนั่งเป็นแถวเตรียมตัวออกจากห้องสมุด น้องเอจะนั่งไม่นิ่งโดยมีพฤติกรรมเอียงไปซ้ายข้างขวาบ้าง เอียงตัวลงนอนบ้าง เมื่อครูตำหนิก็จะนั่งนิ่งเพียงไม่ถึง 30 วินาที ก็จะมีพฤติกรรมดังกล่าวอีก จนกระทั่งครูปิดสวิตซ์ไฟห้องสมุด น้องเอถึงยอมนั่งนิ่งๆ อีกสักพักคุณครูจึงอนุญาตให้ออกห้องสมุดได้
 - 6.5.2 สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมครั้งที่ 2 ของเด็กชายเอ ขณะที่ผู้สังเกตอ่านนิทานให้ฟังน้องเอมีพฤติกรรมโน้มตัวลงกับพื้นถึงกึ่งนั่งกึ่งนอนแล้วอีกสักพักก็นอนกลิ้งซ้ายทีขวาที ผู้สังเกตจึงไปถามว่า “ทำไมน้องเอชอบนอนเตี้ยลงพื้นละคะ” น้องเอตอบ “เมื่อคืนน้องเอนอนหัวทิ่มและเล่นเกมส์”
 - 6.5.3 สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมครั้งที่ 3 ของเด็กชายเอ เมื่อครูสั่งให้เด็กๆ เดินไปยืนตรงเส้นตรงที่หน้าห้อง น้องเอกลับเดินก้าวยาวแล้วเพิ่มเป็นกระโดดและวิ่ง เมื่อครูอธิบายกิจกรรมน้องเอเพียงคนเดียวที่ไม่ตั้งใจฟัง ฟังในระยะแรกแต่ไม่ถึง 2 นาที น้องเอไม่ฟังแต่เล่นกับตัวเอง อีกสักพักก็สะกิดเพื่อนให้เล่นด้วย เมื่อเพื่อนไม่เล่นก็กลับมาเล่นกับตัวเองต่อ และเมื่อครูตักเตือนก็จะนั่งสักพักแต่ไม่ถึง 1 - 2 นาที ก็กลับมาเล่นไม่ฟังอีกและเมื่อครูให้เพื่อนออกมาสาธิตน้องเอก็หันมาดูแค่แป๊บเดียวก็กลับไปเล่นไปกระโดด ตีลังกาบ้าง เตะตัวลงกับพื้น

บ้าง เมื่อครูเตือนก็จะหยุดเพียงครูเดียวก็กลับมาทำพฤติกรรมเดิมต่อไปโดยไม่สนใจใคร เมื่อมีเพื่อนเล่นด้วยก็เล่นด้วย ถ้าครูตำหนิก็จะมองหน้าและหยุดพฤติกรรมไปชั่วขณะ แต่ก็หยุดไม่ถึง 1 นาที นอังกก็กลับมาทำพฤติกรรมนั้นๆ อีก เมื่อถึงเวลานอนได้ทำกิจกรรม นอังกเอ็งไปทำให้เสร็จเร็วๆ โดยไม่ได้ทำถูกต้องตามที่ครูอธิบายหรือสาธิตให้ดู ครูให้นอ้งเริ่มทำอีกครั้งแต่นอ้งกลับทำประชดเดิวนกรวยประมาณ 2 - 3 รอบและเปลี่ยนที่แล้ววนกรวยต่อไป ครูจึงเรียกนอ้งเอมาที่จุดเดิมอีกครั้งแต่ในครั้งนี้นอ้งมีเพื่อนจับมือและทำอีกรอบ นอ้งก็กลับมาอ้อมและทำตามเพื่อนด้วยดี เมื่อครูให้นอ้งทำกิจกรรมทดสอบอีกครั้งด้วยตนเองนอ้งก็ทำได้

เมื่อทราบพฤติกรรมและสรุปทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กชายเอ เพื่อศึกษาหาวิธีแก้ไขการปรับพฤติกรรมศึกษาพฤติกรรมเข้าใจและวิเคราะห์

6.6 การเลือกใช้เครื่องมือการศึกษารายการณ์ คือ จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแผนแกรมทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมแผนแกรม และบันทึกความถี่ของพฤติกรรมการเรียนรู้ ทั้งหมด 3 ครั้ง พบว่า

6.6.1 ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมแผนแกรมครั้งที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเด็กและครูร่วมกันสนทนาโดยใช้คำถาม ได้แก่ ชอบเล่นเกมส้ออะไรที่สุด และเคยเล่นเกมสที่นำขึ้นส่วนต่างๆ มาสร้างเป็นรูปภาพต่างๆ หรือเปล่า ขั้นสอนครูแนะนำแผนแกรมครุสาธิตวิธีการเล่นโดยสังเกตลักษณะแผนแกรม สังเกตภาพที่กำหนด และหยิบแผนแกรมวางประกอบตามที่ภาพกำหนด จากนั้นให้เด็กทดลองเล่นแผนแกรม โดยครูดูแล และครูกล่าวคำชมเชยเมื่อเด็กทำได้ตามข้อตกลงและทำงานสำเร็จ ขั้นสรุป เด็กตั้งชื่อผลงานของตนเองตามจินตนาการ

6.6.2 ทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมแผนแกรมกับประชากรเป้าหมายครั้งที่ 1 พร้อมบันทึกความถี่ของพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมแผนแกรมและบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงหรือพัฒนากิจกรรมแผนแกรม ครั้งที่ 2

6.6.3 ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมแผนแกรมครั้งที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเด็กและครูร่วมกันสนทนาและเล่นแผนแกรมขั้นสอนเด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง และครูแนะนำกิจกรรม โดยให้เด็กนำแผนแกรมมาต่อให้เป็นรูปต่างๆ ตามจินตนาการ และบันทึกโดยการวาดรูป จากที่ต่อแผนแกรมตามจินตนาการ และครูกล่าวชื่นชมเมื่อเด็กทำได้ตามข้อตกลงและทำงานสำเร็จ ขั้นสรุป เด็กตั้งชื่อผลงานและบอกเล่าผลงานของตนเอง

6.6.4 ทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมแผนแกรมกับประชากรเป้าหมายครั้งที่ 2 พร้อมบันทึกความถี่ของพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมแผนแกรมและบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงหรือพัฒนากิจกรรมแผนแกรมครั้งที่ 3

6.6.5 ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมแผนแกรม ครั้งที่ 3 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับแผนแกรมร่วมกัน ขั้นสอนเด็กและครูสร้างข้อตกลงร่วมกัน ครูแนะนำกิจกรรมและอธิบายกิจกรรม โดยกำหนดสิ่งที่เด็กจะต้องต่อ ได้แก่ หุ่นยนต์ แมงมุม และจรวดหรือยานอวกาศ และจากนั้นหยิบแผนแกรมมาวางตามจินตนาการให้เหมือนกับคำสั่งที่กำหนด แล้วให้เด็กลงมือปฏิบัติโดยครูดูแล และครูกล่าวคำชื่นชม เมื่อเด็กทำได้ตามข้อตกลงหรือตามคำสั่งและทำงานสำเร็จ ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุป โดยให้เด็กตั้งชื่อผลงานตนเองและบอกเล่าความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงาน

6.6.6 ทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมแผนแกรมกับประชากรเป้าหมายครั้งที่ 1 พร้อมบันทึกความถี่ของพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมแผนแกรมและบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม

6.7 บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมและบันทึกความถี่ของพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กๆ ครั้งของการทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมแผนแกรมทั้ง 3 ครั้ง

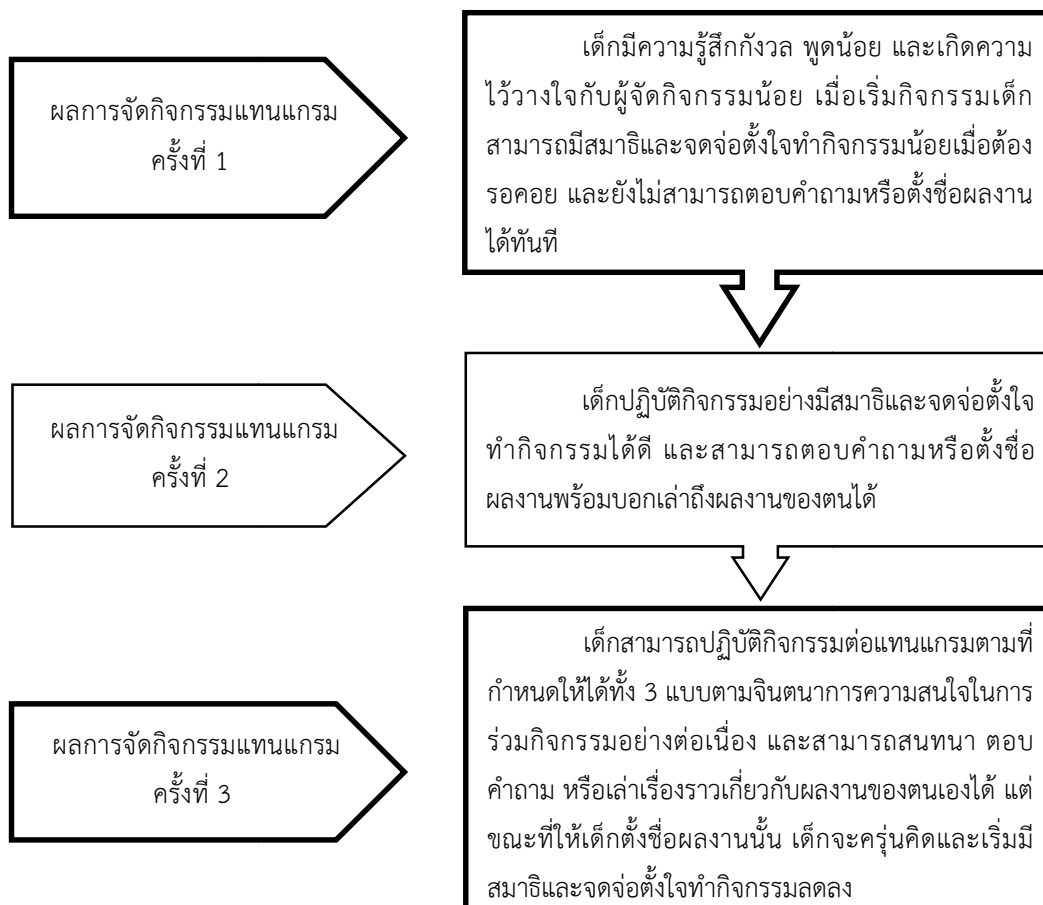
6.8 สรุปผลการจัดกิจกรรมแผนแกรมโดยประมวลผลความถี่ออกมาเป็นในรูปแบบของกราฟ

6.9 สรุปกระบวนการจัดกิจกรรมแผนภูมิสำหรับเด็ก

6.10 อภิปรายผลการจัดกิจกรรมแผนภูมิ

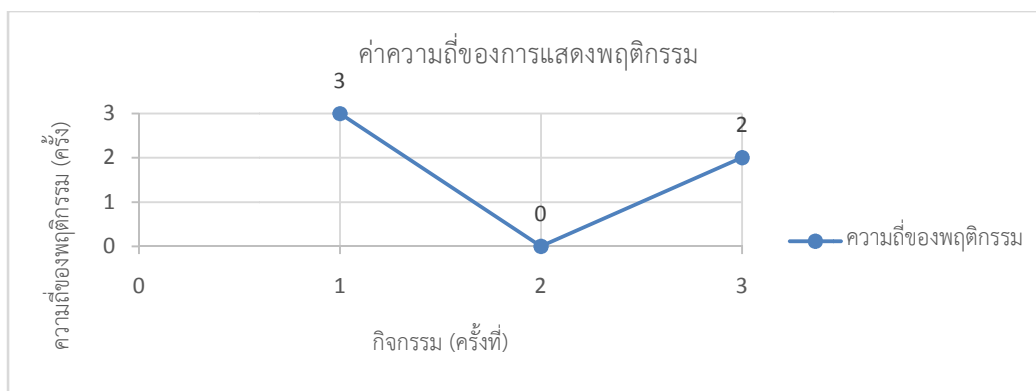
7. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการจัดกิจกรรมแผนภูมิเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

จากผลการจัดกิจกรรมแผนภูมิทั้ง 3 ครั้ง เห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมแผนภูมิเป็นกิจกรรมที่เด็กให้ความสนใจในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และการที่让孩子ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมอยู่ตลอดเวลาและเป็นกิจกรรมที่เด็กสนใจ รวมทั้งระดับความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ส่งผลให้เด็กนั้นมีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น

กราฟแสดงค่าความถี่ของการแสดงพฤติกรรมที่ปรากฏระหว่างทำกิจกรรมแทนแถมทั้ง3 ครั้ง ดังนี้

ภาพที่ 1 กราฟแสดงค่าความถี่ของการแสดงพฤติกรรมที่ปรากฏระหว่างทำกิจกรรมแทนแถม

จากกราฟแสดงค่าความถี่ของการแสดงพฤติกรรมที่ปรากฏระหว่างทำกิจกรรมแทนแถมพบว่า เมื่อจัดกิจกรรมแทนแถม ครั้งที่ 1 เด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ไม่มีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรม3 ครั้ง จัดกิจกรรมแทนแถม ครั้งที่ 2 เด็กไม่แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ไม่มีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรม และจัดกิจกรรมแทนแถม ครั้งที่ 3 เด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ไม่มีสมาธิและจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรม2 ครั้ง แสดงว่าในการจัดกิจกรรมแทนแถม ทั้ง 3 ครั้ง มีแนวโน้มของการแสดงพฤติกรรมที่ลดลง

8. อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมแทนแถม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแทนแถม ผลปรากฏว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมแทนแถม ส่งผลให้เด็กมีสมาธิ และจดจ่อตั้งใจทำกิจกรรมได้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมแทนแถมซึ่งผล การจัดกิจกรรมแทนแถม ครั้งที่ 2 ได้ปรับแผนการจัดกิจกรรมแทนแถม ให้สอดคล้องกับความต้องการหรือสอดคล้องกับพฤติกรรมของเด็กะหว่างการจัดกิจกรรมแทนแถม ครั้งที่ 1 จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมนั้นลดลง และผลการจัดกิจกรรมแทนแถม ครั้งที่ 3 ได้ปรับแผนการจัดกิจกรรมแทนแถมให้เด็กได้ปฏิบัติตามโจทย์ที่กำหนดให้ ซึ่งเด็กมีอิสระในการทำกิจกรรมน้อยลง จึงส่งผลให้สมาธิและจดจ่อตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

8.1 แนวคิดในการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรม

8.1.1 ขั้นนำ

กระตุ้นความสนใจเด็กโดยใช้คำถามเกี่ยวกับการเล่นเกม และชวนสนทนาถึงประสบการณ์เดิม สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ที่กล่าวไว้ว่า การกระตุ้นความสนใจให้เด็กเกิดความต้องการเรียนรู้เป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะพัฒนาให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ได้ ซึ่งความสนใจที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กต้องการเรียนรู้ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการกระตุ้นความสนใจเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังอย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (เชวงซ้อนบุญ, 2554. น.81)

8.1.2 ขั้นสอน

การสร้างข้อตกลง (การสร้างกฎ) สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของธอร์นไค์ กฎแห่งความพอใจ กล่าวคือ เมื่ออินทรีย์ได้รับความพอใจ จะทำให้พันธะหรือสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองมีความเข้มแข็งมั่นคง ในทางกลับกันหากอินทรีย์ได้รับความไม่พอใจจะทำให้พันธะหรือสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลง หรืออาจกล่าวได้ว่า หากอินทรีย์ได้รับความพอใจจากผลของการกระทำกิจกรรมก็จะเกิดผลดีกับการเรียนรู้ ทำให้อินทรีย์อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นอีกและในทางตรงกันข้ามหากอินทรีย์ได้รับผลที่ไม่พอใจก็จะทำให้ไม่อยากเรียนรู้หรือเบื่อหน่ายและเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติซ้ำ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของธอร์นไค์ กฎแห่งการฝึกหัด กล่าวคือ การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเรียนรู้และการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์ (เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์,2552.น.173) สอดคล้องกับ Watcharaphonchai(2550)กล่าวว่าการแสดงให้เห็นแบบอย่าง หรือการเป็นต้นแบบ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของแบนดูราเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมาก เป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวแบบสัญลักษณ์ และสาเหตุที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ด้วยการสังเกต คือ ผู้เรียนจะต้องเลือกสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้โดยเฉพาะ การเรียนรู้ด้วยการสังเกตประกอบด้วย 2 ขั้น คือ ขั้นการรับมาซึ่งการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางพุทธิปัญญา และขั้นการกระทำ ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมีทั้งตัวแบบในชีวิตจริงและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ และวิชาญ เพ็ชรทอง (2559.น.12) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระ โดยครูดูแล และให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ สอดคล้องกับแนวคิดของ(Vygotsky, 1997) วี กอทสกีเชื่อว่า การให้ความช่วยเหลือชี้แนะแก่เด็กที่อยู่ในลักษณะ Assisted Learning หรือScaffolding เป็นสิ่งสำคัญมากซึ่งจะเป็นส่วนช่วยให้พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของเด็กได้

8.1.3 ขั้นสรุป

การสะท้อนความรู้สึกรู้สึกนึกคิด สอดคล้องกับนวัตกรรมการศึกษาการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยกล่าวว่า แนวการสอนแบบธรรมชาติ เน้นการพูดเป็นหลักสำคัญโดยเน้นให้ผู้เรียนเคยชินกับแบบของภาษาพูดมากกว่าทักษะอื่นๆ แนวการสอนภาษาดังกล่าวไม่ได้ยึดความคิดที่ว่าทุกภาษามีแบบโครงสร้างของตนเองและในขณะเดียวกันไม่ใส่ใจในการเปรียบเทียบภาษาที่สอนกับภาษาของผู้เรียน (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537.น.26 อ้างใน รติรัตน์ คล่องแคล่ว,2551.น.13) การเสริมแรงทางบวก สกินเนอร์ (Skinner) (อ้างใน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ,2561)เชื่อว่า ถ้าเด็กได้รับการชมเชย และประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรม เด็กสนใจที่จะทำต่อไป เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ไม่มีใครเหมือนใครให้แรงเสริม เช่น ชมเชย ชื่นชม เมื่อเด็กทำกิจกรรมประสบผลสำเร็จ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ,2561)

8.2 ลักษณะเฉพาะของการจัดกิจกรรม

กิจกรรมแผนกรรม สามารถประกอบเป็นรูปร่างต่างๆ เช่น คน สัตว์ สิ่งของ หรือต่อกันเป็นรูปร่างต่างๆ ตามจินตนาการ หรืออาจเกิดจากการกำหนดรูปแบบและให้ต่อชิ้นส่วนต่างๆ ตามรูปแบบที่กำหนด

กิจกรรมทั้งหมด 3 รูปแบบ โดยมีลักษณะเฉพาะของการจัดกิจกรรม ดังนี้

8.2.1 แผนกรรมต่อตามภาพที่กำหนด (รูปภาพต้นแบบ)

8.2.2 แผนกรรมต่อตามจินตนาการ

8.2.3 แผนกรรมต่อตามโจทย์ที่กำหนดให้

1) แผนเกมต่อตามภาพที่กำหนด (รูปภาพต้นแบบ) ซึ่งลำดับแรกเด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง และครูแนะนำและสาธิตกิจกรรมแผนเกมโดยการสังเกตลักษณะของแผนเกมสังเกตภาพที่กำหนด (รูปภาพต้นแบบ) และหยิบแผนเกมต่อตามภาพที่กำหนด (รูปภาพต้นแบบ) จากนั้นให้เด็กหยิบแผนเกมมาต่อให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ โดยมีภาพที่กำหนด (รูปภาพต้นแบบ) ให้ดูเป็นตัวแบบในการต่อแผนเกมและให้เด็กตั้งชื่อผลงานของตนเอง เมื่อเด็กปฏิบัติได้ตามข้อตกลงและทำงานเสร็จ ครูจะกล่าวคำชมเชยและปรบมือให้กำลังใจแก่เด็ก ซึ่งกิจกรรมในครั้งนี้ใช้เวลา 30 นาที

2) แผนเกมต่อตามจินตนาการ ซึ่งลำดับแรกเด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง และครูแนะนำกิจกรรมแผนเกม จากนั้นเด็กลงมือปฏิบัติโดยนำแผนเกมมาต่อให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการ หลังจากนั้นบันทึกผลการวาดรูปจากที่เด็กต่อแผนเกม พร้อมตกแต่งระบายสีตามจินตนาการ เด็กตั้งชื่อผลงานและบอกเล่าถึงผลงานของตนเอง เมื่อเด็กปฏิบัติได้ตามข้อตกลงและทำงานเสร็จ ครูจะกล่าวคำชมเชยและปรบมือให้กำลังใจแก่เด็ก ซึ่งกิจกรรมในครั้งนี้ใช้เวลา 30 นาที

3) แผนเกมต่อตามโจทย์ที่กำหนดให้ ซึ่งลำดับแรกเด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง และครูแนะนำกิจกรรมแผนเกมโดยให้เด็กต้องต่อตามจินตนาการตามโจทย์ที่กำหนดให้ ได้แก่ หุ่นยนต์ แมงมุม จรวดหรือยานอวกาศ จากนั้นเด็กลงมือปฏิบัติโดยนำแผนเกมมาต่อให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามโจทย์ที่กำหนดให้ตามจินตนาการเด็กตั้งชื่อผลงานและบอกเล่าความรู้สึกของตนที่มีต่อผลงาน ระหว่างทำกิจกรรมคุณครูคอยดูแลและกล่าวชื่นชม เมื่อเด็กปฏิบัติกิจกรรมเสร็จก่อนเวลาเด็กสามารถเล่นแผนเกมตามอิสระตามเวลาที่ตกลงร่วมกัน (ขึ้นอยู่กับเวลาที่เหลือ) ซึ่งกิจกรรมในครั้งนี้ใช้เวลา 30 นาที

จากการศึกษารายกรณีครั้งนี้ โดยการใช้กิจกรรมแผนเกมรูปแบบตัวต่อปริศนามี 7 แผ่น ซึ่งสามารถนำมาประกอบเป็นรูปร่างต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กให้ความสนใจในกิจกรรมอย่างมาก ส่งผลให้เด็กมีสมาธิ มีความตั้งใจจดจ่อกับกิจกรรม และปฏิบัติตามคำสั่งที่ฟังให้ปฏิบัติได้ดีมาก ซึ่งเด็กสามารถตอบคำถามได้ รวมถึงสะท้อนความคิดความรู้สึก และบอกเล่าเรื่องราวของผลงานที่มาจากประสบการณ์เดิมและจินตนาการของเด็กเอง เมื่อเด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่เพิ่มความท้าทายความสามารถของเด็ก จะเห็นได้ว่าเด็กมีความพยายามจะทำให้สำเร็จ เมื่อทำสำเร็จเด็กจะแสดงท่าทางที่แสดงถึงความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตัวเอง เมื่อได้รับคำชมเชยชื่นชม หรือเสียงปรบมือ เด็กมีความมั่นใจและอยากจะทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นจากกิจกรรมที่ให้เด็กทำเป็นกิจกรรมที่เด็กสนใจและชอบ และจัดให้เด็กทำอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้เด็กมีสมาธิ มีความตั้งใจจดจ่อกับสิ่งที่ทำได้ดีขึ้น

8.3 สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

เกมแผนเกม เกมเพื่อการเรียนรู้แบบแผนเกมเป็นแผ่นตัวต่อปริศนามี 7 แผ่น ซึ่งสามารถนำมาประกอบเป็นรูปร่างต่าง ๆ โดยเมื่อขณะไม่ได้เล่นจะถูกเก็บไว้ในลักษณะสี่เหลี่ยมเชื่อว่าแผนเกมมีต้นกำเนิดจากราชวงศ์ชางของประเทศจีน โดยแผนเกมนี้มีชื่อเรียกภาษาจีนอีกชื่อหนึ่งว่า “ฉีเฉียวตู” แผนเกมเป็นชิ้นส่วนรูปเรขาคณิตสองมิติที่สามารถสร้างชิ้นได้โดยเขียนเส้นต่างๆ ลงบนรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะได้รูปสามเหลี่ยมมุมฉากเล็ก 2 ชิ้น รูปสามเหลี่ยม ขนาดกลาง 1 ชิ้น รูปสามเหลี่ยมมุมฉากขนาดใหญ่ 2 ชิ้น รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1 ชิ้น และรูปสี่เหลี่ยมด้านขนานอีก 1 ชิ้น ซึ่งรูปสามเหลี่ยมขนาดกลาง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ล้วนแล้วแต่มีพื้นที่เป็นสองเท่าของสี่เหลี่ยมมุมฉากเล็ก สามเหลี่ยมมุมฉากขนาดใหญ่ แต่ละชิ้นมีพื้นที่เป็น 4 เท่าของสี่เหลี่ยมมุมฉากเล็ก 1 ชิ้น และมุมที่เกิดขึ้นในชิ้นส่วนทั้ง 7 ชิ้น มีอยู่เพียง 3 แบบ คือมุมฉาก มุม 45 องศา และมุม 135 องศา โดยกฎการเล่นเกมแผนเกม คือ การเลื่อน หมุน และพลิก ชิ้นส่วนทั้ง 7 นั้นให้เป็นภาพต่างๆ โดยอาจจะเป็นคน สัตว์ หรือสิ่งของ

ก็ได้ การต่อภาพแทนแตรมจะต้องไม่มีขึ้นส่วนใดเสริมขึ้นมาหรือขาดไปจากเจ็ดขึ้นจึงจะสมบูรณ์ อีกทั้งแตรมช่วยฝึกความคิดสร้างสรรค์จากการต่อขึ้นส่วนของแตรมเป็นรูปต่างๆ ได้อย่างไม่จำกัดตามจินตนาการช่วยฝึกการใช้สมาธิ อีกทั้งยังช่วยฝึกการใช้ความจำ(สิวัณน์ มีสุวรรณ, 2558. น.22-23)ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลัคนะณาสโนฤทธิ์ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก ผลการศึกษาพบว่าการเล่นแตรมส่งผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเพิ่มขึ้น ทั้งการช่วยเหลือ การแบ่งปัน การยอมรับผู้อื่น ซึ่งผลการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาช่วยส่งเสริมให้พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยรวมและรายด้านสูงขึ้นอย่างชัดเจน และสิวัณน์ มีสุวรรณ (2558) การพัฒนาเกมแตรมร่วมกับเทคโนโลยีออกเมนเตดเรียลลิตี พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน เพิ่มขึ้น

8.4 สภาพแวดล้อม

รัตติยา ทอนพลกรัง(2557.น.23 - 24) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมขณะเด็กทำกิจกรรม ซึ่งเป็นห้องที่มีแสงสว่างเพียงพอ เงียบสงบปราศจากสิ่งรบกวนและสภาวะตึงเครียดหรือแรงกดดัน และภายในห้องรวมถึงผู้จัดกิจกรรมให้ความรู้สึกที่เป็นกันเองและให้ความรู้สึกที่ผ่อนคลายกับเด็ก เป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมอย่างมาก ดังนั้นสภาพแวดล้อมส่งผลให้เด็กทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความตั้งใจ และจดจ่อกับสิ่งที่ทำ เด็กได้แสดงความสามารถกระบวนการคิดต่าง ๆ และแสดงความเป็นตัวตนของเด็กได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้จัดกิจกรรมได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของเด็กได้ชัดเจนอย่างมาก โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Bronfenbrenner (1994) เชื่อว่าการเกิดพฤติกรรมไม่สามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยเพียงปัจจัยเดียว ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้นเป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวบุคคลมากที่สุด ซึ่งความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างระบบบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ระดับจุลภาคหรือระดับเล็ก (Microsystem) เป็นระบบความสัมพันธ์ในระดับแรก ประกอบด้วยตัวของบุคคล ได้แก่ ปัจจัยทางด้านชีวภาพ การเรียนรู้ อารมณ์ ความเชื่อและทัศนคติของบุคคล และบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์หรือมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมใกล้ ๆ ตัว ได้แก่ ในครอบครัว โรงเรียน เพื่อนบ้าน เช่น ความเชื่อหรือพฤติกรรมของบิดา มารดา ย่อมส่งผลต่อทัศนคติและการแสดงออกต่อพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ของเด็ก ความสัมพันธ์ในระดับนี้จะมอิทธิพลมากที่สุดต่อพฤติกรรมของเด็ก

8.5 ข้อเสนอแนะ

การจัดกิจกรรมแตรมครูคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะ อำนวยความสะดวก กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและคอยอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม และออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของเด็ก เพื่อให้เด็กบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

การนำกิจกรรมไปพัฒนาครั้งต่อ ในการพัฒนาสื่อแตรม ให้มีความหลากหลายของรูปทรงและจำนวนชิ้นที่มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์และสร้างสรรค์ในการประกอบแตรม ตามจินตนาการได้มากยิ่งขึ้น และส่งเสริมกระบวนการคิด รวมถึงให้สนุกสนานที่รับรู้ และกิจกรรมนี้สามารถนำไปใช้กับเด็กที่มีพฤติกรรมเหมือนกันได้ แต่ควรปรับปรุงหรือพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของเด็กแต่ละบุคคล

9. เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ อังศรีสุพร. (2554). การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ. (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ขวัญใจ จริยาธิศนกร. (2551). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- เชวง ช้อนบุญ. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ MATH – 3C เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย. (ปริญาการศึกษาดุขบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์. (2552). วิชาหลักสูตรกับการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- รติรัตน์ คล่องแคล่ว. (2551). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทยอีสาน. (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- รัตติยา ทอนพลกรัง. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวของนักเรียนชายอาชีวศึกษาในจังหวัดสุรินทร์. มหาวิทยาลัยบูรพา
- ลักคณา เสนอกุที. (2551). ผลการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชาญ เพ็ชรทอง. (2559). การพัฒนาระบบการสร้างชิ้นงานเพื่อประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ผ่านชิ้นงาน รายวิชา การวัดและการควบคุมทางอุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2558). การพัฒนาเกมแทนแกรมร่วมกับเทคโนโลยีออกเมนต์เรียลลิตี. พิษณุโลก; มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส). (2562, มีนาคม 13). หลักการแนวคิดของนักทฤษฎีสำหรับเด็กปฐมวัย. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก https://www.kidactiveplay.com/content.php?types=learn&content_detailid=534.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. ม.ป.ท.: ม.ป.ม.
- Watcharaphonchai. (2562, มีนาคม 13). ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bandura. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://watcharaphonchai.blogspot.com/2007/08/bandura.html?fbclid=IwAR11qdGctqyxzM-ebH7i7OzqtFu52WmlBsi6kiIVxnJsb4eAzKtV1gQY5Dk>.

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศที่ใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน

กมลทิพย์ จิตใจเลิศงาม¹ ประรณนา โกวิทยางกูร²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) และเพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 27 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest - Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่าหลังเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านพฤติกรรมพบว่านักเรียนให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ สูงสุด ($\bar{X}$ = 3.59)

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

¹สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (kamontip717@gmail.com)

²สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

A STUDY OF THE ACHIEVEMENT BY USING GAME TO ORGANIZE
LEARNING PROCESS ABOUT PROCESS OF CHANGING THE WORLD
ASTRONOMY AND SPACE BY FORMAT 5Es LEARNING CYCLE MODEL OF
MATHAYOM 4WACHIRAPASANG SCHOOL LAMPHUN

Kamontip Jitjailertgam¹ Pratana Govittayangkul²

Abstract

The purposes of this research was to compare the achievement and study desired characteristics by format 5Es learning cycle model. The target group was 27-student of Mathayom 4/1 at Wachirapasang School by Simple Random Sampling and the research design was One Group Pretest - Posttest Design. The experiments instruments were: pretest, posttest and the desired characteristics evaluated form. The statistics were mean, standard division (S.D.) and T-test. The finding of the research was after learning by format 5Es learning cycle model the achievement was higher than before at the 0.05 level of significance and the behavior of study desired characteristics is in high level ($\bar{X}$ =3.59).

Keyword : Learning Achievement, Format 5Es learning cycle model, Mathayomsuksa 4

¹Branch of Physics, Faculty of Science, Lampang Rajabhat University (kamontip717@gmail.com)

²Branch of Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

1. บทนำ

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างมากในโลกปัจจุบันและในอนาคตเพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับชีวิตทุกคน ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานอาชีพต่าง ๆ เครื่องมือเครื่องใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและในการทำงาน ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่น ๆ ความรู้วิทยาศาสตร์ช่วยให้เกิดองค์ความรู้และความเข้าใจในปรากฏการณ์ธรรมชาติมากมายมีผลให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างมาก ในทางกลับกันเทคโนโลยีก็มีส่วนสำคัญมากที่ทำให้มีการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิทยาศาสตร์ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลต่อสิ่งต่าง ๆ บนโลก เพราะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และการพัฒนาประเทศในทุกๆด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้อยู่ดีกินดี ช่วยพัฒนาบุคคลให้มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถนำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ ทุกประเทศจึงจัดให้มีการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้แตกฉานทางด้านวิทยาศาสตร์(Yager,1984: 194 อ้างถึงในสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546 1-5) ดังนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผลต่อมนุษย์ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว มนุษย์จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาเรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ซึ่งผู้วิจัยต้องการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจได้อย่างถูกต้องและนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ในสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปจากเนื้อหาเรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ จะเกี่ยวกับ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยาและสามารถสำรวจตรวจสอบ อธิบายการเกิด แผ่นดินไหวการเกิดภูเขาไฟ และระบุแหล่งที่ทำให้เกิดแผ่นดินไหวของโลกและของไทยได้ และให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสาร, การคิดวิเคราะห์, การแก้ปัญหา จนกระทั่งสามารถเชื่อมโยงลงมือปฏิบัติอันเป็นการนำเอาความรู้วิทยาศาสตร์ไปใช้ได้จริงสามารถนำความรู้ วิทยาศาสตร์ไปช่วยพัฒนาความคิดรวบยอด ทักษะการนำ ไปใช้ ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของผู้เรียน สามารถสื่อสารคำถาม คำตอบข้อมูลและสิ่งที่นักเรียนค้นพบจากการเรียนรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ จากการสอบถามครูโรงเรียนวชิรป่าซาง ที่ทำการสอนในเนื้อหา รายวิชา วิทยาศาสตร์ ในส่วนของเนื้อหาเรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ถึงสภาพ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 พบว่า นักเรียนมีมีแนวคิดที่หลากหลายเกี่ยวกับ เรื่องการเปลี่ยนแปลงของโลก, โครงสร้างโลกและผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก ซึ่งหลังจากสอนเนื้อหาความรู้จบไปแล้วนักเรียนส่วนใหญ่สามารถบอกนิยามหรือความหมาย พร้อมทั้งยกตัวอย่างกิจกรรมต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง แต่นักเรียนไม่สามารถอธิบายเชื่อมโยงจากนิยามไปสู่กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวันที่ยกตัวอย่างมาได้แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เรียนรู้โดยการจดจำจากตำราหรือจากสิ่งที่ครูบอก โดยไม่ได้เข้าใจ ความรู้เหล่านั้นอย่างลึกซึ้งและในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับการใช้เกมประกอบการสอนด้วยเนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) นั้นเป็นวิธีการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม การสืบเสาะหาความรู้ จนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิมและความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนได้รับเป็นความคิดรวบยอดของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกมประกอบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการเล่นเกมเช่นเดียวกัน โดยการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว

นี้มีการสร้าง สถานการณ์ที่สร้างความสนใจของนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาบทเรียน มีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิด ส่งเสริมให้นักเรียนหาคำตอบในสิ่งที่เขาต้องการศึกษา และต่อยอดความคิดของเขาผ่านการเล่นเกมได้ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและคอยให้กำลังใจในการเรียนรู้ รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) นั้น ผู้เรียนยังได้เรียนรู้ตามความสนใจของตนเองอย่างเต็มที่ สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระแต่ยังคงอยู่ภายใต้ขอบเขตของเรื่องที่ศึกษา สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือคำตอบที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของตนเองกับของความคิดหรือคำตอบของผู้อื่นที่แตกต่างจากของตนเองได้ นับเป็นการส่งเสริมทักษะกระบวนการกลุ่มหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนได้ด้วย ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และในสถานการณ์อื่น ๆ จากการเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ เกิดขึ้นจนประสบความสำเร็จในการเรียนได้

ดังนั้นจากความสำเร็จและสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึง คิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เกมการศึกษาแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) นั้นจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้สามารถบรรลุจุดประสงค์ คือได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ ดีขึ้นละมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ เนื่องจากวิธีการ สอนที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง จากพื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ซึ่งนักเรียน สามารถนำความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมา ไปใช้ประโยชน์และอธิบายได้จริง อีกทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางปัญญาฝึกให้ ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนเรียนเรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es)

2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเรียนรู้หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นของนักเรียน

3. ขอบเขตของการวิจัย

ด้านประชากร

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวชิรป่าซาง ตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ผลการใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ในการจัดการเรียนรู้ในเรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es)

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม การสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้เกมการศึกษาบูรณาการกับเนื้อหา เพื่อให้ นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิมและความรู้ใหม่ที่ ผู้เรียนได้รับ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

(1) ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) เป็นขั้นตอนของการนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งเป็น การกระตุ้นให้ นักเรียนสร้างคำถามหรือเกิดความสนใจให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ

(2) ขั้นสำรวจและค้นหา (Explore) ขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนเพื่อกำหนด แนวทางการสำรวจ ตรวจสอบ กำหนดทางเลือกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระหว่างที่ทำ กิจกรรม เพื่อตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลที่ยังไม่ถูกต้อง และยังไม่สมบูรณ์

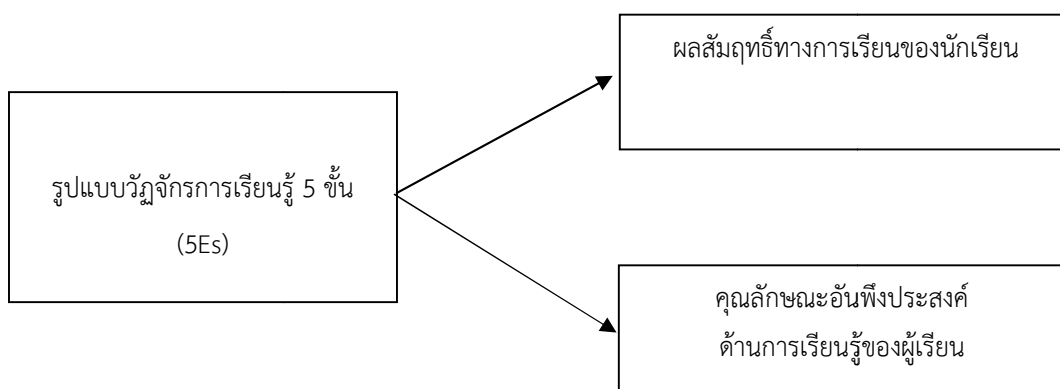
(3) ขั้นอธิบาย (Explain) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการ อธิบายความคิด รวบรวมของตนเอง ที่ได้จากการสำรวจและค้นหา โดยการนำข้อมูลที่ได้อภิปราย แลกเปลี่ยน สรุปผลและนำเสนอ ผลที่ได้ในรูปแบบต่าง ๆ

(4) ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) เป็นขั้นตอนของการจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ ที่มีการนำ ความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เพื่อให้ให้นักเรียนได้ขยายกรอบความคิดให้กว้าง ยิ่งขึ้นจนนำไปสู่ความรู้ ใหม่ อาจมีการให้ค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นที่นักเรียนสนใจ

(5) ขั้นประเมินผล (Evaluate) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการ ทำกิจกรรมใน ขั้นที่ 1-4 ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่าผู้เรียนมีความรู้เข้าใจหรือไม่ เพียงใด เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันและเหตุการณ์อื่นๆ

ผลสัมฤทธิ์หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่การเรียนรู้ เรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศในวิชาฟิสิกส์ โดยสามารถวัดได้จากการทำแบบทดสอบของนักเรียน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศที่ใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมิรุทประชาสง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest - Posttest Design)

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

X หมายถึง การเรียนโดยใช้กิจกรรมการทดลอง เรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Posttest)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนนวมิรุทประชาสง ตำบลนครเจดีย์ อำเภอลำปาง จังหวัดลำพูน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 27 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ

1.1 แผนการสอนรายวิชา หนังสือเรียนรายวิชาเพิ่มเติมวิทยาศาสตร์ โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 สารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็นแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อและแบบปรนัยจำนวนข้อ 30 ข้อ

2.2 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนนวมิรุทประชาสง ตำบลนครเจดีย์ อำเภอลำปาง จังหวัดลำพูน ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมวิทยาศาสตร์ โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ จำนวน 30 ข้อ

2. ดำเนินการสอนโดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้แผนการสอนในเนื้อหา เรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ รายวิชาเพิ่มเติมวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1

3. ระหว่างดำเนินการสอนโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเล่นเกมบัตรคำ เกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

5. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบหลังเรียน แล้วตรวจให้คะแนน และนำผลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดโดยคุณภาพของข้อสอบและแบบประเมินคุณลักษณะมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

2. การหาคะแนนและการวัดพฤติกรรมของนักเรียน ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบ โดยการหาค่า t (t – test for Dependent Sample)

3. การหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ระดับ	3-4 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติสม่ำเสมอ	ให้ระดับ	2-3 คะแนน
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ระดับ	1-2 คะแนน
พฤติกรรมที่ไม่เคยปฏิบัติ	ให้ระดับ	0-1 คะแนน

7. ผลการวิจัย

1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนเรียนเรื่อง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการเรียนรู้โดยรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวชิรป่าซางจังหวัดลำพูน

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	27	15.07	3.73	39.99 *
หลังเรียน	27	32.67	3.93	

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 15.07 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน มีค่า เท่ากับ 32.67 เมื่อทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ได้ค่า t เท่ากับ 39.99 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหลังเรียนโดยรูปแบบรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน

2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเรียนรู้หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นของ นักเรียน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบวัฏจักร การเรียนรู้ 5 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน

ที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณลักษณะ อันพึงประสงค์
1	นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจ เอาใจใส่และมีความ พยายามในการเรียนรู้	3.25	0.59	สม่ำเสมอ
2	นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้ อย่างเหมาะสม	3.07	0.47	สม่ำเสมอ
3	นักเรียนให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ต่าง ๆ	3.59	0.57	สม่ำเสมอ
4	นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2.40	0.50	สม่ำเสมอ
5	นักเรียนสามารถเดิมนับถว้ค่าได้ถูกต้อง	2.70	0.46	สม่ำเสมอ
	รวม	3.00	0.52	สม่ำเสมอ

จากตารางที่ 2 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการเรียนรู้หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักร การเรียนรู้ 5 ขั้น นักเรียนให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.59$) รองลงมามีนักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจ เอาใจใส่และมีความพยายามในการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.25$) และนักเรียน ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.07$) ตามลำดับ

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจสามารถมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ก่อน เรียนและหลังเรียน โดยการใช่วิธีการที่ใช้อยู่รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากนักเรียนมีทักษะด้านความ

เข้าใจเพิ่มสูงขึ้น ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ทั้งสริลลิตา (2554) ได้ศึกษาการใช้เกมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้คิดเป็น ร้อยละ 82.17 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 91.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ สอดคล้องกับบุษริย์ ฤกษ์เมือง (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาเกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุรารักษ์ พบว่า 1) การใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษประกอบการสอน ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ได้ดี มีความเข้าใจ และจดจำคำศัพท์ได้แม่นยำมากขึ้น ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย 12.94 และ 13.28 2) ผลการทดสอบหลังการเรียนโดยใช้เกมคำศัพท์ประกอบการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนมีความชอบในกิจกรรมเกมคำศัพท์ที่ใช้ประกอบการสอนอยู่ในระดับชอบมาก และสอดคล้องกับอัจฉราพรรณ โพธิ์ตุน (2558) ได้ศึกษาการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเรียนรู้หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นของนักเรียน พบว่านักเรียนมีความสนใจเรียนในเรื่องของการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของการเรียนโดยใช้เกมในการจัดการเรียนรู้มากที่สุดและน้อยที่สุดคือนักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งได้คะแนน 2.40 ซึ่งผู้สอนได้นำผลที่มากที่สุดและน้อยที่สุดมาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดด้อยของกระบวนการใช้เกมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ในขณะเดียวกันทำให้เห็นว่าเกมที่ใช้ในกระบวนการวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นนั้นมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ นิติยา แก้วกัญญา (2555) ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ทางด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า มีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน คุณภาพระดับดีเยี่ยม จำนวน 11 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.74 และคุณภาพระดับดี จำนวน 13 คน คิดเป็น ร้อยละ 48.15 ซึ่งสรุปได้ว่ามีจำนวนนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับดีขึ้นไปรวม 24 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ครูผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนตระหนักในหน้าที่ของตนเองในการทำงาน เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังเกิดการพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม

1.2 ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ชุดกิจกรรมหลายๆ ของรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es)ผู้สอนควรพิจารณาถึงเวลาในการสอน และใช้เวลาในกิจกรรมอย่างเหมาะสม จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะมีการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการจะสอนซ่อมเสริมว่าเหมาะสมกับการเรียนรู้แบบใดเพื่อใช้ออกแบบเกมพัฒนาการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้สูงสุด

2.2 ควรจะมีการออกแบบเกมเสริมทักษะในด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนนั้นควรจะต้องเรียนเพื่อเสริมทักษะ เช่น เกมฝึกทักษะความเข้าใจแทนการท่องจำ เป็นต้น

9. เอกสารอ้างอิง

ดวงจันทร์ แก้วกพาน. (2552). การใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนช่วงชั้นที่

3.วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิตยา แก้วกัญญา.(2555).การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es).วารสารศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุษริย์ ฤกษ์เมือง. (2552). การใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบูรารักษ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยิ่งเจริญ บุญยัง. (2556). การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เกมศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การบันทึก เกี่ยวกับสินค้าในสมุดรายวันทั่วไป วิชา บัญชี 2 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช.1). วิทยาลัยอาชีวศึกษาศุติพัฒนวิทยการ:บัญชีบัณฑิต วิทยาลัยอาชีวศึกษาศุติพัฒนวิทยการ.

สกล มูลแสดง. (2554). สัมมนาการสอนวิทยาศาสตร์.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุชาติ ทั้งสริลลิม. (2555). การใช้เกมในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.วารสารการศึกษาวิจัยบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่ม วิทยาศาสตร์หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สุวัฒนา สงวนรัตน์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิก ซอร์ว เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจรายวิชา EDC1201 การออกแบบและการจัดการเรียนรู้.การประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์.

อัจฉรา เปรมปรีดา. (2558). ผลของการใช้เกมและการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ประกอบการเรียน การสอน วิทยาศาสตร์ในสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการ ทาง วิทยาศาสตร์ และเจตคติด้านพหุวัฒนธรรม เรื่องระบบร่างกายมนุษย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อัญญาพรรณ โพธิ์ตุ่น (2558).ผลการสอนโดยใช้เกมตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.วิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติจากเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ เมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

คมสัน ศรีบุญเรือง¹ ปรัชญา เหลืองแดง² พันธุ์ทิพา ใจแก้ว³

บทคัดย่อ

บทความวิจัย เรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติจากเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ เมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นการใช้เทคโนโลยีด้านภูมิสารสนเทศสร้างนวัตกรรมแผนที่ 3 มิติ สนับสนุนแหล่งการท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ในเขตเมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยผ่านแนวคิดแผนที่เดินดินและกระบวนการถ่ายภาพแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ

ผลการศึกษา พบว่า (1) การจัดทำแผนผังเมืองกาญจนบุรีเก่าผ่านกระบวนการแผนที่เดินดิน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การประสานพื้นที่ การสังเกตและการสำรวจ การสัมภาษณ์ การถอดบทเรียน การจัดทำแผนที่โดยใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ และ (2) การจัดทำแผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติ ได้ใช้วิธีการถ่ายภาพแบบ Double grid images acquisition plan และ Circular ผ่านกระบวนการถ่ายภาพแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ ได้แก่ การตั้งประเด็นปัญหา การวางแผน การปฏิบัติการภาคสนาม การวิเคราะห์ข้อมูล การปรับแก้ข้อมูล การประเมินผลข้อมูล และการแสดงผลข้อมูล จนได้สื่อการเรียนรู้แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติเมืองกาญจนบุรีเก่า

คำสำคัญ : แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติ, อากาศยานไร้คนขับ, เมืองกาญจนบุรีเก่า

¹ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี (puylpn053@gmail.com)

² สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

³ นักวิจัยอิสระ

Development of The 3D History Learning Map from Unmanned Aerial Vehicle, Old Kanchanaburi Town, Kanchanaburi

Komsan Sriboonruang¹ Pratchaya Luangdaeng² Pantipa Jaikaew³

Abstract

Development of The 3D History Learning Map from Unmanned Aerial Vehicle, Old Kanchanaburi Town, Kanchanaburi. The researcher studied the issues of using geo-informatics technology to create innovative 3D maps to support tourism resources and historical learning resources in Old Kanchanaburi Town, Kanchanaburi on The Walking Map surveys Concept and The Mapping Process with the Unmanned Aerial Vehicle.

Research findings: (1) Mapping the Old Kanchanaburi Town on The Walking Map surveys process include coordination, observation and survey, interview, lessons learned and mapping from The Geographic Information System; and (2) 3D history mapping used the photographing in double grid images acquisition plan and circular methods through the process of photographing maps with the Unmanned Aerial Vehicle include define problem issues, planning, field work, analysis, modification, evaluation and mapping outputs, until getting the Old Kanchanaburi Town 3D history learning map.

Keyword : The 3D History Learning Map, Unmanned Aerial Vehicle, Old Kanchanaburi Town

¹Social Studies, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University (puylpn053@gmail.com)

²Social Studies, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

³Independent researcher

1. บทนำ

จังหวัดกาญจนบุรี เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการท่องเที่ยวที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่เป็นที่นิยมของชาวไทยและชาวต่างชาติ จากสถิติปี พ.ศ.2559 การท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดกาญจนบุรีพบว่ามีถึง 7.7 ล้านคนมากกว่าปี พ.ศ.2558 ที่มี 7.1 ล้านคน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,2560) เนื่องด้วยความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการผจญภัย หรือการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ จังหวัดกาญจนบุรีเป็นดินแดนแห่งประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ทั้งไทยและสากล เช่น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านเก่า (ยุคก่อนประวัติศาสตร์) เมืองกาญจนบุรีเก่า (อาณาจักรอยุธยา) เมืองปากแพรก (รัตนโกสินทร์) หรือ สุสานฝ่ายสัมพันธมิตรและทางรถไฟสายมรณะ (สงครามโลกครั้งที่ 2) จึงเป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอย่างมาก แต่สภาพปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พบว่า มีหน่วยงานที่มีความซ้ำซ้อนในการบริหารจัดการ และมีความเชื่อมโยงไม่ทันสมัยต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยเฉพาะข้อมูลแผนที่ที่จะเป็นข้อมูลสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวในเรื่องของการเดินทางและรายละเอียดของข้อมูลในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์นั้นๆ ทางคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (Geo-informatics) จะเป็นเทคโนโลยีที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และพัฒนาเป็นสื่อการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ โดยเฉพาะการพัฒนาแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ให้มีความน่าสนใจ สามารถสืบค้นข้อมูลจากเทคโนโลยีได้แบบออฟไลน์และออนไลน์ได้ท่ามกลางการใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่อหาข้อมูลออนไลน์ เช่น แผนที่โมเดล 3 มิติ ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ หรือ แผนที่ดิจิทัลที่บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในจังหวัดกาญจนบุรีได้ และเป็นการตอบสนองต่อนโยบายประเทศไทย 4.0 หรือ ไทยแลนด์ 4.0 ที่เน้นการพัฒนาประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมมาเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน โดยใช้หลักการด้านเนื้อหาดิจิทัล (Digital Content) เพื่อสนับสนุนการผลิตและพัฒนาการท่องเที่ยว

จากความเป็นมาทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจในการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติจากเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ เมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งนี้เพื่อสำรวจข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี ในรูปแบบสองมิติเรื่องภาพรวมแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และแผนที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในรูปแบบสามมิติในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่ใช้ได้ในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ได้ โดยมีคำถามวิจัย สองประการ คือ 1) การสำรวจข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ในภาพรวมของเมืองกาญจนบุรีเก่า มีลักษณะอย่างไร และ 2) การใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศสร้างนวัตกรรมแผนที่เชิงประวัติศาสตร์รูปแบบ 3 มิติในแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในเขตเมืองกาญจนบุรีเก่า เป็นอย่างไร มีลักษณะอย่างไรโดยบทความวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยเรื่อง “การสร้างนวัตกรรมแผนที่สามมิติจากเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสนับสนุนข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในเขตเมืองกาญจนบุรีให้เป็นการท่องเที่ยวแบบดิจิทัล”

2. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เทคโนโลยีด้านภูมิสารสนเทศสร้างนวัตกรรมแผนที่ 3 มิติ สนับสนุนแหล่งการท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ในเขตเมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

3. ขอบเขตของการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

จัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์โดยใช้เทคโนโลยีด้านภูมิสารสนเทศสร้างนวัตกรรมแผนที่ 3 มิติ ในเขตเมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการจัดทำแผนที่เชิงประวัติศาสตร์ด้วยกระบวนการของระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลแผนที่เชิงประวัติศาสตร์และแผนที่สามมิติที่อยู่ในเขตเมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2) ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยจะดำเนินการภายในขอบเขตพื้นที่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ยุคประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา คือ เมืองกาญจนบุรีเก่า (ท่าเสา) ตลอดจนศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกาญจนบุรี กรมศิลปากร วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดกาญจนบุรี

3) ขอบเขตด้านประชากร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกาญจนบุรี กรมศิลปากร วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี ชาวบ้านและผู้นำชุมชนที่อยู่รอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในเขตเมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์

4) ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้ระยะเวลา 7 เดือน (ตุลาคม 2561 – พฤษภาคม 2562)

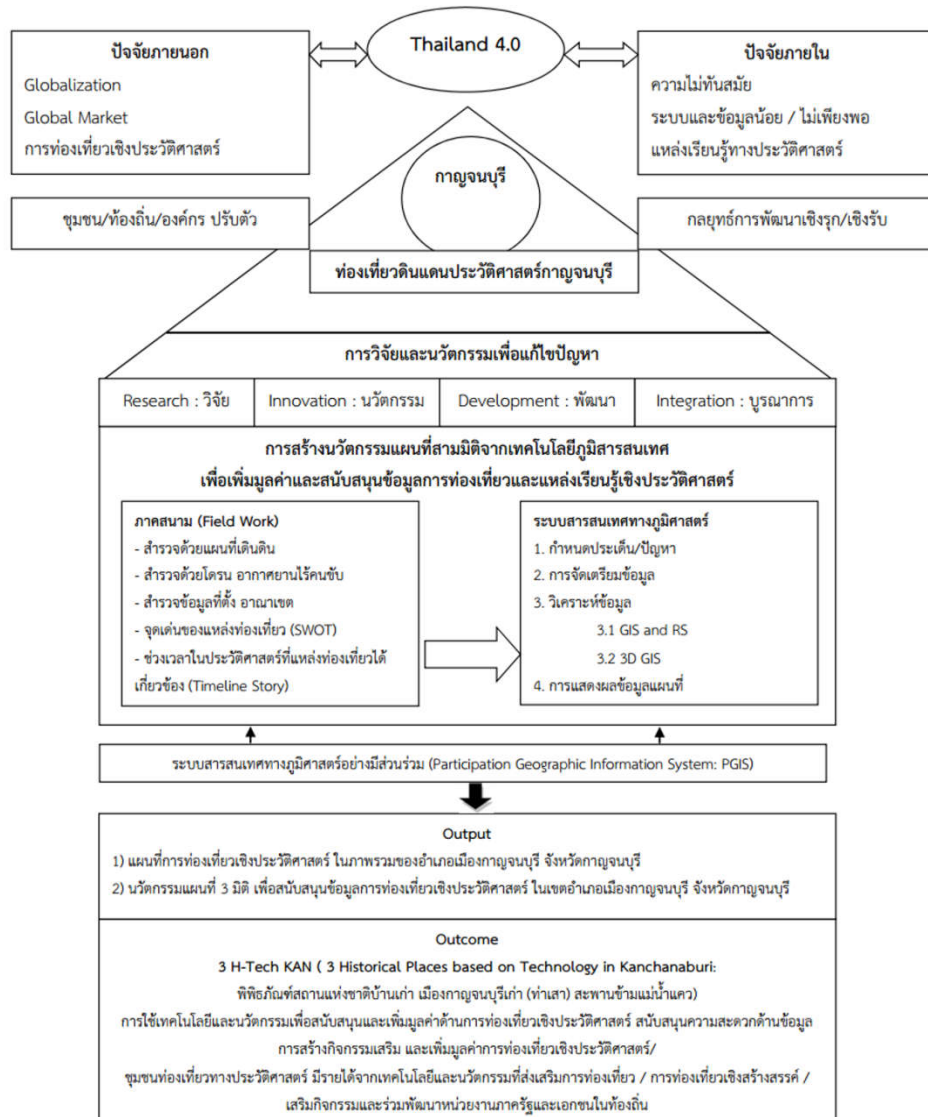
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติ หมายถึง การสร้างแผนที่ทางประวัติศาสตร์แสดงรายละเอียดเป็นแบบโมเดลจำลองภาพเสมือนจริง ด้วยการแสดงผลในมุมมองแบบ Isometric ที่ตัวหนังสือ ถนน และสิ่งปลูกสร้าง อยู่ในแนวนานกันอย่างเป็นระเบียบ และอาคารที่ถูกสร้างจำลองจากของจริง โดยใช้กระบวนการทางระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ กิจกรรมภาคสนาม (Field work) การนำเข้าข้อมูล (input) การปรับแต่งข้อมูล (manipulation) การบริหารข้อมูล (management) การเรียกค้นและวิเคราะห์ข้อมูล (query and analysis) และการนำเสนอข้อมูล (visualization) มีความสำคัญคือโดดเด่นด้วยมิติมุมมอง ที่ทำให้ง่ายต่อการเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยว ของเมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

อากาศยานไร้คนขับ หมายถึง Unmanned Aerial Vehicle (UAV) หรืออากาศยานไร้คนขับ หรือโดรน (Drone) เป็นอากาศยานน้ำหนักเบา ที่บินได้โดยไม่ต้องมีนักบินอยู่บนเครื่อง อาจทำการควบคุมโดยตรงโดยผู้ควบคุมจากภาคพื้นดิน หรือโดยการป้อนโปรแกรมคำสั่งกำหนดแผนการบินเข้าสู่ตัวเครื่อง หรือโดยอาศัยโปรแกรมควบคุมการบินอัตโนมัติที่มีความซับซ้อน เพื่อทำการถ่ายภาพทางอากาศและนำข้อมูลมาพัฒนาเป็นแผนที่ โมเดล หรือสื่อดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ

เมืองกาญจนบุรีเก่า หมายถึง เมืองกาญจนบุรีเก่า ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเสา ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ตรงกันข้ามกับเขาชนไก่ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเมืองหน้าด่านสุดท้ายก่อนที่กองทัพพม่าจะเข้าตีเมืองสุพรรณบุรี และกรุงศรีอยุธยา มีโบราณสถานเป็นวัดร้าง ป้อมโบราณ และกำแพงเมืองเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมืองกาญจนบุรีเก่า

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยได้พบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์มีความเสื่อมโทรมไม่ทันสมัยต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยเฉพาะข้อมูลแผนที่ที่จะเป็นข้อมูลสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวในเรื่องของเส้นทางและรายละเอียดของข้อมูลในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์โดยเฉพาะพื้นที่เมืองกาญจนบุรีเก่า ซึ่งเป็นปัจจัยจากภายในและภายนอก ประกอบกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ที่ให้ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมประกอบกับเทคโนโลยีด้านภูมิสารสนเทศ มาแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่เพื่อให้ได้แผนที่และแผนที่สามมิติ โดยกระบวนการสร้างแผนที่ที่เป็นกระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ และการมีส่วนร่วมของชุมชนเจ้าของพื้นที่ที่เป็นการศึกษาตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ตามกรอบแนวคิดวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

1) ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1.1 ข้อมูลชั้นปฐมภูมิ คือ ข้อมูลที่จะเก็บรวบรวมในพื้นที่ศึกษา ที่ได้จาก แบบสำรวจแผนที่เดินดิน สํารวจด้วยโดรน ช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ที่แหล่งท่องเที่ยวได้เกี่ยวข้อง (Timeline Story) จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว (SWOT) สํารวจข้อมูลที่ตั้ง อาณาเขต แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดเก็บพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS)

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ นโยบายการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ภาพถ่ายดาวเทียม แผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร และแผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

2.1 การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ในลักษณะแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ใน 2 ประเด็น ได้แก่ อาณาเขตที่ตั้ง ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์อำเภอเมืองกาญจนบุรี

2.2 แบบบันทึกข้อมูลแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นแบบบันทึกข้อมูลแผนที่ ที่จะประกอบไปด้วยโครงร่างแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และใช้เทคนิคการทำแผนที่เดินดิน เพื่อสำรวจและจัดทำแผนที่ ได้แก่ แผนที่เชิงประวัติศาสตร์ แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ และพิกัดของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

2.3 กระบวนการแผนที่เดินดิน ได้ใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การประสานพื้นที่ การสังเกตและการสำรวจ การสัมภาษณ์ การถอดบทเรียน การจัดทำแผนที่โดยใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์และคณะ, 2545) และ (คมสัน ศรีบุญเรืองและมาลินี คำเครือ, 2560)

2.4 การถอดบทเรียน (Lesson Learned) เป็นการประชุมของนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์กาญจนบุรี ชุมชนที่อยู่รอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และเจ้าหน้าที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์อำเภอเมืองกาญจนบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบบบันทึกแผนที่ แผนที่จากระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ แบบสอบถามและการสังเกต มาถกเถียงและสรุปร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและได้รับการยอมรับ

2.5 ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เพื่อใช้ในการจัดทำ 1) จัดทำแผนที่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และ 2) จัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์โดยใช้เทคโนโลยีด้านภูมิสารสนเทศสร้างนวัตกรรมแผนที่ 3 มิติเมืองกาญจนบุรีเก่า

2.6 เครื่องระบุตำแหน่งบนพื้นผิวโลก (GPS: Global Positioning System) เพื่อใช้ควบคุมในการสำรวจ และบันทึกข้อมูลแผนที่ ในการจัดทำแผนที่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

2.7 โดรน หรืออากาศยานไร้คนขับ ใช้เพื่อบินสำรวจและเก็บภาพ เพื่อจัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์รูปแบบนวัตกรรมแผนที่ 3 มิติ

3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์กาญจนบุรี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกาญจนบุรี กรมศิลปากร วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การจัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์โดยใช้เทคโนโลยีด้านภูมิสารสนเทศสร้างนวัตกรรมแผนที่ 3 มิติ โดยใช้โปรแกรมด้านระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ โปรแกรม QGIS โปรแกรม PIX4D และโปรแกรม Google Earth Pro และข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม ภาพถ่ายจากโดรน เพื่อนำมาทำเป็นแผนที่ 3 มิติ

7. ผลการวิจัย

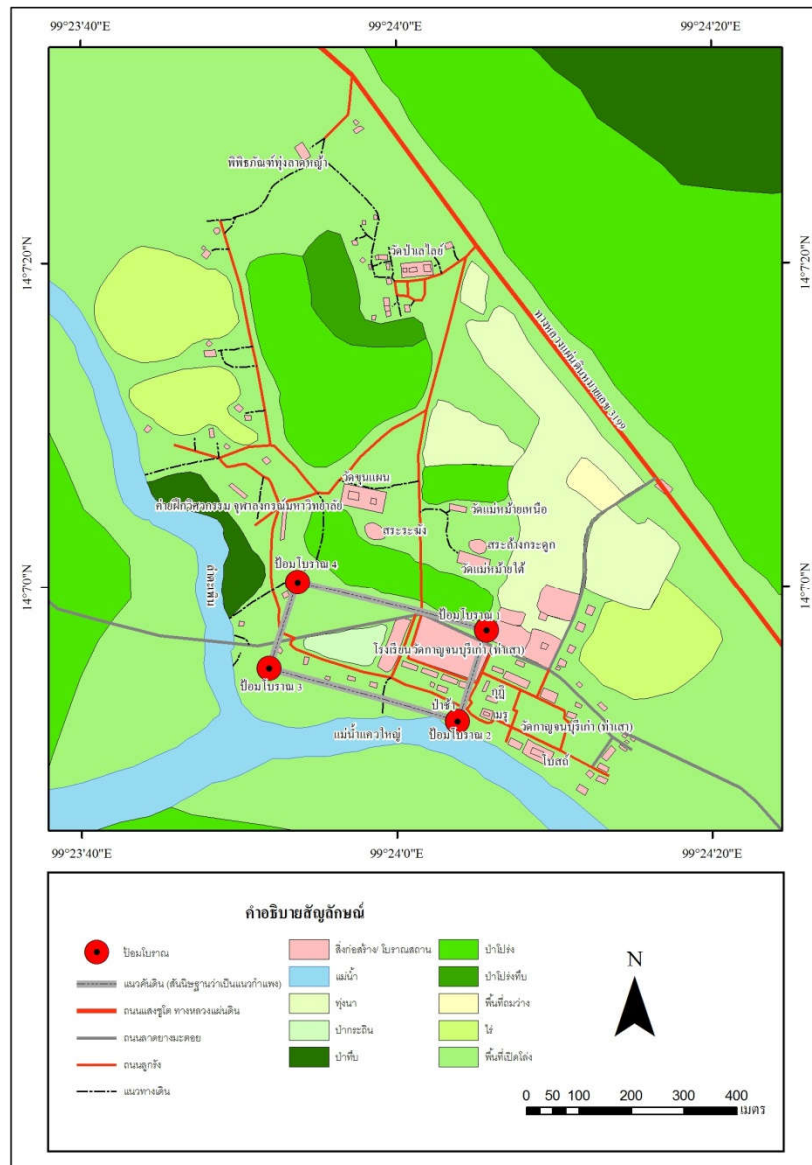
7.1 การจัดทำแผนผังเมืองกาญจนบุรีเก่า

ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการแผนที่เดินดินในการสำรวจเพื่อจัดทำแผนผังเมืองกาญจนบุรีเก่าการจัดทำแผนที่เดินดินเมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี ในกระบวนการที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจโดยทำการร่างแผนที่เดินดิน ที่แสดงรายละเอียดแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ ในกระดานขลุ่ยและเดินสำรวจรอบเมืองกาญจนบุรีเก่า เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์เบื้องต้นและการสัมภาษณ์ในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชาวบ้านชุมชนท่าเสา ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และนักประวัติศาสตร์ท้องถิ่น (อาจารย์เกรียงไกร ทองศรี)

กระบวนการที่ 2 ในการจัดทำแผนที่เดินดินเมืองกาญจนบุรีเก่า เมื่อทำการสำรวจและสัมภาษณ์เสร็จแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงมีการปฏิบัติการภาคสนามโดยการสำรวจซ้ำ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงแม่นยำจากชุมชนและนักประวัติศาสตร์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group)

กระบวนการที่ 3 การจัดเวทีสรุปบทเรียน เพื่อตรวจสอบข้อมูลแผนที่เดินดินเมืองกาญจนบุรีเก่า เพื่อเพิ่มเติมและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแผนที่เดินดินเมืองกาญจนบุรีเก่า มีกลุ่มตัวแทนชาวบ้านที่มีความรู้ในเมืองกาญจนบุรีเก่า นักประวัติศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่เมืองกาญจนบุรีเก่า

กระบวนการที่ 4 ในการจัดทำแผนที่เมืองกาญจนบุรีเก่าลำดับต่อมา เมื่อทำการตรวจสอบข้อมูลด้านจากเวทีการสรุปบทเรียนแล้ว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาข้อมูลที่ได้จากการทำแผนที่เดินดินแผนที่เดินดินเมืองกาญจนบุรีเก่า มาพัฒนาเป็นแผนที่ในรูปแบบไฟล์ภาพจากคอมพิวเตอร์ โดยพัฒนาผ่านระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ โปรแกรม ArcGIS 10.0 และโปรแกรม QGIS 3.4 โดยใช้ฐานข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียมและแผนที่ภูมิประเทศ จากกรมแผนที่ทหาร มาพัฒนาร่วมกับข้อมูลแผนที่เดินดินที่ทำการสำรวจจากเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งการใช้ข้อมูลจากเครื่องมือจับพิกัดบนพื้นผิวโลก (GPS) เพื่อความแม่นยำของข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในแผนที่ดังกล่าวที่ 2

ภาพที่ 2 แผนผังเมืองกาญจนบุรีเก่า

7.2 การสำรวจเพื่อจัดทำแผนที่ 3 มิติ

7.2.1 หลักการทฤษฎีการประมวลผลข้อมูลภาพจากอากาศยานไร้คนขับ

ผู้วิจัยใช้แนวคิดการรังวัดด้วยภาพ (Photogrammetry) สำหรับการทำแผนที่และผลิตเป็นข้อมูลภูมิสารสนเทศ มีการบันทึกภาพสิ่งปกคลุมและสิ่งที่ปรากฏทางกายภาพบนภูมิประเทศ โดยภาพของสิ่งของจะปรากฏในลักษณะจำลองแบบตามหลักการฉายแสงด้วยวิธีทางกลไก เชิงทัศนหรือเชิงคณิตศาสตร์ สามารถจำลองสถานการณ์เหมือนขณะบันทึกภาพ (ไพศาล สันติธรรมนนท์,2555)

สำหรับลักษณะการบินเพื่อถ่ายภาพทางอากาศโดยโดรนหรืออากาศยานไร้คนขับ ใช้หลักการเกี่ยวกับการถ่ายภาพทางอากาศ โดยใช้เทคนิคถ่ายภาพแบบต่อเนื่อง โดยถ่ายภาพให้ครอบคลุมตามแนวบินจนครอบคลุมพื้นที่ที่ต้องการ และจะได้รูปที่เรียงกัน ซึ่งรูปที่ถ่ายข้างเคียงกันจะมีส่วนซ้อนกัน (End Lap หรือ Overlap) ประมาณร้อยละ 50 – 60 รูปถ่ายบริเวณที่ส่วนซ้อนทับกันนี้มีประโยชน์ในการดูภาพสามมิติ การดูภาพสามมิติ (Stereoscope) ภาพสามมิติเหมือนภาพจำลองภูมิประเทศเนื่องจากแต่ละโครงการมีพื้นที่กว้าง ทำให้มีหลายแนวกบิน และการบินถ่ายแบบต่อเนื่องจำเป็นต้องมีส่วนเกย (Side Lap) ดังภาพที่ 3 ประมาณร้อยละ 20 – 30 % ของแต่ละแนวกบิน (สรศรีใจ กลิ่นดาว,2542: 146)

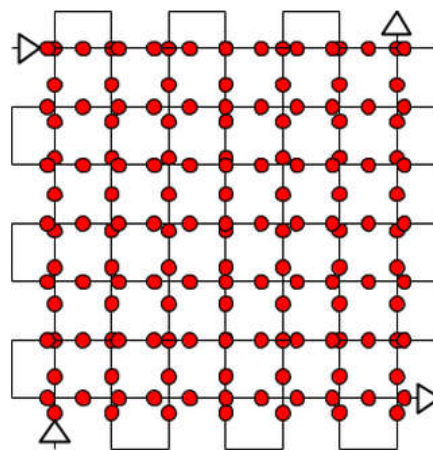
7.2.2 เทคนิคการถ่ายภาพแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ

กระบวนการที่ 1 ผู้ปฏิบัติการภาคสนามในการทำแผนที่ต้องระบุพื้นที่ที่ต้องการและวัตถุประสงค์การใช้งานในพื้นที่ผู้วิจัยได้ระบุพื้นที่ ได้แก่ เมืองกาญจนบุรีเก่า ในพื้นที่ขอยกตัวอย่างพื้นที่กรณีศึกษา 1 วัด ได้แก่ วัดขุนแผน ซึ่งเป็นโบราณสถานที่ปรากฏในเมืองกาญจนบุรีเก่า

กระบวนการที่ 2 ในการจัดทำแผนที่สามมิติ หรือ ทำแผนที่โมเดล จำเป็นจะต้องใช้เทคนิคในการบินที่มีความเชี่ยวชาญสูง ในพื้นที่ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการบินเพื่อถ่ายภาพให้เป็นแผนที่ 3 มิติ หรือ โมเดลรูปวัด 2 รูปแบบ ได้แก่

1) Double grid images acquisition plan

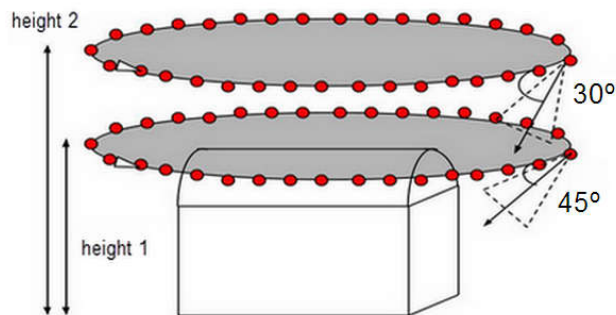
เป็นรูปแบบการบินถ่ายภาพในพื้นที่ที่ตนเองต้องการในรูปแบบ over lap และ side lap 2 รอบ โดยหากต้องการภาพที่มีความละเอียดของวัตถุสูงต้องบินต่ำ ทั้งนี้เพื่อให้ได้รายละเอียดของภาพแผนที่และโมเดลมีความชัดเจนมากขึ้น

ภาพที่ 3 Double grid image acquisition plan (พิทักษ์โพธิ์,2562)

2) Circular

เป็นรูปแบบการถ่ายภาพเพื่อให้ได้รูปโมเดล 3 มิติ โดยให้ทำการบิน 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 บินรอบๆตัวอาคาร ด้วยกล้อง a45 camera angle บินครั้งที่ 2 และ 3 รอบๆอาคาร โดยเพิ่มความสูงบินและลดมุมกล้องในแต่ละรอบ และไม่ควรบินเพิ่มเกิน 2 เท่าของระยะสายการบิน ซึ่งความสูงต่างกันจะทำให้ความละเอียดเชิงพื้นที่ต่างกัน

ภาพที่ 4Ideal Image Acquisition Plan - Building. (พิทักษ์โพธิ์,2562)

7.2.3 ผลลัพธ์การbinเพื่อจัดทำแผนที่สามมิติ (Output Process)

1) แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซิสเชิงเลข 2 มิติ (Ortho-Image map)

เป็นแผนที่ภาพถ่าย 1:4,000 ที่ได้จากการถ่ายภาพของโดรนพร้อมระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์แบบสี่ ทั้งนี้เพื่อสามารถนำมาทำเป็นแผนที่เพื่อจัดทำแผนผังหรือศึกษาในประเด็นของรูปทรงของผังเมืองกาญจนบุรีเก่าได้ ทั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ และต่อยอดไปถึงประเด็นปัจจัยการตั้งถิ่นฐาน และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อลักษณะสังคมและเศรษฐกิจของเมืองกาญจนบุรีเก่าในสมัยกรุงศรีอยุธยา

ภาพที่ 5ภาพถ่ายทางอากาศวัดขุนแผน เมืองกาญจนบุรีเก่า

2) แผนที่ภาพถ่ายสามมิติ (3D Map)

เป็นการประมวลผลภาพถ่ายจากโดรนที่ใช้เทคนิคการbinแบบ Double grid images acquisition plan และ Circular ผ่านการคำนวณความละเอียดภาพ จุดของภาพ (Pixel) พื้นที่ของภาพ (Scale) และสีของภาพในรูปแบบของการสะท้อนแสง สำหรับภาพโมเดลสามมิตินี้เป็นการประมวลผลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และจะมีการ

เก็บค่าความละเอียดพิกัดแกน x (Latitude) พิกัดแกน y (Longitude) และค่า z (Attitude) เป็นค่าความสูงของวัตถุบนภาพแผนที่

จากผลลัพธ์การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลภาพแผนที่วัดชุมชน ขนาด 0.01 ตารางกิโลเมตร ความสูงทรงเจดีย์อยู่ที่ 12 เมตร พบจุดภาพ 48,263 จุดภาพ จากการผสมภาพถ่ายทั้งหมด 97 ภาพ มีค่าความละเอียดพิกัดแกนของพิกัด x ที่ 1 เมตร พิกัด y 1 เมตร และ ค่า z ที่ 2 เมตร ถือว่าเป็นที่ยอมรับได้ในรูปแบบการใช้งานผลิตสื่อการเรียนรู้ด้านภูมิศาสตร์

ภาพที่ 6 ภาพถ่ายโมเดลสามมิติวัดชุมชน เมืองกาญจนบุรีเก่า

ภาพที่ 7 ภาพถ่ายภาพรวมแผนที่สามมิติวัดชุมชน เมืองกาญจนบุรีเก่า

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แผนที่ประวัติศาสตร์สามมิติจากเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ เมืองกาญจนบุรีเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการจัดทำแผนที่และโมเดลของโบราณสถานเพื่อเป็นประโยชน์ในเชิงการท่องเที่ยวและการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์สำหรับการเรียนรู้ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ผ่านสื่อดิจิทัล โดยผ่านกระบวนการการสำรวจข้อมูลอย่างเป็นกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการสำรวจแผนที่ที่ดินในภาคสนามและการสัมภาษณ์ข้อมูลผ่านกระบวนการวิจัย และกระบวนการถ่ายภาพแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ ได้แก่ การตั้ง

ประเด็นปัญหา การวางแผน การปฏิบัติการภาคสนาม การวิเคราะห์ข้อมูล การปรับแก้ข้อมูล การประเมินผลข้อมูล และการแสดงผลข้อมูล ทั้งนี้งานวิจัยของคณะผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการสำรวจภาคสนามแบบนักมานุษยวิทยาด้วยแผนที่เดินดิน ซึ่งได้สอดคล้องและใช้กระบวนการสำรวจ 5 ขั้นตอน การประสานพื้นที่ การสังเกตและการสำรวจ การสัมภาษณ์ การถอดบทเรียน ตามแนวทางการศึกษาวิจัยของ คมสัน ศรีบุญเรืองและมาลินี คำเครือ (2560) เรื่อง กระบวนการสืบค้นความรู้วิถีชุมชนท้องถิ่นเพื่อรื้อฟื้นความสัมพันธ์ของชุมชนทุ่งสมอ อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แนวคิดแผนที่เดินดินและปฏิทินชุมชน และกระบวนการจัดทำแผนที่สามมิติเพื่อการจัดทำสื่อการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยว แตกต่างจากงานของ เพ็ญประไพ ภูทองและคณะ (2559) ทำการศึกษา เรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ศึกษาประเด็นเส้นทางท่องเที่ยว และต่างจากงานของ สาวิตรี รตนภาส (2558) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแผนที่ Web site แหล่งที่ตั้งโบราณสถานภู บริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พัฒนา Web GIS เพื่อการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

สำหรับข้อเสนอแนะวิธีการการนำไปใช้งานผู้ที่สนใจข้อมูลสามารถอัปโหลดข้อมูลภาพแผนที่สามมิติสู่สาธารณะได้ที่<https://sketchfab.com>หรือดาวน์โหลดข้อมูลแผนที่สามมิติเมืองกาญจนบุรีเก่าของผู้วิจัยได้ที่ <https://sketchfab.com/puylpn053> และยังสามารถนำไปใช้งานร่วมกับโปรแกรมฟรีซอฟต์แวร์อย่าง google map และ google earth ได้

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. สถิติการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2559. เข้าถึงจาก.

http://www.mots.go.th/more_news.php?cid=411. (13 กันยายน 2560).

คมสัน ศรีบุญเรืองและมาลินี คำเครือ. (2560). กระบวนการสืบค้นความรู้วิถีชุมชนท้องถิ่นเพื่อรื้อฟื้นความสัมพันธ์ของชุมชนทุ่งสมอ อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แนวคิดแผนที่เดินดินและปฏิทินชุมชน. กาญจนบุรี. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. ประเทศไทย.

คมสัน ศรีบุญเรืองและมาลินี คำเครือ (2560). การพัฒนาชุดความรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ชุมชนทุ่งสมอ อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แนวคิดแผนที่เดินดิน. Thailand Research Symposium 2017. 45 – 56.

เพ็ญประไพ ภูทองและคณะ. (2559). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สงขลา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ประเทศไทย.

ไพศาล สันติธรรมนนท์. (2555). การรังวัดด้วยภาพดิจิทัล. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาวิตรี รตนภาส. (2558). การสร้างแผนที่ Web site แหล่งที่ตั้งโบราณสถานภูบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด. มหาสารคาม. ภาควิชาภูมิศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ประเทศไทย.

สรศักดิ์ กลิ่นดาว. 2543. การอ่านแผนที่และตีความภาพถ่ายทางอากาศ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ. มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

Pix4D. (2019). Ideal image acquisition plan. Retrieved from <https://support.pix4d.com/hc/en-us/articles/202557459-Step-1-Before-Starting-a-Project-1-Designing-the-Image-Acquisition-Plan-a-Selecting-the-Image-Acquisition-Plan-Type>.

การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3

จันทร์เพชร ไกรโชค¹ บัญชา สำรวรัตน์² อนุเจริญวงศ์ระยับ³ ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียนรวม 27คนโดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย1)บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.46$, S.D.=0.40) ด้านเทคนิคอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}=4.03$, S.D.=0.55)

2) ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน อีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.31$, S.D.= 0.61)

คำสำคัญ : อีเลิร์นนิ่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (janphetpr@gmail.com)

²สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา(คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม)

³สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา(คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม)

⁴สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา(คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม)

Development of the e –learning course on Career and Technology Department on the Growth from seeds for Prathomsuksa 2 students in Sapanteesam School

chatharaphet Kraichoke¹ Buncha Samruayruen² Anu Jarernvonggrayab³
Piyamanas Voravitrattanakul⁴

Abstract

The purposes of this research were to : 1) develop e –learning on Career and Technology Department on the topic of Growth from seeds had the efficiency 2) compare learning achievement in Career and Technology Department on the topic of Growth from seeds before and after learning by using e – learning, 3) study students’ satisfaction towards learning activities by using e – learning. The sample consisted of 27 students of Prathomsuksa 2 during the academic year 2018 of Sapanteesam School. The instruments of this research were : 1) e –learning in Career and Technology Department on the topic of Growth from seeds 2) the achievement test , and 3) questionnaire on satisfaction towards learning activities by using e –learning. The statistical analysis employed were mean , standard deviation, and t – test dependence. The results of this research were as follows : 1) The quality of e –learning course Career and Technology Department on the topic of Growth from seeds had high level in subject section ($\bar{x}=4.46$, S.D.=0.40) and high level in technical section ($\bar{x}=4.03$, S.D.=0.55) 2) The learning achievement on data and information of Prathomsuksa 2 students after learning by using e –learning were statistically significant higher than before learning at 0.05 level. 3) The students’ satisfaction towards learning activities by using e –learning on data one information were at a high level ($\bar{x}= 4.31$, S.D.= 0.61)

Keyword : e-learning, achievement , satisfaction

¹Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University (japhetpr@gmail.com)

²Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University.

³Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University

⁴Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม โดยการเกษตรมีความสำคัญในภาพรวมคือ เป็นการสร้างความมั่นคงทางสังคมกับประชาชนที่เกี่ยวข้อง สร้างความมั่นคงทางอาหาร เป็นรากฐานการทำให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีงาม เป็นแหล่งสร้างรายได้ เป็นตลาดสำคัญรองรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นแหล่งสร้างงานให้กับคนไทย เป็นภาคเศรษฐกิจที่แข่งขันกับต่างประเทศ เป็นฐานความเชื่อมโยงของการผลิตอื่น เป็นความสำคัญทั้งต่อชีวิตและธุรกรรมทุกภาคส่วนของมนุษย์ เป็นกระบอกเสียงประชาสัมพันธ์ประเทศ และเป็นแหล่งสนับสนุนการท่องเที่ยว (สมจิต โยธะคง. 2552)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เน้นการปฏิบัติจริง จนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพโดยหลักสูตรแกนกลางในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีตัวชี้วัดในเรื่องวิธีการและกระบวนการทำงาน เพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัว ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ในการทำงานอย่างเหมาะสมกับงานและประหยัด ทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัวอย่างปลอดภัย (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551)

โรงเรียนสะพานที่ 3 ตั้งอยู่ตำบลธัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นชุมชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ผักแต่ไม่นิยมให้บุตรหลานประกอบอาชีพดั้งเดิมของผู้ปกครอง เนื่องจากเห็นว่าทำอาชีพที่ต้องทำงานหนัก ไม่มีเกียรติ อีกทั้งจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2560 ได้ตั้งเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยไว้ที่ร้อยละ 75.00 แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายภาค พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนของวิชาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 65.05 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ความพึงพอใจที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ จากการศึกษาข้อมูลพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนต่ำในหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด เนื่องจากเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่ต้องใช้เวลาในการรอผล อีกทั้งโรงเรียนมีพื้นที่จำกัดในการสร้างแปลงปลูก นักเรียนจึงไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมได้

ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ด ขึ้นโดยการเชื่อมโยงของข้อมูลในรูปของข้อความ ภาพนิ่ง เสียง กราฟฟิก วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนในด้านลำดับการเรียนรู้ตามพื้นฐานตามจังหวะของตนเอง สามารถย้อนกลับมาศึกษาในส่วนที่ไม่เข้าใจได้ใหม่ สามารถตอบโต้กับครูผู้สอนหรือเพื่อนในกลุ่ม e-Learning สามารถนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในลักษณะตลอดชีวิตเป็นการเปิดโอกาสสำหรับผู้เรียนที่ขาดโอกาสในการศึกษา (ถนอมพร เลาหจรัสแสง.ม.ป.ป.) ได้เกิดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ ได้ค้นพบ และเกิดการปรับตัว และตระหนักถึงคุณค่าของงานอาชีพเกษตรกรรมของบรรพบุรุษ รวมถึงพัฒนาตนเองให้บรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 ที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 ตำบลรัษฎา อำเภอมะนัง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 56 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 ตำบลรัษฎา อำเภอมะนัง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ได้มาโดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 27 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) การใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 ที่เรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด

3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 ที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เนื้อหาตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องการเจริญเติบโตจากเมล็ดชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้เวลาเรียนจำนวน 6 ชั่วโมง

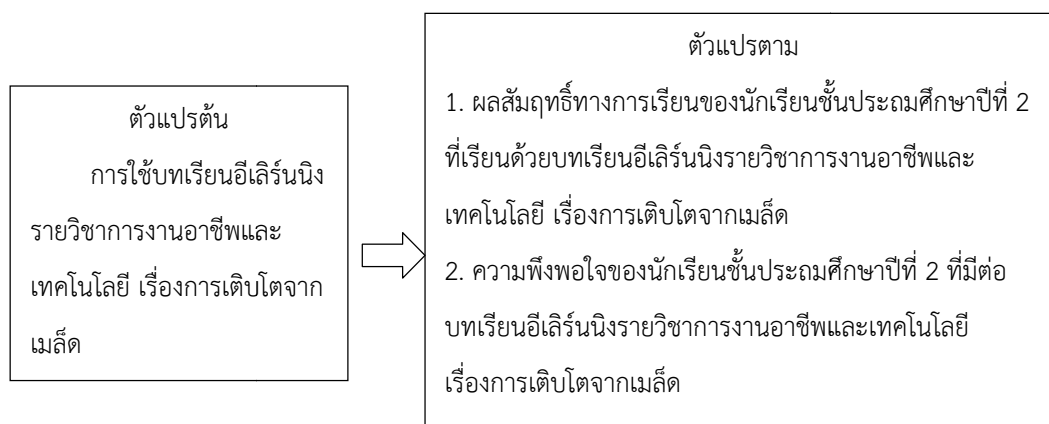
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

บทเรียนอีเลิร์นนิ่งหมายถึงรูปแบบการเรียนในรูปแบบมัลติมีเดียที่มีทั้งตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง เสียง การติดต่อสื่อสาร ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สามารถยืดหยุ่น สะดวกในการเรียน เข้าถึงง่าย ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ในการเรียนวิชาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยวัดจากคะแนนของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนอีเลิร์นนิ่งที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด อาศัยหลักการและขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาอย่างมีระบบตามรูปแบบ ของ ADDIE Model ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการวิเคราะห์ดังนี้

1.1.1 วิเคราะห์ด้านเนื้อหา โดยวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบ่งเนื้อหาของบทเรียนออกเป็นหน่วยย่อย ๆ 4 หน่วยคือ

หน่วยที่ 1 เติบโตจากเมล็ด

หน่วยที่ 2 เครื่องมือเพาะเมล็ด

หน่วยที่ 3 การเพาะเมล็ด

หน่วยที่ 4 การดูแลแปลงเพาะ

1.1.2 วิเคราะห์ผู้เรียน กำหนดกลุ่มผู้เรียนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3

1.1.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

1.2 ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการออกแบบ ดังนี้

1.2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาวางแผนโครงสร้างและผังบทเรียน

1.2.2 ออกแบบเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ เนื้อหาของบทเรียน การประเมินผล การติดต่อสื่อสาร

1.2.3 นำเนื้อหาที่ได้จากการออกแบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้5 ระดับ ความพึงพอใจ มากที่สุด = 5 คะแนน4 ระดับความพึงพอใจ มาก = 4 คะแนน3คะแนน ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง = 3 คะแนน2 คะแนน ระดับความพึงพอใจ น้อย = 2 คะแนน1 ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด = 1 คะแนน

1.2.4 นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา

1.3 ขั้นการพัฒนา (Development)

1.3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยใช้เครื่องมือ และโปรแกรมดังนี้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. ระบบปฏิบัติการ
3. เว็บไซต์สำหรับสร้างบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง (<https://sites.google.com>)
4. เว็บไซต์สำหรับสร้างแบบทดสอบ แบบสำรวจความพึงพอใจ (Google form)
5. เว็บไซต์สำหรับสร้างหน้าส่งการบ้านและสนทนาระหว่างครูและนักเรียน ได้แก่ padlet.com
6. โปรแกรมตกแต่งภาพ
7. โปรแกรมตัดต่อ
8. กล้องบันทึกภาพ VDO

1.3.2 นำเนื้อหาจากการออกแบบมาพัฒนาเป็นบทเรียนอีเลิร์นนิ่งและนำบทเรียนดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพของบทเรียนด้วยคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

1.3.3 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมาปรับปรุงบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

1.4 ขั้นนำไปใช้ (Implementation) นำบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 จำนวน 27 คน เวลาที่ใช้ 6 ชั่วโมง

1.5 ขั้นประเมิน (Evaluation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นประเมินผลดังนี้ หลังจากนำบทเรียนไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 แล้วนำผลจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจ ไปวิเคราะห์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาแบบทดสอบโดยกำหนดตัวชี้วัด วัดคุณประสงค์สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อใช้วัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาเรื่องการเติบโตของเมล็ด

2.2 นำข้อสอบที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลจำนวน 3 คนตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.25- 0.77 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.23 - 0.61 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

3. แบบประเมินความพึงพอใจ

3.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโต จากเมล็ดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ระดับจำนวน 8 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One - Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543:60) เป็นแบบแผนการทดลองที่มีลักษณะ ดังนี้

แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T1	X	T2
E	แผนกลุ่มทดลอง		
T1	แผนการสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน		
X	การทดลองด้วยการสอนโดยใช้บทเรียน E-Learning		
T2	แผนการทดสอบหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน		

และดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เกี่ยวกับวิธีการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง
2. ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 จำนวน 27 คน ศึกษาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ผ่านระบบเว็บไซต์ <https://bit.ly/2GNcBmF> ตามขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ให้นักเรียนอ่านคำแนะนำในการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง
 - 2.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
 - 2.3 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียน หน่วยที่ 1 เติบโตจากเมล็ด
 - 2.4 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียน หน่วยที่ 2 เครื่องมือเพาะเมล็ด
 - 2.5 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียน หน่วยที่ 3 การเพาะเมล็ด
 - 2.6 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียน หน่วยที่ 4 การดูแลแปลงเพาะ
 - 2.7 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและแบบทดสอบความพึงพอใจ
3. ผู้วิจัยรวบรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาคุณภาพของ บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากบทเรียน e – learning โดยใช้ t-test dependent
3. วิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโต จากเมล็ด โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. ผลการวิจัย

1. หากคุณภาพของ บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ในการหาคุณภาพด้านเนื้อหา และด้านเทคนิค ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาความคิดเห็นต่อบทเรียนในภาพรวม ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.46$, S.D.=0.40) ด้านเทคนิคอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}=4.03$, S.D.=0.55) แสดงว่า บทเรียนมีเนื้อหาบทเรียนที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริง

ภาพที่ 1 หน้าแรกของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

ในบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ประกอบด้วย มีเมนูหลักคือคำแนะนำในการใช้บทเรียน , มาตรฐานตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน, บทเรียนแบ่งเป็นบทเรียนหน่วยที่ 1 เติบโตจากเมล็ด, บทเรียนหน่วยที่ 2 เครื่องมือเพาะเมล็ด, บทเรียนหน่วยที่ 3 การเพาะเมล็ด, หน่วยที่ 4 การดูแลแปลงเพาะ แบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ, แบบสอบถามความพึงพอใจ, กระดานสนทนา, หน้าต่างส่งการบ้าน และประวัติผู้จัดทำ

2. ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากบทเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด

	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
คะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน	27	9.22	2.34	9.85	.00*
คะแนนจากการแบบทดสอบหลังเรียน	27	14.11	2.27		

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.22 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 14.11 ซึ่งผลการเปรียบเทียบพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ผลการทดสอบหลังเรียนรู้ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

3. วิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	บทเรียนมีความน่าสนใจ	4.44	0.57	ระดับมาก
2	การนำเสนอเนื้อหาช่วยให้เข้าใจ	4.26	0.85	ระดับมาก
3	ปริมาณของเนื้อหาดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป	4.37	0.74	ระดับมาก
4	ตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย	4.44	0.89	ระดับมาก
5	ภาพประกอบมีความสวยงาม	4.48	0.70	ระดับมาก
6	เสียงประกอบเหมาะสม	3.93	1.00	ระดับมาก
7	ระยะเวลาในการศึกษาบทเรียนเหมาะสม	4.26	0.85	ระดับมาก
8	ท่านได้ความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากศึกษาผ่านบทเรียน	4.37	0.88	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.31	0.61	ระดับมาก

จากตาราง 2 ผลการประเมินความพึงพอใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) ด้านบทเรียนมีความน่าสนใจและดึงดูดใจผู้เรียนมีความพึงพอใจ ($\bar{x} = 4.44$) อยู่ในระดับมาก ด้านการนำเสนอเนื้อหาช่วยให้เข้าใจ ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ($\bar{x} = 4.26$) อยู่ในระดับมาก ปริมาณของเนื้อหาดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป ผู้เรียนมีความพึงพอใจ (Mean = 4.37) อยู่ในระดับมาก ตัวอักษรชัดเจนอ่านง่ายผู้เรียนมีความพึงพอใจ ($\bar{x} = 4.44$) อยู่ในระดับมาก ภาพประกอบมีความสวยงาม ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ($\bar{x} = 4.48$) อยู่ในระดับมาก เสียงประกอบเหมาะสม ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ($\bar{x} = 3.96$) อยู่ในระดับมาก ระยะเวลาในการศึกษาบทเรียนเหมาะสม ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ($\bar{x} = 4.26$) อยู่ในระดับมาก เพิ่มขึ้นหลังจากศึกษาผ่านบทเรียนผู้เรียนมีความพึงพอใจ ($\bar{x} = 4.37$) อยู่ในระดับมาก

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่องการเติบโตจากเมล็ดชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

คุณภาพด้านเนื้อหาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ด โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D.=0.40) ด้านเทคนิคอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D.=0.55) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาวัญย์ ดุลยชาติ(2558) ที่ได้ทำงานวิจัยเรื่องการเลือกซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ

มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 เนื่องจากมีการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามแนวทางเชิงระบบ ADDIE Model และมีการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของมนัญญา เรืองวงศ์โรจน์ (2560) ที่ได้พัฒนาบทเรียนโดยการใช้รูปแบบ ADDIE Model มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทบทวน โดยดำเนินการตามขั้นตอนของโมเดลแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินพบว่าคุณภาพบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทบทวน รายวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.98$)และด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.94$)

หลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ดขั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.22 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ14.11ซึ่งผลการเปรียบเทียบพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นั่นคือ ผลการทดสอบหลังเรียนรู้ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ ไชยบุผา (2558) ที่ได้ทำวิจัยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการใช้คำสั่งภาษาโลโก้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนได้ผ่านกระบวนการการสร้างและพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างมีระบบ และ จตุรงค์ ตรีรัตน์ (2551) ที่มีผลการศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องข้อมูลและสารสนเทศ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบทเรียนอีเลิร์นนิ่งได้ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพหลายขั้นตอนจนมีความเหมาะสมผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียน ได้ด้วยตนเองในทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ ตามความสามารถและมีโครงสร้างที่แยกเนื้อหาออกเป็นช่วง ๆ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น

ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเติบโตจากเมล็ดขั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานที่ 3ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= .61) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประหยัด ทิพา (2555) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบผสมผสาน วิชาพฤติกรรมกรรมการสอนคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมมีผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.44 ซึ่งอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากและมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 ทั้งนี้เพราะบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้ลงมือทำด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้อย่างมีอิสระ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุมาศ กองพันธ์ (2560) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง หลักการทำโครงการคอมพิวเตอร์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่า ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหาได้ทุกที่ทุกเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ให้นักเรียนรู้จักทักษะการแก้ปัญหาพร้อมกับเพื่อน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่าน เพื่อผู้เรียนจะได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานและพัฒนาดตนเองได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. การพัฒนาในครั้งต่อไปควรพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมควบคู่ไปด้วย
2. ควรพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งโดยคำนึงถึงความแตกต่าง และศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ควรพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งในวิชาอื่นๆ

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). การวิจัยและพัฒนากระบวนการประเมินผลภายในของของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: วี.ที. ซี. คอมมิวนิเคชั่น
- จตุรงค์ ตรีรัตน์. (2551). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องข้อมูลและสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภัทรญาณวิทยา. Veridian E-Journal, Vol.5, 239-250
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (ม.ป.ป.). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เข้าถึงจาก http://www.pharmacy.cmu.ac.th/unit/unit_files/files_download/2014-04-10.pdf
- ประหยัด ทิพา. (2555). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบผสมผสานวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพฯ
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรินทร์ ไชยบุบผา. (2558). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการใช้คำสั่งภาษาโลโก้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนอร์ธประเทศ. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน –ธันวาคม 2558
- ภาณุมาศ กองพันธ์. (2560). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องหลักการทำโครงงานคอมพิวเตอร์สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- มนัญญา เรืองวงศ์โรจน์. (2560). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเพื่อการทบทวน รายวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์สำหรับนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาครฉบับภาษาไทย. veridian E-journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ 10, 11-13
- ลาวัณย์ ดุลยชาติ. (2558.) การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง การเลือกซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงานสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, ปีที่ 2, 47-55
- วิลาสินี ประคัลภ์พงศ์. (2554). บทเรียนคอมพิวเตอร์บนระบบอีเลิร์นนิ่ง เรื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้นวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, ปีที่ 2, 53-54
- สมจิต โยธะคง. (ม.ป.ป.). สังคมไทยกับการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย

จากพจน์ โกมล¹ อมรัตน์ วัฒนาร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นชนเผ่าอาข่าได้จากการสำรวจโดยการสอบถามรายบุคคลจากประชากรนักเรียนทั้ง 3 ห้องเรียน กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านแม่ข้าวต้มท่าสุด จำนวน 44 คน เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาของวิชาภาษาไทย จากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยภาษาพาที ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1.แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย 2.แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า 3.แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงรายประกอบด้วย 7 องค์ประกอบได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้สื่อและแหล่งเรียนรู้การวัดผลประเมินผลโดยแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา (ninjatupat@gmail.com)

²สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนว
การเรียนรู้สมองเป็นฐานในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ,ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน ,สำหรับ
นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย

The Development of learning activities to improve reading skill on The Cluster words with “R” “L” and “W” sounds baseds on Brain Based Learning for AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province

.Jatupat Komon¹ Amornrat Wattanatorn²

Abstract

This research is aimed to 1) To create and examine the quality of learning activities to improve reading skill with The Cluster words with “R” “L” and “W” sounds based on Brain Based Learning for AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province. 2). To compare the ability to read skill of the cluster words with “R” “L” and “W” before and after learning through the “R” “L” and “W” sounds based on Brain Based Learning for AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province. 3) To study the student’s satisfaction toward the learning Thai language by basing on the Brain-Based Learning. The subjects used in this study consisted of 79 students from 3 classrooms of Prathomsuksa 6, First Semester, the academic year of 2018 at Banmaekhoawtomtasood school, Mueng Chaing Rai District, Ching Rai Province. The participants of the study are the 44 of Prathomsuksa 6 students who are AKHA Ethnic surveyed by personal interview who is studying in the first semester of the academic year of 2018 at Banmaekhoawtomtasood school. The syllabus for this research is the course from the Thai language subject, from Pasa Patee Thai language studying a book for Prathomsuksa 6 level. The data collection tools are 1. The activity plans for learning activities to improve reading skill with The Cluster words with “R” “L” and “W” sounds based on Brain-Based Learning for AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province. 2. The reading skill test in reading The Cluster words with “R” “L” and “W” sounds of AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province. 3. The Satisfaction survey of the students’ satisfaction toward the learning Thai language by basing on the Brain-Based Learning. as a rating scale, analyzed by calculating the percentage, means and standard deviation.

The result indicated as follow:1) The activity plans for learning activities to improve reading skill with The Cluster words with “R” “L” and “W” sounds based on Brain-Based Learning for AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province. for Lower Secondary Students was featured with 7 elements which were activities’ Learning standards and indicators, Essence, Purpose of leaning, Learning, Learning activities, medias and tools, and the result evaluation. The preparation plan receives the appropriation rate at very high rate. 2) The ability of reading the Cluster words with

¹Curriculum and Instruction School of Education University of Phayao (ninjatupat@gmail.com)

²School of Education University of Phayao

“R” “L” and “W” sounds from the learning activity of the learning activities to improve reading skill on The Cluster words with “R” “L” and “W” sounds based on Brain Based Learning for AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province, after the learning activity with the statistical significance at .053) The overall students’ satisfaction toward the learning Thai language by basing on the Brain-Based Learning, received the most satisfy rate.

Key Words : reading skill on The Cluster words with “R” “L” and “W” sounds, sounds based on Brain Based Learning, for AKHA Ethnic Students in Chiang Rai Province.

1. บทนำ

การอ่านเป็นทักษะในการสื่อสารทักษะหนึ่ง ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 อธิบายว่า การอ่าน คือ การว่าตามตัวหนังสือ การออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความหมายตามตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูให้เข้าใจ การอ่านแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ การอ่านออกเสียง คือ การอ่านโดยที่ผู้อ่านออกเสียงตามเนื้อเรื่องที่อ่านให้ผู้อื่นฟังจึงควรอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ควรอ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธีในการอ่านภาษาไทย เช่น การอ่านออกเสียง ร ล การอ่านคำควบกล้ำ (ชนิตา ฉัตรจรัสแสงและคนอื่น ๆ 2551 : 20)

สภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมีปัญหาหลายประการโดยเฉพาะการอ่านคำควบกล้ำ ทั้งนี้สาเหตุสำคัญมาจากการครอบครัวยและชุมชนที่พูดภาษาอื่นโดยพูดภาษาไทยไม่ชัด การไม่เห็นความสำคัญของการใช้คำควบกล้ำที่ถูกต้อง ขณะเดียวกันสื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ การบรรยาย อภิปราย หนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาผิด ย่อมส่งผลให้นักเรียนเกิดปัญหาในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ชูจิต วรเชษฐ์ (2552 : 2) การอ่านคำควบกล้ำถูกต้องชัดเจนย่อมแสดงถึงความเป็นผู้มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ทำให้ผู้รับเกิดศรัทธาเชื่อถือในตัวผู้ส่งสาร ในทางตรงกันข้ามถ้าอ่านไม่ถูกต้องให้ความหมายผิดไป จนเกิดปัญหาในการสื่อสาร ดังที่ผกาดี ปัญญารณศิริ (2540 : 3) ได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านคำควบกล้ำไม่ถูกเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในสังคมและจะเป็นปัญหามากขึ้นถ้าหากว่าทุกฝ่ายไม่แก้ไข ดังนั้นนักเรียนทุกระดับชั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดีในเรื่องการใช้ภาษา ทั้งนี้เรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการอ่านออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่วและชัดเจน

การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมักมีปัญหาอยู่หลายประการโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพื้นที่ที่มีนักเรียนใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาหลักและใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยเฉพาะภาคเหนือจะมีปัญหาด้านภาษาเพราะมีชาวไทยภูเขาอยู่มาก ดังที่ ประสงค์ ราชณสุข (2553 : 2) ได้กล่าวว่าเด็กชาวเขาไปเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่โรงเรียน ชาวเขาจะมีปัญหาในการออกเสียง ส่วนครูที่สอนเด็กชาวเขาจะประสบกับความยุ่งยากในการสอน ในขณะที่ สมศักดิ์ ตาไชย (2551 : 81) พบว่า นักเรียนชาวเขาที่มาเรียนภาษาไทยจะมีปัญหาในด้านการพูดไม่ชัด อ่านและเขียนได้ช้า ซึ่งครูไม่สามารถจะสอนเนื้อหาวิชาได้ จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านทักษะการพูดและการอ่านให้เกิดความเคยชินก่อนถึงจะเข้าสู่การเรียนรู้ โดยเฉพาะทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ต้องอาศัยการฝึกทำบ่อย ๆ รายงานผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายในกลุ่มทักษะภาษาไทยยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เพราะนักเรียนส่วนหนึ่งซึ่งเป็นชาวเขามีปัญหาพื้นฐานด้านภาษา เช่น การพูดไม่ชัดเจน การอ่านและเขียนไม่ถูกต้องที่เป็นเช่นนี้มีสาเหตุหลายประการด้วยกัน เช่น การจัดการเรียนการสอนไม่ได้ส่งเสริมทักษะด้านการพูดของนักเรียนเท่าที่ควรและไม่ได้ให้นักเรียนได้ฝึกการออกเสียงบ่อย ๆ โดยเฉพาะทักษะการออกเสียงคำควบกล้ำและด้วยนักเรียนเองซึ่งใช้ภาษาอาข่าเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร โดยที่ภาษาอาข่ามีลักษณะเด่นคือ มีภาษาพูด ไม่มีภาษาเขียน ไม่มีเสียงพยัญชนะสะกด สุวัฒน์ เลี่ยมประวัตติ (2558) ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของครูอนุกุล เขยบาล ครูชำนาญการพิเศษ ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแม่ข้าวต้มท่าสุด เป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ได้กล่าวว่าธรรมชาติของภาษาไทยเป็นภาษาที่ซับซ้อนและมีรายละเอียดมาก เรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำก็เช่นเดียวกันนอกจากจะมีจำนวนมากแล้วยังมีกฎเกณฑ์การใช้ที่หลากหลายนั่นเอง เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจวิธีการอ่านออกเสียง

คำควบกล้ำ ร ล ว พยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ นักเรียนจึงไม่สามารถอ่านและเขียนคำเหล่านี้ได้ โดยเฉพาะนักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ เช่น ภาษาอาข่า ซึ่งเมื่อคิดเป็นร้อยละในโรงเรียนอาจมีถึง ร้อยละ 50 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดในโรงเรียน จากประสบการณ์สอนก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน คือ นักเรียนเกิดความสับสนเกี่ยวกับบอกลเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ในภาษาไทย นักเรียนก็มักจะไม่สามารถจำรูปพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ไม่ได้ ทั้งไม่ทราบว่าคำที่ประสมด้วยสระลดรูปมาจากสระอะไร ซึ่งมีสาเหตุมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ซึ่งหลักการในภาษาไทยคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และมีตัวสะกดนั้นค่อนข้างซับซ้อน ทำให้นักเรียนอ่านไม่ถูกและเขียนได้ เพราะจำรูปคำไม่ได้ [อนุกุล เขยบาล (สัมภาษณ์) 4 พฤศจิกายน 2560]

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้และนำความรู้ความสามารถจากการอ่านคำควบกล้ำมาใช้ในชีวิตประจำวันให้เป็นประโยชน์ได้อีกด้วย ซึ่งกระบวนการอ่านคำควบกล้ำนั้นจำเป็นต้องใช้ความสามารถหลายด้าน เช่น ฐานการเกิดของเสียง การรู้ความหมายของคำ การคิดและทำความเข้าใจ จากการศึกษาพบว่า แนวการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่ต้องอาศัยความรู้และธรรมชาติของการเรียนรู้ของสมองเป็นฐานในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในด้านกิจกรรมการออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่กระตุ้นสมอง การสร้างเสริมประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ในการเรียนรู้ของมนุษย์ การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย พรพิไล เลิศวิชา (2551 : 14) กล่าวว่าพัฒนาการอ่านสำหรับนักเรียนจึงควรเริ่มต้นด้วยการอ่านและฟังบทคล้องจองและบทกลอนที่มีจังหวะจะโคน การเรียนรู้การออกเสียงของนักเรียนต้องอาศัยการฝึกซ้ำ ๆ เพราะสมองจะเกิดการจดจำและนำมาพัฒนาเป็นทักษะการออกเสียงซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ 1) ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ เป็นการใช้คำถามและกิจกรรมเพื่อเป็นการกระตุ้นสมองให้นักเรียนเกิดความพร้อมในการเรียน 2) ขั้นการฟัง เป็นการฟังเพื่อแยกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยินว่าเหมือนหรือแตกต่าง 3) ขั้นการวิเคราะห์ออกเสียง เป็นการฟังและบอกลักษณะของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง 4) ขั้นการออกเสียง เป็นการฝึกออกเสียง 5) ขั้นการฝึกให้ชำนาญ เป็นการฝึกซ้ำเพื่อให้ถูกต้องและคล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้เป็นการนำองค์ความรู้เรื่องสมองมาใช้เป็นฐานในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยมีการบูรณาการองค์ความรู้ความรู้ทั้ง 2 สาขา คือความรู้ทางประสาทวิทยาและแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตั้งอยู่บนฐานของการพิจารณาว่าปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้สมองมีการเปลี่ยนแปลง สมองมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการเรียนการสอนแบบใดและอย่างไร ซึ่งนำไปสู่การจัดกิจกรรมระหว่างผู้สอนกับนักเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และที่สำคัญคือการออกแบบและการใช้เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ โดยเน้นว่าต้องทำให้นักเรียนสนใจ เกิดการเรียนรู้ความเข้าใจ และการจดจำ ตามมาแล้วนำไปสู่ความสามารถในการใช้เหตุผล เข้าใจเชื่อมโยงสัมพันธ์ในทุกมิติของชีวิต (Caine & Caine, 1977 อ้างถึงใน นิศรา เสือคล้าย, 2550) เนื่องจากสมองมีการเชื่อมโยงกับอารมณ์ของคน ในขณะที่อารมณ์ของคนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้โดยอารมณ์จะเป็นตัวช่วยเราในการเรียกความทรงจำเดิมที่เก็บไว้ในสมองออกมาใช้ สำหรับภาวะสมองที่เหมาะสมที่สุดต่อการเรียนรู้ ได้แก่ ภาวะของสมองที่มีความตื่นตัวแบบผ่อนคลาย (Relaxed alertness) ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้แก่นักเรียนในลักษณะที่ทันสมัย เพลิดเพลิน แต่ท้าทายและชวนให้หาคำตอบเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวแบบผ่อนคลาย มากกว่าความรู้สึกรู้สึกเครียด กังวลและกดดันเพราะสิ่งแวดล้อมดังกล่าว อาจทำให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ทางลบแก่นักเรียนได้ รวมทั้งแนวคิดที่สำคัญจากการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้แก่ การที่การเรียนรู้ของคนจะประสบความสำเร็จที่สุดเมื่อกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสบการณ์ของนักเรียนที่เป็นรูปธรรมและสามารถจับต้องได้ เพราะคนเราจะจำสิ่งต่างๆ ได้แม่นยำที่สุดเมื่อ

ข้อเท็จจริงต่างๆ และทักษะจากกิจกรรมฝังในชีวิตจริงตามธรรมชาติเพราะเป็นการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ตรง (Lackney, 2002 อ้างถึงใน วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2550)

จากความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดนี้มาใช้เป็นกรอบในการวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าโรงเรียนบ้านแม่ข้าวต้มท่าสุด จังหวัดเชียงรายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่โรงเรียนบ้านแม่ข้าวต้มท่าสุด อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 79 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นชนเผ่าอาข่าได้จากการสำรวจโดยการสอบถามรายบุคคลจากประชากรนักเรียนทั้ง 3 ห้องเรียน กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านแม่ข้าวต้มท่าสุด จำนวน 44 คน แล้วกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจังหวัดเชียงราย
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน

3. เนื้อหา

เนื้อหาวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 ป.6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท.1.1 ป.6/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร การวิจัยนี้ใช้เนื้อหาของวิชาภาษาไทย จากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ภาษาพาที ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว โดยมีกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีองค์ประกอบตามแผนการจัดการเรียนรู้ คือ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ซึ่งมีทั้งหมด 6 กิจกรรม ประกอบด้วย 6 แผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การเตรียมความพร้อมบอกลูกฐานที่เกิดของเสียงพยัญชนะ ล ร

แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง คำที่มี กว ขว คว ควบกล้ำ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง คำที่มี กล ชล คล ควบกล้ำ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง คำที่มี ปล ผล พล ควบกล้ำ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง คำที่มี กร ขร คร ควบกล้ำ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง คำที่มี ตร พร พร ควบกล้ำ

2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว หมายถึง ทักษะในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ได้ถูกต้องพร้อมอธิบายความหมายของคำได้ ซึ่งนักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว แล้ว ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบอ่านเป็นคำ จำนวน 30 คำ

3. กิจกรรมการเรียนรู้สมองเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยความรู้และธรรมชาติของการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมโดยได้นำขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้อ่านออกเสียงของพรพิไล เลิศวิชา (2550) มาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ เป็นการใช้คำถามและกิจกรรม BrainGym เพื่อเป็นการกระตุ้นสมองให้นักเรียนเกิดความพร้อมในการเรียน

2) ขั้นการฟัง เป็นการฟังเพื่อแยกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยินว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

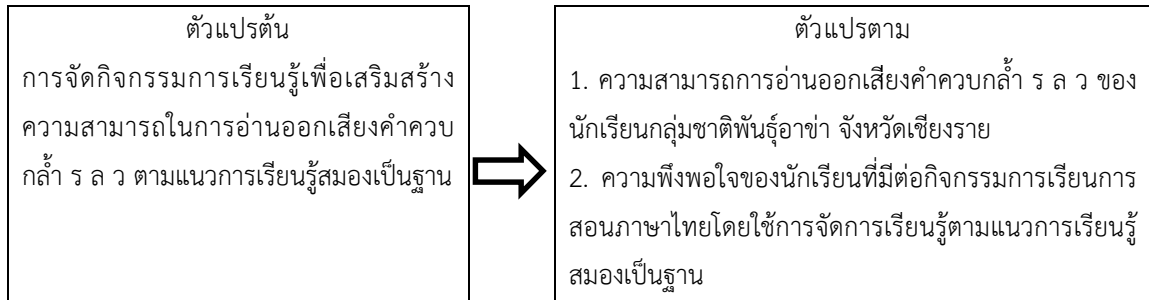
3) ขั้นการวิเคราะห์ออกเสียง เป็นการฟังและบอกลักษณะของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง

4) ขั้นการออกเสียง เป็นการฝึกออกเสียงคำควบกล้ำ

5) ขั้นการฝึกให้ชำนาญ เป็นการฝึกซ้ำเพื่อให้เด็กเรียนออกเสียงคำควบกล้ำได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น

4. ความพึงพอใจ หมายถึง หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แผนการจัดกิจกรรม
2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ

7. ผลการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจังหวัดเชียงรายประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลโดยแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย

ที่	รายการประเมิน(รายด้าน)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.33	0.87	มาก
2	สาระสำคัญ	4.50	0.58	มาก
3	จุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
4	สาระการเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
5	กิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
6	สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.53	0.55	มาก
7	การวัดผลประเมินผล	4.22	0.72	มาก
รวม		4.48	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงรายโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$) ด้านสาระสำคัญ ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับและด้านที่เหมาะสมน้อยที่สุดคือด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.22$)

2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย (n=44)

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D	D	t	sig
ก่อนเรียน	44	19.77	1.65			
หลังเรียน	44	24.20	1.75	4.43	12.08*	0.0000

* P < .05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย จำนวน 44 คน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากการวัดทักษะการอ่านออกเสียงโดยก่อนเรียนมีคะแนนรวมเฉลี่ย 19.77 คะแนน และหลังเรียนคะแนนรวมเฉลี่ย 24.20 คะแนน ซึ่งมีความก้าวหน้าทางการเรียนคะแนนรวมเฉลี่ย 4.43 คะแนน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1. ฉันอยากให้มีชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทยมาก ๆ	4.03	0.75	มาก
2.ฉันชอบวิชาภาษาไทยเพราะเรียนสนุก	4.40	0.49	มาก
3. ฉันชอบเรียนภาษาไทยเพราะทำให้ได้ผ่อนคลาย	4.47	0.50	มาก
4. ฉันชอบฝึกทักษะการออกเสียงเรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ	4.50	0.50	มาก
5.ฉันชอบกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว	4.90	0.30	มากที่สุด

6. ฉันชอบที่ครูมีเพลงและกิจกรรมในช่วงเวลาเรียนทำให้ตั้งใจเรียน	4.77	0.42	มากที่สุด
7. ฉันสามารถฝึกทักษะการอ่านออกเสียงร่วมกับเพื่อนได้	4.33	0.70	มาก
8. ฉันภูมิใจและสนใจจะแสดงผลงานดีเด่นของตนเอง	4.23	0.76	มาก
9.ฉันสนใจจะประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.53	0.50	มากที่สุด
10. ฉันอยากให้คุณครูนำวิธีการสอนตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) ไปใช้สอนเรื่องอื่นๆ ด้วย	4.93	0.25	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.51	0.52	มาก

จากตารางที่ 3 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ฉันอยากให้คุณครูนำวิธีการสอนตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน(Brain-Based Learning) ไปใช้สอนเรื่องอื่นๆ ด้วย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93) รองลงมา คือ ฉันชอบกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ฉันอยากให้มีชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03)

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย พบว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ พบว่ามีความเหมาะสมโดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.62) เนื่องมาจากกระบวนการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ อาข่า จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเริ่มจากการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำมากำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล พร้อมทั้งได้ศึกษาเอกสาร เทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ แนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน โดยผู้วิจัยมีการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ จากข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนซึ่งสอดคล้องกับพรพิไล เลิศวิชาและอัครภูมิ จารุภากร (2550: 165-167) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การนำเสนอประสบการณ์ภาษาทางเสียง ภาพ ตัวหนังสือ ท่าทาง ป้อนข้อมูลเข้าสู่สมองภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและวิธีการที่หลากหลาย สมองจึงจะเกิดความเชื่อมโยงสิ่งที่เรารู้รู้นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ดนตรี จังหวะ ทำนอง การเคลื่อนไหว ท่าทาง มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางด้านภาษาสำหรับเด็กวัยนี้ การสอนผ่านการอ่านและทำแบบฝึกจำนวนมากเพียงอย่างเดียวไม่ใช่วิธีเรียนรู้ของสมอง ฉะนั้นกระบวนการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานจึง

จำเป็นต้องหาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะจะทำให้ครูทราบองค์ประกอบที่เหมาะสม และถูกต้อง ทั้งนี้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะส่งผลให้ทราบผลการฝึกการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนเป็นระยะๆและยังเป็นการติดตามการประเมินผลเป็นขั้นตอนที่จะนำไปสู่การสรุปผลได้อย่างชัดเจน แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อการวิจัย

2. จากผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ก่อนเรียนเท่ากับ 19.77 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.65 มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) หลังเรียนเท่ากับ 24.20 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.75 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิไลวรรณ วิเศษน้อย (2552 : 48-52) ได้ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านคำควบกล้ำที่ใช้อักษรควบกล้ำ ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าหลังการฝึกทักษะแล้วนักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนคำที่อักษรควบกล้ำได้สูงกว่าแบบปกติ และสอดคล้องกับการผลงานวิจัยของเอรินทร์ แสงสาย (2551:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยการเปรียบเทียบพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐานกับการจัดประสบการณ์ตามปกติ ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการทั้ง 4 ด้านเพิ่มขึ้นทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยเฉพาะด้านสติปัญญามีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ลองลงมาด้านสังคม ด้านร่างกายและอารมณ์ - จิตใจตามลำดับ 2)นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน มีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาสูงกว่านักเรียนอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามปกติ ดังนั้นครูผู้สอนระดับปฐมวัยจึงควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้จัดประสบการณ์ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐานไปใช้เพื่อให้เด็กได้มีการพัฒนาการในด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนด้วย และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มนักเรียนที่เป็นนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์จะสอดคล้องกับงานวิจัยของซูชีพ พุทธประเสริฐและคณะ (2552) ซึ่งได้สังเคราะห์ผลการวิจัยในชั้นเรียนตามโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนบนพื้นที่สูง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัญหาที่ถูกระบุถึงมากที่สุด คือ ปัญหาการอ่านออกเสียงและอ่าน/เขียนภาษาไทยไม่ได้ เทคนิคการสอนที่เลือกใช้คือ Brain-Based Learning ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีทักษะทางภาษาไทยเพิ่มขึ้นสำหรับข้อเสนอแนะแนวทางในการนำผลวิจัยไปใช้คือ ควรให้ความสำคัญกับความเข้าใจภาษาและความหมายของคำในภาษาไทยมากกว่าการอ่านออกเสียงชัดเจน และงานวิจัยของปณางฐิตียา จอชมุ่ง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ตามแนวการสอนภาษาแบบสมองเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพัฒนาการในการสื่อสารภาษาไทยเฉลี่ย 13.06 เมื่อเทียบกับเกณฑ์คุณภาพ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ระดับค่อนข้างดี

3. จากผลการการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน จำนวน 44 คน พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน จำนวน 30 คน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.51 , S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดข้อ ๑

อยากให้คุณครูนำวิธีการสอนตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) ไปใช้สอนเรื่องอื่น ๆ ด้วย ($\bar{x} = 4.93$, S.D. = 0.25) และมีความพึงพอใจต่ำสุดคือข้ออื่นอยากให้มีชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทยมาก ๆ ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.75) ที่เป็นเช่นนี้เพราะกิจกรรมที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่คือนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานซึ่งในที่นี้อาจจะเป็นเพราะผู้สอนใช้เวลาเกินกว่ากำหนดเพื่อการฝึกฝนในทักษะการอ่านออกเสียงได้อย่างเต็มที่ แต่โดยภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับที่สูงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อรรพรรณ บุญสมปาน (2551) ได้ศึกษาวิจัยในหัวข้อ การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำ อยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับผลการวิจัยของนภาพร หวานชม (2554) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นพื้นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและจิตวิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดซึ่งเมื่อนำมาปรับใช้กับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์จะสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา สัปทนและสุภาพร แสนแทน (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชนเผ่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุดและผลงานวิจัยของสิทธิพงศ์ สิริวรพงศ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมเรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชนเผ่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไผ่โทน (นวลราชภรณ์วิทยา) อำเภอวังยาง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่าระดับของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมเรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า แนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานนั้นเป็นแนวการสอนที่สามารถออกแบบกิจกรรมทางการเรียนรู้ได้หลากหลายและเมื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์แล้วสามารถทำให้ผู้เรียนตอบสนองต่อกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สนุกสนานนอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาความรู้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมได้ ข้อสังเกตประการหนึ่งของการนำเอาแนวคิดของแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น พบว่า นอกจากผลที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพในการเรียนรู้ได้เต็มที่ เพราะโดยธรรมชาติของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบโดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐานนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจกรรมนั้นๆ ได้เป็นสื่อสำคัญในการทำหน้าที่พัฒนาสมอง ผู้เรียนจะแสดงศักยภาพของสมองได้เต็มศักยภาพเมื่อร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ในการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ครูผู้สอนจะต้องวางพื้นฐานให้นักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เรื่องหลักการออกเสียงคำควบกล้ำและการเขียนคำควบกล้ำก่อน
- 2) ครูควรคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันระหว่างบุคคล โดยยืดหยุ่นจัดกิจกรรมให้เหมาะสม อาจให้นักเรียนบางคนที่มีความพร้อมน้อยกว่าเพื่อนในชั้น มาฝึกเพิ่มช่วงนอกเวลาเรียน
- 3) ครูต้องเป็นผู้คอยให้คำแนะนำหรือเป็นที่เล็งของนักเรียนระหว่างเรียนอย่างเคร่งครัดแล้วบันทึกผลพฤติกรรมที่แสดงออก อย่างใกล้ชิด และนำมาชี้แนะให้นักเรียนได้ทราบ เพื่อปรับปรุง กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐานสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการออกเสียงของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่มีปัญหาเดียวกันได้
- 2) ควรมีการศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงเพื่อการสื่อสารในการออกเสียงอื่นๆ เช่น การพัฒนาการออกเสียงตัวสะกดในภาษาไทยโดยใช้แนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน เป็นต้น

9. เอกสารอ้างอิง

- กำชัย ทองหล่อ. (2550). หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท รวมรวมสาส์น (1977) จำกัด.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2553). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2553). คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาภาษาไทย สารที่ควรรู้. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- ชนิตา ฉัตรจรัสแสง. (2551). ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม : ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูจิต วรเชษฐ์. (2552). ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล
- ชูชีพ พุทธประเสริฐ. (2552). ผลการวิจัยในชั้นเรียนตามโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนบนพื้นที่สูง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ณัฐสุภากรค์ ยิ่งสง่า. (2550). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- บันลือ พุกชะวัน. (2534). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- นภาพรณ หวานชม. (2554). ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นพื้นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. โรงเรียนนานาชาติจังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปนาญฐิตยา จอหม่ง. (2555). การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ตามแนวการสอนภาษาแบบสมองเป็นฐาน. กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- ประสงค์ ราชณสุข. (2553). การศึกษาผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการพูดภาษาไทยแก่เด็กชาวเขา. กรุงเทพฯ : เพียรเจริญ
- ปรเมษฐ์ สีหะวงษ์. (2550). รูปแบบพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักพัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองเด็ก (Brain-based Learning : BBL). กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ผกาวดี ปัญญาวรรณศิริ. (2540). การใช้ภาษา. พระนครศรีอยุธยา. เคล็ดไทย.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2550). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการแต่งตัวเราทบวงมหาวิทยาลัย
- พรพิไล เลิศวิชา. (2551). สอนภาษาไทยต้องเข้าใจสมองเด็ก. (เล่ม 1). กรุงเทพฯ: บริษัท โรงพิมพ์ศาลาแดงจำกัด.
- พัชรี ไชยวงศ์. (2552). หลักการอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เจริญผล.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์
- _____. (2551). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ อักษร A-L ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2553). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ อักษร M-Z ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.กรุงเทพฯ: หจก. ไอเดียสแควร์
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2539). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- วิไลวรรณ วิเศษน้อย. (2552). การจัดการเรียนรู้การอ่านคำควบกล้ำที่ใช้อักษรควบกล้ำ ตามแนวการเรียนรู้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2544). สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา สุภธรรมวิทย์, จินตวิรัช คล้ายสังข์. (2557). การพัฒนารูปแบบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแท็บเล็ตตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. 9 (4), 137-149.
- เสาร์วัน อินวงศ์. (2550). การใช้คาราโอเกะเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ระดับปฐมวัย โดยการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว.กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สถาบันวิทยาการการเรียนรู้. (2551). การเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยาการการเรียนรู้.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ. (2558). ปัญหาการออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นเชื้อสายกะเหรี่ยงโปและอาข่า 6 โรงเรียนในอำเภอทองผาภูมิและอำเภอสงขลาบุรีจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมศักดิ์ ภูวิธาวรรณ. (2552). ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอมกนัย. การค้นคว้า แบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมศักดิ์ ตาไชย. (2551). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการตกซ้ำชั้นของนักเรียนชาวเขาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สรินดา ยุ่นฉลาด. (2552). หลักการอ่าน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สภาพร.
- สุจิต เพียรชอบและสายใจ อินทร์พรหม.(2552). วิธีการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์

- สุวิมล ว่องวานิช. (2553). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณีย์ อนุรุทธวิวงศ์. (2547). สมอหงษ์ศจรย์. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- อัญชลี เฟื่องชูชาติ. (2552). การส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้า แบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอรินทร์ แสงสาย (2551). การเปรียบเทียบพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐานกับการจัดประสบการณ์ตามปกติ.กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อรรพรรณ บุญสมปาน. (2551). การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อรอนงค์ ฉายาลักษณ์. (2552). Brain Based Learning. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.schoolnet.or.th>. (17 มิถุนายน 2561).
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2549). ภาษาพาสอน เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนาทักษะการสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ ในมาตรา
ตัวสะกด แม่กด แม่กนและแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนวัดหลวงวิทยาตำบลกล้วยแพะ อำเภอมือง จังหวัดลำปาง

จิราภา กิ่งแก้ว¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ ในมาตรา
ตัวสะกด แม่กด แม่กนและแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา ตำบลกล้วยแพะ
อำเภอมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา โดยใช้แบบฝึก กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จำนวน 13 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบ
ฝึกทักษะการสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ และแบบทดสอบปรนัย เรื่องการสะกดคำ
ในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ

ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
วัดหลวงวิทยา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.6/85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงว่าแบบ
ฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่ใช้แบบฝึกมีทักษะทางการสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา
ในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ หลังการเรียนรู้สูงขึ้น

คำสำคัญ: การสะกดคำ,มาตราตัวสะกด แม่กด แม่กน และแม่กบ,แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (pom072_mashimaro@hotmail.co.th)

THE DEVELOPMENT OF SPELLING SKILL BY READING AND WRITING
SPELLING EXERCISE FOR SPELLING FINAL SOUNDS THAT D, N AND B FOR
STUDENTS GRADE 2 OF WATLUANG WITTAYA SCHOOL , MUEANG,
LAMPANG PROVINCE.

Jirapa Kingkaew¹

Abstract

The research matters the Development of Spelling Skill by Reading and Writing Spelling Exercise for Spelling final sounds that D, N and B for students grade 2 of Watluang Wittaya School , Mueang, Lampang Province. Which has a purpose to develop a practice spelling, reading and writing for students, grade 2 efficiency criteria 80/80 and to develop Spelling Skills for students grade 2 school, temple science by using the exercise. A quantitative research tool that is used to collect data: practice spelling skills do not meet the section. The mother and the mother's section, press the mother frog and test multiple choice selections. The story in the spelling final sounds that D, N and B.

The research found that A reading and writing, spelling. For students in grade 2 school Luang University. The researchers created Efficiency of 87.6 / 85, which is higher than 80/80, given that a practice that effectively meet the set criteria. The researchers created achievement spell that do not follow the provisions of Section I of the spelling final sounds that D, N and B. After learning higher.

Keyword: Spelling Skill, Spelling final sounds that D, N and B, Reading and Writing Spelling Exercise

¹ Branch of Thai Faculty of Education Lampang Rajabhat University (pom072_mashimaro@hotmail.co.th)

1. บทนำ

ภาษาไทยถือเป็นมรดกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตร่วมกันของชนชาติไทย เป็นเครื่องมือเพื่อแสดงออกถึงความเป็นไทย ใช้สื่อสารกันระหว่างคนในชาติ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษามา วรวรรณ ณ อยู่ธยาและคณะ (2551 : 6) กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

การเขียนถือเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญเป็นอย่างมาก ในการช่วยพัฒนาการเรียนรู้หรือการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน เป็นเครื่องแสดงออกถึงความรู้สึกรู้คิด สื่อสารส่งสารออกมาผ่านลายลักษณ์อักษร เครื่องหมายหรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้กับผู้ที่ได้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะสื่อ ดังที่ จีรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555 : 55) กล่าวไว้ว่า การเขียนเป็นวิธีการหนึ่งในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน มีลักษณะแตกต่างไปจากการสื่อสารด้วยการพูดและการอ่าน การเขียนเป็นทักษะที่ต้องระมัดระวังในการใช้มากกว่าทักษะอื่น เนื่องจากสิ่งที่เขียนปรากฏเป็นลายลักษณ์ การสื่อสารจึงเป็นการถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือและเครื่องหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กล่าวถึงทักษะการเขียน ดังที่ ภาษามา วรวรรณ ณ อยู่ธยาและคณะ (2551 : 6) กล่าวว่า การเขียนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียน สะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ขั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะการสะกดคำเป็นอย่างมาก ป 2/2 เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสะกดคำออกมาได้อย่างแม่นยำถูกต้อง

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะให้ความสำคัญมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการเขียน แต่ผู้เรียนส่วนมากก็ยังพบเจอปัญหาด้านการเขียน โดยเฉพาะปัญหาการอ่านและการเขียนสะกดคำง่าย ๆ ที่ควรแก้ไข การใช้แบบฝึกจึงมีความสำคัญ สามารถช่วยให้ผู้สอนพัฒนาทักษะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะทักษะการเขียน ดังที่ อาเรีย วาศน์อำนวย (2545 : 48) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียน การสอนอย่างหนึ่งอันประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจที่จะนำไปใช้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนปฏิบัติเพิ่มเติม เพื่อจะได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เกิดความคล่องแคล่วความชำนาญตลอดจนเกิดความแม่นยำซึ่งเป็นไปโดยอัตโนมัติ ด้วยการทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วอย่างมีทิศทาง ซึ่งสอดคล้องกับ นวลนุช สีทองดี (2541 : 29) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนที่ใช้ฝึกทักษะเพื่อสร้างความคิดรวบยอดให้แก่ผู้เรียน เพื่อจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว แต่ต้องได้รับการฝึกหลาย ๆ ครั้งหลายรูปแบบ เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกแล้วอย่างน้อยก็พัฒนาตนเองที่ดีขึ้นแน่นอน

จากการสัมภาษณ์คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คุณครูเรไร มาปลูก (ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดหลวงวิทยา สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 เดือนกันยายน พุทธศักราช 2561)

พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา มีปัญหาเกี่ยวกับด้านทักษะการสะกดคำ ในมาตราตัวสะกด แม่กด แม่กน และแม่กบ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเคยนำเสนอนวัตกรรม “สื่อหรรษามาตราพาเพลิน” ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา พบว่านักเรียนส่วนมาก มีความสับสนในการสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ซึ่งเป็นการอ่านออกเสียงตัวสะกดเหมือนกันแต่เขียนไม่เหมือนกัน จึงส่งผลให้นักเรียนเขียนสะกดคำออกมาไม่ถูกต้องตรงตามมาตราตัวสะกด

ดังนั้นทักษะการเขียน ถือเป็นทักษะที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะปัญหาด้านการเขียนสะกดคำที่พบได้ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ในเรื่องของการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา และการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำนั้นสามารถใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ ดังที่ วลัยอาวรณ์โพธิ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เรื่องมาตราตัวสะกดโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยพบปัญหาการเขียนสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่กน แม่เกว แม่เกยและแม่กม จากนั้นจึงมีความสนใจสร้างแบบฝึก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ เรื่องมาตราตัวสะกด ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องมาตราตัวสะกด หลังการเรียนด้วยแบบฝึกสูงกว่าก่อนการเรียนด้วยแบบฝึก

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างแบบฝึก เพื่อพัฒนาทักษะการสะกดคำ ในเรื่องมาตราตัวสะกดแม่กด แม่กนและแม่กบ โดยนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา โดยใช้แบบฝึก

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จำนวน 13 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การอ่านและการเขียนสะกดคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

1. มาตราตัวสะกดแม่กด
2. มาตราตัวสะกดแม่กน
3. มาตราตัวสะกดแม่กบ

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการสะกดคำจากการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

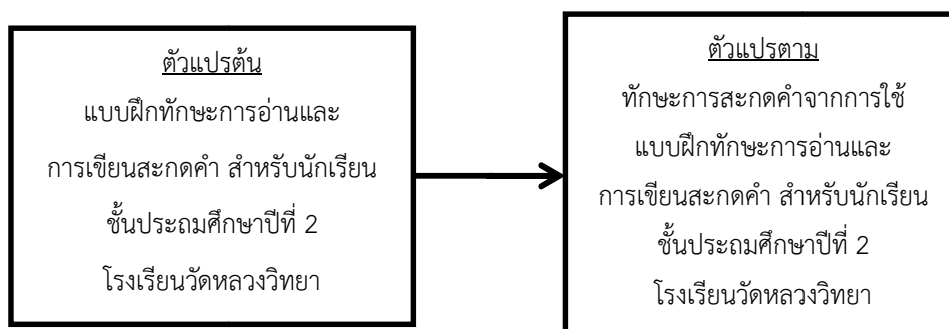
การสะกดคำ หมายถึง การแจกลูกคำโดยเรียงเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะเน้นในมาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตราในมาตราแม่กต แม่กน แม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

แบบฝึก หมายถึง แบบตัวอย่างของสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อฝึกทักษะการสะกดคำ โดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา ฝึกตอบเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่กต แม่กน แม่กบ

ทักษะการสะกดคำ หมายถึง ความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำมาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตราในมาตราแม่กต แม่กน แม่กบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยาโดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จำนวน 13 คน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.แบบฝึกทักษะการสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่กต แม่กนและแม่กบ จำนวน 3 ชุด

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบฝึกทักษะ

1.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

1.3 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ จำนวน 3 ชุด

1.4 เสนอแบบฝึกทักษะให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบ

1.5 เสนอแบบฝึกทักษะ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหาแบบฝึก จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.6 นำแบบฝึกทักษะที่ได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย) ตำบลสวนดอก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 3 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำแบบฝึกทักษะไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย

2. แบบทดสอบปรนัย เรื่องการสะกดคำในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ จำนวน 10 ข้อ

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัย

2.2 วิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

2.4 เสนอแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.5 เสนอแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.6 นำแบบทดสอบปรนัยไปทดลองใช้และนำไปใช้จริง

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยเลือกกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 13 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงกลุ่มเป้าหมายให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เรื่องการสะกดคำในมาตราตัวสะกด แม่กด แม่กนและแม่กบ

2. ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบปรนัยก่อนเรียน เรื่องการสะกดคำในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ จำนวน 10 ข้อ โดยใช้เวลา 10 นาที เมื่อทำการทดสอบแล้ว ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนและบันทึกผลคะแนนไว้

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การสะกดคำในมาตราตัวสะกด แม่กด แม่กนและแม่กบ ใช้ระยะเวลาในการทดลองเป็นเวลา 6 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแต่ละคาบผู้วิจัยจะให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ ในมาตราตัวสะกด แม่กด แม่กนและแม่กบ

4. ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบปรนัยหลังเรียน เรื่องการสะกดคำในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ จำนวน 10 ข้อ โดยใช้เวลา 10 นาที

5. หลังการวิจัย ผู้วิจัยนำมารวบรวมให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกผลไว้ นำผลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังเรียน รวมถึงคะแนนจากแบบฝึกทักษะมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ ดังนี้

1.การหาค่า IOC เป็นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งใช้สูตร สมนึก ภัททิยธนี (2546: 166) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ การสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่กด แม่กน และแม่ กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร $E1/E2$ ของ เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม (2559: 108) ดังนี้

การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ

$$\text{สูตร} \quad E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้
 $\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เรียนจากการทำแบบฝึกระหว่างเรียน
 N คือ จำนวนผู้เรียน
 A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกระหว่างเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$$\text{สูตร} \quad E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้
 $\sum F$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
 N คือ จำนวนผู้เรียน
 B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

3. การวิเคราะห์คะแนนจากแบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบปรนัยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งใช้สูตร เยาวทิwa นามคุณ (2561: 18) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ คือ ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่งด แม่งน และแม่งบ โดยหาค่า t-test ซึ่งใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด (2553: 109)ดังนี้

$$สูตร t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}$$

เมื่อ t คือ ค่าสถิติจะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D คือ ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
N คือ จำนวนนักเรียน

7. ผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.6/85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 แสดงว่าแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ดังตารางวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนที่นักเรียนทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1/E2) ต่อไปนี้

ตารางที่ 1แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียนของแต่ละแบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน

นักเรียน คนที่	ระหว่างเรียน					คะแนนหลังเรียน	ร้อยละ คะแนน หลังเรียน
	แบบฝึกทักษะ แม่งด	แบบฝึกทักษะ แม่งน	แบบฝึกทักษะ แม่งบ	คะแนนรวม	ร้อยละ ของ คะแนน ระหว่าง เรียน		
1	19	16	18	53	88.3	8	80
2	20	19	18	57	95	9	90
3	18	18	17	53	88.3	10	100
4	17	17.5	16	50.5	84.2	9	90
5	16	15	13	44	73.3	7	70
6	17	17	18	52	86.7	8	80
7	16	15	15	46	76.7	7	70
8	19	18	19	56	93.3	10	100
9	17	18	18	53	88.3	8	80

10	19	19	18	56	93.3	9	90
11	18	19	19	56	93.3	9	90
12	19	18	16.5	53.5	89.2	8	80
13	19	17	17	53	88.3	9	90
คะแนน รวม แต่ละ แบบฝึก	234	226.5	222.5				
ร้อยละ ของ คะแนน รวม แต่ละ แบบฝึก	90	87.1	85.6				
$\bar{x}$	18	17	17	53	87.6	9	85
ค่าเฉลี่ย E1รวมของแบบฝึกทั้งหมด เท่ากับ 87.6						ค่าเฉลี่ย E2 = 85	

2. นักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ เพื่อพัฒนาทักษะการสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแมกด แมกนและแมกบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแมกด แมกนและแมกบ หลังการเรียนรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จาก คะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าทดสอบ (t) จากการทำแบบทดสอบเพื่อวัดทักษะทางการสะกดคำก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน

กลุ่มเป้าหมาย	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D	t-test	Sig.
คะแนนก่อนเรียน	13	10	5.38	1.26	7.16	0.00**
คะแนนหลังเรียน	13	10	8.54	0.97		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ ในมาตราตัวสะกดแมกด แมกนและแมกบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยาตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้นำผลวิเคราะห์ข้อมูล มาอภิปราย ดังนี้

1. จากการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา พบว่า แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำ เพื่อพัฒนาทักษะการสะกดคำ ในมาตราตัวสะกดแม่กต แม่กนและแม่กบ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 87.6/85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทั้งนี้ เพราะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีขั้นตอน เป็นระบบและผ่านการทดลองหาคุณภาพ ความเหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำด้านเนื้อหา ภาษาและรูปแบบ ผ่านค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้มีความเหมาะสมมากขึ้น สามารถนำไปใช้ในการสร้างเสริมทักษะการสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราในมาตราแม่กต แม่กนและแม่กบ ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในสมมติฐานข้อที่ 1 ของการวิจัยที่ว่าแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหลวงวิทยา มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซัยยัค พรหมวงศ์ (2556 : 7) ที่กล่าวถึง การสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกไว้ว่า การผลิตสื่อหรือชุดการสอนนั้น ก่อนนำไปใช้จริงจะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนที่ ผลิตขึ้น ไปทดสอบ ประสิทธิภาพเพื่อดูว่าสื่อหรือชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ มีประสิทธิภาพใน การช่วยให้ กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์หรือไม่ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน จากสื่อหรือชุดการสอนในระดับใด ดังนั้นผู้ผลิตการสอนจำเป็นจะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนไปหาคุณภาพ เรียกว่าการทดสอบประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการสะกดคำ ถือเป็นทักษะพื้นฐานของผู้เรียนที่ต้อง เรียนรู้ โดยการฝึกซ้ำ ย้ำ ทวน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสร้างแบบฝึกขึ้นมาเพื่อพัฒนาทักษะการสะกดคำ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2.จากการเปรียบเทียบทักษะการสะกดคำก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์การสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่กต แม่กนและแม่กบ ของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตาม มาตรา ในมาตราแม่กต แม่กนและแม่กบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01เนื่องจากการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ของการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่ใช้แบบฝึก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ญัฐธนาถ สุกสี (2560) ที่ได้ศึกษา การสร้างแบบฝึกร่วมกับภาพการ์ตูนเพื่อพัฒนาการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ ตรงตามมาตราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกร่วมกับภาพการ์ตูนเพื่อพัฒนาการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกัน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนมีเกณฑ์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำที่ ไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่กต แม่กนและแม่กบ สามารถเป็นสื่อที่ช่วยพัฒนาทักษะการสะกดคำที่ไม่ตรงตาม มาตรา ในมาตราแม่กต แม่กนและแม่กบของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่กต แม่กนและแม่กบ ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น สามารถนำไปสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสะกดคำ ในมาตราแม่กต แม่กน และแม่กบได้ เนื่องจากเนื้อหาของแบบฝึกมีการเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

2. การพัฒนาทักษะการสะกดคำของนักเรียน ควรได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องเป็นการฝึกซ้ำ ย้ำ ทวน จึงจะเห็นผลที่ชัดเจน เป็นความรู้ที่คงทน ดังนั้นหากผู้สนใจใช้แบบฝึก เพื่อเสริมสร้างทักษะการสะกดคำแล้ว ควรใช้ต่อเนื่องตลอดจนจบภาคการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม มาใช้ร่วมกันกับแบบฝึกการอ่านและการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ในมาตราแม่กด แม่กนและแม่กบ เพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้

2. ควรมีการวิจัยการสร้างหรือพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะผู้เรียน ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ เช่น การอ่านและการเขียนสรุปความ การเรียงความ การอ่านคิดวิเคราะห์ การจับใจความสำคัญ เป็นต้น

9. เอกสารอ้างอิง

- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยาและคณะ.(2551).ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ
- เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2559). การออกแบบสื่อการศึกษาสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวัฒน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จุติดา คงด้วง. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 1(มกราคม – มิถุนายน 2556) : 7 – 20.
- ณัฐนาถ สุกสี. (2560). การสร้างแบบฝึกร่วมกับภาพการ์ตูนเพื่อพัฒนาการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นวลนุช สีทองดี. (2541). การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนบุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวิริยาสัน.
- เยาวทิวา นามคุณ. (2561). สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ดอกหญ้าวิชาการ จำกัด.

- วัลยา อ๋านองโพธิ์. (2559). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เรื่องมาตราตัวสะกดโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. ภาพสันธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมพงษ์ ศรีพยาด. (2553). การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนีย์ แก้วของแก้ว. (2549). การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกการผสมอักษร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารีย์ วาณอานวย. (2545). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์)

ฉัตรญาณิน แก้วก่อ¹ บัญชา สำรวรินทร์² อนุ เจริญวงศ์ระย³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์) 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์)ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 40 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที แบบไม่อิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) ด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.56) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.84)

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

¹ สาขาวิชา เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม(nampech36@gmail.com)

² สาขาวิชา เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ สาขาวิชา เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Development of the e-learning course on Social Studies Religion and
Culture subject on the topic of interesting geography to enhance
learning achievement for Grade 2 student in
Watthaichumphon Municipality School

Chatyanin Kaewkor¹ Buncha Samruayruen² Anu Jarernvongrayab³

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop quality of e-learning on Social Studies Religion and Culture subject on the topic of interesting geography, 2) compare learning achievement in Social Studies Religion and Culture on the topic of interesting geography before and after learning by using e-learning, 3) study students' satisfaction towards learning activities by using e-learning. The sample consisted of 40 students of Grade 2/2 during the academic year 2018 of Watthaichumphon Municipality School. The instruments of this research were: 1) e-learning in Social Studies Religion and Culture on the topic of interesting geography, 2) the achievement test, and 3) questionnaires on satisfaction towards learning activities by using e-learning. The statistical analysis employed was mean, standard deviation, and t-test dependence.

The results of this research were as follows: 1) develop quality of e-learning in Social Studies Religion and Culture subject on the topic of interesting geography had high level in subject section ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) had high level in technical section ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.56) 2) The learning achievement on interesting geography of Grade 2 students after learning by using e-learning were statistically significant higher than before learning at .05 level. 3) The students' satisfaction towards learning activities by using e-learning on interesting geography one information were at a high level ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.84) on the aspects of learning activities were at the high, followed by forms of media.

Keyword : e-learning, enhance learning achievement, grade 2 student

¹ Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University.(nampech36@gmail.com)

² Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University.

³ Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University.

1. บทนำ

การศึกษาภูมิศาสตร์เป็นการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งเน้นการเรียนรู้ในรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ที่อยู่บนพื้นผิวโลก การเปลี่ยนแปลงนั้นจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ภูมิศาสตร์จะทำให้เข้าใจถึงปัญหาทางด้านกายภาพพัฒนา สิ่งแวดล้อมที่อยู่บนพื้นผิวโลก ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สถานที่ และสิ่งแวดล้อมโดยการใช้ข้อมูลทางแผนที่ และสิ่งที่มีความสัมพันธ์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากคนเป็นศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ที่มีกิจกรรมต่างๆ บนพื้นผิวโลก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อธิบายเหตุผลในสาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมว่า การศึกษาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถใช้ทักษะ กระบวนการ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ อันจะนำไปสู่การปรับใช้ในการดำเนินชีวิตมาตรฐาน สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์) ได้มีการจัดการเรียนการสอนสาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามมาตรฐานดังกล่าว ซึ่งในสาระที่ 5 ได้ระบุตัวชี้วัดของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไว้ว่า 1) ระบุตำแหน่งอย่างง่ายและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่แผนที่ และภาพถ่าย 2) อธิบายความสัมพันธ์ของประชากรระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ 3) อธิบายความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2560 ได้ตั้งเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยไว้ที่ร้อยละ 75 แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายภาคพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนของวิชาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 62.45 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ความพึงพอใจที่โรงเรียนได้กำหนดไว้จากการศึกษาข้อมูลพบว่า นักเรียนจะมีผลการเรียนต่ำในหน่วยการเรียนรู้ เรื่องภูมิศาสตร์ เนื่องจากเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นเนื้อหาที่ต้องจำและทำความเข้าใจ การจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายที่จะอ่านท่องจำในตำราที่ประกอบการเรียนเนื้อหาดังกล่าว และส่งผลให้นักเรียน ไม่สามารถทำความเข้าใจฝึกคิดวิเคราะห์ได้ อีกทั้งนักเรียนบางกลุ่มไม่สามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชานั้นได้ทันทีในระยะเวลาสั้นๆ ผู้สอนต้องหาวิธีการสอนที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ด้วยตนเอง

การเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่งเป็นการเรียนรู้แบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมและสร้างมิติใหม่ของการเรียนรู้ที่เปิดโลกกว้าง สร้างโอกาสของการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต และเรียนในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยการเข้าถึงฐานความรู้ สามารถนำเสนอเนื้อหาความรู้ในลักษณะสื่อประสมประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง เสียง และวีดิทัศน์ มีการออกแบบกิจกรรม ซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบหรือสื่อสารกับบทเรียน เพื่อศึกษาเนื้อหาบทเรียนทั้งมีการทำกิจกรรมระหว่างหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบพร้อมเฉลย ให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบทำความเข้าใจได้ทันที นอกจากนี้ยังเป็นบูรณาการทางการเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี ซึ่งครอบคลุมการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้บนเว็บ ห้องเรียนเสมือนจริง เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อีเลิร์นนิ่ง

จึงเป็นทางเลือกหนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุธาสินี นาคกรด ไกรเดช ไกรสกุล และ วิจิต สุขทร(2557:บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาบทเรียนออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องสิ่งแวดล้อม ทางวัฒนธรรมและสังคม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียน ออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาปิยภัทร์ จิรปุณณโชติ และกุลศ อิศดุศล (2555:บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนารูปแบบบทเรียนออนไลน์ รายวิชาวัฒนธรรมเพื่อชีวิต สำหรับนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าอีเลิร์นนิ่ง มีความสำคัญต่อการการเรียนการสอน โดยเฉพาะวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นวิชาที่เน้นการอธิบาย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยปกติผู้สอนจะอธิบายเนื้อหาใน รูปแบบการบรรยาย ผู้เรียนบางคนขาดความสนใจในการเรียนรู้ จึงได้มีการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เพื่อผู้เรียน สามารถศึกษาเนื้อหาได้ด้วยตนเองในทุกที่ ทุกเวลา ตามความสามารถ และความสนใจของแต่ละบุคคล จากที่กล่าว มาข้างต้น การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้ จึงสมควรที่จะพัฒนา เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนและผู้สนใจ

2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องภูมิศาสตร์ น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน เทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์)
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์)ที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้

3.ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์)ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 154 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 40 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) การเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้

3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์) ที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

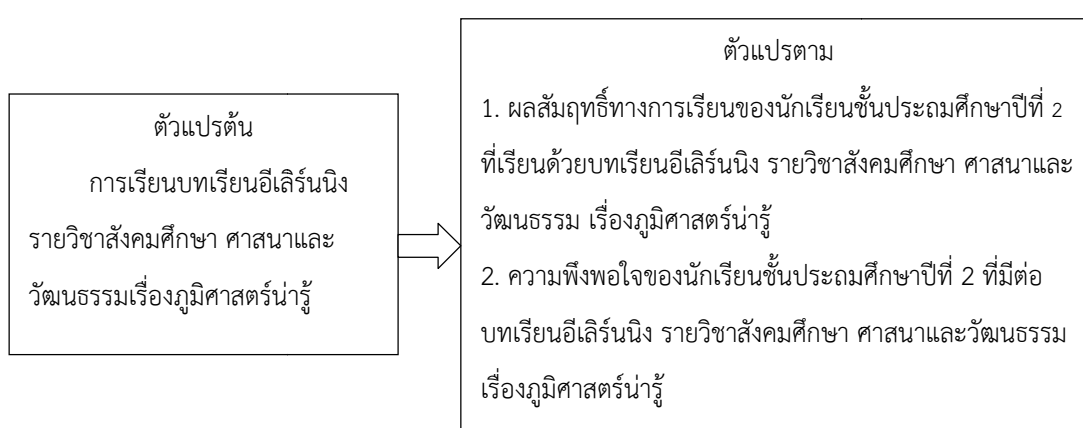
4.นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง หมายถึง บทเรียนที่จัดทำขึ้นเป็นสื่อการสอน ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ประกอบไปด้วยโครงสร้างหลักสูตร คำอธิบาย รายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา แบบทดสอบ แบบฝึกทักษะ เพื่อให้นักเรียนและผู้สนใจศึกษา สามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยออกแบบไว้ให้โต้ตอบกับผู้เรียนได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนจากแบบทดสอบวัดผลทางการเรียนที่เกิดจาก กระบวนการเรียนการสอน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้และสามารถวัดผลการเรียนได้โดยที่แสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

3. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งตอบสนองความต้องการแก่นักเรียนได้ทั่วโดยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5.กรอบแนวคิดการวิจัย

6.วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งหมด 154 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 อีเลิร์นนิ่งพัฒนาโดยใช้กระบวนการของ AIDDIE MODEL ได้แก่

2.1.1 การวิเคราะห์ (Analysis) การวิเคราะห์ผู้เรียน การวิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 3 เรื่อง ได้แก่ กายภาพรอบตัวเรา เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงจันทร์ และดวงอาทิตย์

2.1.2 การออกแบบ (Design) นำหลักการออกแบบบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง แบ่งเป็น ศึกษาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ศึกษาหลักสูตร เนื้อหาของบทเรียน และให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 3 ท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ

2.1.3 การพัฒนา (Development) นำเนื้อหาที่ได้จากการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของบทเรียน โดยใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

2.1.4 การนำไปใช้ (Implementation) นำบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 40 คน

2.1.5 การประเมิน (Evaluation) นำผลจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจจากนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นข้อสอบปรนัย จำนวน 20 ข้อ โดยตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความยากง่าย 0.66 ถึง 0.80 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.53

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์) ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ โดยหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิค และด้านการวัดประเมินผล นำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้อง รวม 40 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยกำหนดแบบแผนการทดลองแบบกลุ่ม

เดี๋ยวดทดสอบก่อนหลัง โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ก่อนที่จะเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง ภูมิศาสตร์น้ำรู้ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนแล้วจึงเรียนบทเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ทำกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หลังจากเรียนเสร็จแล้วทำทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์เป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การพัฒนาคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง จากผู้เชี่ยวชาญ โดยการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยบทเรียน อีเลิร์นนิ่งของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยสถิติทดสอบ t-test (Dependent) 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

7.ผลการวิจัย

1) คุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น้ำรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) ด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.56)โดยผลการประเมินคุณภาพแสดงไว้ ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D	ระดับคุณภาพ
1	ด้านเนื้อหา	4.70	0.48	มาก
2	ด้านเทคนิค	4.10	0.56	มาก
ผลการประเมินโดยรวม		4.40	0.52	มาก

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยสถิติทดสอบ T-test (Dependent) โดยผลการวิเคราะห์แสดงไว้ ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

การทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	40	17.22	1.04		
ก่อนเรียน	40	13.02	2.33	12.022	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้ ก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.02 และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.22 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังพบว่า คะแนนสอบของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3) การประเมินผลความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยระดับความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.94) ดังตารางที่ 3

ตาราง 3 ผลการแสดงความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	นักเรียนได้รับความรู้จากการชมวิดีโอ	4.15	0.80	มาก
2	วิดีโอมีความน่าสนใจ	3.80	0.85	มาก
3	นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย	4.07	0.65	มาก
4	การมีรูปภาพประกอบเนื้อหาจะเข้าใจได้ง่ายขึ้น	4.20	0.91	มาก
5	นักเรียนได้เรียนรู้จากการใช้สื่อออนไลน์	3.85	0.97	มาก
6	นักเรียนอ่านใบความรู้ได้เข้าใจ	3.80	0.91	มาก
7	ใบงานอ่านแล้วเข้าใจ	3.82	0.81	มาก
8	นักเรียนอ่านแบบทดสอบได้เข้าใจ	3.92	0.94	มาก
9	ข้อสอบไม่ยากเกินไป	3.77	0.80	มาก
10	การทำแบบทดสอบทำให้เข้าใจบทเรียนได้	4.05	0.81	มาก
11	นักเรียนรู้ผลคะแนนหลังจากทำแบบทดสอบ	3.70	0.82	มาก
12	การเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งนักเรียนมีความสนใจมากกว่าเรียนในตำรา	4.22	0.89	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		3.94	0.84	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์น่ารู้ จำนวน 12 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) เท่ากับ 0.84 ตามลำดับ โดยแบ่งความพึงพอใจออกเป็น 3 อันดับ คือ อันดับแรก การเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งนักเรียนมีความสนใจมากกว่าเรียนในตำรา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อันดับที่สอง การมี

รูปภาพประกอบเนื้อหาจะเข้าใจได้ง่ายขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และอันดับที่สาม นักเรียนได้รับความรู้จากการชมวิดีโอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15

8.อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์ นำร่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล(ดำรงประชาสรรค์)มีคุณภาพ โดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญตามกระบวนการของการสร้างบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องภูมิศาสตร์นำร่อง เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ สุราวุธ (2561:บทคัดย่อ) องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งมีความเหมาะสม คือ มีการนำเสนอที่น่าสนใจซึ่งประกอบด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวิดีโอ มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อศึกษาเนื้อหา รวมทั้งแบบฝึกทดสอบระหว่างหน่วยการเรียนรู้และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพร้อมเฉลยที่ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้ทันที มีการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนในลักษณะการใช้กระดานสนทนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล, 2561) การเรียนรู้ผ่านสื่อเป็นการบูรณาการทางการเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี ซึ่งครอบคลุมการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาสนี นาคกรด ไกรเดช ไกรสกุล และวิจิต สุขทร (2557:บทคัดย่อ) ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์นำร่อง สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ ผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งได้ผ่านกระบวนการจากหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์จากผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณภาพ ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในทุกที่ ทุกเวลา ตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล บทเรียนอีเลิร์นนิ่งที่พัฒนาขึ้นมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา ใบความรู้ รวมทั้งมีแบบฝึกทดสอบระหว่างหน่วยการเรียนรู้และแบบทดสอบพร้อมเฉลยที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบทำความเข้าใจได้ทันที และมีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะของการใช้กระดานสนทนา และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลิตา อนุรัตน์ที่วัดความสามารถทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์นำร่อง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยภาพรวมมีทั้งหมด 12 ข้อ ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง มีการนำเสนอที่น่าสนใจที่ประกอบด้วย ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว การออกแบบกิจกรรมเพื่อศึกษาเนื้อหา รวมทั้งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบพร้อมเฉลยที่ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ทันที การแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนในการโต้ตอบในลักษณะการใช้กระดานสนทนา อันดับแรก คือ รูปภาพประกอบเนื้อหา เนื่องจากมีความน่าสนใจ รองลงมาคือ นักเรียนได้รับความรู้การชมวิดีโอที่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจในบทเรียน และเนื้อหาที่มีความเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกกาญจน์ ทองศุภกิจ ชวีญหญิง ศรีประเสริฐภาพ และสุวิมล กฤษณกุลหาสน (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดเครื่องมือการประเมินสื่อการเรียนการสอนสำหรับการวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องภูมิศาสตร์นำรู้รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา เสริมสร้างความรู้ให้กับนักเรียนและผู้สนใจที่จะนำสื่อดังกล่าวไปใช้ ผู้วิจัยขอเสนอเพิ่มเติมจากผลการวิจัย ดังนี้

1.1 การนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้เป็นการเปิดโอกาสที่จะสร้างความสามารถ ได้รับความสนใจ ความกระตือรือร้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้กับผู้เรียน

1.2 ควรนำรูปแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ รู้จักการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์

1.3 โรงเรียนอาจส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการใช้เทคโนโลยี อาจจะจัดบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุด เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์พร้อมกับเทคนิคการสอนในรูปแบบต่างๆ เช่น เกม
2. ควรนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในบูรณาการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระ เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ภาษาไทย เป็นต้น
3. ควรนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น

9.เอกสารอ้างอิง

กนกกาญจน์ ทองคงคสี ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ และสุวิมล กฤษศยาสา. (2552). การพัฒนาชุดเครื่องมือการประเมินสื่อการเรียนการสอนสำหรับการวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา. วารสารราชภัฏพระนคร, 8, 1-10.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ชลิตา อนุรัตน์. (2557). การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการประดิษฐ์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 3, 89-97.

พระมหาปิยภัทร์ จิรปุณญโชติและกุศล อิศกุล. (2555). การพัฒนารูปแบบบทเรียนออนไลน์ รายวิชา วัฒนธรรมเพื่อชีวิต สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร, 7, 72-84.

วัลลภ สุราวุธ. (2561). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียน ลีนฟ้าพิทยาคม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 15, 214-226.

สุธาสินี นาคกรด ไกรเดช ไกรสกุล และวิชิต สุขทร. (2557). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 6, 114-122.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21. วารสารวิจัยการศึกษา, 2, 1-3.

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงาน บูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชลลีสีฉาณั พรหมเสน¹ รุ่งทิวา กองสอน²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้สูงตามเกณฑ์ร้อยละ 80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง 2) แบบประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t (t-test one samples)

ผลการวิจัยพบว่า ผลการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงที่ได้จากการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 89.09 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.99

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์,วิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา,การคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา (jeabp_p@hotmail.com)

² สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

The development of learning in science subject by using the project based learning with science technology engineering and mathematics education to promote the problem solving of real life for student Senior High School

Chonsicha Promsen¹ Rungtiwa Kongsorn²

Abstract

The purposes of this research were the creating and finding of efficacy about learning management in science subject by using the project based learning with science technology engineering and mathematics education to promote the problem solving of real life for the students Senior High School to the effective criteria at 80%. The sample used in this study were 22 students in matthayom 4.1 of Demonstration School, University of Phayao, academic year 2016 by purposive sampling. The tools used research of the learning management plan of the project based learning with science technology engineering and mathematics education to promote the problem solving of real life for the student Senior High School. The instruments used consisted of 1) ability form "the problem solving of real life" 2) evaluation form "the problem solving of real life". Data were analyzed by percentage standard deviation: S.D. and t (t-test one samples). The results showed of the problem solving of real life by using the project based learning with science technology engineering and mathematics education for the students Senior High School was above the criteria 80% statistically significant at the .05 level by average point at 89.09 and percentage at 80.99%.

Keyword : Learning management in science subject, Teaching method of the project based learning with science technology engineering and mathematics education, The problem solving of real life

¹ Curriculum and Instruction School of Education University of Phayao (jeabp_p@hotmail.com)

² Curriculum and Instruction School of Education University of Phayao

1. บทนำ

แนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับโลกในยุคปัจจุบันและอนาคต ที่กำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมากและมีความสอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ก็คือ แนวคิดการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ที่กล่าวได้ว่าการศึกษาระบบ 4.0 เป็นการศึกษาสู่อนาคต ที่เน้นเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ การเข้าถึงนวัตกรรมใหม่ การผลิตคนเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม รวมทั้งเน้นการคิดแก้ปัญหา (Problem-based Learning) ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ 2) ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์วางแผนล่วงหน้า 4) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5) ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล 6) ทักษะการอยู่ร่วมในสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างปลอดภัย (อภิสิทธิ์ ธงไชย, 2556) และการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ได้เปิดกว้างทางความคิดมีเจตคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์พัฒนาชีวิตด้วยทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรียนรู้สิ่งต่างๆ จากสิ่งแวดล้อมภายนอกมากกว่าแค่การซึมซับความรู้ภายในห้องเรียนสร้างความรู้ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่กำลังวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมคุณลักษณะต่างๆ ที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ดำรงชีวิตและช่วยให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข (วิจารณ์ พานิช, 2555) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 คือ แนวทางการจัดการศึกษาสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างศาสตร์ 4 สาขาวิชา ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต รวมทั้งเป็นการจัดการศึกษาที่สามารถนำความรู้ ทักษะประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้และมีเหตุผล เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี นำไปสู่การคิดแก้ปัญหาการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในชีวิตประจำวันและการทำงาน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559) จากบริบทการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาจะมีแนวทางแบบศิลปวิทยาศาสตร์ (Liberal Arts) โดยมุ่งเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดกระบวนการคิดเป็นขั้นตอน ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ใช้เหตุและผลในการอ้างอิงแนวคิด และคะแนนในส่วนของการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษา หรือวิธีการของตนเอง รวมไปถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงาน กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ และตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (เกณฑ์ร้อยละ 80) (วิชาการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา, 2558)

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาเหมาะสมกับบริบทการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา อีกทั้งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวยังเป็นการเน้นการบูรณาการศาสตร์เนื้อหาความรู้หลาย ๆ ด้านเข้าด้วยกันกับขั้นตอนการเรียนรู้แบบโครงงาน ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) เน้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2) เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านประสบการณ์จริงทางด้านวิศวกรรม โดยการบูรณาการเนื้อหาหลากหลายสาขาวิชาทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทบาทด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ผ่านการประยุกต์ใช้ความรู้ 3) เน้นการส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาจากการเรียนรู้ผ่านปัญหาที่พบเจอในชีวิตจริง 4) เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันเป็นสังคมโลกด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 5) เน้นให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับอาชีพที่ต้องใช้ศักยภาพทางด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผ่านกระบวนการทาง

วิศวกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อการเข้าศึกษาต่อเฉพาะทางด้านทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (วรรณ รุ่งลักษณ์ศรี, 2555)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงาน บูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างความเชื่อมโยงความรู้ระหว่างเนื้อหาวิชาทั้ง 4 วิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ นำไปเป็นฐานความรู้ในการสร้างความรู้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้ และเป็นแนวทางในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงที่ได้จากการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา

3. ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ การคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง

ประชากร นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวนผู้เรียน 73 คน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาปีการศึกษา 2559 ห้องเรียนที่ 1จำนวนผู้เรียน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

สำหรับเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ระบบหายใจ ประกอบด้วยเรื่อง อวัยวะสำหรับหายใจ กลไก การแลกเปลี่ยนก๊าซของสัตว์ต่าง ๆ และกลไกการหายใจเข้าและออก มีจำนวน 3 แผน 10 ชั่วโมง และการฝึกปฏิบัติจริงจากการทำโครงงาน จำนวน 30 ชั่วโมง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาหมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยให้ผู้เรียนใช้สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน หรือปัญหาที่นักเรียนสนใจ ที่เกี่ยวข้องกับระบบหายใจ เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนต้องคิดหาทางแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น โดยการบูรณาการศาสตร์เนื้อหาความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ ผ่านกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์เน้นให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยนำความรู้ในภาคทฤษฎีมาใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงผู้วิจัยใช้วิธี

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดปัญหา 2) การวางแผน3) การลงมือทำ 4) การทบทวนการเรียนรู้ และ 5) การนำเสนอโครงงาน (วิจารณ์ พานิช, 2555)

2. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงหมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ระบบหายใจ อย่างมีกระบวนการเป็นขั้นตอนโดยมีพฤติกรรมในการคิดแก้ปัญหา 4 ประการ ได้แก่ 1) กำหนดปัญหา 2) วิเคราะห์ปัญหา 3) ลงมือแก้ปัญหา 4) ตรวจสอบผลลัพธ์หลังแก้ปัญหา ตามขั้นตอนของเวียร์ (Weir, 1974) ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนของการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) ที่มีแบบแผนของการวิจัยเป็นแบบหนึ่งกลุ่มทดลองเปรียบเทียบกับเกณฑ์(One-sample test for the mean)แบบแผนการทดลองมีรายละเอียด (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550) ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	-	X	T ₂

โดยที่

E หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง

X หมายถึง จัดกระบวนการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการสะเต็มศึกษา

T₂ หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบคือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาในชีวิตจริง ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การตั้งคำถามระบุปัญหา ประเด็น 2) การวางแผน 3) การลงมือทำ 4) ทบทวนการเรียนรู้ 5) การนำเสนอโครงงาน จำนวน 3 แผนใช้เวลา 10 ชั่วโมง ชั่วโมงละ 60 นาที มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.92

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยการสร้างสถานการณ์จำนวน 5 สถานการณ์ ตามขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา ตามระดับคะแนน แบบรูบริกส์ (RubricsScores)โดยพิจารณาจากพฤติกรรมในการคิดแก้ปัญหา 4 ประการ ได้แก่ 1) กำหนดปัญหา 2) วิเคราะห์ปัญหา 3) ลงมือแก้ปัญหา4) ตรวจสอบผลลัพธ์หลังแก้ปัญหา ตามขั้นตอนของเวียร์ (Weir, 1974) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นโดยคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach เท่ากับ 0.82

2.2 แบบประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง ตามระดับคะแนนแบบรูบริกส์ (RubricsScores) โดยพิจารณาจากกระบวนการทำโครงงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การตั้งคำถาม 2) การวางแผน3) การลงมือทำ4) การทบทวน การเรียนรู้ และ 5) การนำเสนอโครงงาน (วิจารณ์ พานิช, 2555) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach เท่ากับ 0.76

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยไปยังโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

2. ขอความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากผู้บริหารโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง ณ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ (เพิ่มเติม) วิชาชีววิทยา เรื่อง ระบบหายใจ จากการที่ได้สอบถามครูและสัมภาษณ์นักเรียนที่เคยเรียนเรื่องนี้มาแล้ว รวมทั้งศึกษาสภาพโรงเรียนของนักเรียน

3.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และอธิบายวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบ โครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา บทบาท และหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมแก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบ

3.3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา เรื่อง ระบบหายใจ โดยจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบฝึกหัด แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง และแบบประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง

3.4 นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน จำนวน 5 กลุ่ม เพื่อนำเสนอโครงงานตามกระบวนการจัด การเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา โดยใช้แบบประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง

4. นำข้อมูลที่ได้จากคะแนนการทำแบบฝึกหัด แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง และแบบประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา

ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบความเรียง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงที่ได้จากการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูงตามเกณฑ์ร้อยละ 80

เกณฑ์การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงและแบบประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เป็นร้อยละ 80 ใช้สถิติเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) แนวปฏิบัติในการวัดผล ดังนี้

คะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีเยี่ยม

คะแนนร้อยละ 75-79 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ 70-74 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดี

คะแนนร้อยละ 65-69 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี

คะแนนร้อยละ 60-64 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับน่าพอใจ

คะแนนร้อยละ 55-59 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับพอใช้

7. ผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยการสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปผลได้ดังนี้

ผลการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงที่ได้จากการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบกับเกณฑ์ (ร้อยละ 80)

ตารางที่ 1 แสดงผลการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงรายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบกับเกณฑ์ (ร้อยละ 80)

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	เกณฑ์ (80%)	ค่า t
หลังการทดลอง	22	110	89.09	1.23	88	4.19**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{(0.05,21)} = 1.72$)

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงรายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะสมเต็มศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะสมเต็มศึกษา สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 89.09 คะแนนคิดเป็นร้อยละ80.99

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะสมเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า การคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงหลังจากการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะสมเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ 80.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

1. การศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะสมเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง เป็นความสามารถในการคิดแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นกำหนดปัญหา 2) ขั้นวิเคราะห์ปัญหา 3) ขั้นลงมือแก้ปัญหา และ 4) ขั้นตรวจสอบผลลัพธ์หลังแก้ปัญหา จากการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์โดยวิธีสอนแบบโครงงานบูรณาการร่วมสะสมเต็มศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับสูง การประเมินการคิดแก้ปัญหาในชีวิตจริงมีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาสะสมเต็มศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จากการบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม เพื่อนำไปเชื่อมโยงกับการแก้ปัญหาในชีวิตจริง(สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี,2559) และแนวคิดการสอนแบบแก้ปัญหาเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนให้เรียนรู้ตามกระบวนการโดยเริ่มตั้งแต่มีการกำหนดปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล พิสูจน์ข้อสรุปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ผู้สอนเป็นผู้เสนอปัญหา และผู้เรียนจะร่วมกันกำหนดปัญหาที่มีความสำคัญเป็นปัญหาของผู้เรียนเอง หรือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของผู้เรียนเอง ปัญหาใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่เคยประสบมาก่อน และต้องไม่เกินทักษะทางเขาวนปัญญาของผู้เรียน ผู้เรียนจะเป็นผู้แก้ปัญหาหรือหาคำตอบด้วยตนเอง ความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียนจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ อารมณ์ ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาจะไม่มีรูปแบบ หรือขั้นตอนตายตัว ผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการใช้กระบวนการคิดแก้ปัญหา ผู้สอนจะต้องให้โอกาสผู้เรียนใช้ความคิดและฝึกการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดความชำนาญ จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ดีในการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหานั้น มีหลักการสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ จะเน้นทักษะการแสวงหาความรู้ การค้นพบ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นประชาธิปไตย นำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรม (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2550) และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรม

ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงาน และได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม (ดุขฎิ โยเลหา, 2557) ตามแนวคิดของ วาจารย์ พานาข (2555) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การตั้งคำถาม ปัญหา ประเด็น (Define) 2) การวางแผน (Plan) 3) การลงมือทำ (Do) 4) ทบทวนการเรียนรู้ (Review) 5) การนำเสนอโครงการ (Presentation)

2. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษา ดังที่กล่าวมาสามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้ เป็นการนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการมาบูรณาการร่วมกับ 4 ศาสตร์วิชา คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน สร้างสรรค์นวัตกรรม รวมทั้งการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มมีลักษณะ 5 ประการได้แก่ 1) เป็นการสอนที่เน้นการบูรณาการ 2) ช่วยนักเรียนสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาวิชาทั้ง 4 กับชีวิตประจำวันและการทำอาชีพ 3) เน้นการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 4) ทำทหายความคิดของนักเรียน และ 5) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และความเข้าใจที่สอดคล้องกับเนื้อหาทั้ง 4 วิชา จุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักและเห็นคุณค่าของการเรียนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ และเห็นว่าวิชาเหล่านั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสะเต็มศึกษาที่เป็นหลักสูตรโดยการบูรณาการการเรียนรู้วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์เทคโนโลยีและกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์เพื่อเน้นการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตรวมทั้งเพื่อให้สามารถพัฒนากระบวนการหรือผลผลิตใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคตอีกทั้งวิชาทั้งสี่เป็นวิชาที่มีความสำคัญอย่างมากกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงของประเทศ ซึ่งเป็นวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ 21(สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559)

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการร่วมสะเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาในชีวิตจริงเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ทุกระดับชั้น และการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ
2. เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของระดับความสามารถของนักเรียน และระยะเวลาของการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่ควรมากเกินไปอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายได้
3. การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาสะเต็มศึกษาสามารถบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ได้เช่น การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

9. เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). หลักการวิจัยเบื้องต้น.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุขฎิ โยเหลา. (2557). การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. กรุงเทพมหานคร: เอ็มไอทีพริ้นท์ติ้ง.
- วรรณ รุ่งลักษณ์ศรี. (2555). ผลของการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการออกแบบทางวิศวกรรมที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิต. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชาการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา. (2558). ระบบฐานข้อมูลวิชาการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2559). เอกสารจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สุนทร สันตพานนท์. (2550). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น ประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อภิสิทธิ์ ธงไชย. (2556). สะเต็มศึกษากับการพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา. วารสารสมาคมครุวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 19, 15-18.
- Weir, J. J. (1974). Problem Solving is Every body's Problem. The ScienceTeacher. 4, 16-18.

การพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA

ดาวประกาย วงศ์คำ¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR - TA ได้ทำการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนเถินวิทยา อ.เถิน จ.ลำปาง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 และเพื่อเปรียบเทียบ ความสามารถในการอ่านสรุปความของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน ตลอดจนเพื่อสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกการอ่านสรุปความโดยใช้เทคนิคDR – TA เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเถินวิทยา ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 10 คน เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความ ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่วนแบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความผู้วิจัยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ DR – TA ในการสร้างโดยมีเนื้อหา 3 เรื่อง ครอบคลุมการอ่านสรุปความ ใช้เวลาการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 3 คาบ

ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.56 / 87.0 อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 6.2 : 17.3 จึงถือว่าผ่านวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ตลอดจนความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความ มีค่าการประเมินอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การอ่าน,สรุปความ, เทคนิค DR-TA

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (jjdowprakai@gmail.com)

Summary reading skills development for Grade 8 students by using reading exercises with DR-TA technique

Dowprakai Wongkam¹

Abstract

Summary reading development for Grade 8 students by using reading exercises with DR-TA technique at Thoen Wittaya School, Thoen District, Lampang. This research aims developed summary reading skills of Grade 8 students by using DR-TA technique according to criteria 80/80, to compare the summary reading ability of students' pre-study and post-study and to get the feedback from the students. This research was quantitative research which was conducted on 10 students of Grade 8 at Thoen Wittaya School who are studying in the second semester of the academic year 2018. The contents of this research base on learning management core education curriculum 2551 in order to create the content and specify objectives. Exercises in this research based on DR-TA learning concept which had three parts and cover summary reading by using 3 classes for study management.

The result of this research found that this exercise had effectiveness 85.56/87.0 and pre-study and post-study had an average of 6.2:17.3 which achieved the objectives of this research. Moreover, this research got the high score from students' satisfaction.

Keywords : reading, summarize, DR-TA technique

¹ Branch of Thai, Faculty of Education, LampangRajabhat University (jjdowprakai@gmail.com)

1. บทนำ

ภาษาไทยมีความสำคัญมากเพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยทั้งชาติทำให้เกิดความสะดวกเกิดความเข้าใจตรงกันการมีภาษาใช้ร่วมกันในคนหมู่มากทำให้เกิดพลังเกิดความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภาษาเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาตินอกจากนั้นภาษายังเป็นวัฒนธรรมประจำชาติอย่างหนึ่งที่นำภาคภูมิใจและควรแก่การรักษาไว้ ดังนั้นคนไทยจะต้องทำความเข้าใจ และศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษาหมั่นฝึกฝนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้สิ่งต่างๆ และการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ภาษาจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ. 2551 : 3)

ปัจจุบันการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนต้องให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงโดยการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตร เข้าสู่ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ในขณะเดียวกันการเรียนรู้ ของผู้เรียนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ผู้สอนในฐานะที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาจึงควรจัดระเบียบการเรียนการสอนด้วยการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของการพัฒนาโดยยึดพื้นฐานความรู้ความสามารถความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักจึงนำไปสู่การพัฒนาได้ตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละคนและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีลักษณะใฝ่รู้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ นำทางการเรียนรู้ของตนเองได้ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งภูมิปัญญาที่คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตแล้วนำสิ่งที่ขาดไม่ได้คือการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ประกาศิต อาณาพาสณยากร 2556 :1) ซึ่งสอดคล้องกับ (สุคนธ์ สินธพานนท์ 2558 : 7) ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านธรรมชาติและวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ข้อมูลข่าวสารที่แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วทั่วทุกภาคส่วนของโลกมีอิทธิพลสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมการเมืองการปกครอง การศึกษาวิทยาศาสตร์การแพทย์สังคมของมนุษย์ เริ่มมีความเป็นชุมชนเมืองมากขึ้นท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงนั้นสมาชิกในสังคม ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ทุกคนอยู่ในสังคม ได้อย่างปลอดภัยและมีความสุขนั้นก็คือการพัฒนาทางด้านการศึกษา

ดังนั้นในด้านกระบวนการสอนของครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้อง กับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย ผู้สอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ลงมือทำ และการค้นหาความรู้มากกว่าการสอนที่มุ่งเน้นเนื้อหาเพียงอย่างเดียว ผู้มีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนคือครู ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเลือกวิธีสอน เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

จากการสอบถามคุณครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเถินวิทยา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดลำปาง นักเรียนเข้าใจเรื่องการอ่านสรุปความ ไม่แตกฉาน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาอ่านสรุปความโดยใช้แบบฝึกหัดทักษะการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA เพื่อทำการทดสอบความรู้เกี่ยวกับเรื่องการสรุปความของนักเรียน และนับว่าเป็นปัญหา อีกปัญหาหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพราะหากนักเรียนยังไม่สามารถเข้าใจเรื่องการสรุปความ ก็จะเป็นปัญหาในการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านต่อไป

เหตุผลหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแบบฝึกทักษะ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน เถินวิทยา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดลำปาง เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ

จุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้จากแนวโน้ม ที่มีการใช้แบบฝึกทักษะ ในหลายรูปแบบเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน ช่วยประหยัดเวลา ทั้งผู้สอนและผู้เรียน อีกทั้งผู้เรียนก็มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่าน เรื่อง การอ่านสรุปความ โดยเทคนิค DR – TA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านสรุปความทักษะการสรุปความโดยเทคนิค DR – TA
3. เพื่อสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความโดยใช้เทคนิค DR – TA

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายแหล่งข้อมูลที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายในวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนลินวิทยา อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง นักเรียนชั้น ม.2 จำนวน 10 คน โดยเลือกเฉพาะเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างแบบฝึกทักษะการสรุปความด้วยเทคนิค DR - TA เพื่อการอ่านสรุปความ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับระดับและวัยของผู้เรียนได้แก่เนื้อหา จากนิทาน ข่าว และบทความ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น

แบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความเพื่อการเรียนรู้โดยใช้แนวคิด Directed Reading Thinking Activity (DR-TA)

ตัวแปรตาม

ผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านสรุปความทักษะการสรุปความโดยเทคนิค DR – TA

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

การอ่าน หมายถึง การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหา ความรู้ การรู้ และการใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย

การสรุปความ หมายถึง การสรุปความ หมายถึง การรวบรวมเอาใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ให้สั้นที่สุดโดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง ต้องสรุปข้อความที่อ่าน ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง พิจารณาว่าผู้เขียนต้องการส่งสารทำนองใด เช่น แนะนำ ตักเตือน ยกย่อง ตำหนิ หรือประชดประชัน

วิธีการสอนอ่านแบบ DR –TA เป็นแนวคิดทฤษฎีการสอนที่เน้นประสบการณ์โดย จะเน้นให้เด็กคิดได้ ทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีจุดหมาย

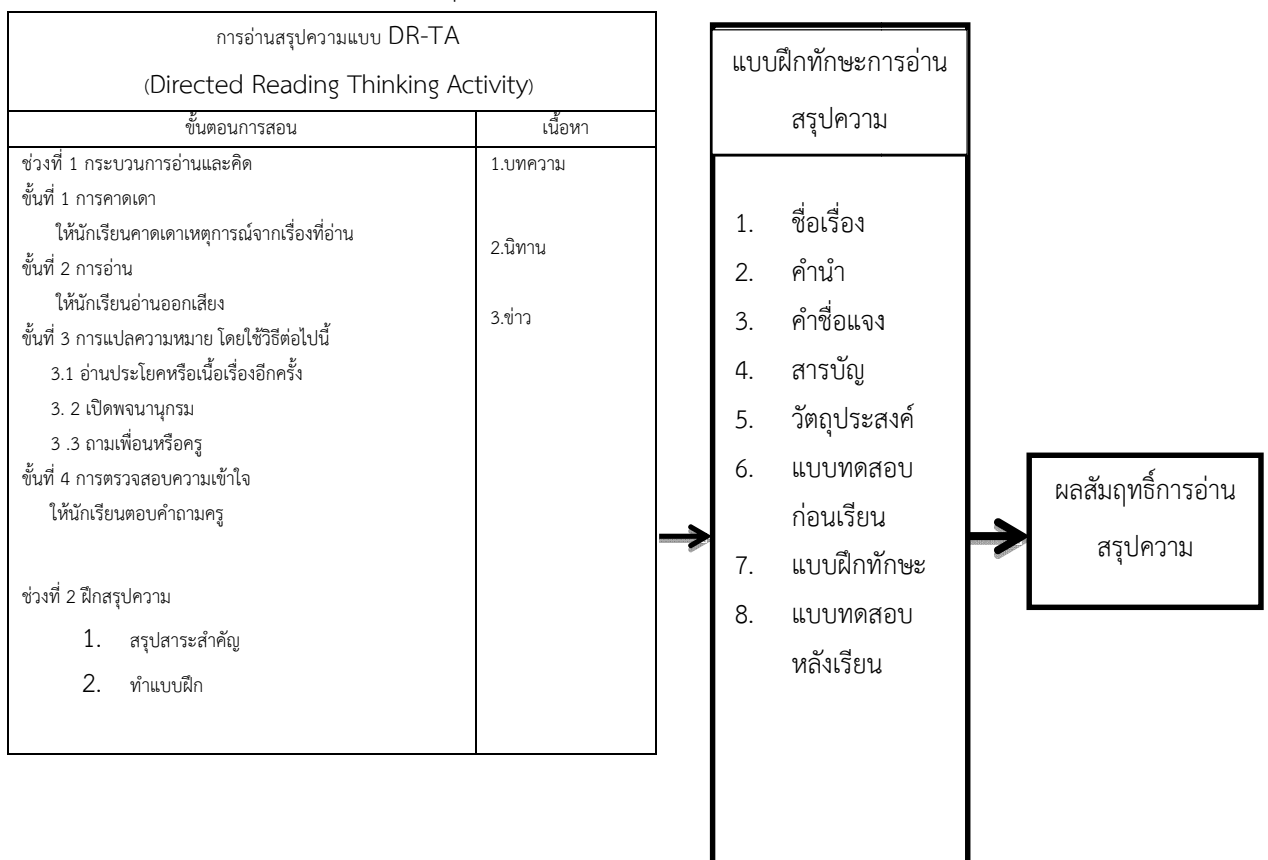
แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้นักเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดให้นักเรียน ได้กระทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้ดีขึ้น

ผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความ หมายถึง คะแนนความสามารถการอ่านสรุปความ ของนักเรียนที่วัดได้จากการทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเถินวิทยา บ้านดอนไชย ตำบลล้อมแรดอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย จากความสำคัญต่างๆ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้วิธีการสอนอ่านแบบ DR - TA เพื่อใช้สอนอ่านสรุปความและส่งเสริมความสามารถในการอ่านสรุปความของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

6. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถิ่นวิทยา บ้านดอนไชย ตำบลล่อมแรด อำเภอดงหลวง จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 30 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถิ่นวิทยา บ้านดอนไชย ตำบลล่อมแรด อำเภอดงหลวง จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 10 คนโดยใช้วิธีเจาะจง Purposive Sampling

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเรื่อง การอ่านสรุปความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA จำนวน 3 แผน แผนละ 55 นาที

ชุดที่ 1 เรื่อง แบบทดสอบก่อนเรียน การอ่านสรุปความจากบทความโดยใช้เทคนิค DR – TA

ชุดที่ 2 เรื่องการอ่านสรุปความจากนิทานโดยใช้เทคนิค DR – TA

ชุดที่ 3 เรื่องการอ่านสรุปความจากข่าวโดยใช้เทคนิค DR – TA ทดสอบหลังเรียน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านสรุปความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3. แบบประเมินสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนรู้เรื่อง การอ่านสรุปความ โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA

การดำเนินการวิจัย/การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 คน ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงนักเรียนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เรื่องการสรุปความ โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะการอ่านสรุปความ ประกอบการสอน

2. ผู้วิจัยให้กลุ่มประชากรทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 20 คะแนนใช้เวลา 20 นาที เมื่อทำการทดสอบแล้ว นำมาตรวจให้คะแนนและบันทึกผลคะแนนไว้

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านสรุปความ โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะ ประกอบการสอน วิชาภาษาไทย ใช้ระยะเวลาในการทดลองเป็นเวลา 3 คาบ คาบละ 55 นาที ทำการสอนโดยใช้ชั่วโมงเวลาเรียนตามปกติ

4. ผู้วิจัยให้กลุ่มประชากรทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบหลังเรียน

5. ผู้วิจัยให้กลุ่มประชากรประเมินแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านสรุปความด้วยแบบฝึกหัดทักษะสรุปความ ประกอบการสอน

6. หลังการวิจัย ผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกผลไว้นำผลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดทักษะการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตร $E1/E2$ นำผลมาเทียบกับเกณฑ์ 80/80

3. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนจากแบบฝึกหัดทักษะการอ่านสรุปความแบบทดสอบความเข้าใจก่อน - หลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญและแบบเพื่อสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้แบบฝึกการอ่านสรุปความโดยใช้เทคนิค DR – TA

7. ผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกหัดทักษะการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR – TA ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่าน เรื่อง การอ่านสรุปความ โดยเทคนิค DR – TA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80พบว่าแบบผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ (E1/ E2จากการนำแบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสามารถสรุปออกมาเป็นตารางแสดงผลการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือดังนี้

กลุ่มทดลอง	E1	E2
กลุ่มทดลองครั้งที่ 1	53.33	60.0
กลุ่มทดลองครั้งที่ 2	86.67	80.0
กลุ่มตัวอย่าง	85.56	87.0

พบว่าค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 มีค่าเท่ากับ 53.33/60.0 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทำให้ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้อีก 2 ครั้ง พบว่ากลุ่มทดลองครั้งที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.67/80.0 และกลุ่มตัวอย่างมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.56/87.0 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทำให้อนุมานได้ว่าหากนำเครื่องมือนี้ไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านสรุปความอาจทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสรุปความเพิ่มขึ้น

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านสรุปความทักษะการสรุปความ โดยเทคนิค DR – TA แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความ ดังนี้

ลำดับที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ผลการประเมิน เมื่อเทียบก่อนเรียนกับ หลังเรียน
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	3	18	สูงกว่าก่อนเรียน
2	2	17	สูงกว่าก่อนเรียน
3	5	17	สูงกว่าก่อนเรียน
4	8	16	สูงกว่าก่อนเรียน
5	4	15	สูงกว่าก่อนเรียน
6	10	19	สูงกว่าก่อนเรียน
7	12	20	สูงกว่าก่อนเรียน
8	5	17	สูงกว่าก่อนเรียน
9	9	18	สูงกว่าก่อนเรียน
10	4	16	สูงกว่าก่อนเรียน
ค่าเฉลี่ย	6.2	17.3	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.33	1.49	

พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเถินวิทยา จำนวน 10 คน ที่ได้ทำแบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความโดยใช้เทคนิค DR – TA มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 6.2 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 3.33 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.3 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนเท่ากับ 1.49 โดยนักเรียนทุกคนมีร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3. เพื่อสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึก การอ่านสรุปความโดยใช้เทคนิค DR – TA มีผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ (n = 10)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลความหมาย
1. บรรยากาศในห้องเรียนมีความสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน	4.8	0.4	มาก
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.8	0.4	มาก
3. ครูเป็นกันเองกับนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระ	4.4	0.8	มาก
4. ครูคอยช่วยเหลือแนะนำนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.8	0.4	มาก
รวม	4.7	0.2	มาก

พบว่าผู้ตอบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึก การอ่านสรุปความโดยใช้เทคนิค DR – TA ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้(n = 10)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลความหมาย
1. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องไม่สับสน	4.8	0.4	มาก
2. ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่อยากรู้	4.4	0.8	มาก
3. สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ไม่ยากจนเกินไป	4.8	0.4	มาก
4. แบบฝึกการอ่านสรุปความความ โดยใช้เทคนิค DR – TA ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการอ่านสรุปความครั้งต่อไป	4.8	0.4	มาก
รวม	4.7	0.2	มาก

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประโยชน์ที่ได้รับ (n =10)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลความหมาย
1. แบบฝึกการอ่านสรุปความความ โดยใช้เทคนิค DR – TA ช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านสรุปความความของนักเรียนได้ดีขึ้น	4.8	0.4	มาก
2. แบบฝึกการอ่านสรุปความความ โดยใช้เทคนิค DR – TAช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้น	4.8	0.4	มาก
รวม	4.8	0	มาก

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยรวม 4.8

8. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิค DR - TA สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิค DR - TA จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ บทความนิทาน และข่าว ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพรายแบบฝึกเท่ากับ 85.56/87.0 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังนั้นแบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิคDR - TA นำมาสามารถพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้จัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความด้วยเทคนิค DR-TA มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 6.2 : 17.3 จึงถือว่าผ่านวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

3. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเทคนิค DR - TA ทั้ง 3 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าการประเมินอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR - TA ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่าน เรื่อง การอ่านสรุปความ โดยเทคนิค DR - TA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผลการสร้างและหาการพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR - TA เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้านการอ่าน สรุปความให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่าค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 มีค่าเท่ากับ 53.33/60.00 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทำให้ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้อีก 2 ครั้ง พบว่ากลุ่มทดลองครั้งที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.67/80.00 และกลุ่มตัวอย่างมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.56/87.0 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทำให้อนุมานได้ว่าหากนำเครื่องมือนี้ไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านสรุปความ อาจทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสรุปความเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อาลิตดา เหมเกียรติกุล (2553) ได้ศึกษา ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านสรุปความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD จากผลวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านสรุปความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เท่ากับ 83.19/82.29 มีดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 0.6385 และนักเรียนเห็นว่าตนเองมีความรับผิดชอบต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับดีมาก

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านสรุปความทักษะการสรุปความ โดยใช้เทคนิค DR - TA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะได้ผ่านการดำเนินการอย่างเป็นระบบ หลายขั้นตอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและเป็นชุดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีครูคอยเป็นที่ปรึกษา อีกทั้งชุดกิจกรรมยังเป็นชุดการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ จากการมองภาพแล้วคาดเดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เกิดกระตุ้นความสนใจ ให้แก่ผู้เรียนทำให้ข้อมูลเข้าใจง่ายและอ่านง่าย ผู้เรียนจึงสนใจไม่เกิดความเบื่อหน่าย จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกการสรุปความ ด้วยเทคนิค DR - TA มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 6.2 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 3.33 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.3 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนเท่ากับ 1.49 โดยนักเรียนทุกคนมีร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งสอดคล้องกับ เอกลักษณ์ เทพวิจิตร (2558) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการสอนอ่านแบบ DR - TA (Directed Reading - Thinking Activity) จากผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการสอน

ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR - TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ .01 และ 2. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR - TA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

3. เพื่อสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึก การอ่านสรุปความโดยใช้เทคนิค DR - TA ได้มีการวิเคราะห์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ พบว่าผู้ตอบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกการอ่าน สรุปความโดยใช้เทคนิค DR - TA ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.7 ผลการ วิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.7 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.8

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนอาจนำเทคนิค DR-TA ไปพัฒนาผู้เรียนในทักษะอื่นๆทางภาษาไทย อาทิ การเขียน การฟัง การพูด รวมไปถึงทักษะการคิดแบบอื่นๆ

2. ผู้สอนอาจนำเทคนิค DR-TA ไปใช้บูรณาการกับเทคนิคการสอนหรือรูปแบบ การจัดการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อสร้างความหลากหลายและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำเทคนิค DR-TA ไปทดลองสอนกับนักเรียนที่มีปัญหาทางเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ

2. ควรนำเทคนิค DR-TA ไปวิจัยเปรียบเทียบกับเทคนิควิธีการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลและหา แนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ.

ประกาศิต อานุกาฬแสนยากร. (2556). การจัดการเรียนรู้. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุนทร สันธพานนท์. (2558). การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินต์.

อาลิตตา เหมเกียรติกุล. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านสรุปความ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD. ปริญญานิพนธ์การศึกษาศรรมหาบัณฑิต : มหา วิทยาลัยสารคาม.

เอกลักษณ์ เทพวิจิตร. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดย วิธีการสอนอ่านแบบ DR - TA (Directed Reading - Thinking Activity). ปริญญานิพนธ์การศึกษาศรรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ

ธนพร อรุณธัญญาวิรัช¹ บัญชา สำรวรินทร์² ธนสาร เพ็งพุ่ม³ และพัชรารัตน์ มีทรัพย์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จำนวน 3 ห้อง รวม 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Independent

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.50) และด้านการออกแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.62) และมีประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เท่ากับ 81.52/82.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.33)

คำสำคัญ : บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก
(et.thanaporn@gmail.com)

² สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

⁴ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

The Development of e-learning English conversation in everyday For grade 4-6 students in Bancokejarern school

Thanaporn Aruntanyawirat¹ Buncha Samruayruen² Thanasarn Pangpum³
Phutcharawalai Meesup⁴

Abstract

The purposes of this research were 1) to Development of e-learning English conversation in everyday For grade 4-6 students in Bancokejarernschool to the efficiency criterion 80/80 2) to Compare e-learning English conversation in everyday For grade 4-6 students in Bancokejarern school before and after learning by using e-learning, 3) study students' satisfaction towards learning activities by using e-learning. The target group of 11 students of grade 4-6 of Bancokejarern School. The instruments of this research were 1) e-learning English conversation in everyday 2) The achievement test and 3) questionnaires on satisfaction towards learning activities by using e-learning. The statistical analyses employed were mean, standard deviation, and t-test Dependent.

The results of this research were as follows: 1) The quality of e-learning had extremely high level in the content ($\bar{x}$ = 4.38, S.D. = 0.50) and high level in technical section ($\bar{x}$ = 3.86, S.D. = 0.62) and the efficiency course were 81.52/82.73 according to the criterion efficiencies which set 80/80. 2) The learning achievement after learning by using e-learning were statistically significant higher than before learning at 0.05. Students' satisfaction with e-learning lessons English conversation in everyday for grade 4-6 students, it was found that students were at the highest level ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.33).

Keyword: e-learning, learning achievement, satisfaction

¹ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University (et.thanaporn@gmail.com)

² Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

³ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

⁴ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการส่งเสริมให้บุคคลเจริญเติบโตและมีความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา จนเป็นสมาชิกของสังคมที่มีคุณธรรมสูง อาจกล่าวได้ว่าหากสังคมใด ไร้ซึ่งการศึกษาก็จะหาความสงบสุขในสังคมนั้นไม่ได้ เมื่อเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญเช่นนี้ จึงมีการสนับสนุน ส่งเสริมประชาชนได้รับการศึกษาดังมีกล่าวในวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า “หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ”(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ(กระทรวงศึกษาธิการ,2546)

การเรียนรู้ที่เรียกว่า e-Learning เป็นวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจและสร้าง มิติใหม่ของการเรียนรู้ที่เปิดกว้างกระจายไปถึงผู้คนได้ทั่วโลก สร้างโอกาสของการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิตและเรียนในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยการเข้าถึงฐานความรู้ได้อย่างกว้างขวางทั่วโลก สามารถแลกเปลี่ยนความรู้และติดต่อสื่อสารถึงกันและกันได้อย่างรวดเร็ว เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (ไอทีปริทัศน์, 2544)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนาการศึกษา จากกระบวนทัศน์แบบเดิม (tradition paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะเป็นการศึกษาในสถานที่ในห้องเรียน ที่บ้าน หรือสถานที่อื่นที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตได้เพียงเท่านั้น และมีการนำทฤษฎี ADDIE MODEL มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ เนื่องจากทางโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาขาดแคลนครู ครูสอนไม่ตรง นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงบทเรียนได้ไม่มากเนื่องจากเรียนจากการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และยังขาดสื่อที่กระตุ้นในการเรียนรู้และความสนใจของนักเรียนนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ดีขึ้นในลำดับถัดไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

3. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ

ตัวแปรที่ศึกษา คือ บทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันที่ถูกวิจัยพัฒนาจากโปรแกรมสำเร็จรูปบนระบบอินเทอร์เน็ต(Google site) เป็นเครื่องมือในการวิจัย มีเนื้อหาจำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ได้แก่

หน่วยที่ 1 การกล่าวทักทาย การลา การชมเชย

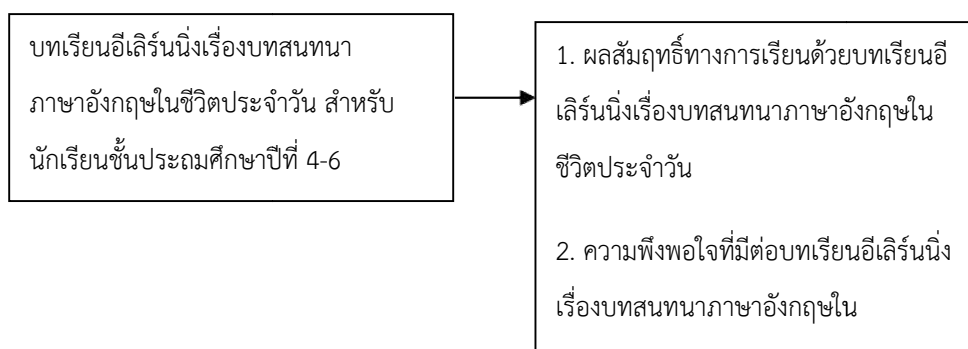
หน่วยที่ 2 การถามตอบข้อมูลส่วนตัว

หน่วยที่ 3 การถามตอบเกี่ยวกับวัน เวลา

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง หมายถึง บทเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษที่สามารถเรียนได้ด้วยตนเองบนคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง บทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนเรียน-หลังเรียน(One-Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ ใน

ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 11 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการศึกษบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน 2) ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การสร้างและพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยอาศัยหลักการและขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาอย่างมีระบบตามรูปแบบของ ADDIE ซึ่งพัฒนาขึ้นตามแนวคิด ADDIE MODEL (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2546) ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์(Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรข้อมูลด้านการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย (E-Learning) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1.2 การวิเคราะห์ผู้เรียนกำหนดกลุ่มผู้เรียนโดยนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
 - 1.1.3 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์
 - 1.1.4 วิเคราะห์เนื้อหาบทเรียนจากคำอธิบายรายวิชาเอกสารประกอบการสอน
- แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยที่ 1 การกล่าวทักทาย การลา การชมเชย

หน่วยที่ 2 การถามตอบข้อมูลส่วนตัว

หน่วยที่ 3 การถามตอบเกี่ยวกับวัน เวลา

1.2 ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการออกแบบ ดังนี้

- 1.2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
- 1.2.2 ออกแบบเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้โดยออกแบบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
- 1.2.3 นำเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ไปตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
- 1.2.4 แก้ไข ปรับปรุง เนื้อหาในกรณีที่มีความผิดพลาด
- 1.2.5 จัดทำเนื้อหาในรูปแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
- 1.2.6 จำแนกองค์ประกอบของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 1) เนื้อหาของบทเรียน (Content)
- 2) ระบบบริหารการเรียนรู้ (LMS : Learning Management System)
- 3) การติดต่อสื่อสาร (Communication)
- 4) การประเมินผล (Evaluation)

1.3 ขั้นการพัฒนา (Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการพัฒนา ดังนี้

การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ ผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียน โดยใช้เครื่องมือและโปรแกรมดังนี้

- 1) เครื่องคอมพิวเตอร์
- 2) ระบบปฏิบัติการ
- 3) เว็บไซต์สำหรับสร้างบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง (<https://sites.google.com>)
- 4) เว็บไซต์สำหรับสร้างแบบทดสอบ แบบสำรวจความพึงพอใจ (google form)
- 5) โปรแกรมตกแต่งภาพ

การสร้างเครื่องมือในเก็บรวบรวมข้อมูล และการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- 1) ศึกษาเนื้อหา และความรู้เกี่ยวกับบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง
- 2) กำหนดโครงสร้าง ขอบเขตเนื้อหาของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง
- 3) นำโครงสร้างและเนื้อหา มาพัฒนาเป็นบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

1.4 ขั้นการนำไปใช้(Implementation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการพัฒนา ดังนี้

1.4.1 นำบทเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาแล้ว ให้ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน 1 คน ด้านเนื้อหา 1 คน ตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องของฟังก์ชันงาน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4.2. นำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/elearning-thanaporn>

1.5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการประเมินผล ดังนี้
หลังจากการนำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งไปใช้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง เพื่อนำไปประเมินหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง และหาความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 1 บทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
2. ให้กลุ่มตัวอย่างศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วศึกษาบทเรียนให้ครบทุกบทแล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยการแบบสอบถามผ่านระบบเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/elearning-thanaporn> จำนวน 11 คน
3. ผู้วิจัยรวบรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการประเมินความพึงพอใจ จากเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/elearning-thanaporn> จำนวน 11 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้สถิติทดสอบที(t-test)แบบเป็นอิสระต่อกัน(Independent Group)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7. ผลการวิจัย

1. คุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนออนไลน์ เรื่องบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนออนไลน์เรื่องบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
3	เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
4	เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นการเรียนรู้ง่ายไปยาก	4.33	0.58	มาก
5	ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
6	เนื้อหาที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปเผยแพร่ได้	4.67	0.58	มากที่สุด
7	ความถูกต้องของเนื้อหา	3.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.38	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน คุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.50)

2. คุณภาพด้านเทคนิคของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 โรงเรียนบ้านโคกเจริญ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพด้านการออกแบบของบทเรียนออนไลน์เรื่องบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	การจัดวาง(Layout)	4.33	1.15	มาก
2	การเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง	3.67	0.58	มาก
3	ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	3.00	1.00	ปานกลาง
4	ความเหมาะสมของสีตัวอักษร	3.67	0.58	มาก
5	การออกแบบกราฟฟิกหน้าจომีความสวยงาม	4.00	1.00	มาก
6	บทเรียนน่าสนใจและดึงดูดผู้เรียน	4.00	1.00	มาก
7	การใช้สีในเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.33	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.86	0.62	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน คุณภาพด้านการออกแบบอยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.62)

3. ประสิทธิภาพของของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพผลการเรียน
ระหว่างเรียน	11	30	24.45	81.52
หลังเรียน	11	20	16.55	82.73

จากตารางที่ 3 พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวันมีประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เท่ากับ 81.52/82.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่เรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	Mean	S.D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	11	20	13.09	2.59	6.76	0.0000*
หลังเรียน	11	20	16.55	1.29		

*p<.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 หลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวันมีคะแนนเฉลี่ย 13.09 และ 16.55 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน (n=11)

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	ระดับคุณภาพ
1	บทเรียนมีความน่าสนใจ	4.55	0.52	มากที่สุด
2	คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย	4.18	0.50	มาก
3	บทเรียน VDO สอดคล้องกับ เนื้อหา	4.64	0.50	มากที่สุด
4	ขนาดและสีตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสมชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย	4.55	0.67	มากที่สุด
5	ตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4.64	0.50	มากที่สุด
6	การจัดองค์ประกอบบทเรียนมีความเหมาะสม สะดุดตา น่าสนใจ	4.64	0.50	มากที่สุด
7	เนื้อหาสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	4.64	0.67	มากที่สุด
8	เนื้อหาสามารถเข้าใจง่าย	4.36	0.50	มาก

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	ระดับคุณภาพ
9	หลังจากศึกษาจบบทเรียนแล้วผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ	4.45	0.52	มาก
10	สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.64	0.50	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.53	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.55)

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ผลการหาคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.50) และด้านการออกแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.62) และมีประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เท่ากับ 81.52/82.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิดารัตน์ ภู่งงา ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี และทงศักดิ์ โสวัจสตากุล (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า บทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.45) คุณภาพด้านสื่อบนเครือข่ายอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.49) และคุณภาพด้านการออกแบบบทเรียนบนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.58) และบทเรียนมีประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพผลลัพธ์ เท่ากับ 80.11/81.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 85/85 ทั้งนี้สาเหตุที่คุณภาพของบทเรียนออนไลน์ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุดและด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากบทเรียนออนไลน์ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพตาม กระบวนการของ ADDIE ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การทดลองใช้ (Implementation) การประเมินผล (Evaluation) และดำเนินการออกแบบพัฒนาให้สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ ความน่าสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน และยังได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและที่ปรึกษาร่วมในการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนและได้มี การนำไปทดลองใช้ก่อนที่จะนำไปทดลองจริงจึงส่งผลให้คุณภาพของบทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับดีมากจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มีคะแนนเฉลี่ย 13.09 และ 16.55 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เนื่องมาจากบทเรียนออนไลน์ ได้ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพหลายขั้นตอนจนมีความเหมาะสมผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคลบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ที่พัฒนาขึ้นมีการออกแบบกิจกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบหรือสื่อสารกับบทเรียนเพื่อศึกษาเนื้อหาพร้อมทั้งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบพร้อมเฉลยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้ทันทีและมีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิดารัตน์ ภู่งงา ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี และทงศักดิ์ โสวัจสตากุล (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พบว่า บทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภลักษณ์ ทิพย์วงศาธูปทอง กว้างสวัสดิ์ และ อารยา ปิยะกุล (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนออนไลน์วิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องบทสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.33) ทั้งนี้เพราะบทเรียนออนไลน์ มีการนำเสนอที่น่าสนใจซึ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพประกอบ ที่มีการออกแบบกิจกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบหรือสื่อสารกับบทเรียนเพื่อศึกษาเนื้อหาพร้อมทั้งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้ทันทีที่มีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็น และส่วนผู้เรียนกับผู้เรียนมีการติดต่อสื่อสารในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็น โดยผ่านระบบการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ สุราวุธ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนลิ้นฟ้าพิทยาคม พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2). กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ไชยยศเรืองสุวรรณ.(2546). เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีการวิจัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธิดารัตน์ ภูพงษ์ชา ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี และทนงศักดิ์ โสวัจสตากุล. (2561). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JIE/article/view/157026/124513>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุบผชาติ ทัพพิกรณ์. (2544). e-Learning เพื่อการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. ไอทีปริทัศน์, 9, 3-10
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2545). การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์ สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์คอมพิวเตอร์ คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- วัชรารณณ์ เฟ่งสุข (2560). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์วิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/eduku/article/view/85847>
- วัลลภ สุราวุธ อุคมเดช ทาระหอม และธิดิพร ชาญศิริวัฒน์. (2560). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ในรายวิชาเทคโนโลยี_สารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนลิ้นฟ้าพิทยาคม. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/umt-poly/article/view/159024>

ศุภลักษณ์ ทิพย์วงศาธูปทอง กว้างสวาสดี และ อารยา ปิยะกุล. (2557).การพัฒนาบทเรียนออนไลน์วิชา
คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี. เข้าถึงจาก
<https://www.tci-thaijo.org/index.php/eduku/article/view/85847>

Klaysang Jintawee. (2013). E-Learning Courseware : Concept to practice for e-learning at all
levels. 2nded. Bangkok : V.Print (1991).

McGriff, S. J. (2000). Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model. Instructional
Design Models. 226(14): 1-2.

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอมะเท จังหวัดลำปาง โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด

นพรัตน์ แต่งตั้ง¹ เยาวทิศา นามคุณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอมะเทจังหวัดลำปาง โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับเกณฑ์ 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยาอำเภอมะเทจังหวัดลำปางที่มีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอมะเท จังหวัดลำปาง จำนวนทั้งหมด30 คนเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง แบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอมะเท จังหวัดลำปาง โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดพบว่านักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์มีจำนวนร้อยละ 56.67 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดพบว่าผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$) สูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับ3.5 ขึ้นไปเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

คำสำคัญ : วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน, การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด, สังคมศึกษา

¹ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (noppharattangtang.155@gmail.com)

² สาขาวิชาการวิจัยและวัดประเมินผลคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

The academic achievement in social studies, religion and culture, and
Sufficient economy by Mind Mapping With Mathayomsuksa 2 students,
Pa Tan Wittaya School, Mae Tha District Lampang Province

Nopparat Taengtang¹ Yaowatiwa Nammakhu²

Abstract

This research was a semi-experimental research which was One – Shot Case Study Model research Objective 1. The researcher wanted to compare learning achievement in social studies, religion and culture on sufficiency economy in Mathayomsuksa 2 students, Pa Tan Wittaya School, Mae Tha District, Lampang Province, with organizing Mind Mapping with the criteria 2. To study the satisfaction of Mathayom Suksa 2 students at Pa Tan Wittaya School, Mae Tha District, Lampang Province, after teaching by Mind Mapping learning management. The research study with population total 30 people. The Research tools include Lesson plans Test and questionnaires for satisfaction. This research has data analysis include frequency percentage average standard deviation and content analysis.

The research found that Learning achievement in social studies, religion and culture and Sufficient economy With Mathayom Suksa 2 students at Pa Tan Wittaya School, Mae Tha District, Lampang Province, after using Mind Mapping learning management had scale equal 56.67% with more than criteria at 50% so the result was following the hypothesis of research and the results of the satisfaction analysis of learners on Mind Mapping learning management was found that the student satisfaction were at a high level ($\mu = 4.33$) so according to the research hypothesis.

Keyword : classroom action research, mind mapping learning management, social studies

¹ Social Studies Faculty of Humanities and Social sciences Lampang Rajabhat University
(Noppharattangtang.155@gmail.com)

² Measurement and evaluation Faculty of Education Lampang Rajabhat University

1. บทนำ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก แล้วผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สภาพปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะจังหวัดลำปาง ในการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นและการไปศึกษาสังเกตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างวันที่ 29 เดือนมกราคม – 9 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในปัจจุบัน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 อยู่ในระดับปานกลางมีความรู้สึกเบื่อกับการเรียนในรายวิชานี้ที่จะต้องใช้การท่องจำในเนื้อหาที่มาก และมีความสุขกับการเรียน

จากสภาพปัญหา ผู้วิจัยได้ศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียนพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดสามารถนำมาแก้ไขปัญหาได้ มีสัทธิรัตน์ เลิศตุตธวิทย์ (2558) ได้กล่าวว่า แผนที่ความคิดเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความคิดรอง โดยนำเสนอเป็นภาพหรือแผนผังเป็นการนำเสนอความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกันทำให้ง่ายต่อการอ่าน ช่วยเพิ่มความคงทนในการเรียนรู้โดยเริ่มจากความคิดของการวางแผนผัง การนำเสนอ การช่วยในการจำ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง การสรุปบทเรียน ซึ่งการวิจัยได้สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนที่ความคิดอาทิเช่น ทอปดทิพย์บุญมี (2560) ได้ศึกษาการใช้แผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านปางหมู ผลการวิจัย คือ ผลการทดสอบความสามารถด้านการฟัง และด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษโดยใช้แผนที่ความคิด พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนผลการทดสอบความสามารถ ด้านการเขียนแผนที่ความคิดและด้านการพูดนำเสนอโดยใช้แผนที่ความคิดพบว่าโดยรวมความสามารถอยู่ในระดับมากและผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้แผนที่ความคิดพบว่า โดยรวมผู้เรียนมีพฤติกรรมสนใจการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่ที่นักเรียนแสดงออกระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ พฤติกรรมแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ในการวางแผน การออกแบบแผนที่ความคิดในรูปแบบที่หลากหลายมีความสุข ตั้งใจและกล้าแสดงออกมากขึ้น เข้าใจเนื้อหาที่เรียนในมิติที่กว้างและรอบด้าน ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา มีการทำงานเป็นระบบ มีพัฒนาการด้านการเขียนและการนำเสนอที่ดีขึ้นมีความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเองมากขึ้น ตลอดจนผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาจากบทเรียนสู่การใช้ชีวิตจริงได้ดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ

จังหวัดลำปาง โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 50 คะแนนของคะแนนการทดสอบทั้งหมดและมีความสุขในการเรียน

2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับเกณฑ์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยาอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ที่มีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปางไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดสูงกว่าเกณฑ์
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มีความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดอยู่ในระดับมากขึ้นไป

4. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปางจำนวน 30 คน

3.2ขอบเขตด้านเนื้อหา

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ส 3.1 ม 2/3 เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สอนเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

สาระสำคัญความคิดรวบยอด

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการและเป้าหมายสำคัญสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลเศรษฐกิจของชุมชนและวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
- ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด

ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตัวแปรตาม ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยาอำเภอแม่ทะ จังหวัด
ลำปาง

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

วันที่ 7 – 18 เดือนมกราคม พ.ศ. 2562

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดหมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้มีความรู้ในเรื่องของการทำแผนที่ความคิดที่ถูกต้อง โดยเริ่มจากการเขียนสาเหตุของปัญหาไว้กลางหน้ากระดาษ แล้วลากเส้นโยงออกมารอบๆ จากศูนย์กลางเหมือนการแตกกิ่งก้านของต้นไม้ (การแตกของเส้นเซลล์สมอง) โดยใช้สีเส้นและการใช้แผนที่ความคิดในการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวน 3 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

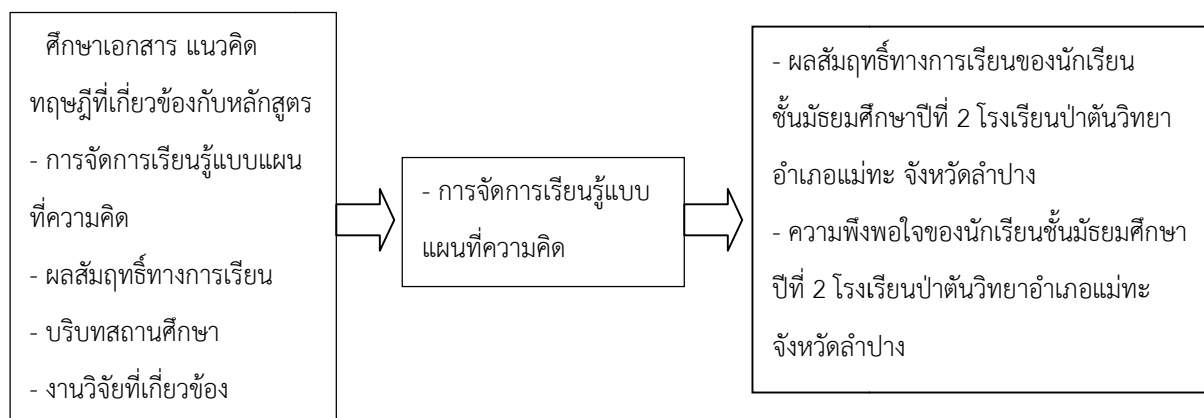
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงคะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยาที่ได้จากการทดสอบจากข้อสอบหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 ข้อ ซึ่งวัดในด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแบบ Rating scale จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

เกณฑ์ หมายถึง ระดับคะแนนที่นักเรียนสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านที่ระดับร้อยละ 50 ขึ้นไป

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

7. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยประกอบด้วยรายละเอียดการดำเนินงาน และวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จำนวนทั้งหมด 30 คน
2. กำหนดแบบแผนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลองแบบ The One Shot Case Study เพราะเป็นการศึกษากลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียว โดยทำการทดสอบหลังการทดลองกับเกณฑ์
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย
 - 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้มีผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง โดยมีค่าความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.6 – 1.00
 - 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ แล้วคัดเลือก 20 ข้อ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรง พบว่ามีค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.6 – 1.00 แล้วหาคุณภาพด้านความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น โดยนำแบบทดสอบไปทดสอบกับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าตันวิทยา ซึ่งเคยเรียนในเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง มาแล้ว) พบว่ามีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.25 – 0.75 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.25 -1.00 มีค่าความเชื่อมั่น (KR20) เท่ากับ 0.87
 - 3.3 แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ มีผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.6 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.84
4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย
5. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

8. ผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอมะหะงัดจังหวัดลำปาง โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ตามลำดับดังนี้

ตาราง 1 ข้อมูลการเปรียบเทียบ

คะแนนสอบหลังเรียน (20 คะแนน)	ความถี่	ผลเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ (ร้อยละ 50)
4	1	56.67
5	2	
6	1	
7	4	
8	2	
9	3	
10	1	
11	2	
12	3	
13	5	
14	2	
15	1	
16	2	
17	1	
รวม	30	

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนได้คะแนนอยู่ในช่วง 4 ถึง 17 คะแนน โดยส่วนใหญ่สอบได้คะแนน 13 คะแนนโดยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 พบว่ามีนักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์มีจำนวนร้อยละ 56.67เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการสอนแบบแผนที่ความคิดเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอมะหะงัดจังหวัดลำปาง โรงเรียนป่าตันวิทยา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม 1 ฉบับ สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตาราง 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนแบบแผนที่ความคิด

ประเด็น	μ	σ	แปลผล
1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.20	0.81	มาก
2. ครูมีการใช้สื่อประกอบการสอนทำให้นักเรียนสนใจมากยิ่งขึ้น	4.27	0.83	มาก
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู	4.17	0.83	มาก
4. ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และการพูดเหมาะสมกับความเป็นครู	4.30	0.88	มาก
5. ครูสนใจ และให้ความสำคัญกับนักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน	4.33	0.80	มาก
6. ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ	4.20	1.00	มาก
7. ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างยุติธรรม	4.40	0.81	มาก
8. ครูมีความตั้งใจสอน และตรงต่อเวลา	4.57	0.68	มากที่สุด
9. เรื่องที่ครูสอนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง	4.37	1.00	มาก
10. ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.53	0.78	มากที่สุด
รวม	4.33	0.84	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนแบบแผนที่ความคิด ผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$) สูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับมากขึ้นไป($\mu = 3.5$)เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูมีความตั้งใจสอน และตรงต่อเวลา($\mu = 4.57$) รองลงมาคือครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน($\mu = 4.53$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในประเด็นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู ($\mu = 4.17$)

9. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าตันวิทยา อำเภอแม่ทะจังหวัดลำปาง โดยการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดพบว่า นักเรียนกลุ่มประชากรสอบได้คะแนนอยู่ในช่วง 4 ถึง 17 คะแนน โดยส่วนใหญ่สอบได้คะแนน 13 คะแนนโดยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 พบว่านักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์มีจำนวนร้อยละ 56.67 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งเป็นผลมาจาก 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ทำให้แผนกิจกรรมการเรียนการสอนมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผ่านการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพมาเป็นอย่างดีโดยผ่านการตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกเครื่องมือที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไปและได้ตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นและความยากง่าย อำนาจจำแนกแล้วคัดเลือกเครื่องมือที่มีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.25 – 0.75 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.25 -1.00 มีค่าความเชื่อมั่น (KR20) เท่ากับ 0.87ดังนั้นจึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพส่งผลให้ผลการประเมินมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวชิราภรณ์ เขี่ยมแสง

(2556) ได้ทำการศึกษาการใช้ผังความคิดและวิจัยปฏิบัติการในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขามแก่นนคร จำนวนนักเรียน 34 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้ผังความคิดด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.63 ของคะแนนเต็ม และมีนักเรียนสอบ ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 88.24 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนแบบแผนที่ความคิดผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$) สูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับมากขึ้นไปเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือครูมีความตั้งใจสอน และตรงต่อเวลา ($\mu = 4.57$) รองลงมาคือครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ($\mu = 4.53$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในประเด็นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู ($\mu = 4.17$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของทอปิด ทิพย์บุญมี (2560) ได้ศึกษาการใช้แผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านปางหมู ผลการวิจัย คือ โดยรวมผู้เรียนมีพฤติกรรมสนใจการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่ที่นักเรียนแสดงออกระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ พฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ในการวางแผน การออกแบบแผนที่ความคิดในรูปแบบที่หลากหลายมีความสุขสนใจ ตั้งใจและกล้าแสดงออกมากขึ้น เข้าใจเนื้อหาที่เรียนในมิติที่กว้างและรอบด้าน ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา มีการทำงานเป็นระบบ มีพัฒนาการด้านการเขียนและการนำเสนอที่ดีขึ้น มีความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเองมากขึ้น ตลอดจนผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาจากบทเรียนสู่การใช้ชีวิตจริงได้ดี

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. การทำวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาที่มีจำกัดเพียง 2 สัปดาห์หรือ 3 คาบเรียนซึ่งการทำวิจัยเป็นการดำเนินงานซึ่งต้องใช้ความรู้ความเข้าใจและระยะในการฝึกฝนให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติจึงควรเพิ่มระยะเวลาในการวิจัยให้มากขึ้น
2. การทำวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านบริบทสถานศึกษาซึ่งมีการจัดผู้เรียนแบบคละกันประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความพร้อมด้านการเรียนร่วมกับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยในกลุ่มประชากรประกอบด้วยเด็กสมาธิสั้นจำนวน 3 คน เด็กเรียนรู้ได้ช้าจำนวน 2 คน ซึ่งรวมอยู่ในกลุ่มเป้าหมายด้วยซึ่งผู้วิจัยต้องมีการติดตามและดูแลเด็กกลุ่มนี้เป็นกรณีพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนแบบแผนที่ความคิดในระดับชั้นเรียนอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาแบบใหม่ๆที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21

10. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ทอปัต ทิพย์บุญมี. 2560. การใช้แผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านปางหมู. พิมพ์นสวรรค์, 13(1), 73 - 84.

มิสสุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์. 2558. ผลการเรียนรู้เรื่องประเทศเพื่อนบ้านโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนผัง. ม.ป.ท. :

ม.ป.พ..

วชิราภรณ์ เยี่ยมแสง. 2556. การใช้ผังความคิดและวิจัยปฏิบัติการในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

เพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขามแก่นนคร.

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7(3), 237 - 250.

การศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย

นลินี วรวงษ์¹ นงลักษณ์ ใจฉลาด²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน169โรงเรียน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 169 คนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 169 คน รวมทั้งสิ้นกลุ่มตัวอย่าง 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย โดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน โดยระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยด้านการจัดประสบการณ์และด้านการประเมินพัฒนาการ ตามลำดับ

คำสำคัญ : การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ, สถานศึกษา

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (lovely_pud@hotmail.com)

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

A Study of Problems Using Early Childhood Education Curriculum of Schools in Sukhothai Province

Nalinee Worawong¹ Nongluck Jaichalad²

Abstract

The purposes of this research were to study of problems using early childhood education curriculum of Schools in Sukhothai Province from the sample groups of 169 school. The informants classified in 2 groups is 169 schools directors and 169 preschool teachers. Total samples group 338 people. The tool of this research is the 5-level rating scale questionnaire. Statistics for analyzing data are the mean and the standard deviation. The results were that level problems using early childhood education curriculum of Schools in Sukhothai Province overall, there is problems a medium level. And when considering each side, found that, There are a medium problems in all aspects. The problem with the average level in descending order include The setting up the environment media and learning, Experience plan, Preparation the Curriculum Early Childhood Education, Experience arrangement and The development assessment respectively.

Keyword: Using Early Childhood Education Curriculum, School

¹ Educational Administration Branch Education Faculty Pibulsongkram Rajabhat University
(lovely_pud@hotmail.com)

² Educational Administration Branch Education Faculty Pibulsongkram Rajabhat University

1.บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่าในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาในวัยเด็กจะเป็นพื้นฐานอันมั่นคงต่อไปในอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและเป็นช่วงสำคัญเพราะพัฒนาการทุกด้านจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วสอดคล้องกับ (สิริมาภิญโญ อนันตพงษ์ 2553 : 2) ที่กล่าวว่า เด็กแรกเกิดจนถึง 8 ปี เป็นระยะที่เรียกว่าเป็นช่วงวัยแห่งพลังความเจริญเติบโตของกายสำหรับชีวิต เป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยจะต้องส่งเสริมและพัฒนาเด็กในช่วงวัยนี้เพื่อเด็กจะได้พัฒนาทุกด้านเต็มศักยภาพดังนั้นรัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย(แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่1) ตามนโยบายรัฐบาลด้าน เด็กปฐมวัย พ.ศ. 2555 – 2559 โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 เด็กทุกคนได้รับบริการในการพัฒนาเต็มศักยภาพโดยเร่งรัดเพื่อให้เด็กปฐมวัย(แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่1)ทุกคนได้รับการพัฒนารอบด้านตามวัยอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง(สำนักงานสภาการศึกษา.2555 : 10)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546ให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน เพื่อพัฒนาไปสู่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยและแผนแม่บทกฎหมายต่างๆมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพเด็กและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอย่างใดก็ตามการจัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เห็นคุณค่าของการศึกษาปฐมวัย มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานนั้นจำเป็นจะต้องมีการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช2560 ลงสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองครอบครัวชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ,2560 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช2560 เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดนำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ได้ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง พบว่า มีประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างพัฒนาการเด็กปฐมวัย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ ปัญหาการประเมินพัฒนาการในสภาพจริง ปัญหาความเชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช2551 รวมถึงปัญหาคุณภาพเด็กที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมไม่เป็นไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน(กระทรวงศึกษาธิการ,2560 : 1)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นและสามารถนำไปวางแผนการพัฒนาผู้เรียนได้ง่ายขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช2560 สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาประกอบด้วย การ

จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กและการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป เพื่อให้ครูปฐมวัยได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยประกอบด้วย 1)การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 2)การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ 3)การจัดประสบการณ์ 4)การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 5)การประเมินพัฒนาการ

3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่สถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 298 โรงเรียน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย จำนวน169โรงเรียน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกนโดยเลือกสถานศึกษาละ 2 คน ซึ่งคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา 1 คนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย 1 คน รวมทั้งสิ้น 338 คน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาหมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินการที่ยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเกี่ยวกับขั้นตอนการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย หมายถึงการรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูระดับปฐมวัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นำไปศึกษาทำความเข้าใจในเอกสารและเพื่อเป็นแนวทางการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตามแนวทางหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

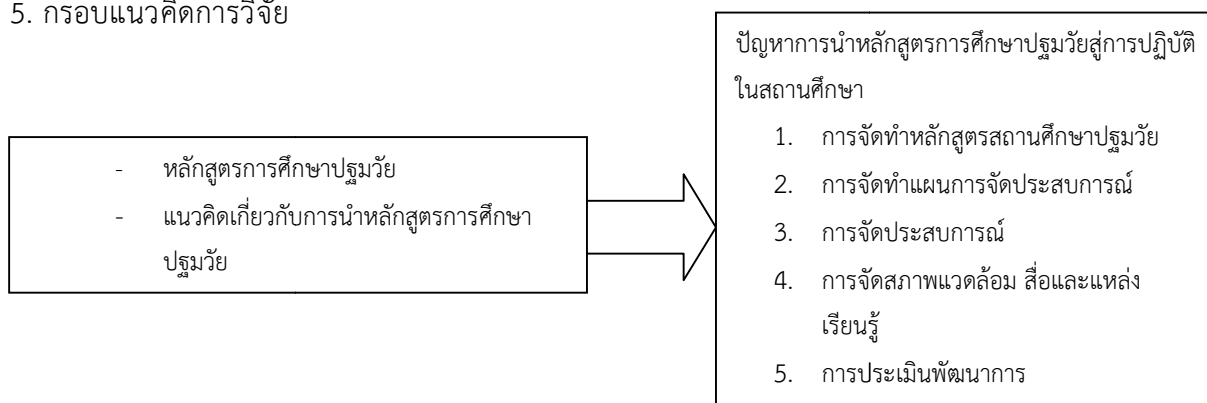
การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ หมายถึง การวางแผนล่วงหน้าในการจัดกิจกรรมร่วมกับเด็กปฐมวัย และนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาซึ่งผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เพื่อจะได้ทราบถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละบุคคล

การจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงและลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยตนเอง โดยครูจะต้องบูรณาการในสาระการเรียนรู้ที่เรียน ให้เด็กๆได้เข้าใจง่ายขึ้น

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้หมายถึง สิ่งต่างๆที่เป็นตัวกลางที่ทำให้เด็กนั้นเข้าใจได้ง่ายและช่วยให้เด็กได้รับจากประสบการณ์ตรง ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กและเป็นการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

การประเมินพัฒนาการ หมายถึง การประเมินพัฒนาการครบทุกด้านของเด็กปฐมวัยซึ่งครูผู้สอนมีวิธีการที่หลากหลายที่เหมาะสมกับเด็ก จากการสังเกต บันทึกพฤติกรรม สนทนาหรือสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็ก และมาสรุปผลการประเมิน ซึ่งเป็นการประเมินเป็นรายบุคคล

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

6.2 นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษามาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

6.3 สร้างแบบสอบถาม กำหนดตัวบ่งชี้และประเด็นที่จะสอบถาม ตามตัวแปรที่กำหนดและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบปรับปรุงความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

6.4 นำแบบสอบถามเสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วทดสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence: IOC) ของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

6.5 นำแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา IOC (Index of item Objective Congruence) และได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่างตั้งแต่ 0.8-1.00

6.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ได้จากการไปทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามและหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

6.7 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบและปรับปรุง เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

7. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม

ลำดับ	ปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา	Mean	SD	ระดับปัญหา
1	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	2.65	0.76	ปานกลาง
2	ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์	2.61	0.73	ปานกลาง
3	ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	2.59	0.72	ปานกลาง
4	ด้านการจัดประสบการณ์	2.57	0.75	ปานกลาง
5	ด้านการประเมินพัฒนาการ	2.55	0.77	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.59	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ระดับปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับปัญหาในระดับปานกลางทุกด้านโดยด้านที่มีระดับปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ คือด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยด้านการจัดประสบการณ์และด้านการประเมินพัฒนาการตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย เมื่อแยกตารางระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย

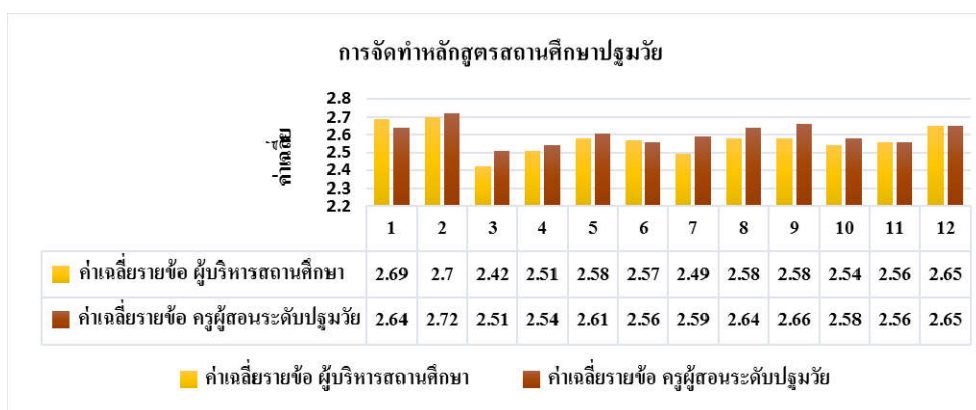
ลำดับ	ปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา (สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา)	Mean	S.D.	ระดับปัญหา
1	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	2.60	0.76	ปานกลาง
2	ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	2.57	0.72	ปานกลาง
3	ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์	2.57	0.70	ปานกลาง
4	ด้านการจัดประสบการณ์	2.53	0.71	ปานกลาง
5	ด้านการประเมินพัฒนาการ	2.49	0.73	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม		2.55	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ระดับปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

มีระดับปัญหาในระดับปานกลาง 4 ด้าน และมีระดับปัญหาในระดับน้อย 1 ด้าน โดยด้านที่มีระดับปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้, ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย, ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์, ด้านการจัดประสบการณ์และด้านการประเมินพัฒนาการตามลำดับ

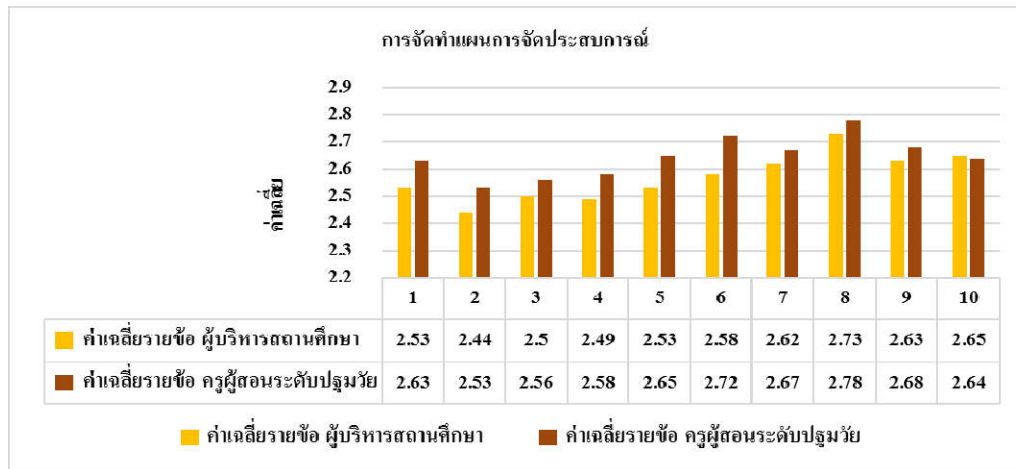
ลำดับ	ปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา (สำหรับครูผู้สอนระดับปฐมวัย)	Mean	S.D.	ระดับปัญหา
1	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้	2.70	0.77	ปานกลาง
2	ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์	2.64	0.77	ปานกลาง
3	ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	2.61	0.75	ปานกลาง
4	ด้านการประเมินพัฒนาการ	2.58	0.79	ปานกลาง
5	ด้านการจัดประสบการณ์	2.55	0.76	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.62	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ระดับปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย สำหรับครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย โดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้, ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์, ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย, ด้านการประเมินพัฒนาการและด้านการจัดประสบการณ์ตามลำดับ

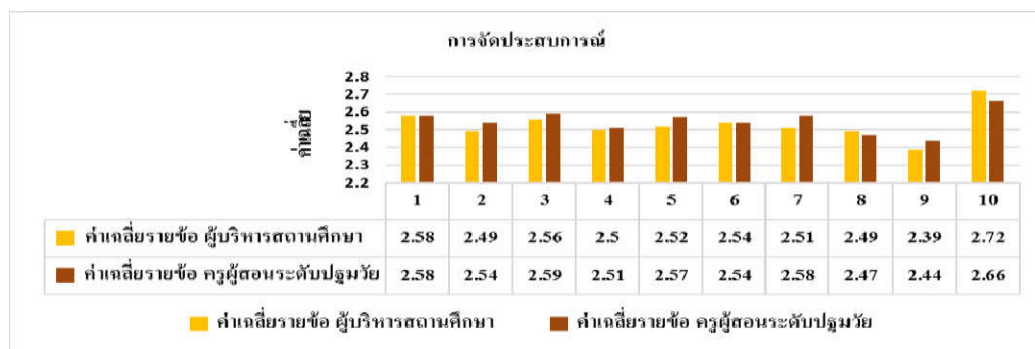
ภาพที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

ภาพที่ 2 พบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านมีอุปสรรคในการวิเคราะห์มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านมีอุปสรรคในการให้ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

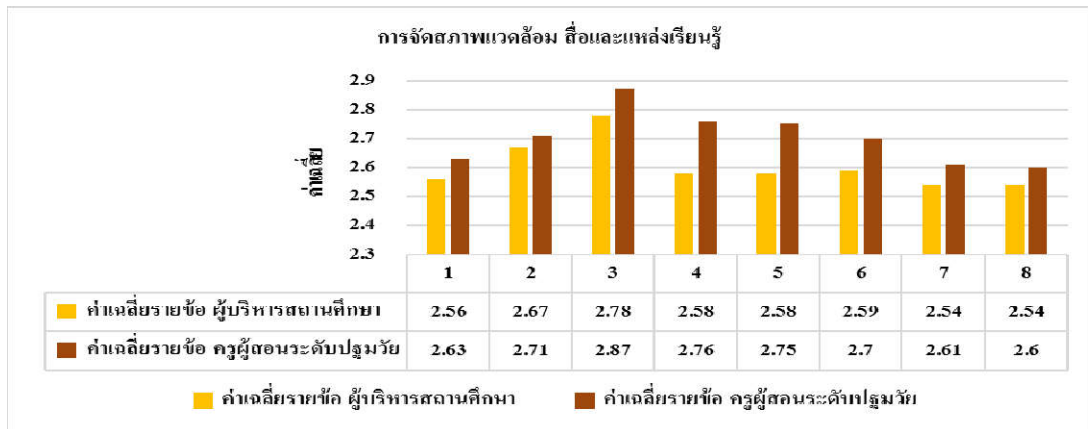
ภาพที่ 3การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

ภาพที่ 3พบว่า การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านมีอุปสรรคในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านมีอุปสรรคในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ควรใช้กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมทั้ง 4 ด้าน

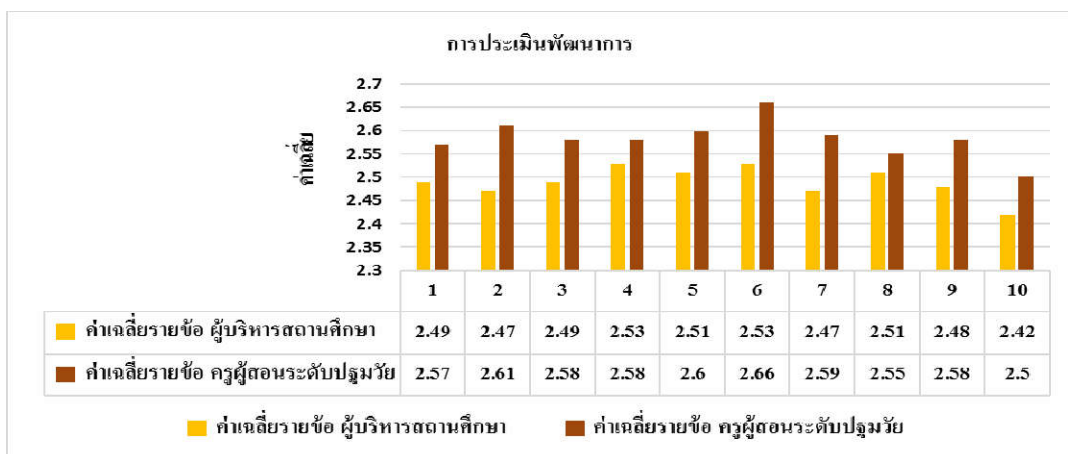
ภาพที่ 4การจัดประสบการณ์

ภาพที่ 4พบว่า การจัดประสบการณ์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านมีอุปสรรคในการให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านมีอุปสรรคในการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้แบบลงมือทำเรียนรู้ผ่าน ประสบาสัมผัสทั้งห้าและคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองด้านครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านมีอุปสรรคในการให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ท่านมีอุปสรรคในการจัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

ภาพที่ 5การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

ภาพที่ 5พบว่า การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านมีอุปสรรคเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ท่านมีอุปสรรคในการจัดแหล่งการศึกษาตามความสนใจและความต้องการตามอัธยาศัยด้านครูผู้สอนระดับปฐมวัยโดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านมีอุปสรรคเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ท่านมีอุปสรรคในการดูแลรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณในสถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม

ภาพที่ 6การประเมินพัฒนาการ

ภาพที่ 6พบว่า การประเมินพัฒนาการ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านมีอุปสรรคในการกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ท่านมีอุปสรรคในการวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์และการกำหนดประเด็นการประเมิน

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัยผลการวิจัยพบว่า ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาประกอบด้วย การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กและการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางผู้วิจัยจึงขอเสนอการวิจัยเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ในภาพรวมมีระดับปัญหาในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยขาดการประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ขาดการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของปราณีเพ็งกลัด(2552) ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยองผลการศึกษาพบว่าปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยองด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ในภาพรวมมีระดับปัญหาในด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะครูผู้สอนระดับปฐมวัยให้ความสำคัญในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์น้อย จึงทำให้การสอนไม่เป็นระบบ ขาดความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และผู้บริหารสถานศึกษาขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชจิราภรณ์ กำจัด(2552) ได้ศึกษาปัญหาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1-2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการจัดประสบการณ์ในภาพรวมมีระดับปัญหาในด้านการจัดประสบการณ์ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะครูผู้สอนระดับปฐมวัยยังขาดความเข้าใจและทักษะในด้านการจัดประสบการณ์ ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของภูษิตาสุภกุล (2555) พบว่าปัญหาการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริกุลสุขระโท (2556) ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยไม่ได้มีการปรับปรุงสภาพบรรยากาศของโรงเรียน ขาดความเข้าใจในการจัดหาวस्तุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับรุ่งเรือง จวงกระโทก (2550) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนใน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าด้านการสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กมีปัญหามากอยู่ในระดับปานกลางและยังสอดคล้องกับปราณีเพ็งกลัด (2552) ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยองผลการศึกษาพบว่าปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยองด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการประเมินพัฒนาการในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะครูผู้สอนระดับปฐมวัยยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทำให้การประเมินพัฒนาการยังไม่ครอบคลุมเกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยขาดการจัดทำเครื่องมือให้สอดคล้องกับการประเมินแต่ละด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนารณ์เตปินตา (2555) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 พบว่าปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะจากผลการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ควรจัดให้เหมาะสมกับเด็ก ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น และฝึกให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างมีความสุข
2. ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยควรจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยสามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในยุค 4.0 สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย2560
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยเกี่ยวกับการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

นุชจิราภรณ์ กำจัด. (2552). สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1-2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ปราณี เฟื่องกลัด. (2552). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยองจังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัตนารณ์ เตปินตา. (2555). ปัญหาการและจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รุ่งเรือง จวงกระโทก. (2550). ปัญหาการบริหารงานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในอำเภอวัฒนานคร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูษณิศ สุกกุล. (2555). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของเด็กระดับปฐมวัย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2.(งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริกุล สุขกระโทก. (2556).ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2.(งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์.(2553).การวัดและประเมินแนวใหม่ เด็กปฐมวัย(ปรับปรุงแก้ไข).กรุงเทพมหานคร
ดอกหญ้าวิชาการ.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้ วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นันทน์ภัส นิยมทรัพย์¹ ภาณี ทรัพย์สิน² สุทธิดา สุขจิตจรูญ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนกับหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกม 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกมหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 1 ห้อง รวม 32 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน1, ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ2, วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์3, เกม4

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (nannabhat@webmail.npru.ac.th)

² สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

³ สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Development of English Learning Achievement and English Listening Ability using the TPR Teaching Method with Games for grade 2 students

Nannabhat Niyomsap¹ Paradee Sapysin² and Sutthida Sujjitjoon³

Abstract

The research aimed to: 1) compare english learning achievement of students using TPR teaching methods with games between before and after learning; and 2) compare english listening ability of students using TPR teaching methods with games after learning with the specified criteria. A simple group of 32 grade 2 student studying of Watpailom (Poonpracha-Oopprathum) school, Mueang Nakhon Pathom District, Nakhon Pathom Province was derived by cluster random sampling. The research instruments consisted of: 1) 5 lesson plans, 2) 10 items of english learning achievement test, and 3) 10 items of english listening ability test. Data were analysis with statistics, percentage, mean, standard deviation and t-test

The results of the research were as follows :

1 .The english learning achievement of grade 2 students after learning higher than before learning with statistical significance at level .01.

2.The english listening ability of grade 2 students after learning was not different from the criteria set at 70 percent.

Keyword: learning achievement 1,listening ability 2, TPR teaching methods 3, games 4

¹ Curriculum and Instruction,Faculty of Education,Nakhon Pathom Rajabhat University
(nannabhat@webmail.npru.ac.th)

² Elementary Education,Faculty of Education,Nakhon Pathom Rajabhat University

³ Elementary Education,Faculty of Education,Nakhon Pathom Rajabhat University

1. บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบันภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของมวลมนุษยชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นภาษาสากลที่คนทั่วโลกใช้ติดต่อสื่อสารกัน เป็นเครื่องมือสื่อสารที่ช่วยสร้างความเข้าใจ ทำให้บุคคลจากประเทศต่าง ๆ รู้ถึงความคิดความต้องการ ความรู้สึก อารมณ์ เรื่องราว และประสบการณ์ต่าง ๆ ของกันและกัน หรืออาจเรียกอีกอย่างว่าเป็นภาษาราชการของโลก ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก อีกทั้งทักษะการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่างด้วยกัน และปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การฟัง โดย อุไรวรรณ ชลเกษม (2554: ก) กล่าวว่า เนื่องจากการสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้น การฟังนับว่าเป็นทักษะในการรับสารที่สำคัญทักษะหนึ่ง เป็นทักษะที่ใช้กันมากและเป็นทักษะแรกที่ต้องได้รับการพัฒนา เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถพูดได้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ดังนั้นในการเรียนการสอนนักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอและจริงจัง

จากการสำรวจผลคะแนนโอเน็ตระดับชาติที่มีจัดทดสอบทุกปีการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ จะประกอบด้วย 4 สาระคือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่น และสาระที่ 4 ภาษากับ ความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก พบว่า ผลการสอบโอเน็ตประจำปี 2559 รายวิชาภาษาอังกฤษ สาระ ที่มีคะแนนสูงสุด คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (X= 35.35) รองลงมา คือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (X= 35.24) และสาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (X= 34.79) ส่วนผลการสอบโอเน็ตประจำปี 2560 รายวิชาภาษาอังกฤษ สาระที่มีคะแนนสูงสุด คือ สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (X= 42.67) รองลงมา คือ สาระที่2 ภาษาและวัฒนธรรม (X= 37.38) และสาระที่1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (X= 34.97) จะเห็นได้ว่าในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมาเด็กไทยมีทักษะในด้านภาษาและการสื่อสารที่ต่ำลงอย่างเห็นได้ชัดจากลำดับผลคะแนนที่เลื่อนตกลงมาและผลคะแนนที่ต่ำจากเดิม (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560: 1-11) นอกจากนี้ ปัทมา ติวังค์ (2557:2) ได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษยังไม่เป็นไปตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่มุ่งหวังไว้เป็นอย่างมาก เมื่อเทียบกับผลคะแนนสอบระดับชาติ ปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ นโยบายการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างรายวิชา ครูผู้สอน รวมทั้งผู้เรียน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสื่อสาร (ฟัง-พูด) ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คณะผู้วิจัยได้ทำการสำรวจวิจัยที่ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ พบว่า มีผู้วิจัยหลายท่านได้ลงความเห็นว่ วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์และเกม สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถด้านการฟังเพิ่มมากขึ้น ตามที่ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร (2552:2) กล่าวว่า TPR ย่อมาจากคำว่า Total Physical Response หมายถึง วิธีการสอนโดยใช้การฟังคำสั่ง และปฏิบัติตามด้วยการออกท่าทาง หรือจะเรียกว่าเป็นการสอนด้วยการใช้คำสั่งแล้วตอบสนองด้วยการใช้ท่าทาง โดยผู้เรียนจะเป็นผู้ฟังคำสั่งจากครู แล้วทำตามท่าทางได้โดยไม่ต้องพูดตอบกลับมาก็สามารถทำให้เกิดความเข้าใจได้ด้วยตนเองซึ่งแบ่งออกเป็นประเภท ได้แก่ 1) TPR - B คือ (Total Physical Response - Body) 2) TPR - O (Total Physical Response - Objects)3) TPR - P (Total Physical Response - Picture) และ4)TPR - S (Total Physical Response - Story telling)หรือจะกล่าวว่าเป็นเทคนิควิธีในการสอน โดยใช้การเคลื่อนไหวของร่างกาย สิ่งของรูปภาพ และเรื่องราว เพื่อฟังคำสั่งจากครูแล้วปฏิบัติตามออกมาเป็นท่าทาง (บุญสมทับสาย, 2561: 8-15)โดยเทคนิคหรือวิธีการสอนนี้จะทำให้ห้องเรียนมีบรรยากาศสนุกสนาน ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความจำ

และการฟังที่ดี(พรสวรรค์ สืบป้อ, 2550: 66-67) จึงถือว่าวิธีการสอนแบบ TPR เป็นวิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียนในการพัฒนาการสื่อสาร โดยเริ่มจากการฟังและพูด ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ สนุกสนาน ไม่ตึงเครียดกับการเรียน สามารถแสดงท่าทางและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ปัทมดา ดิวงค์, 2557:2) ประกอบกับวิธีสอนโดยใช้เกมเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถ โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสูง (ทีศนาแหมมณี, 2550: 365)

คณะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่อยู่ในระดับต่ำในภาพรวมของประเทศ จึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบที่พ็อาร์ร่วมกับเกมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบที่พ็อาร์ร่วมกับเกม

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบที่พ็อาร์ร่วมกับเกมหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบที่พ็อาร์ร่วมกับเกมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3.2 ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบที่พ็อาร์ร่วมกับเกมหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาที่ใช้ประกอบด้วยป้ายสัญลักษณ์ในสถานที่ต่าง ๆ จำนวน 5 สถานที่ ได้แก่ 1) โรงเรียน 2) สวนสาธารณะ 3) ห้างสรรพสินค้า 4) โรงพยาบาล และ 5) สวนสัตว์ โดยรายละเอียดของเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ในแผนที่ 1 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ในโรงเรียน เป็นการสอนคำศัพท์ที่พบในโรงเรียน ได้แก่ Don't make noises แปลว่า ห้ามส่งเสียงดัง No food and drinks แปลว่า ห้ามรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม แผนที่ 2 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์สวนสาธารณะ เป็นการสอนคำศัพท์ที่พบในสวนสาธารณะ ได้แก่ No littering แปลว่า ห้ามทิ้งขยะ No fishing แปลว่า ห้ามตกปลา Toilet แปลว่า ห้องน้ำแผนที่ 3 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ห้างสรรพสินค้า เป็นการสอนคำศัพท์ที่พบในห้างสรรพสินค้า ได้แก่ No pets แปลว่า ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้า Fire exit แปลว่า ทางหนีไฟ No smoking แปลว่า ห้ามสูบบุหรี่ แผนที่ 4 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์โรงพยาบาล เป็นการสอนคำศัพท์ที่พบในโรงพยาบาล ได้แก่ No mobile phone แปลว่า ห้ามใช้มือถือ No entry แปลว่า ห้ามเข้า Push – Pull แปลว่า ผลัก – ดึง และแผนที่ 5 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ในสวนสัตว์ เป็นการสอนคำศัพท์ที่พบในสวนสัตว์ ได้แก่ No take a photo แปลว่า ห้ามถ่ายรูป No feeding แปลว่า ห้ามให้อาหารสัตว์

4.2 ระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 7 - 11 มกราคม 2562 โดยเก็บข้อมูลวันละ 1 ชั่วโมง รวมจำนวน 5 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เขียนนิยามศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

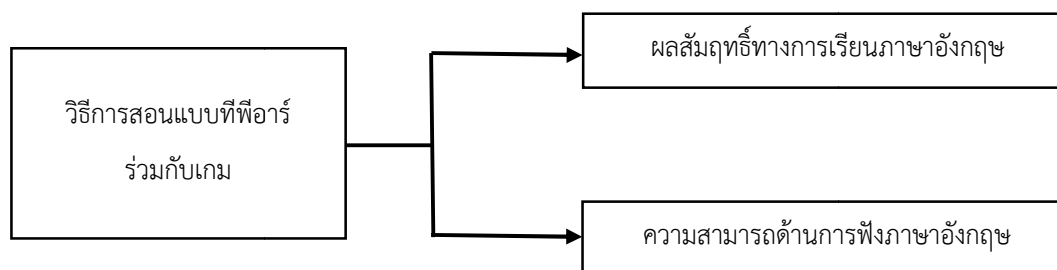
5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ผลของความรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนในเรื่องคำศัพท์และป้ายสัญลักษณ์ในสถานที่ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกใช้คำศัพท์และป้ายสัญลักษณ์และปฏิบัติตามได้ โดยแบ่งระดับการเรียนรู้เป็น 3 ระดับ คือ 1) ด้านความรู้ ความจำ 2) ด้านความเข้าใจ และ 3) ด้านการนำไปใช้ โดยจะพิจารณาจากผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ที่ทดสอบหลังจากการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ จำนวน 5 ชั่วโมง

5.2 ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการฟังเสียงคำสั่งจากเจ้าของภาษาแล้วสามารถเลือกการปฏิบัติตามคำสั่งจากตัวเลือกที่กำหนดและจับคู่คำหรือประโยคที่ได้ยินกับรูปภาพป้ายสัญลักษณ์ได้ โดยจะพิจารณาจากผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ที่ทดสอบหลังจากการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ จำนวน 5 ชั่วโมง

5.3 วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกม หมายถึง วิธีการสอนที่เน้นการพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้การฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามด้วยการแสดงท่าทางหรือใช้รูปภาพในการตอบสนองโดยมีเกมในรูปแบบการแข่งขันสอดแทรกในกิจกรรมการสอน เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ ความจำ และความเข้าใจในคำศัพท์และความหมายของคำนั้น มีขั้นตอนการสอนประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนขั้นที่ 2 ชี้นำเสนอเนื้อหา ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกฝนโดยใช้เกม ขั้นที่ 4 ชี้นำไปใช้โดยใช้เกม และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียน

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกม และตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ แสดงตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7. วิธีดำเนินการวิจัย

7.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุทธประชาอุปถัมภ์) อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งแต่ละห้องเรียนมีการจัดนักเรียนแบบคละความสามารถดังนั้นคุณลักษณะของนักเรียนในแต่ละห้องเรียนจึงมีความใกล้เคียงกัน รวมทั้งสิ้น 90 คนผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 32 คน

7.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นตอนในการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบทีฟอาร์ร่วมกับเกม จำนวน 5 แผน แผนละ 1 คาบเรียน รวม 5 คาบ ประกอบด้วยแผนที่ 1 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ในโรงเรียน แผนที่ 2 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ในสวนสาธารณะ แผนที่ 3 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ในห้างสรรพสินค้า แผนที่ 4 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ในโรงพยาบาล และแผนที่ 5 เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ในสวนสัตว์

7.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

7.2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยโจทย์ที่ใช้เป็นการเปิดคลิปเสียงจากเจ้าของภาษาให้นักเรียนฟัง แล้วเลือกจากตัวเลือกแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

7.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยมีวิธีการ ดังนี้

7.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

7.3.1.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับเนื้อหา คือ ป้ายสัญลักษณ์ในชีวิตประจำวัน และแนวคิดเกี่ยวกับTPR (Total physical response) และเกม จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตของเนื้อหาการสอนป้ายสัญลักษณ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

7.3.1.2 สร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ป้ายสัญลักษณ์ตามหลักของวิธีการสอนแบบทีฟอาร์และเกม ซึ่งเกมแต่ละเกมจะเป็นเกมการแข่งขันที่ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาทีแล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะซึ่งได้ IOC ระหว่าง 0.33 – 1.00 ทั้งนี้ประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์คือ 1) จุดประสงค์สอดคล้องกับการวัดความสามารถในด้านการฟังภาษาอังกฤษ 2) คำถามช่วยพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ 3) กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบทีฟอาร์ 4) สื่อเกมพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษทั้งนี้ประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงก่อนนำไปใช้

7.3.1.3 นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

7.3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยมีวิธีการ ดังนี้

7.3.2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการฟังจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.3.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการฟังอย่างละ 1 ฉบับ โดยแต่ละฉบับมีแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ

7.3.2.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ โดยนำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามและจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษได้ IOC ระหว่าง 0.33 – 1.00 และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษได้ IOC ระหว่าง 0.33 – 1.00 ทั้งนี้ข้อสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงก่อนนำไปหาคุณภาพรายข้อ

7.3.2.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการเรียนรู้เกี่ยวกับป้ายสัญลักษณ์แล้ว คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพระงาม (สามัคคีวิทยา) และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดปลาเค้า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 67 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.45-0.78 และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.49-0.77พบว่าข้อสอบมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ทุกข้อสามารถนำไปใช้ได้

7.3.2.5 นำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คนแล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ได้เท่ากับ 0.61และแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

7.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

7.4.1 ทดสอบนักเรียนก่อนการเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษจำนวน 32 คน ซึ่งมีแบบทดสอบฉบับละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ ใช้เวลาทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

7.4.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกม จำนวน 5 แผน รวมทั้งสิ้น 5 ชั่วโมง

7.4.3 ทดสอบนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษจำนวน 32 คน ซึ่งมีแบบทดสอบฉบับละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ ใช้เวลาทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

7.4.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

8. ผลการวิจัย

8.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบทีฟิอาร์ร่วมกับเกมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียน ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบปรนัยเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน จากนักเรียนจำนวน 32 คน ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบที่พินิจร่วมกับเกมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียน

(n=32)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. $\bar{D}$	t	p - value
ก่อนเรียน	10	2.97	0.93	4.25	0.27	15.78*	0.00
หลังเรียน		7.22	1.18				

* p < 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบที่พินิจร่วมกับเกมก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 (S.D.= 0.93) หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.22 (S.D.= 1.18) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 4.25 (S.D. = 0.27) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

8.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการใช้วิธีการสอนแบบที่พินิจร่วมกับเกมกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษแบบปรนัยเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน จากนักเรียนจำนวน 32 คน ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการใช้วิธีการสอนแบบที่พินิจร่วมกับเกมกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

(n=32)

ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p - value
โดยรวม	10	7	7.28	1.14	1.39	0.17

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบที่พินิจร่วมกับเกมมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 7.28 (S.D. = 1.14) ไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ซึ่งเท่ากับ 7 คะแนนซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

9. สรุปและอภิปรายผล

9.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนตามขั้นการสอนที่ได้กำหนดไว้ทั้ง 5 ขั้นในแผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการสอนแบบที่พินิจ ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน และอยากลงมือปฏิบัติ ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้รูปภาพและท่าทางเป็นตัวช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้นักเรียน

เห็นภาพ จดจำได้ง่ายขึ้น และเกิดความสุขสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิพา อุ่นเจริญ (2557:ก) เรื่องการเรียนรู้และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TPR และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ B-SLIM พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TPR มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ B-SLIM อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกฝน (Practice) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในเรื่องที่เรียนมากขึ้น โดยมีกิจกรรมในรูปแบบของการเล่นเกมการแข่งขัน โดยให้นักเรียนฟังเสียงจากเจ้าของภาษา แล้วแข่งขันตอบด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ยกป้ายภาพ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทัศน์ นาคจัน (2558: ก) เรื่องการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบการสอนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังใช้วิธีสอนโดยใช้เกม ประกอบ สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 25.08 ขั้นที่ 4 ขั้นนำไปใช้ (Application) เป็นการฝึกให้นักเรียนได้รู้จักการนำไปปรับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีกิจกรรมในรูปแบบของเกมเข้ามาสอดแทรกโดยการให้นักเรียนจับคู่สถานการณ์กับป้ายสัญลักษณ์ และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปทบทวนเป็นขั้นการประมวลความรู้ที่ได้เรียน โดยการใช้คำถาม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและสรุปองค์ความรู้จากบทเรียน จากการจัดการเรียนรู้พบว่านักเรียนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นกว่าเดิมจะเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ ของนักเรียนที่สูงขึ้น

9.2ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือกล่าวได้ว่าความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนได้เท่ากับ 7.28 (S.D. =1.14) ซึ่งเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด คือ 7 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ป้ายสัญลักษณ์ แม้ว่าจะเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน สอดแทรกกิจกรรมรูปแบบเกมที่น่าสนใจเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีเนื้อหาที่ครอบคลุม และนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วยนักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนเป็นอย่างดี แต่ความสามารถด้านการฟังจำเป็นต้องฝึกฟังซ้ำ ๆ และสม่ำเสมอ ตามที่ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike: 1928) กล่าวว่ากระทำได้ ๆ ก็ตามหากได้รับการฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดความชำนาญ คล่องแคล่ว และกระทำสิ่งนั้นได้ดี อีกทั้งอารีย์ สุวรรณทัศน์ (2540: 63)ยังกล่าวอีกว่าการสอนทักษะการฟังที่มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความคุ้นชินและมีความสามารถในการฟังสูงขึ้น ในการวิจัยที่มีข้อจำกัดในการพัฒนาผู้เรียนเพียง 5 สัปดาห์ทำให้การพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มเท่านั้น ในขณะที่งานวิจัยของ ปทิตตา ดิวงค์ (2556: ก) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง – พูด ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นไม่พบงานวิจัยที่เปรียบเทียบความสามารถในการฟังหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด อย่างไรก็ตามเป็นไปได้ว่าข้อจำกัดด้านเวลาดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ที่มีแผนการทดลองจำนวน 5 ชั่วโมงซึ่งถือว่าน้อยมากสำหรับการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการฟังจึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้น

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

10.1.1 ผู้สอนควรประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบที่พิจารณาโดยจัดทำสื่อรูปภาพให้มีขนาดใหญ่ที่มองเห็นได้ชัดเจนทุกคนในห้องและมีจำนวนเท่ากับนักเรียนที่จะหยิบจับทำกิจกรรมได้ครบทุกคน และการใช้เกมนั้นควรให้นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายของตนเองและรายงานผลพัฒนาการจากเกมเพื่อให้นักเรียนได้มีความพยายามมากขึ้นในครั้งต่อไป

10.1.2 ผู้สอนควรกำหนดจำนวนคำศัพท์โดยควรเพิ่มหรือลดจำนวนคำศัพท์ตามความสามารถของผู้เรียนและเชื่อมโยงคำศัพท์เดิมกับคำศัพท์ใหม่ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป อีกทั้งควรฝึกทำซ้ำ ๆ และสม่ำเสมอ

10.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

10.2.1 ควรใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนคนละฉบับที่มีลักษณะคู่ขนานกัน หรืออาจใช้วิธีการสลับข้อและตัวเลือกเพื่อหลีกเลี่ยงการจดจำคำตอบของผู้เรียนและเพิ่มจำนวนข้อคำถาม

10.2.2 ควรเพิ่มจำนวนสถานการณ์การทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับผู้เรียนเพื่อให้ผลการวิจัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

11. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561. จาก

<http://www.moe.go.th/moe/th/office/powerMOE2556.pdf>

บุญสม ทับสาย. (2561). เอกสารประกอบการสอน รายวิชาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ปัทมิตา ดิวงค์. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนด้วยท่าทาง ป.6.

[ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561. จาก

<http://b.tsu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/3129/1/%E0%B8%9B%E0%B8%97%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%95%E0%B8%B2%20%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B9%8C%2000193467.pdf>

พรสวรรค์ สืบป้อ. (2550). สูดยอวิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

รุ่งทิวา อุ่นเจริญ. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ TPR และการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้แบบ B-SLIM. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 : กันยายน - ธันวาคม 2557

ศิริเพ็ญ อังสิทธิพนพร. (2552). การสอนแบบที่ฟิอาร์ (TPR) คืออะไร. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม

2561. จาก <http://www.lc.mahidol.ac.th/documents/PublicationMultimedia/RILCANewsletter/Vol30-1.pdf>

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET).

[ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561. จาก

http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2560.pdf

- สุทัศน์ นาคจัน. (2558). การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบการสอนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. [ออนไลน์]. สืบค้น
เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561.จาก [https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-
Journal/article/download/40427/33361/](https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/download/40427/33361/)
- อารีย์ สุวรรณทัศน์. (2540). การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้สื่อการสอนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทยาคม จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิชย์
- Thorndike, E.L. Adult Learning. London:Macmilla, 1928

การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1

บุญชนะ บุญโต¹ นงลักษณ์ ใจฉลาด²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 ประชากรได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 จังหวัดสุโขทัย จำนวน 134 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 99 โรงเรียน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างละ 3 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 99 คน ครูหัวหน้าวิชาการ จำนวน 99 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จำนวน 99 คน รวมทั้งสิ้นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 คน โดยได้รับกลับคืนมา 256 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 โดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับปัญหาในระดับน้อยทุกด้าน โดยระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, สถานศึกษาพอเพียง

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (kob_boonchana@hotmail.com)

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

A Study of problems Administration School to Sufficiency Economy Philosophy of Schools under The Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1

Boonchana Boontanode¹ Nongluck Jaichalad²

Abstract

The purposes of this research were to study the problems of school administration in accordance with sufficiency economy philosophy of schools under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1. The population is schools under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1 of 134 school. the sample group of 99 school. The informants classified in 3 groups is 99 school directors, 99 academic teachers and 99 sufficiency economy's leader teachers. Total samples group 297 people. The Questionnaires were returned 256 issue Percentage 86. The tool of this research is the 5-level rating scale questionnaire. Statistics for analyzing data are the mean and standard deviation.

The results found that the problems of school administration in accordance with sufficiency economy philosophy of schools under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1 are generally in low level. When considering each aspect, it was found that the problems were at low level in all aspects. The problems with average level in descending order include the development of personnel of the school, the student development activity arrangements, curriculum and instructional management, and school management respectively.

Keyword: School administration in accordance with Economy philosophy in school, Sufficiency School

¹ Educational Administration, Education Faculty, Pibulsongkram Rajabhat University
(kob_boonchana@hotmail.com)

² Educational Administration, Education Faculty, Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบ ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้อง เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย ความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจาก โลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (วิภาวรณ์ จุลมุลิก, 2559 : 286)

จากทิศทางการจัดการศึกษาที่ผ่านมาในอดีต รวมทั้งปรากฏการณ์ของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คงต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ในการวางแผนการจัดการศึกษา ให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับความต้องการในการจัดการศึกษา ในอนาคต โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน หลักการหนึ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้ตอบสนองเป้าหมายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และตอบสนองการปฏิรูปการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองอย่างได้ผลและเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการนั้น คือการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยให้นาหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และ คุณธรรมนำความรู้ มาใช้เป็นหลักนำทั้งนี้เพราะการปฏิรูปการศึกษาตามนัยดังกล่าวจะนำไปสู่การแก้ปัญหาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2550 : 3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีหน้าที่กำหนดทิศทาง กรอบนโยบายเพื่อให้งาน โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์จึงได้น้อมนำการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นกรอบทิศทางการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการดำเนินงาน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ต่อเนื่องในระยะยาว นั่นคือหลัก 3 ประกัน ได้แก่ การประกันโอกาส การประกันคุณภาพ และการประกันประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กที่เข้ารับบริการ ได้ศึกษาทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือในชนบทหรือเด็กทุกกลุ่มเป้าหมาย มีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในด้านโอกาสที่จะได้เข้าเรียน มีการเน้นให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในเรื่อง “คุณธรรมนำความรู้” เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม พร้อมทั้งการมีประสิทธิภาพของการบริหารจัดการที่ได้พัฒนาให้เกิดความคล่องตัวและชัดเจน ส่งผลให้เกิดการกระจายอำนาจสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงชั้นได้อย่างเหมาะสม(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2550 : 4)

จากความสำคัญดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต1 ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายพัฒนาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงและให้โรงเรียนพัฒนาการจัดกิจกรรมที่จะน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพและนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาขับเคลื่อนหลักคิด หลักปฏิบัติ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ห้องเรียนผ่านกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาได้เข้ารับและผ่านการประเมินในปีการศึกษา 2560 แต่ผลการดำเนินการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียง พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ส่วนใหญ่ยังดำเนินงานไม่ผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการทราบถึงปัญหาในการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยการศึกษาเอกสารมีรายละเอียด ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จังหวัดสุโขทัย จำนวน 134 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จังหวัดสุโขทัย จำนวน 99 โรงเรียน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 99 คน ครูหัวหน้าวิชาการ จำนวน 99 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาจำนวน 99 คน รวมทั้งสิ้นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 คน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหา หมายถึง ข้อขัดข้อง อุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดที่กำหนด

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการโดยมีกลุ่มบุคคลในการบริหารจัดการ ร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้กิจกรรมต่างๆที่พัฒนาบุคลากร ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้ค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมด้วยกระบวนการต่างๆ ในการจัดการศึกษาให้เกิดความเจริญงอกงามตามวัตถุประสงค์ บริหารจัดการในด้านต่าง ๆ เช่น วิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา หมายถึง การทบทวน ปรับปรุง โครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้อง หรือรองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลง จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ระบบการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพ

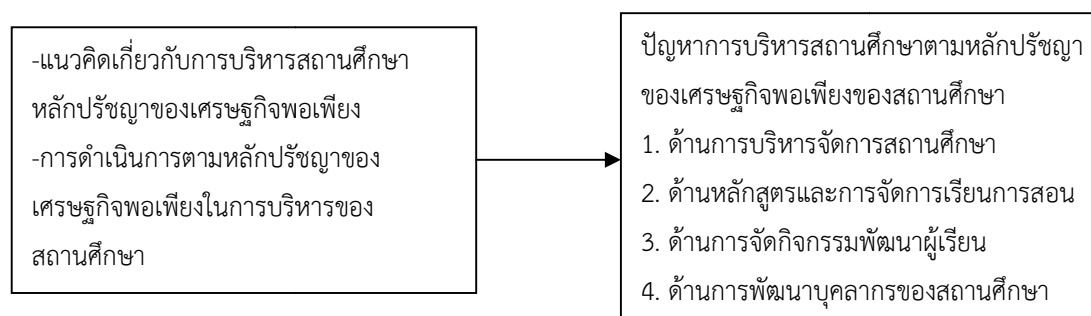
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มาพิจารณาปรับปรุง วิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นในหลักสูตรสถานศึกษา ทบทวนเนื้อหาสาระสำคัญทั้ง 8 กลุ่มสาระให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา เน้นการทดลองจริง วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ บูรณาการเข้ากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มี ศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลุกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมโดยผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุน เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการด้วยความสมัครใจหรือจิตอาสา กิจกรรมมีความหลากหลายและเหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมของสถานศึกษา กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดความก้าวหน้าพร้อมกับความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาและสามารถขยายผลสู่ชุมชนได้

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง เป็นการมุ่งพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างแรงจูงใจในระบบการจัดการศึกษาให้บุคลากรเหล่านั้น สนใจและอยากที่จะปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ครูคือบุคลากรอันดับแรกที่จะต้องพัฒนา เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลุกฝังสิ่งต่างๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้นครูจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในแก่นของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางได้แก่ หลัก 3 ท่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการสร้าง ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ตลอดจนหลัก 2 เงื่อนไข คือ ใช้ ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรม ประกอบการวางแผนและการตัดสินใจ

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

6. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.2 นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

6.3 สร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบปรับปรุงความสมบูรณ์ความถูกต้อง และเสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วทดสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence: IOC) ของข้อคำถามกับนิยามศัพท์

6.4 นำแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา IOC (Index of item Objective Congruence) และได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่างตั้งแต่ 0.8 - 1.00

6.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการไปทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

6.6 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยในการตรวจสอบและปรับปรุง เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเรื่องขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิจัย และทำการรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยได้รับกลับคืนมา 256 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1 โดยภาพรวม

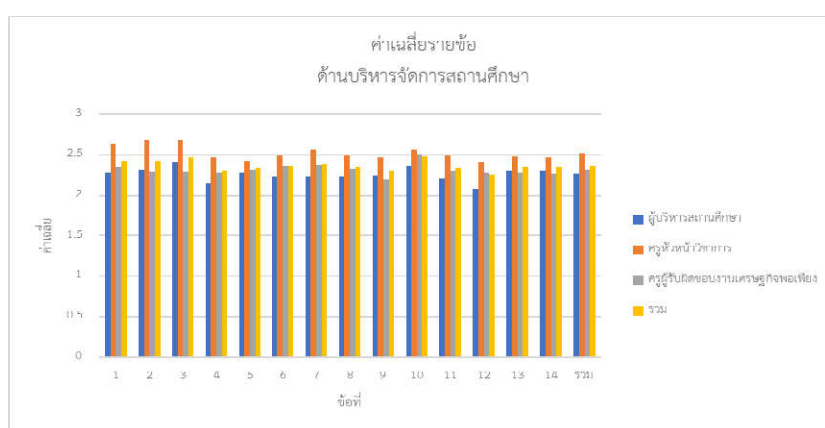
ลำดับ	ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา	Mean	S.D.	ระดับปัญหา
1	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	2.09	0.64	น้อย
2	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.07	0.68	น้อย
3	ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.06	0.64	น้อย
4	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	1.91	0.56	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม		2.04	0.58	น้อย

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1 แยกตามสถานะ

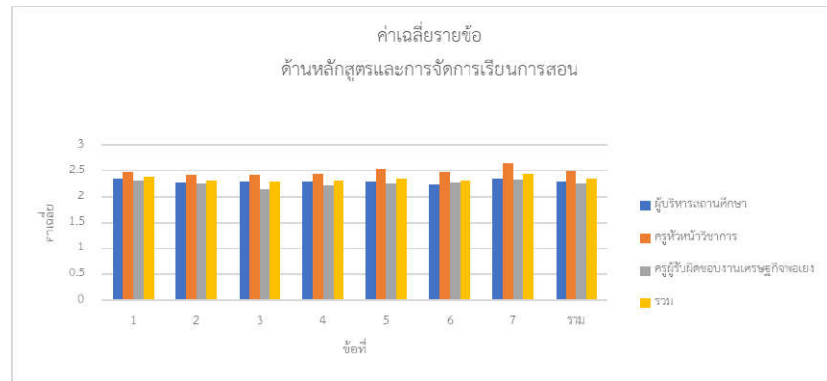
ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา	ผู้บริหาร			ครูหัวหน้าวิชาการ			ครูผู้รับผิดชอบฯ		
	Mean	S.D.	ระดับปัญหา	Mean	S.D.	ระดับปัญหา	Mean	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	2.26	.93	น้อย	2.50	.99	น้อย	2.32	1.01	น้อย
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.30	.97	น้อย	2.50	1.04	น้อย	2.26	1.14	น้อย
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.28	.97	น้อย	2.51	1.10	ปานกลาง	2.30	1.14	น้อย
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	2.37	.94	น้อย	2.52	1.10	ปานกลาง	2.31	1.08	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.30	.92	น้อย	2.51	1.02	ปานกลาง	2.29	1.06	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 พิจารณาเป็นรายด้านของผู้บริหาร พบว่าระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พิจารณาเป็นรายด้านของครูหัวหน้าวิชาการ ด้านที่มีระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พิจารณาเป็นรายด้านของครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง ด้านที่มีระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

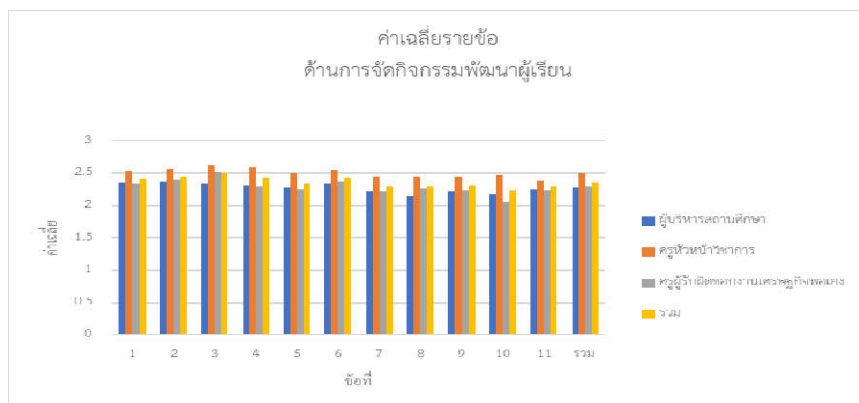
ภาพที่ 2 ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา

ภาพที่ 2 พบว่า ระดับปัญหาด้านบริหารจัดการสถานศึกษา โดยภาพรวมของผู้บริหารครูหัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนของผู้บริหารข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนของครูหัวหน้าวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้อง รองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนของครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคกระบวนการเรียนรู้ปลูกฝัง หล่อหลอม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

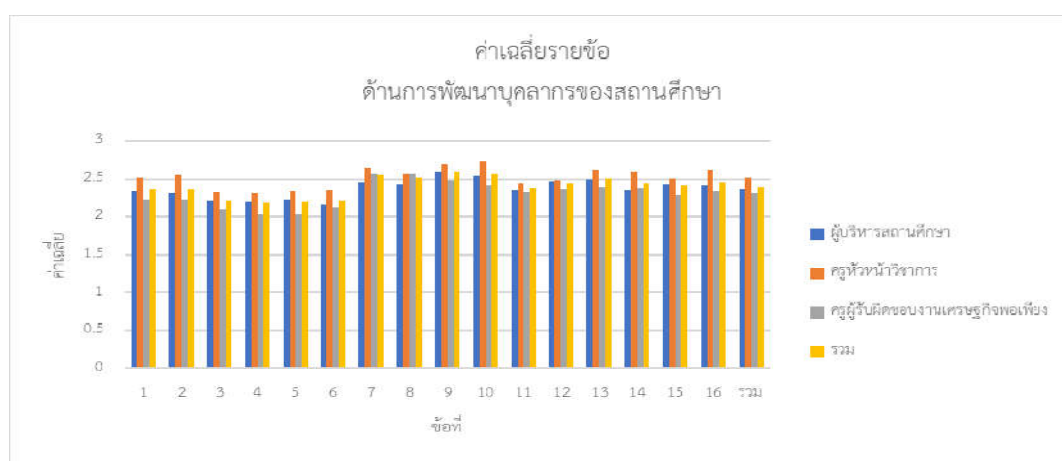
ภาพที่ 3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ภาพที่ 3 พบว่า ระดับปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมของผู้บริหาร ครู หัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนของผู้บริหารข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพิจารณาปรับปรุงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนของครูหัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจโรงเรียน มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดเหมือนกัน ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการจัดการการเผชิญสถานการณ์ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพิจารณาปรับปรุงเป้าหมายของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ภาพที่4 พบว่า ระดับปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแยกเป็นผู้บริหาร ครูหัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาเป็นรายข้อในด้านนี้ พบว่า ส่วนของผู้บริหารข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะเน้นการทดลองจริงให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนของครูหัวหน้าวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้านร่างกาย ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนของครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้านร่างกาย ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 5 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ภาพที่ 5 พบว่า ระดับปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาโดยแยกเป็นผู้บริหาร ครูหัวหน้าวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาเป็นรายข้อในด้านนี้ พบว่า ส่วนของผู้บริหารข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการสร้างแรงจูงใจในระบบการจัดการศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจที่จะปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการมุ่งพัฒนานักเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่วนของครูหัวหน้าวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการสร้างแรงจูงใจในระบบการจัดการศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจที่จะปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการมุ่งพัฒนาครูเพื่อให้เกิดความรู้

ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่วนของผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการมุ่งพัฒนากรรมการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการมุ่งพัฒนาครูเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิจัยเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยภาพรวมระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะสถานศึกษา มีการทบทวน ปรับปรุง กระบวนการบริหาร จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงาน จัดระบบการนิเทศการศึกษา การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายใน แหล่งเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ส่วนของผู้บริหารข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่วนของผู้บริหารข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนของครูผู้รับผิดชอบงานเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคกระบวนการเรียนรู้ปลูกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับ ศรป.ระบ. พงษ์ทัตถาธิปไตย (2557 : 61) พบว่า ด้านการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีระดับปัญหาน้อย

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยภาพรวมระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะสถานศึกษา มีการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาพิจารณาปรับปรุง เพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา เน้นการทดลองจริง ทบทวนเนื้อหาสาระสำคัญของผู้บริหารข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพิจารณาปรับปรุงวิสัยทัศน์ส่วนของผู้บริหารข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกัน ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการจัดการการเผชิญสถานการณ์ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังสอดคล้องกับการวิจัยของ เขาวรรช ศิริอำมาต (2560 : 55) พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีระดับปัญหาน้อย

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยภาพรวมระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะสถานศึกษา มีการเน้นการฝึกทักษะแก้ปัญหา ทักษะการทดลอง กิจกรรมพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีศีลธรรม จิตสาธารณะ ส่วนของผู้บริหารข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะเน้นการทดลองจริงส่วนของผู้บริหารข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกัน ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้านร่างกายให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ

ปรียาดา สุขสวาง (2557 : 50)พบว่า ด้านจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีระดับปัญหาน้อย

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยภาพรวมระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการพัฒนาสภาพภูมิสังคม เศรษฐกิจ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน แรงจูงใจการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนของผู้บริหาร และส่วนของครูหัวหน้าวิชาการ มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกัน ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการสร้างแรงจูงใจในระบบการจัดการศึกษาให้ผู้บริหาร สถานศึกษาสนใจที่จะปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่วนของผู้รับผิดชอบงาน เศรษฐกิจพอเพียง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคการมุ่งพัฒนากรรมการ สถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวรรชชีริอำมาต (2560 : 58) พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีระดับปัญหาน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการสร้างแรงจูงใจในระบบการจัดการศึกษา มุ่งพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจให้ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจที่จะปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้านร่างกาย ด้านสังคม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรรักษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารบุคลากรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

2. ควรรักษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

9. เอกสารอ้างอิง

เขาวรรชชีริอำมาต. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3(วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา. จังหวัดพะเยา.

ปรียาดา สุขสวาง. (2557). การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอนแก่น.

วิจิตร ศรีอำน. (2550). การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิญญูชน.

วิภาวรรณ จุลมุลิก. (2559). สภาพปัญหาและประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาแบบอย่าง จังหวัดอุทัยธานี. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 6, 286.

ศรประภา พงษ์หัตถาธิลป์. (2557). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550 ก). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตร

พชรดนัย วัชรธนพัฒน์ธาดา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตร เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตรจำแนกตามตัวแปรอิสระและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตรเป็นการวิจัยเชิงปริมาณประชากร คือสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน สถิติวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มและค่า F-test ใช้ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe ส่วนความสัมพันธ์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นโดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายได้ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนพบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .921 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินได้ร้อยละ 92.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 26

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการ การบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน และความพร้อมของสถานที่ทำการ สามารถพยากรณ์ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สัมมนาพยากรณ์ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน เมื่อนำปัจจัยทุกด้านเข้าสมการในรูปคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$\hat{Y} = 9.476 + .226M + .385U + .154Q$$

คำสำคัญ : ความเข้มแข็ง, สถาบันการเงินชุมชน

¹ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก (Nine9dd@gmail.com)

STRENGTH OF COMMUNITY FINANCIAL INSTITUTION IN NONGSANO SUBDISTRICT SAMNGAM DISTRICT PHICHIT PROVINCE

Pacharadanai Watcharathanapattada¹

Abstract

This research aimed to level of strength of community financial institutions in Nong Sano Sam Ngam District Phichit Province. Compare the opinions about the strength of community financial institutions in Nong Sano Sam Ngam District Phichit Province classified by independent variables and aimed to factors related to the strength of community financial institutions in Nong Sano Subdistrict Sam Ngam District Phichit Province. The population research which a member of the Nong Sano community financial institution random sampling of multiple steps sample was 340 people. The statistics were analyzed using mean percentage and standard deviation. The hypothesis test with the t-test to test the difference between the two groups and the F-test to test the mean difference of the sample group with more than 2 groups. Test the differences in pairs by the Scheffe method. Relationships using linear regression analysis by determining the level of statistical significance at the level of .05

The research found that:

Strength of community financial institutions in Nong Sano Subdistrict Sam Ngam District Phichit Province. The overall picture and the aspect high level. Individual factors, gender, age and education level were significantly different at the level of .05 income was not different. Factors related to the strength of community financial institutions in Nong Sano Sub-district found all 3 factors were related to the strength of the community financial institutions in Nong Sano with multiple correlation coefficient of .921 with statistical significance at the level of .001 with standard error in forecasting equal to $\pm .26$

When considering the regression coefficient of the predictors was found that confidence to the board management of community financial institutions and the availability of the office can predict the strength of the community financial institutions in Nong Sano with statistical significance at the level of .001

¹ Department of Public Administration Branch Faculty of Public Administration Phitsanulok University
(Nine9dd@gmail.com)

Forecasting the strength of community financial institutions in Nong Sano Subdistrict when bringing all the factors into the equation in the raw score form as follows.

$$\hat{Y}=9.476+.226M+.385U+.154Q$$

Keyword: Strength, Community financial institutions.

1. บทนำ

สถาบันการเงินชุมชน ถือเป็นความพยายามของชาวบ้านในการลดการพึ่งพาแหล่งทุนจากภายนอก โดยการจัดการการเงินของตนเองในระดับกลุ่มและชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน มีการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาชุมชนเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความจำเป็นของชุมชนโดยแท้จริง สถาบันการเงินชุมชนเริ่มมีขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 ภายใต้แนวคิดที่ว่าสถาบันการเงินชุมชนจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และสร้างพลังในการต่อรองให้แก่สมาชิกกลุ่ม ซึ่งกว่าร้อยละ 90 ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สถาบันการเงินชุมชน (Microfinance) คือระบบการเงินในระดับจุลภาค ระบบการเงินที่เน้นการปล่อยสินเชื่อเล็ก ๆ (Microcredit) ให้แก่ คนที่ไม่มีงานทำและคนยากจน อาจเรียกได้ว่าเป็นโครงการเงินกู้ไร้หลักประกันสำหรับคนจน เป็นการปล่อยเงินกู้ นอกกรอบอย่างถูกกฎหมาย (Sengupta and Aubuchon, 2008: 28)

นับจากการตั้งกองทุนหมู่บ้านตั้งแต่ปี 2544 รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเพิ่มทุน 1 ล้านบาทให้แก่กองทุน หมู่บ้านและชุมชนเนื่องจากผลสำเร็จที่ผ่านมาของนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองรัฐบาลได้มีโครงการ ยุกระดับกองทุนหมู่บ้านเป็นสถาบันการเงินชุมชนเพื่อให้โอกาสประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างยั่งยืนโดย สถาบันการเงินชุมชนจัดเป็นสถาบันการเงินรายย่อยที่ให้บริการทางการเงินในรูปแบบการเงินรายย่อยแบบครบวงจร เป็นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากโดยสถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งเงินทุนและเงินออมที่มีความมั่นคง ปลอดภัย (นทีชลธิทอง, 2554: 2) และความเข้มแข็งของชุมชนมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเสริมสร้างทุนทางสังคมและ เศรษฐกิจโดยเฉพาะในด้านการเป็นกลไกขับเคลื่อนเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้กำหนดให้เพิ่มศักยภาพของชุมชนโดยเชื่อมโยงความเป็นเครือข่ายเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง (จินตนาสุจางานันท์, 2561: 141) สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นว่าที่ผ่านมาความเข้มแข็งของชุมชนไทยยังอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไขและ ปรับปรุงโดยเฉพาะองค์กรชุมชนอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพึ่งตนเองของชุมชนโดยสามารถบริหารจัดการ การเงินภายในกลุ่มได้อย่างดีมีการจัดสวัสดิการเพิ่มมากขึ้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนไทยมุ่งเน้นการ สร้างศักยภาพของชุมชนโดยการสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้แข็งแรงสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิก การจัดการ องค์ความรู้ภูมิปัญญา รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชนได้อย่าง ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

ความสำเร็จในการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนที่เห็นเด่นชัดในประเทศไทย ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต ที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน การพึ่งพาตนเองและการพึ่งพากัน (จุริราพร หงส์ทอง, 2558: 113) กลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบความสำเร็จมีการพัฒนากลุ่มที่เข้มแข็งเงินออมเพิ่มมากขึ้น การดำเนินงานที่ประสบ ความสำเร็จพบว่าการมีโครงสร้างองค์กรที่มีรูปแบบการทำงานโดยมีคณะกรรมการที่มาจาก การเลือกตั้งและมีการ แบ่งอำนาจหน้าที่กันเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จสามารถแบ่งแยกปัจจัยความสำเร็จเป็น 2 ประเภท คือ 1) ปัจจัย ภายใน ซึ่งได้แก่การเงินอันหมายถึงเงินที่หมุนเวียนอยู่ในระบบและพลวัตรของกลุ่ม โดยกลุ่มที่ประสบความสำเร็จมัก พบว่ามีการหมุนเวียนของเงินในระบบอยู่ในสภาพคล่องและมีเสถียรภาพ ซึ่งเกิดจากการมีระบบตรวจสอบการกักขัง การมีเครือข่ายสังคมจะสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มและเสริมพลังให้แก่กลุ่ม และ 2) ปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่สังคม วัฒนธรรม การเมือง คล้ายคลึงกัน มีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีความความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการกลุ่ม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (สุชา ศิริจันทร์ชื่น และศิวัช ศรีโคงคกุล, 2560: 61-62)

สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน มีสมาชิกกว่า 2,400 คนมีทุนหมุนเวียนกว่า 50ล้านบาทต่อปี มีกำไรกว่า 5 ล้านบาทต่อปี นับเป็นตัวอย่างการจัดการบริหารการเงินในชุมชนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดมีการบริหารจัดการโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วมมีการร่วมกันคิดร่วมทำ มีการวางแผน มีการดำเนินการต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ มีการประเมินผลการดำเนินงาน มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ทำให้ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณมากมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสว่างงามจังหวัดพิจิตรซึ่งความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิกการบริหารจัดการความพร้อมของสถานที่ทำการเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสามารถนำมาเป็นข้อมูลเพื่อป้องกันการเป็นสถาบันการเงินชุมชนที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน มีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางให้สถาบันการเงินชุมชนอื่น ๆนำไปพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสว่างงามจังหวัดพิจิตร
- 2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสว่างงามจังหวัดพิจิตรจำแนกตามตัวแปรอิสระ
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสว่างงามจังหวัดพิจิตร

3. สมมติฐานการวิจัย

- 3.1 สมาชิกที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนแตกต่างกัน
- 3.2 ปัจจัยความความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชน
- 3.3 ปัจจัยการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชน
- 3.4 ปัจจัยความพร้อมของสถานที่ทำการมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชน

4. ขอบเขตของการวิจัย

- 4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษาเฉพาะสถาบันการเงินชุมชน ม.17 ตำบลหนองโสนอำเภอสว่างงามจังหวัดพิจิตร
- 4.2 ขอบเขตด้านประชากรสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน ม.17 อำเภอสว่างงามจังหวัดพิจิตร
- 4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลคือเพศอายุระดับการศึกษาและรายได้ 2.) ความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิก 3) การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนคือ การวางแผน การดำเนินการและการประเมินผล 4.) ความพร้อมของสถานที่ทำการ
 - 4.3.2 ตัวแปรตาม คือความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนจำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านความมั่นคงทางการเงินด้านความสามัคคีและด้านคุณภาพชีวิตที่ดี

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชน หมายถึง สมาชิกมีการรวมตัวกันอย่างมั่นคงเป็นปึกแผ่นมีการร่วมตัวกันในรูปสมาชิกและการระดมทุนร่วมกัน มีความมั่นคงทางการเงิน มีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและการบริหารจัดการที่ดีเป็นที่พึงพิงของคนในชุมชนในการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ความมั่นคงทางการเงิน หมายถึง ความมีเสถียรภาพทางการเงิน มีความมั่นคง มีศักยภาพ สามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งพิงของสมาชิกกลุ่ม

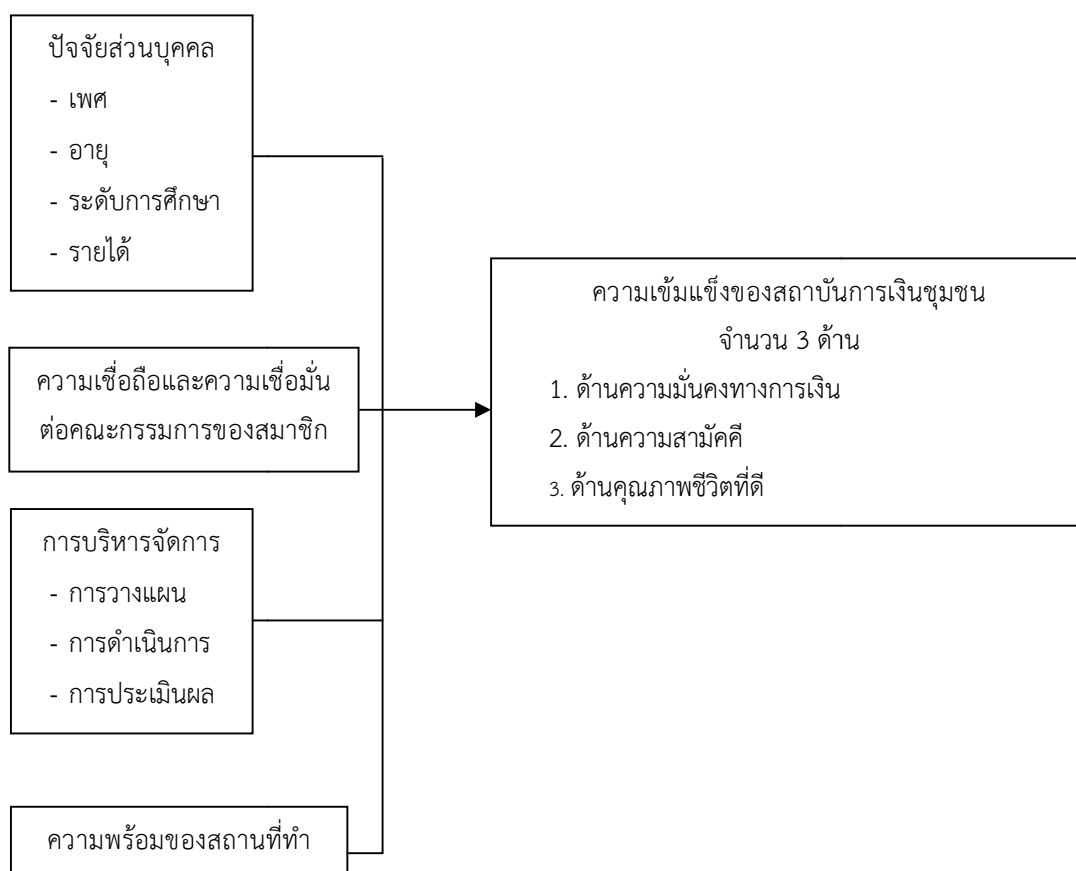
ความสามัคคี หมายถึง การที่ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะของชุมชน/หมู่บ้านซึ่งสะท้อนถึงความสามัคคีของคนในชุมชนที่เข้ามาร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์ของส่วนรวมส่งผลให้ชุมชนมีความสามัคคีและช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันในชุมชนเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาชุมชน

ความความเชื่อถือและความเชื่อมั่นหมายถึง ปัจจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันการลดความเสี่ยงและเพิ่มความระมัดระวังของกระบวนการความคิดในการตอบสนองต่อผู้นำหรือองค์กร สมาชิกมีความถือและเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการ มีความเชื่อมั่นในองค์กร มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก มีความร่วมมือร่วมใจกัน

การบริหารจัดการ หมายถึง การวางระบบการติดตามประเมินผลมีการติดตามการใช้เงินของสมาชิกมีการติดตามช่วยเหลือการเร่งรัดการชำระคืนเงินกู้ยืมมีการจัดทำและจัดเก็บเอกสารการเงินการบัญชี มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจนมีระเบียบของกองทุนที่ทุกคนต้องปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรมีการวางแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้จริงมีการดำเนินการต่อเนื่อง และมีการประเมินผล

ความพร้อมของสถานที่ทำการ หมายถึงองค์กรมีสถานที่ทำการที่มีความเป็นสำนักงานที่สะดวกแก่การใช้บริการมีอุปกรณ์สำนักงานเพียงพอกับการใช้งานมีคู่สายโทรศัพท์เพื่อการสื่อสารและเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสารสนเทศมีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ใช้ในการปฏิบัติงานมีระบบงานที่แบ่งอำนาจกันชัดเจน

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7. วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนคือ

7.1 ขอบเขตด้านประชากรคือ สมาชิกของกลุ่มสถาบันการเงินตำบลหนองโสน ทั้งหมด 2,240 คนใช้สูตรสำเร็จของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane. 1973: 727-728) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน (สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน. 2561)

7.2 การคัดเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) โดยเรียงลำดับจำนวนประชากรจากเลขสมาชิกที่ 1 ไปจนถึงเลขที่ 2,240 และหาช่วงขั้นที่เท่า ๆ กันได้ช่วงห่างระหว่างตัวอย่างเท่ากับ 7 โดยเริ่มจากเลข 1 เป็นตัวอย่างแรกและบวก 7 ไปเรื่อย ๆ เช่น 1, 8, 15...ไปจนได้กลุ่มตัวอย่าง 340 คน

7.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

7.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงนำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาเพื่อขอคำแนะนำและทำการแก้ไขตามคำแนะนำจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลสำหรับหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ต่อไป

7.3.2 การหาค่าความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามทดสอบ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่สถาบันการเงินชุมชน วัดหลวง ตำบลท่าบัว อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คนวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้

- 1) ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิกมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .875
- 2) การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .894
- 3) ความพร้อมของสถานที่ทำการสถาบันการเงินชุมชนมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .821
- 4) ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .881

7.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

7.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการทดสอบสมมติฐาน

1) เปรียบเทียบความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการทดสอบแบบ (t-test) สำหรับทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มและการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One Way Analysis of Variance) สำหรับเปรียบเทียบตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มและใช้วิธีของเชฟเฟ (Sheffe Method) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เมื่อพบว่ามีความต่าง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการ การบริหารจัดการ และความพร้อมของสถานที่ทำการกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ผลการวิจัย

8.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน

สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 57.65 มีอายุระหว่าง 51-60 ปีร้อยละ 50.88 สมาชิกที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปีมีน้อยที่สุดร้อยละ 3.24 การศึกษาส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษาร้อยละ 52.06 ปริญญาตรีมีน้อยที่สุดร้อยละ 7.35 และรายได้ไม่น้อยกว่า 10,000 บาทร้อยละ 42.94 รองลงมา 10,000-15,000 บาทร้อยละ 30.29 ส่วนรายได้มากกว่า 20,000 บาทมีน้อยที่สุด ร้อยละ 5.59

8.2 ระดับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตร ภาพรวมและรายด้าน

ลำดับ	ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชน	Mean	SD	ระดับความเข้มแข็ง
1	ด้านความมั่นคงทางการเงิน(M)	3.44	.45	มาก
2	ด้านความสามัคคี (U)	3.90	.62	มาก
3	ด้านคุณภาพชีวิตที่ดี(Q)	3.59	.44	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.64	.35	มาก

ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่ามจังหวัดพิจิตร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือด้านความสามัคคีมีค่าสูงสุด รองลงมาด้านคุณภาพชีวิตที่ดี และด้านความมั่นคงทางการเงิน ตามลำดับ

8.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตรจำแนกตามตัวแปรอิสระดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบ จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ค่านัยสำคัญ	เป็นไปตามสมมติฐาน
1. ปัจจัยส่วนบุคคล		
เพศ	.000*	/
อายุ	.000*	/
ระดับการศึกษา	.000*	/
รายได้	.053	X
2. ความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการ	.000*	/
3. การบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน	.000*	/
4. ความพร้อมของสถานที่ทำการ	.000*	/

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน ส่วนรายได้ไม่พบความแตกต่าง ในเรื่องของความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการ การบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน และความพร้อมของสถานที่ทำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8.4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน ดังตารางที่ 3 ตารางที่ 3 สรุปผลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน

Factor	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	9.476	.264	-	3.635	.000*
M	.226	.030	.360	7.559	.000*
U	.385	.051	.349	7.501	.000*
Q	.154	.029	.247	5.358	.000*
R=.921 R ² =.861 F=26176.87 P-Value=.000					

จากตาราง 3 จะเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .921 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินได้ร้อยละ 92.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .26$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการ การบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน และความพร้อมของสถานที่ทำการ สามารถพยากรณ์ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สัมมนาพยากรณ์ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน เมื่อนำปัจจัยทุกด้านเข้าสมการในรูปคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$\hat{Y}=9.476+.226M+.385U+.154Q \quad (1)$$

9. อภิปรายผล

9.1 ปัจจัยส่วนบุคคลสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 51-60 ปีจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีรายได้น้อยกว่า 10,000บาทต่อเดือนซึ่งคนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ที่ต้องทำงานหรือประกอบอาชีพเพื่อหารายได้และด้วยค่านิยมสังคมไทยสมัยก่อนนั้นไม่นิยมส่งลูกผู้หญิให้เรียนหนังสือสูงสมาชิกส่วนใหญ่จึงจบการศึกษาแค่ระดับประถมศึกษาและมีรายได้ไม่มากนัก

9.2 ความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิกความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ซึ่งเพราะสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณมากมายเช่น รางวัลวิสาทิกชุมชนดีเด่นจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ.2555 รางวัลหมู่บ้านต้นแบบระดับแม่ข่าย พ.ศ. 2560 จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รางวัลสุดยอดกองทุนหมู่บ้านระดับภาค พ.ศ. 2549 จากธกส. เป็นต้นสอดคล้องกับภณณาจิงเจริญ (2560: 30) ที่กล่าวว่าความเชื่อมั่นจะเกิดขึ้นได้ต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 อย่างคือ 1) ความรู้ความสามารถหมายความว่าบุคคลจะต้องมีความรู้ความสามารถในเื่องานสูงมีความรู้ในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือหลายๆสาขาเป็นอย่างดี 2) ความเป็นคนดีมีคุณลักษณะโดยเนื้อแท้หมายความว่าบุคคลจะต้องเป็นคนดีที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบความยุติธรรม ความซื่อสัตย์เป็นต้นทั้งนี้ถ้าหากคณะกรรมการเป็นคนดีมีความรู้ประสบการณ์เสียสละรับผิดชอบจะทำให้สถาบันการเงินชุมชนประสบความสำเร็จและมีความเข้มแข็ง (สำนักงานงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจิตร. 2561: 7) สะท้อนให้เห็นว่าคณะกรรมการส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตนและแสดงออกให้สมาชิกเชื่อมั่นในตัวคณะกรรมการในเรื่องคณะกรรมการมีความน่าเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับของสมาชิกและคนในชุมชนเป็นคนดีมีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริตมีความยุติธรรมให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกทุกคนรวมถึงมีความเสียสละทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนอยู่ในระดับมากส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะสมาชิกได้รับรู้หรือรู้จักตัวตนของคณะกรรมการอย่างแท้จริง เสียสละทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

9.3การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน ในภาพรวมและรายด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.69

9.3.1 ด้านการวางแผน ระดับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการวางแผนสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.44 เรื่องของการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการมีความชัดเจนเหมาะสมสะท้อนให้เห็นว่าสถาบันการเงินชุมชนมีโครงสร้างหน้าที่ที่ตื่อกทั้งเจ้าหน้าที่บริการหน้าเคาน์เตอร์เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ฝ่ายต้อนรับ (สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน. 2562) เรื่องการกำหนดกฎเกณฑ์การให้เงินกู้มีกฎกติกาข้อบังคับที่สามารถปฏิบัติร่วมกันได้มีการกำหนดนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกและการกำหนดสวัสดิการเหมาะสมกับสภาพของสมาชิกและชุมชนการกำหนดเงินปัน

ผลหรือเงินเฉลี่ยคืนมีความเป็นธรรมเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นตลอดเวลาสามารถไปร่วมกิจกรรมกับสถาบันการเงินชุมชนได้ทำให้สมาชิกมีความคิดเห็นในเรื่องเหล่านี้อยู่ในระดับมาก

9.3.2 ด้านการดำเนินการ ระดับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินการสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ซึ่งอยู่ในระดับมากในเรื่องสถาบันการเงินชุมชนมีขั้นตอนและระยะเวลาในการกู้ยืมที่เหมาะสมอยู่ในระดับมากเพราะสมาชิกเห็นว่าในการยื่นเรื่องกู้และการค้ำประกันนั้นไม่ยุ่งยากไม่ต้องใช้หลักการค้ำประกันสามารถกู้ได้ตามที่ยื่นกู้ไว้หากผ่านการพิจารณาและในเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เพราะสถาบันการเงินชุมชนได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำในด้านต่าง ๆ จาก ธกส. สาขาสามง่าม สอดคล้องกับรายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554: 6-7) ที่ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็งปี 2554 พบว่าการดำเนินงานของกลุ่มในชุมชนให้สำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายนอกที่สำคัญได้แก่หน่วยงานภายนอกซึ่งหมายถึงภาครัฐและเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมและให้คำแนะนำด้านเงินทุนการตลาดอุปกรณ์การผลิตการสนับสนุนด้านวิชาการรวมทั้งการประสานงานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสะท้อนให้เห็นว่าสถาบันการเงินชุมชนมีการบริหารจัดการองค์กรได้เป็นอย่างดี

9.3.3 ด้านการประเมินผลระดับความคิดเห็นของสมาชิกมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ซึ่งอยู่ในระดับมากในเรื่องสถาบันการเงินชุมชนมีการติดตามการชำระเงินกู้คืนของสมาชิกและมีการตรวจสอบการทำบัญชีการรับ-จ่ายเงินอย่างถูกต้องและแม่นยำเนื่องจากสถาบันการเงินชุมชนมีระบบการทำบัญชีและการตรวจสอบที่ดีตามระเบียบ เรื่องการควบคุมพิจารณาการให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสมมีการตรวจสอบยอดเงินฝากเงินกู้ยอดการถือหุ้นดอกเบี้ยต่าง ๆ เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสมการประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขรวมถึงการติดตามควบคุมตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้ (สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน.2562) สะท้อนให้เห็นว่าสถาบันการเงินชุมชนบริหารจัดการในเรื่องการประเมินผลได้ดี เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

9.4 ความพร้อมของสถานที่ทำการระดับความคิดเห็นมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ซึ่งอยู่ในระดับมากเนื่องจากสถาบันการเงินชุมชนเปิดทำการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ บริการตรงตามเวลาที่กำหนดทำให้สมาชิกใช้เวลาการมาใช้บริการที่แน่นอนอีกทั้งสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนได้รับงบประมาณก่อสร้างให้เปล่าจากสำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงจันทบุรี 1.7 ล้านบาท อยู่กลางชุมชนมีความสะดวกสบายในการมาใช้บริการมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานและมีพนักงานให้บริการถึง 3 คนต่อเครื่องทำให้มีความรวดเร็วในการให้บริการ สามารถใช้ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้ดีขึ้น

9.5 ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณาโชคบรรดาลสุขและคณะ 2557 ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหนองขากอำเภอจอมบึงจังหวัดราชบุรีพบว่าระดับความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาวนิวิทย์ทองโชติ และภวิษณ์ณัฐเวชรวิธาน (2558) ที่ศึกษาเรื่องความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนในเขตอำเภอกาญจนดิษฐ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่าภาพรวมขององค์กรการเงินชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ในระดับมากเช่นกัน

9.5.1 ด้านความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 เพราะสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนมีผลประกอบการที่ดีจึงมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกที่ต้องการกู้และมีความปลอดภัยทางการเงินเนื่องด้วยจัดตั้งขึ้นตามระเบียบของรัฐบาลเงินที่สมาชิกฝากและ

ชำระหนี้คืนในแต่ละวันฝากไว้กับ ธกส. สาขาสามง่ามแต่ในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้กู้เงินอยู่ในระดับน้อย จึงมีการบริหารความเสี่ยงโดยการเก็บเงินประกันชีวิตคนละ 100 บาทหากเสียชีวิตจะได้เงิน 180,000 บาท โดยหักชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยก่อนมอบส่วนที่เหลือให้กับญาติ

9.5.2 ด้านความสามัคคีอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 โดยสมาชิกคณะกรรมการและคนในชุมชนได้ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของสถาบันการเงินชุมชนเพราะสมาชิกสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีดอกเบี้ยต่ำ สมาชิกจึงมีเงินทุนในการประกอบอาชีพจึงถือได้ว่าสถาบันการเงินชุมชนเป็นศูนย์กลางทางการเงินของชุมชนส่งผลให้สมาชิกคณะกรรมการและคนในชุมชนช่วยกันดูแลรักษาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวิทย์ทองโชติ และภวิษณ์ณัฐเวชวิฐาน (2558) ที่ศึกษาเรื่องความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนในเขตอำเภอกาญจนดิษฐ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่าด้านความสามัคคีอยู่ในระดับมากเช่นกัน

9.5.3 ด้านคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในระดับมากมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 เพราะสถาบันการเงินชุมชนเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้าถึงแหล่งเงินทุนทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเนื่องจากมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงส่งผลให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ (Shigeo Takenaka, 2006) กล่าวว่าสถาบันการเงินชุมชนจัดเป็น Micro Finance ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญลดปัญหาความยากจนซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสาธิตกฤตาคม (2554: 84) ศึกษาความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านหนองหลวงพัฒนาตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทรายจังหวัดเชียงใหม่พบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความเข้มแข็งระดับมากดังนั้นหากสมาชิกมีวินัยทางการเงินมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้นจะส่งผลให้สถาบันการเงินชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น

9.6 การพิสูจน์สมมติฐาน

9.6.1 สมมติฐานที่ 1 สมาชิกที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนแตกต่างกันพบว่า

1) สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สามารถอธิบายได้ว่าไม่ว่าจะมีรายได้มากหรือน้อยต่างกัน ก็ได้รับผลประโยชน์จากสถาบันการเงินชุมชนเหมือนกันไม่ได้แบ่งแยกในเรื่องเหล่านี้

2) สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สามารถอธิบายได้ว่าเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิงเพราะส่วนใหญ่เป็นผู้นำครอบครัว และคนที่อายุน้อยจะมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตมากอีกทั้งเมื่อมีระดับการศึกษาน้อยจะมีความรู้ความเข้าใจกฎระเบียบการดำเนินงานการปรับตัวเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงรวมถึงเข้าใจในศักยภาพการทำงานของคณะกรรมการและเห็นประโยชน์เห็นคุณค่าน้อยไปด้วย มองภาพลักษณ์องค์กรแตกต่างกัน

9.6.2 สมมติฐานที่ 2 – 4 สรุปได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ กับความความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชน

ตัวแปรอิสระ	ความมั่นคง ทางการเงิน (r.)	ความ สามัคคี (r.)	คุณภาพ ชีวิตที่ดี (r.)	ความเข้มแข็ง ของสถาบัน การเงินชุมชน (r.)
ความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการ	.39*	.34*	.34*	.40*
การบริหารจัดการของสถาบันการเงินชุมชน	.37*	.35*	.28*	.48*
ความพร้อมของสถานที่ทำการ	.40*	-.00	.08	.21*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig 2-tails)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิกมีความสัมพันธ์ต่อความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนภาพรวมและรายด้านในระดับปานกลางซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานสามารถอธิบายได้ว่าถ้าคณะกรรมการมีพฤติกรรมที่ดีมีคุณสมบัติในการเป็นคณะกรรมการอย่างครบถ้วนแสดงออกถึงผลงานให้สมาชิกได้รับรู้อย่างทั่วถึงจะทำให้สมาชิกมีความความเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อคณะกรรมการสูงสมาชิกก็จะเข้ามามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับสถาบันการเงินชุมชนมากขึ้นส่งผลให้คณะกรรมการและสมาชิกมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันรวมถึงให้ความสำคัญและช่วยกันพัฒนาดูแลรักษาสถาบันการเงินชุมชนทำให้สมาชิกมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถาบันการเงินชุมชนสถาบันการเงินชุมชนจึงมีความเข้มแข็งสูงขึ้นเช่นกันดังนั้นความเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนสอดคล้องการศึกษาวิจัยของ สุภาภรณ์วงศ์รักตระกูล (2551: 82) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนจังหวัดอุดรธานี พบว่าความเชื่อถือและความเชื่อมั่นของสมาชิกต่อคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนในระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านความมั่นคงทางการเงินด้านความสามัคคีและด้านคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานส่วนรายละเอียดของระดับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินการ และการประเมินผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนอธิบายได้ว่าถ้าสถาบันการเงินชุมชนมีการวางแผนได้สอดคล้องกับระเบียบภารกิจหน้าที่สมาชิกและทรัพยากรที่มีจะทำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถพยากรณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าทำให้ป้องกันความผิดพลาดได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ (วิเชียรวิทย์อุดม, 2554: 48-49) ที่ว่าถ้ามีการดำเนินงานตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบตรงกับความต้องการของสมาชิกจะทำให้สามารถพัฒนาสมาชิกและสถาบันการเงินชุมชนได้อย่างเข้มแข็งอีกทั้งถ้ามีการประเมินผลการดำเนินงานจะทำให้รู้ถึงข้อดี ข้อเสีย โอกาส และข้อจำกัดต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกเพื่อนำผลการดำเนินการมาปรับปรุงแก้ไขสามารถนำผลการประเมินไปวางแผนและดำเนินการได้อย่างเหมาะสมต่อไป

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยความพร้อมของสถานที่ทำการมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนในระดับต่ำในด้านความ

มั่นคงทางการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลาง ด้านความสามัคคีและด้านคุณภาพชีวิตที่ดีไม่มีความสัมพันธ์กัน สามารถอธิบายได้ว่าหากสถานที่ทำการมีความพร้อมในการให้บริการมีอุปกรณ์พร้อมในการให้บริการ สมาชิกก็就会有ความต้องการเข้ามาใช้บริการมากขึ้นสถานที่ทำการมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามจะทำให้สมาชิกเกิดความประทับใจ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (2557) ได้กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินศักยภาพเพื่อพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกล่าวถึงสถานที่ทำการเป็นตัวชี้วัดการประเมินศักยภาพเพื่อพัฒนากองทุนหมู่บ้านอันจะส่งผลให้พัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

10. ข้อเสนอแนะ

1. สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 51-60 ปีจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีรายได้น้อยกว่า 10,000บาทต่อเดือนจะเห็นได้ว่าสมาชิกสถาบันการเงินส่วนใหญ่มีอายุมากจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีรายได้ต่ำ จึงควรให้ความสำคัญและขอความร่วมมือจากกลุ่มคนอายุมากและสนับสนุนให้กลุ่มคนที่มีอายุน้อยเข้ามาเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้นเพื่อให้สถาบันการเงินชุมชนมีกลุ่มคนที่มีอายุหลากหลายและเพิ่มมากขึ้น
2. ภาพรวมสมาชิกมีความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนอยู่ในระดับมาก หากต้องการสร้างความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการให้สมาชิกคณะกรรมการต้องสร้างความเป็นกันเองโดยการพบปะพูดคุยกับสมาชิกและคอยดูแลช่วยเหลือสมาชิกด้วยความเต็มใจอีกทั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
3. ภาพรวมการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนอยู่ในระดับมากสถาบันการเงินชุมชนจึงควรวางแผนการทำงานดำเนินการตามแผนควรให้เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชน แนะนำให้คำปรึกษาช่วยเหลือแก่สมาชิกด้านการประเมินผลควรติดตามควบคุมตรวจสอบแนะนำให้ความรู้เงินกู้ไปใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมส่งผลให้การบริหารงานสำเร็จบรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้
4. ความพร้อมของสถานที่ทำการสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนภาพรวมอยู่ในระดับมากแต่ควรเพิ่มเก้าอี้สำหรับให้สมาชิกนั่งรอควรมีการประดับตกแต่งสถานที่ทำการให้มีความสวยงามมีบรรยากาศที่ดีอีกทั้งควรมีหนังสือพิมพ์หรือหนังสือต่าง ๆ มุมอินเทอร์เน็ตไว้สำหรับให้สมาชิกอ่านระหว่างรอใช้บริการส่วนปัญหาในด้านการบริการของเจ้าหน้าที่นั้นควรจัดอบรมในด้านการให้บริการแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีอัธยาศัยที่ดี
5. ความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสนภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ควรพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต ควรนำผลกำไรบางส่วนในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินควรติดกล้องวงจรปิดในจุดต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงในด้านสุขภาพอนามัยควรส่งเสริมให้สมาชิกและคนในชุมชนออกกำลังกายจะทำให้สมาชิกและคนในชุมชนเกิดความสามัคคีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทำให้สถาบันการเงินชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืน

11. เอกสารอ้างอิง

- จินตนาสุจจันท์. (2561). การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้ง.
- ชาญวิทย์ทองโชติ และภวิษณ์ณัฐเวชวิฐาน. (2558). ความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชนในเขตอำเภอ กาญจนดิษฐ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารวิทยาการจัดการ 2 (1), 2-3.
- ณชาณาจิงเจริญ. (2560). การบริหารการจัดการที่ดีกับความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขารัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย.

- นทีชลทิทอง. (2554). กทบ. ตั้งกฎเพิ่มเงินกองทุนฯเน้นนิติบุคคลที่ศทางใช้เงินชัดเจน.กรุงเทพมหานคร.
- รุจิราพร หงส์ทอง. (2558). การพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการค้าเนงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดนครสวรรค์.วารสารวิจัยและพัฒนาโลยลงกรณในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2นนทบุรี ประเทศไทย.
- วรรณโชติบรรดาสุขและคณะ. (2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านหนองนากออำเภोजอมบึงจังหวัดราชบุรี.สถาบันวิจัยและพัฒนา.มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี ประเทศไทย.
- วิเชียรวิทยอุดม. (2554). องค์การและการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ธนัชการพิมพ์.
- สถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน. (2562). เอกสารแนะนำสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองโสน. เข้าถึงจาก <http://www.4loadfree.com/neonbookmedia-triplesystems/10/08.pdf>.
- สาธิตกฤตาคม. (2554). ความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านหนองหลวงพัฒนาตำบลป่าไผ่อำเภอสันทรายจังหวัดเชียงใหม่.รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยแม่โจ้เชียงใหม่ ประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2557). คู่มือการประเมินศักยภาพเพื่อพัฒนากองทุนหมู่บ้านแห่งชุมชนเมือง. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกรุงเทพมหานครประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554).ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). รายงานผลงานประจำปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย.
- สุชา ศิริจันทร์ชื่น และ ศิวช ศรีโกคางกุล. (2560). การศึกษาความสำเร็จของการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเทศไทย.
- สุภาภรณ์วงศ์รักตระกูล. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย.
- Sengupta, R. and Aubuchon, C. P. (2008). The Microfinance Revolution: An Overview. Federal Reserve Bank of St.Louis Review. 90 (1): 9-30.
- Shigeo Takenaka. (2006). Regulatory Architecture for Microfinance in Asia. Tokyo: Asian Productivity Organization.
- Yamane, Taro.1973. Statistics: An Introductory Analysis.Third editio. Newyork: Harper and Row Publication.

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัว

พัชรี ยิมิสุโท¹ บัญชา สารวรินทร์² อนุ เจริญวงศ์ระยัย³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนหนองบัว รวม 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) บทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพของบทเรียนออนไลน์ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.49) และด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.69) และมีประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เท่ากับ 83.87/84.272) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.55)

คำสำคัญ : บทเรียนออนไลน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
(phatchareeyimisutho@gmail.com)

² สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

³ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

The Development of Online Courseware on Daily Chinese Communication for Matthayom 4 students of Nongbua School

Phatcharee Yimisutho¹ Bancha Samruayruen² and Anu Jarernvongrayab³

Abstract

The purposes of this research were to 1) To Development e-learning on Daily Chinese Communication to the efficiency criterion 80/80. 2) Compare learning achievement in Daily Chinese Communication before and after learning by using e-learning. 3) study students' satisfaction towards learning activities by using e-learning. The population of 25 students Matthayomsuksa 4 of Nongbua School. The instruments of this research were 1) e-learning on Daily Chinese Communication 2) The achievement test and 3) questionnaires on satisfaction towards learning activities by using e-learning. The statistical analyses employed were mean and standard deviation.

The results of this research were as follows 1) The quality of e-learning had extremely high level in the content ($\bar{x}$ = 4.63, S.D. = 0.49) and high level in technical section ($\bar{x}$ = 4.07, S.D. = 0.69) and the efficiency course were 83.87/84.272) The learning achievement after learning by using e-learning were statistically significant higher than before learning 3) The students' satisfaction towards learning activities by using e-learning on data one information were at an extremely high level ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.55)

Keyword: Online Courseware, learning achievement, satisfaction

¹ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University (phatchareeyimisutho@gmail.com)

² Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

³ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

ปัจจุบันคนเริ่มให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาจีนมากขึ้น นั้นเพราะภาษาถือเป็นบันไดสำคัญที่ทำให้เราก้าวสู่ความสำเร็จและเป็นประตูเชื่อมออกไปสู่ต่างประเทศได้ ซึ่งถ้าใครสามารถพูดภาษาที่สามนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ นั่นคือข้อได้เปรียบและกลายเป็นจุดแข็งในทันที ภาษาจีนเป็นอีกภาษาที่คนทั่วโลกใช้กันมารองลงมา จากภาษาอังกฤษ จากการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN COMMUNITY) ที่เกิดขึ้นแล้วในปี 2558 ทำให้สภาพสังคมไทยในอนาคตเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต สังคมไทยจะมีผู้คนจากประเทศเพื่อนบ้านมากกว่าปัจจุบันทั้งสภาพการค้า การลงทุน สภาพเศรษฐกิจจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น การคมนาคมมีความสะดวกสบายมากขึ้น จะมีการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในภูมิภาคอาเซียน และได้มีการตกลงกันว่า ภาษาที่ใช้เป็นภาษากลางคือภาษาอังกฤษ ประเทศไทยได้ตระหนักถึงการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเหตุผลนี้จึงได้มีการส่งเสริมให้คนไทยมีการเรียนรู้ภาษาที่สองและภาษาที่สาม เพื่อเป็นการสร้างโอกาสเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ค่อนข้างเปิดกว้างและเสรี ซึ่งภาษาที่มาแรงและเป็นที่น่าจับตามองมากที่สุดคือ “ภาษาจีน” (สุริพร ไตรจันทร์. 2557)

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาภาษาจีน โดยในหลายโรงเรียนได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน และเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และ (ฉบับที่ 3) 2553 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้ในหมวด 4 ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ซึ่งมาตรา 22 ให้หลักการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถตนเองได้และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพและในมาตรา 24 ยังได้กำหนดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นที่การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของนักเรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ใช้ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ให้นักเรียนเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระต่างๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและนักเรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และให้พ่อ แม่ ผู้ปกครองชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553)

สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกระดับการศึกษาของประเทศไทย ยังมีปัญหาจากการเรียนการสอนภาษาจีนที่ยังไม่ได้มาตรฐานของโรงเรียนในพื้นที่ต่าง ๆ เนื่องจากยังไม่มีข้อกำหนดมาตรฐานกลางของการจัดการเรียนการสอนประกอบกับเอกสารตำราเรียนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันก็มีความหลากหลายอันส่งผลให้เกิดรูปแบบวิธีการสอนและเนื้อหาที่หลากหลายด้วยมีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะต่างคนต่างทำ และปัญหาอีกด้านที่พบคือตำราการเรียนการสอนในประเทศไทยมีน้อยและไม่หลากหลายรวมทั้งไม่มีความต่อเนื่อง ไม่มีหลักสูตร ขาดคู่มือครู ทำให้มาตรฐานการสอนไม่เท่าเทียมกัน แม้ว่าการเรียนภาษาจีนในประเทศไทยแพร่หลายเป็นวงกว้างที่ระดับอาชีวศึกษา มัธยมศึกษาเกือบทุกที่ในประเทศไทยล้วนจะต้องมีเรียนวิชาภาษาจีนแล้วก็ตาม แต่ตำราจีนในประเทศไทยไม่ค่อยแพร่หลายมากนัก ส่วนมากจะต้องสั่งซื้อมาจากในประเทศจีนราคาที่สูง จึงทำให้มีการแต่งตำราขึ้นในประเทศไทยซึ่งอาจจะยอมรับนำมาใช้ในการเรียนแต่ประสิทธิภาพก็ยังไม่เป็นที่เชื่อถือได้เท่าที่ควร อีกทั้งการ

ค้นคว้าตำราจีน หรือ หนังสือ อินเตอร์เน็ตต่าง ๆ ค่อนข้างน้อยมากเกี่ยวกับการเรียนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี (สุริพร ไตรจันทร์. 2557)

การใช้ทรัพยากรต่างๆ ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มาออกแบบและจัดระบบเพื่อสร้างระบบการเรียนการสอน หลายรูปแบบ และรูปแบบที่มีการใช้อย่างแพร่หลายคือ บทเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นบทเรียนที่พัฒนาขึ้นใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้ได้ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยที่นักเรียนและครูสอนไม่จำเป็นต้องอยู่ที่ยี่งกันทุกครั้งที่เรียนการสอน อาจจะมีทั้งประสานเวลาและไม่ประสานเวลา นักเรียนสามารถเรียนได้ตามเวลาที่ตนเองสะดวก และมีความพร้อม นักเรียนสามารถที่จะเข้ามาฝึกฝนทบทวนความรู้ด้วยตนเองได้ทุกเวลา ฝึกปฏิบัติได้ไม่จำกัดเวลา ฝึกปฏิบัติได้ซ้ำแล้วซ้ำอีก ส่งเสริมอิสระในการสร้างความรู้ค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างความรู้ผ่านประสบการณ์โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจของนักเรียน นอกจากนี้ยังลดภาวะความตึงเครียดในห้องเรียน อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยตอบสนองด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเป็นรูปธรรม ทันสมัย ผู้ใช้สามารถส่งและรับข้อมูลพร้อมกันได้หลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ง่ายในการสร้างความเข้าใจ และยังเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการลงมือทำ และฝึกทักษะการคิด ใช้สร้างความคิดรวบยอด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เป็นผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้ (โชติกา เรืองแจ่ม. 2548)

นอกจากนี้หลักทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีการที่จะนำมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบสื่อ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ ปัจจัยที่มีส่วนช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และความรู้เดิมมีส่วนเกี่ยวข้อง และเสริมสร้างความเข้าใจของนักเรียนโดยมีเงื่อนไขการเรียนรู้ คือ กระบวนการนำเนื้อหาในการเรียนแต่ละเรื่องไปไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ซ้ำ และสามารถทบทวนเนื้อหาต่างๆ ได้ และเป็นการเพิ่มช่องให้นักเรียนและครูสอนสามารถถามตอบกันได้ทางออนไลน์ได้นอกเหนือจากช่วงเวลาเรียนการจัดทำบทเรียนออนไลน์เป็นการผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยีปัจจุบันกับกระบวนการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาในเรื่องข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา โดยการสอนบนเว็บจะประยุกต์ใช้คุณสมบัติและทรัพยากรของเว็บไซต์ ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนผ่านเว็บ อาจเป็นบางส่วนหรือทั้งหมดของกระบวนการเรียนการสอนได้

การจัดการเรียนรู้ภาษาจีน ซึ่งเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้กับนักเรียนที่เรียนภาษาที่สอง ให้มีความกล้า และความมั่นใจที่จะสื่อสารภาษามากขึ้น เพราะเมื่อผู้เรียนได้มีการรับรู้คำศัพท์จาก ชุดการสอน สื่อ เทคโนโลยี มัลติมีเดีย และกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกตามสถานการณ์จริง แล้วทำให้เกิดการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงพัฒนาบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการแต่งประโยคภาษาจีนให้แก่ นักเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3. ขอบเขตของการวิจัย

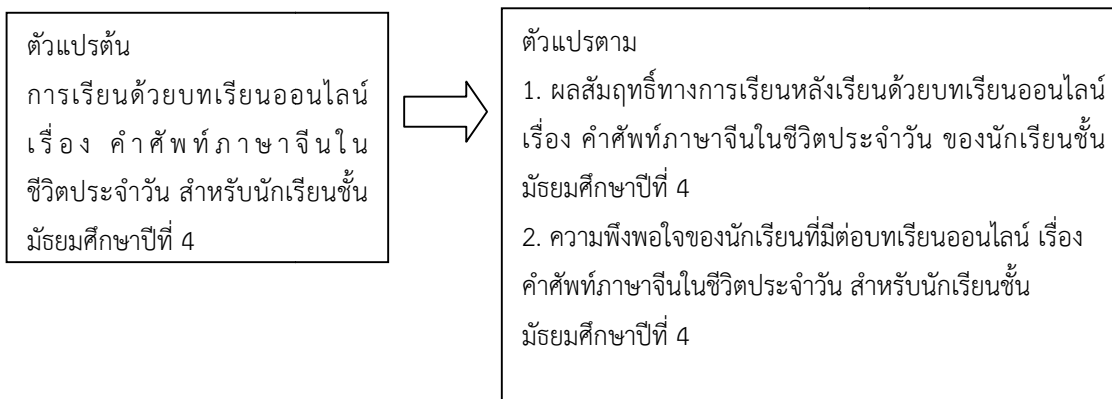
การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตงานวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3ปีการศึกษา 2561 ที่ลงทะเบียนเรียนแผนการเรียนภาษาจีน โรงเรียนหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 25 คน
2. ด้านเนื้อหา
คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคำศัพท์จำนวน 3 หมวด ได้แก่ กิจวัตรประจำวัน ผลไม้ และอาชีพ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนออนไลน์ หมายถึง บทเรียนภาษาจีน เรื่อง เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นบทเรียนที่นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ในรูปแบบของการใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือสื่อสาร ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

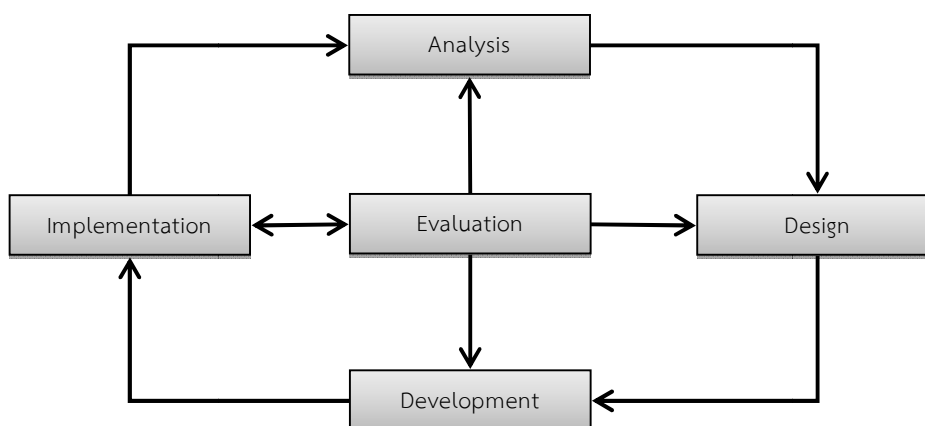
6. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3ปีการศึกษา 2561 ที่ลงทะเบียนเรียนแผนการเรียนภาษาจีน โรงเรียนหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 25 คน

2. เครื่องมือ

2.1 บทเรียนออนไลน์ผู้วิจัยได้ยึดหลักการพัฒนารูปแบบตาม ADDIE MODEL มีลำดับ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 1 แบบจำลองADDIE MODEL

อ้างอิงจาก McGriff, Steven J. (2000). Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model. Instructional Design Models. 226 (14): 1-2.

2.1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา (Analysis)

การวิเคราะห์นักเรียนเป็นนักเรียนในระดับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่สามารถเข้าใจในสิ่งที่ได้รับทางประสาทสัมผัส รู้จักและเข้าใจสัญลักษณ์ และความหมายของสิ่งต่างๆ รู้จักวางแผนและดัดแปลงแก้ไขการกระทำต่างๆ อย่างมีเหตุผล มีความความพร้อม ต่อการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

การวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของนักเรียนหลังการเรียนการสอน ที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ มีดังนี้ นักเรียนสามารถแปลความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนและสามารถแต่งประโยคสั้นๆ จากคำศัพท์หมวด กิจวัตรประจำวัน ผลไม้ และอาชีพได้

การวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหา กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาสร้างบทเรียนตามระดับชั้นที่ผู้สอนรับผิดชอบ แล้วแยกย่อยเป็นเนื้อหารายคาบในการสอนแต่ละครั้ง

2.1.2 ขั้นตอนการออกแบบ (Design)

ออกแบบเนื้อหาวิชาภาษาจีน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบ่งออกเป็น 3 เรื่องๆ ละ 1 คาบ ดังนี้

หมวดที่ 1 日常活动 rìcháng huódòng กิจวัตรประจำวัน

หมวดที่ 2 水果 shuǐguǒ ผลไม้

หมวดที่ 3 职业 zhíyè อาชีพ

2.1.3 ขั้นตอนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ (Development)

การพัฒนาสื่อการสอน ศึกษาการสร้างสื่อและสร้างสื่อการสอนด้วยโปรแกรมประยุกต์ แล้วนำสื่อการสอนเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน 3 คน ด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และด้านการวัดผล จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบและขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข

2.1.4 ขั้นตอนการทดลองใช้(Implementation)

ผู้สอนนำบทเรียนออนไลน์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โดยก่อนการสอน ผู้สอนจะชี้แจง แนะนำขั้นตอนการใช้งานให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน แล้วจึงดำเนินการสอนไปตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ศึกษาบทเรียน เรื่อง กิจวัตรประจำวัน และทำแบบฝึกหัด
3. ศึกษาบทเรียน เรื่อง ผลไม้ และทำแบบฝึกหัด
4. ศึกษาบทเรียน เรื่อง อาชีพ และทำแบบฝึกหัด
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน
6. ทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

2.1.5 ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation)

นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้บทเรียนออนไลน์ที่มีคุณภาพและพร้อมนำไปใช้งานกับกลุ่มเป้าหมาย

2.2 การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 ศึกษาวิธีและเทคนิคการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ของบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันประกอบไปด้วยคำศัพท์ หมวด กิจวัตรประจำวัน ผลไม้และอาชีพ

2.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) อยู่ในระหว่าง 0.67–1.00และนำแบบทดสอบดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน25 คนเพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำมาใช้กับกลุ่มเป้าหมายการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยพบว่าดัชนีค่าความยากอยู่ระหว่าง0.28–0.72 ดัชนีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง0.32–0.64 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ0.72

2.2.4 สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

2.2.4.1. ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินเนลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton. 1977)

2.2.4.2. ดัชนีค่าความยากและดัชนีค่าอำนาจจำแนก ใช้สูตรของฮอปกินส์ และแอนเตส (Hopkins & Antes. 1990)

2.2.4.3. ค่าความเชื่อมั่นคำนวณโดยวิธีของครอนบัค (Cronbach Alpha Procedure) ในรูปสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α - Coefficient) (Cronbach. 1951)

2.3 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อใช้หาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการเรียนบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมี

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยชี้แจง วัตถุประสงค์ วิธีการใช้เครื่อง และนำเสนอวิธีการใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

3.2 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันโดยดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ จำนวน 3 คาบ

3.4 เมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อหาบทเรียนออนไลน์แล้ว ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.5 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

3.6 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การหาคุณภาพบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7. ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

1.1 ผลการพัฒนบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในรูปแบบเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/e-learning-by-phatcharee>

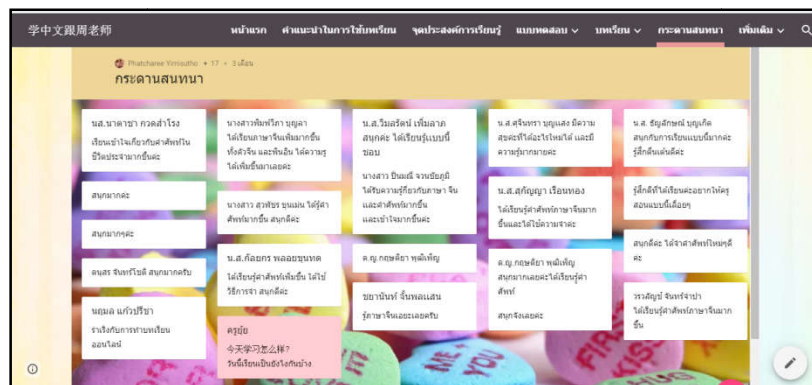
ภาพที่ 2 สแกนคิวอาร์โค้ด เพื่อเข้าสู่บทเรียนออนไลน์

ภาพที่ 3 บทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 4 บทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 5 บทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

บทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันมีรายละเอียดดังนี้

1. คำแนะนำในการใช้บทเรียน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
4. บทเรียนเรื่อง กิจกรรมประจำวัน ผลไม้ และอาชีพ
5. แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
6. แบบสอบถามความพึงพอใจ
7. กระดานสนทนา

1.2คุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัวที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	เนื้อหาเหมาะสมกับจุดประสงค์	4.33	0.58	มากที่สุด
2	ความถูกต้องของคำศัพท์	4.67	0.58	มากที่สุด
3	ความถูกต้องของโครงสร้างประโยค	4.67	0.58	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมในการจัดเรียงลำดับคำศัพท์	4.67	0.58	มากที่สุด
5	ความทันสมัยของคำศัพท์	4.33	0.58	มากที่สุด
6	การแบ่งหมวดหมู่ของคำศัพท์	4.67	0.58	มากที่สุด
7	ความเหมาะสมของปริมาณเนื้อหา	4.00	0.00	มาก
8	คำศัพท์เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
9	ภาพประกอบสื่อสารได้ตรงกับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
10	คำศัพท์เป็นประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.63	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า บทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัวคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.49)

1.3 คุณภาพด้านเทคนิคของบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัว ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคของบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	ระดับคุณภาพ
1	ความเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง	4.33	0.58	มากที่สุด
2	ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	4.00	1.00	มาก
3	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	4.33	0.58	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสีตัวอักษร	3.67	0.58	มาก
5	ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน้าจอ	3.67	0.58	มาก
6	การออกแบบกราฟิกหน้าจอมีความสวยงาม	4.00	1.00	มาก
7	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.58	มากที่สุด
8	ภาพประกอบสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	4.33	0.58	มากที่สุด
9	บทเรียนน่าสนใจและดึงดูดนักเรียน	3.67	0.58	มาก
10	บทเรียนนี้มีความเหมาะสมสามารถนำไปเผยแพร่ได้	4.00	1.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.07	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัวคุณภาพด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.69)

1.4 ประสิทธิภาพของของบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพผลการเรียน
ระหว่างเรียน	25	30	25.16	83.87
หลังเรียน	25	15	12.64	84.27

จากตารางที่ 3 พบว่า บทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัว มีประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เท่ากับ 83.87/84.27 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	Mean	S.D.
ก่อนเรียน	25	15	9.28	2.56
หลังเรียน	25	15	12.64	1.47

จากตารางที่ 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน สูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน (n=25)

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย	4.56	0.51	มากที่สุด
2	เข้าใจงานง่าย ไม่ซับซ้อน	4.32	0.69	มากที่สุด
3	ลักษณะ ขนาดและสีตัวอักษรชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย	4.68	0.56	มากที่สุด
4	บทเรียน สะดุดตา น่าสนใจ น่าติดตาม	4.52	0.51	มากที่สุด
5	ภาพที่ใช้ในบทเรียนมีความน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมการเรียนรู้	4.60	0.50	มากที่สุด
6	บทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	4.28	0.46	มากที่สุด
7	เนื้อหา มีความกะทัดรัด ชัดเจน เป็นลำดับขั้น ง่ายต่อการทำความเข้าใจ	4.36	0.57	มากที่สุด

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
8	บทเรียนและแบบทดสอบกระตุ้นให้เรียนรู้ด้วยตนเอง	4.60	0.50	มากที่สุด
9	แบบทดสอบสอดคล้องกับบทเรียนและตรงประเด็นกับเนื้อหาที่ศึกษา	4.60	0.65	มากที่สุด
10	สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.76	0.44	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.53	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจบทเรียนออนไลน์เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.55)

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ผลการหาคุณภาพของบทเรียนออนไลน์เรื่องคำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัวที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญผลการประเมินด้านเนื้อหาข้อที่มีระดับคุณภาพมากที่สุดได้แก่เนื้อหาเหมาะสมกับจุดประสงค์การแบ่งหมวดหมู่ความถูกต้องของคำศัพท์และโครงสร้างประโยคความเหมาะสมในการจัดเรียงลำดับความทันสมัยของคำศัพท์เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายภาพประกอบสื่อสารได้ตรงกับเนื้อหาคำศัพท์เป็นประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้และข้อที่มีระดับคุณภาพมากที่สุดได้แก่ความเหมาะสมของปริมาณเนื้อหาจากผลการประเมินสรุปได้ว่าคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.49) ผลการประเมินด้านเทคนิคข้อที่มีระดับคุณภาพมากที่สุดได้แก่ความเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลังขนาดตัวอักษรภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหาและสามารถมองเห็นได้ชัดเจนข้อที่มีระดับคุณภาพมากที่สุดได้แก่ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษรสีตัวอักษรองค์ประกอบในหน้าจอการออกแบบกราฟิกหน้าจอสวยงามบทเรียนน่าสนใจและมีความเหมาะสมสามารถนำไปเผยแพร่ได้จากผลการประเมินสรุปได้ว่าคุณภาพด้านด้านเทคนิคอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.69) และมีประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เท่ากับ 83.87/84.27 เนื่องมาจากการออกแบบได้พัฒนาบทเรียนให้สอดคล้องกับนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรรัตน์ ภู่งงา และคณะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก คุณภาพด้านสื่อบนเครือข่ายอยู่ในระดับดีมากและคุณภาพด้านการออกแบบบทเรียนบนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ อยู่ในระดับดีมากและบทเรียนมีประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพผลลัพธ์ เท่ากับ 80.11/81.33

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์เรื่องคำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เนื่องมาจากบทเรียนออนไลน์ได้ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพหลายขั้นตอนจนมีความเหมาะสมกับนักเรียนนักเรียนสามารถศึกษาเนื้อหาได้ด้วยตนเองรวมทั้งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบพร้อมเฉลยนักเรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ทันทีและมีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับนักเรียนในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรรัตน์ ภู่งงาและคณะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสายฝนสวัสดิ์

เอื้อและคณะ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์เรื่องสมมูลเคมีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแก้วเสด็จพิทยาคมจังหวัดกาฬสินธุ์พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์เรื่องคำศัพท์ภาษาจีนในชีวิตประจำวันมีหัวข้อการประเมินดังนี้ 1) คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสมเข้าใจง่าย 2) เข้าใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน 3) ลักษณะขนาดและสีตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสมชัดเจนสวยงามอ่านง่าย 4) บทเรียนมีความเหมาะสมสอดคล้องตามลำดับเนื้อหา 5) ภาพที่ใช้ในบทเรียนมีความน่าสนใจสอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมการเรียนรู้ 6) บทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน 7) เนื้อหามีความกะทัดรัดชัดเจนเป็นลำดับขั้นง่ายต่อการทำความเข้าใจ 8) บทเรียนและแบบทดสอบกระตุ้นให้เรียนรู้ด้วยตนเอง 9) แบบทดสอบสอดคล้องกับบทเรียนและตรงประเด็นกับเนื้อหาที่ศึกษา 10) สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ซึ่งผลการประเมินพบว่านักเรียนประเมินระดับคุณภาพมากที่สุดทุกข้อจากผลการประเมินสรุปได้ว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.55)

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำบทเรียนออนไลน์ไปใช้ควรให้คำแนะนำและอธิบายรายละเอียดขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ก่อนการเรียนรู้จริงเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเรียนและง่ายต่อการใช้งาน
2. การจัดการเรียนรู้ควรจัดเตรียมความพร้อมของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ
3. ครูผู้สอนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำจากสถานการณ์ที่กำหนดให้คอยสอบถามให้กระตุ้นความคิดของผู้เรียนและช่วยเหลือการส่งเสริมการเรียนรู้รวมถึงเมื่อเกิดปัญหาในการใช้งานบทเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำบทเรียนออนไลน์ไปประยุกต์กับหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ
2. ควรนำเทคนิคการสอนด้านต่างๆมาใช้ในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553).หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.จำกัด.
- ชัยวิชิต เขียวชนะ. (2560). สถิติสำหรับการวิจัยแนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชติกา เรืองแจ่ม. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาฟิสิกส์ของนักเรียนระหว่างการสอนโดยบทเรียนออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับการเรียนปกติในชั้นเรียน. เข้าถึงจาก <http://www.riclib.nrct.go.th/abs/ab185813.pdf>.
- ธิดารัตน์ ภูพงษ์ ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี และทนต์ศักดิ์ โสวัจสตากุล (2561). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 17, 63-71
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปัญญา วรรณชัย. (2553). ความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น ประเทศไทย.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2550). ระเบียบวิธีการวิจัยการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2561). วิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สายฝน สวัสดิ์เอื้อ เนตรชนก จันทร์สว่าง และปนัดดา แทนสุโพธิ์ (2557). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมดุลเคมี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนแก้วเสด็จพิทยาคม จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 8, 149-157.
- สิริกาญจน์ ไชยนิริฐติ. (2553). การสร้างบทเรียนออนไลน์เรื่อง การสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย.
- สุริพร ไตรจันทร์. (2557). สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยยุคปัจจุบัน ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 6, 159-199.
- Cornbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. Psychometrika.
- Hopkins, C. D.; & Antes, R. L. (1990). Classroom Measurement and Evaluation. 3rded. Itasca, IL: F. E. Peacock.
- McGriff, S. J. (2000). Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model. Instructional Design Models. 226(14): 1-2.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. Dutch Journal of Educational Research, 2, 49-60.

การศึกษารายกรณีการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรม การเล่นรุนแรง

พิมพร วงศ์เชื่อนแก้ว¹ นพมาศ สร้อยฟ้า² ศศิธร ณะบุตร³ ชนิสร ใจชัยภูมิ⁴

บทคัดย่อ

การจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรง มีวัตถุประสงค์การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นรุนแรงของเด็กปฐมวัยที่ได้ทำกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรง ประชากรเป้าหมายในการศึกษารายกรณีครั้งนี้คือ เด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่2 กำลังศึกษาในโรงเรียนสาธิต ลออุทิศ ได้จากการเลือกแบบเจาะจงโดยการสังเกตพฤติกรรมการเล่นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แผนการ กิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมความรุนแรงและแบบบันทึกความถี่ผลการศึกษาพบว่าขณะที่เด็กทำ กิจกรรมวาดรูปแบบร่วมมือเด็กมีการแสดงพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงลดลงและสามารถตอบคำถามแสดงความ คิดเห็นระหว่างการทำกิจกรรมมากขึ้น

คำสำคัญ : การศึกษารายกรณี,การจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือ,การลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง

¹ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (Phimaporn2540@gmail.com)

² สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

³ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

⁴ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Study of equipment, cooperative drawing activities to reduce behavior Violent play

Phimaporn wongkhueankaew¹ Noppamas soifa² Sasithrn Ranabut³ and
Chanidsara Jaichaiyapum⁴

Abstract

The objective of this study was to study the violent behavior of early childhood children who had cooperative drawing activities to reduce the violent play behavior. The target population were 2nd-year kindergarten students, studying in the demonstration school. The target population were selected by purposive sampling with observing the playing behavior. The instruments used in this study were the plan of cooperative drawing activity to reduce the violent behavior and frequency recording.

The study found that while the children were doing the cooperative drawing activities, they reduced the violent behavior and could answer the questions and expressed their opinions during activities.

Keywords: case study, cooperative drawing activities, reducing violent play behavior

¹ Early childhood education in Suan Dusit University (Phimaporn2540@gmail.com)

² Early childhood education in Suan Dusit University

³ Early childhood education in Suan Dusit University

⁴ Early childhood education in Suan Dusit University

1. บทนำ

การที่ประเทศชาติจะพัฒนาหรือจะเจริญเติบโตก้าวหน้าได้นั้นจะต้องอาศัยพลังที่มีคุณภาพของคนหรือประชากรของประเทศนั้นๆ จากสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมไปถึงรูปแบบการดำรงชีวิตที่มุ่งเน้นไปในด้านการแข่งขันมากขึ้นจนทำให้ลืมไปว่าแท้ที่จริงแล้วสิ่งที่สังคมควรให้ความสำคัญและไม่ควรละเลยก็คือการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขช่วยเหลือและแบ่งปันตลอดจนถึงมีความร่วมมือซึ่งกันและกันในสังคมจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนามนุษย์ก็คือการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเด็กเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งเป็นความหวังของครอบครัว เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นมนุษยชาติ เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ อนาคตของประเทศชาติจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของเด็ก เด็กที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ มีพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ที่เหมาะสมกับวัย ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจริยธรรม จะเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งเด็กในวัยแรกเกิดของชีวิตจะเรียกว่า “เด็กปฐมวัย” เป็นวัยที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี จัดได้ว่าเป็นช่วงระยะที่สำคัญที่สุดของชีวิตและเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการในช่วงต่างๆของชีวิตเป็นอย่างมากเด็กปฐมวัย ควรจะได้รับการส่งเสริมและเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและสิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กก็คือการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมซึ่งเป็นพฤติกรรมพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันในสังคมจึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับการปลูกฝังเป็นอย่างยิ่งและจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมการแสดงออกทางสังคมที่ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดีและสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้(พรเพ็ญบัวทอง 2555, อ่างใน เยาวพา เดชะคุปต์, 2542. น.85)

ในการศึกษารายกรณีครั้งนี้ปัญหาที่พบในชั้นเรียนคือ เด็กมีพฤติกรรมในการเล่นร่วมกับเพื่อนอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ขบถแย่งของเพื่อน ปาสิ่งของ โยนของเล่น เล่นต่อสู้กับเพื่อนจนเพื่อนได้รับบาดเจ็บ พุดไม่สุภาพและชอบทำร้ายตัวเอง ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ขบถหรือกัดเพื่อนในขณะที่เล่นร่วมกับเพื่อนหรือกิจกรรมร่วมกับเพื่อน พฤติกรรมต่างๆเหล่านี้ล้วนทำให้เด็กเกิดการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ในด้านสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการเล่นหรือการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเล่นที่รุนแรงของเด็กนี้จึงได้รับการปรับพฤติกรรมโดยเข้าไปคุยกับเด็กดีๆพร้อมทำข้อตกลงอธิบายถึงเหตุผลและแยกเด็กออกจากกัน หลังจากนั้นควรส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือทำกิจกรรมเกี่ยวกับความสามัคคีเพื่อให้เด็กได้เข้าสังคมและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นมากขึ้นและทำให้เด็กรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและเข้าใจในการเล่นร่วมกับผู้อื่น (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์,2548)ในครั้งนี้นักศึกษาจึงได้จัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรง

ในการจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรงนี้เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดกระบวนการกลุ่มที่ต้องพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และฝึกการควบคุมพฤติกรรมที่ดีโดยใช้ความร่วมมือและความสามัคคีของผู้เรียนในการเข้าสังคม

การจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรงในครั้งแรกเด็กยังไม่สามารถลดพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงได้ทันทีแต่เมื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมวาดภาพอย่างต่อเนื่องกับผู้อื่นจะทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมน้อยลงเพราะ การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบเนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอผู้เรียนจะต้องสามารถที่จะประเมินได้ว่าตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ได้อย่างไร (Bandura 1963, อ่างใน watcharaphon, 2550)

ดังนั้น นักศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงของเด็กและเพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมโดยใช้กิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นรุนแรงของเด็กปฐมวัยที่ได้ทำการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการเล่นรุนแรงของเด็กปฐมวัยที่ได้ทำการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรงกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรเป้าหมาย

เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจงโดยการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน

3.2 ระยะเวลาในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ครั้งละ 15 นาที

3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

การจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

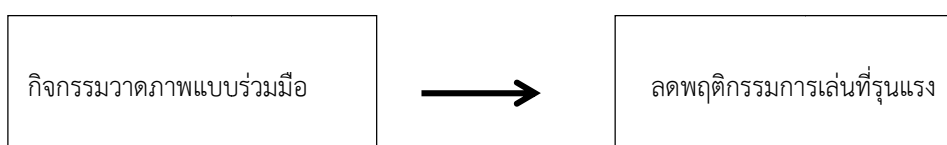
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้นี้ดังนี้

4.1 กิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือ หมายถึงการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อร่วมกันสร้างผลงานจากการวาดภาพโดย แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน กำหนดให้ผู้เรียนถือปลายเชือกคนละหนึ่งเส้นและปลายเชือกอีกด้านหนึ่งของทุกคนจะผูกติดกับปากกาเมจิก จากนั้นผู้เรียนแต่ละคนพยายามดึงปลายเชือกเพื่อช่วยกันวาดภาพในกระดาษขนาด (29 x 40 ซม.)

4.2 พฤติกรรมการเล่นรุนแรง หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงโดย การแย่งของเล่น การปาสิ่งของใส่เพื่อน เมื่อเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม

6. วิธิดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการศึกษารายกรณีกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรง
มีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

6.1. สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยภาพรวมว่าเด็กแต่ละคนมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร เพื่อทำการศึกษาพฤติกรรมของเด็กที่เป็นปัญหาในชั้นเรียนที่พบเห็น

6.2. การประเมินพัฒนาการแบบสังคมมิติ เพื่อให้ทราบข้อมูลในการมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มของเด็กนักเรียน และเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมที่เห็นเป็นปัญหาของเด็กได้ชัดเจนขึ้น

6.3. การศึกษาแบบจดบันทึกพฤติกรรมรายบุคคล 3 ครั้ง

6.3.1. ลงสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมครั้งที่ 1 ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นทางสังคมที่มีความรุนแรงของเด็กนักเรียน ว่ามีพฤติกรรมที่มีความรุนแรงจริงหรือไม่

6.3.2. ลงสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมครั้งที่ 2 ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นทางสังคมที่มีความรุนแรงของเด็กนักเรียน ว่ามีพฤติกรรมที่มีความรุนแรงและเห็นความชัดเจนของพฤติกรรมได้จริง

6.3.3. ลงสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมครั้งที่ 3 ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นทางสังคมที่มีความรุนแรงของเด็กนักเรียน มีพฤติกรรมที่มีความรุนแรงเห็นได้อย่างชัดเจนมากขึ้น และสรุปทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กนักเรียนเพื่อศึกษาหาวิธีแก้ไขการปรับพฤติกรรม

6.4. สรุปพฤติกรรมรายบุคคลที่เป็นปัญหา เพื่อเลือกพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นมาทำการศึกษาหาวิธีแก้ไข หรือหาเครื่องมือที่นำมาใช้ปรับปรุงแก้ไข

6.5. ศึกษาการจัดกิจกรรมจากงานวิจัยและอินเทอร์เน็ต เพื่อหาวิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยที่สามารถลดพฤติกรรมการเล่นทางสังคมที่รุนแรงของเด็กได้

6.6. แผนการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรงครั้งที่ 1 เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการจัดกิจกรรมกับเด็ก โดยใช้สื่อที่เตรียมมาทำการทดลองใช้กับเด็กที่มีพฤติกรรมรุนแรง

6.6.1. บันทึกระหว่างการทำกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมครั้งที่ 1 ยังไม่เกิดผลกับเด็กพฤติกรรมยังคงอยู่

6.6.2. บันทึกหลังการสอน วิเคราะห์ปัญหาที่พบและแนวทางการปรับแก้ เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและพยายามสามารถตอบคำถามได้แต่เด็กทำกิจกรรมไม่ค่อยได้ความสนใจลดลงและหันไปสนใจสิ่งอื่นจึงมีการปรับกิจกรรมขึ้นสอนโดยการปรับเชือกให้สั้นลงกำหนดเส้นจากวงกลมเป็นเส้นตรงและเปลี่ยนดินสอนเป็นปากกาเมจิกเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมได้ง่ายขึ้น

6.7. แผนการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรงครั้งที่ 2 ได้ทำการปรับเปลี่ยนแผนโดยการปรับเชือกให้สั้นลงกำหนดเส้นจากวงกลมเป็นเส้นตรงและเปลี่ยนจากดินสอนเป็นปากกาเมจิก

6.7.1. บันทึกระหว่างการทำกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมครั้งที่ 2 เด็กเริ่มมีพฤติกรรมที่รุนแรงลดน้อยลงจากครั้งแรกเล็กน้อย

6.7.2. บันทึกหลังการสอน วิเคราะห์ปัญหาที่พบและแนวทางการปรับแก้ เด็กตั้งใจทำกิจกรรมร่วมกันเป็นทีมมากขึ้นมีสมาธิในการทำกิจกรรมสามารถตอบคำถามได้สามารถลดความรุนแรงได้ชั่วคราว แต่เด็กยังคงจับ

เชือกด้วยความลำบากในการทำกิจกรรม จึงมีการปรับกิจกรรมการสอนตรงขึ้นนำเป็นภาพตัดต่อเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่ใช้ความรุนแรงและปรับเปลี่ยนสื่อจากเชือกเป็นไม้และเปลี่ยนจากเส้นตรงเป็นรูปฟันปลา

6.8แผนการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรงครั้งที่ 3 ได้ทำการปรับเปลี่ยนแผนในขั้นนำเป็นภาพตัดต่อเกี่ยวกับพฤติกรรมที่รุนแรงของเด็กเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์จากเชือกเป็นไม้และเปลี่ยนรูปภาพจากเส้นตรงเป็นรูปฟันปลา

6.8.1บันทึกระหว่างการทำกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมครั้งที่ 3 พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ของเด็กลดลงตามลำดับ

6.8.2บันทึกหลังการสอน วิเคราะห์ปัญหาที่พบและแนวทางการปรับแก้ เด็กสนใจในการทำกิจกรรมมากขึ้นรู้จักหน้าที่ของตัวเองมากขึ้นโดยการช่วยเพื่อนทำกิจกรรม แต่เด็กชอบคุยเสียงดังตอนเริ่มเข้าสู่กิจกรรม จึงปรับขั้นนำของกิจกรรมให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่รุนแรงมากขึ้นโดยใช้ภาพวาดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงของเด็กและปรับเปลี่ยนรูปแบบจากเส้นฟันปลาเป็นรูปสามเหลี่ยม

6.9แผนการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรงครั้งที่ 4 ได้ทำการปรับเปลี่ยนขั้นนำเป็นการใช้ภาพวาดพฤติกรรมที่รุนแรงของเด็กและเปลี่ยนรูปแบบจากฟันปลาเป็นรูปสามเหลี่ยม

6.9.1บันทึกระหว่างการทำกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมครั้งที่ 4 พฤติกรรมการเล่นรุนแรงของเด็กมีจำนวนครั้งลดลงเรื่อยๆอย่างต่อเนื่องจากครั้งแรก

6.9.2บันทึกหลังการสอน วิเคราะห์ปัญหาที่พบและแนวทางการปรับแก้ เด็กสามารถร่วมกันทำงานกลุ่มได้ดีมากกว่าครั้งก่อนๆมีสมาธิเพิ่มขึ้นระหว่างทำกิจกรรมเด็กร่วมกันวาดรูปสามเหลี่ยมได้

6.10จากการสรุปผลการจัดกิจกรรมโดยกราฟความถี่พบว่า การจัดกิจกรรมครั้งที่ 1 เด็กมีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อยู่ ในการจัดกิจกรรมครั้งที่ 2 พบว่าเด็กมีความสนใจเพิ่มมากขึ้นมีพฤติกรรมการเล่นรุนแรงที่แสดงออกลดน้อยลงเหลือ 5 ครั้ง จาก 8 ครั้ง และในการทำกิจกรรมครั้งที่ 3 ผลปรากฏว่าเด็กได้ทำกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมความรุนแรงไปแล้วเด็กมีพฤติกรรมที่รุนแรงลดน้อยลงและในการจัดกิจกรรมครั้งที่ 4 ผลปรากฏว่าพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกเกี่ยวกับการเล่นที่รุนแรงของเด็กนั้นลดน้อยลง

6.11 สรุปและอภิปรายผลการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กที่มีพฤติกรรมการเล่นทางสังคมที่รุนแรงสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงของเด็กช่วยให้เด็กสามารถปรับพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงได้ค่อนข้างดีแต่ยังไม่สามารถปรับพฤติกรรมนั้นได้คงที่และถาวรและพฤติกรรมนั้นยังคงอยู่ถ้าเด็กไม่ได้รับการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

7. ผลการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมเล่นรุนแรงของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

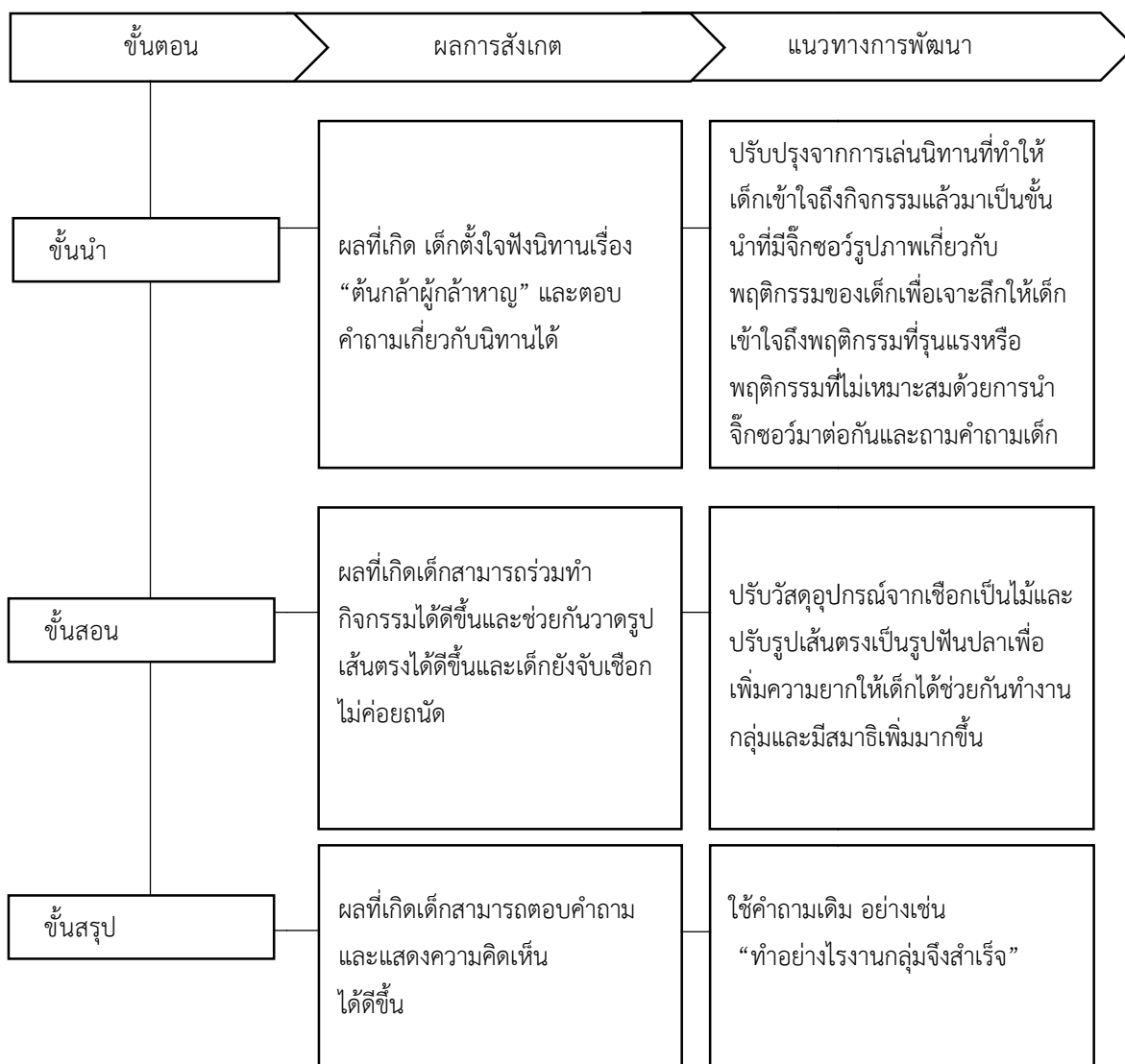
ตอนที่ 1 ตารางแสดงแผนผลการจัดกิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือ

ตารางที่ 1 แสดงแผนผลการจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง ครั้งที่ 1

ขั้นตอน	ผลการสังเกต	แนวทางการพัฒนา
ขั้นนำ	ผลที่เกิดขึ้นเด็กมีความสนใจในกิจกรรมช่วยกันร้องเพลงและทำท่าทางประกอบได้ แต่เด็กยังไม่เข้าใจถึงความสามัคคีในการทำกิจกรรม	จึงมีการปรับเปลี่ยนขั้นนำในการทำกิจกรรมเป็นการเล่านิทานเพื่อให้เด็กเข้าใจในการทำกิจกรรมและเข้าใจถึงพฤติกรรมที่รุนแรงและรวมทั้งการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสร้างความสามัคคี
ขั้นสอน	ผลที่เกิดขึ้นเด็กมีความสนใจและมีความพยายามในการทำกิจกรรมร่วมเป็นกลุ่มแต่เด็กส่วนมากช่วยกันวาดรูปวงกลมยังไม่ได้	จึงมีการปรับปรุงสื่อวัสดุอุปกรณ์คือปรับเชือกให้สั้นลงและกำหนดรูปให้เด็กวาดใหม่คือรูปเส้นตรงและรูปเป็นแบบอย่างให้ได้วาด
ขั้นสรุป	ผลที่เกิดขึ้น เด็กสามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้	ใช้คำถามอย่างเช่น “ทำอย่างไรงานกลุ่มจึงสำเร็จ”

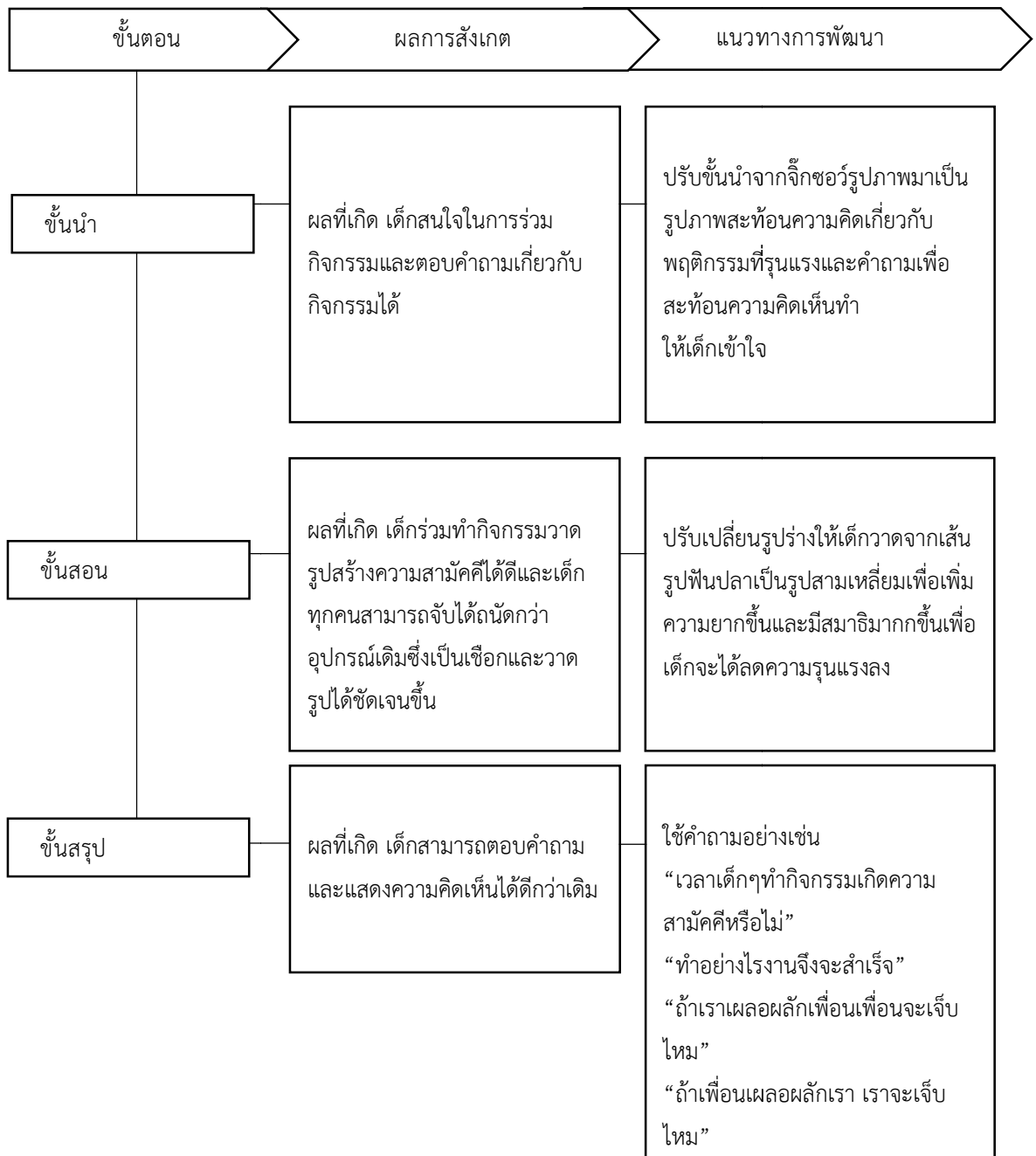
สรุป เด็กมีความสนใจและมีความพยายามในการทำกิจกรรมสามารถช่วยกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้แต่ส่วนมากยังไม่สามารถช่วยกันวาดรูปวงกลมได้จึงได้มีการปรับเปลี่ยนสื่อวัสดุอุปกรณ์โดยการปรับเชือกให้สั้นลงและเปลี่ยนรูปแบบจากวงกลมเป็นเส้นตรง

ตารางที่ 2 แสดงแผนผลการจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง ครั้งที่ 2

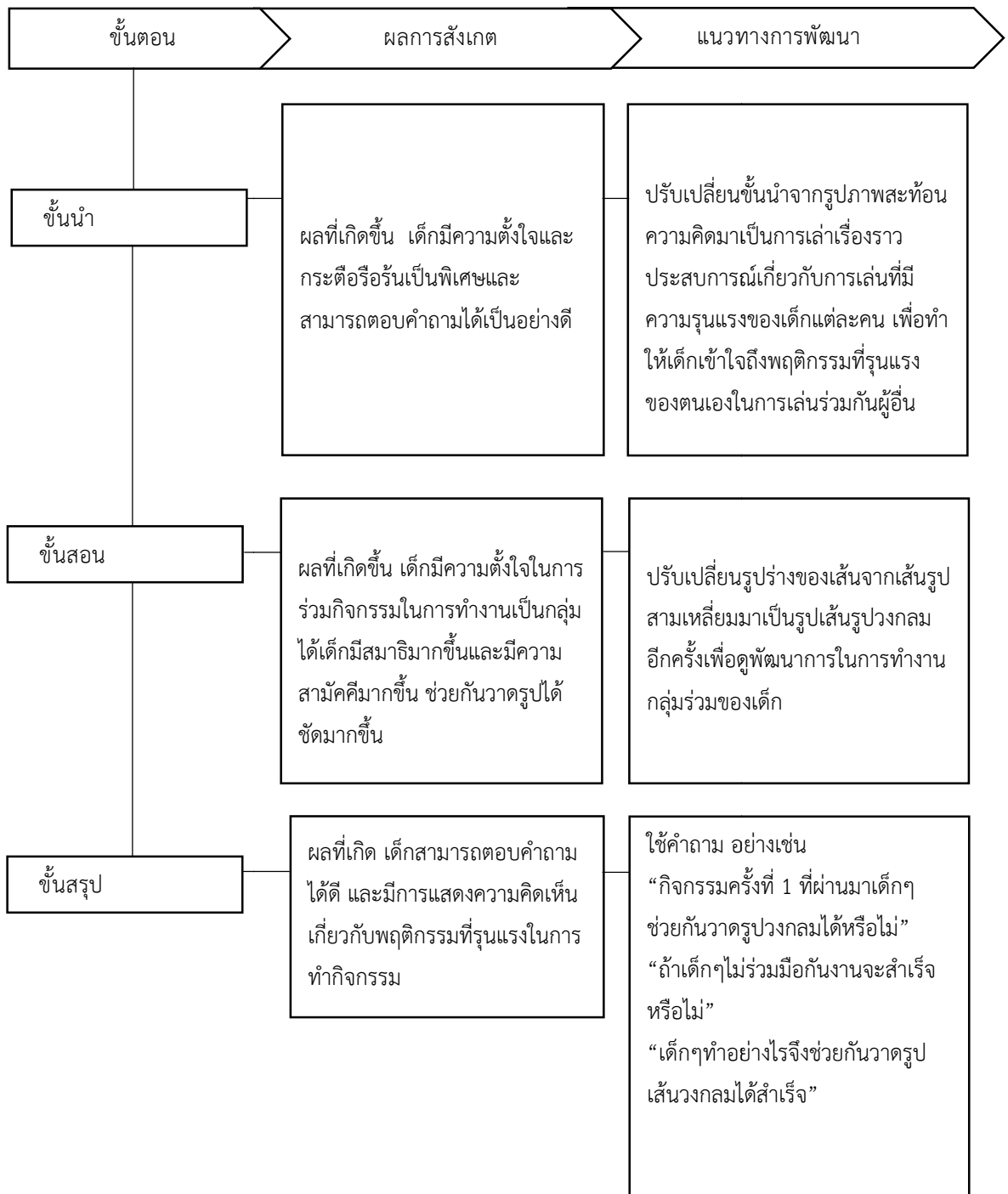
สรุป เด็กตั้งใจฟังนิทานสามารถร่วมกิจกรรมได้ดีขึ้นสามารถตอบคำถามและช่วยกันตอบคำถามได้แต่เด็กยังจับเชือกไม่ค่อยถนัดจึงมีการปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์โดยการเปลี่ยนจากเชือกมาเป็นไม้และเปลี่ยนรูปแบบจากเส้นตรงเป็นรูปฟันปลา

ตารางที่ 3 แสดงแผนผลการจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง ครั้งที่ 3

สรุป เด็กสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถตอบคำถามได้ดีและวาดรูปได้ถนัดมากขึ้นจึงได้มีการเปลี่ยนรูปร่างในครั้งต่อไปจากรูปพื้นปลาเป็นรูปวงกลม

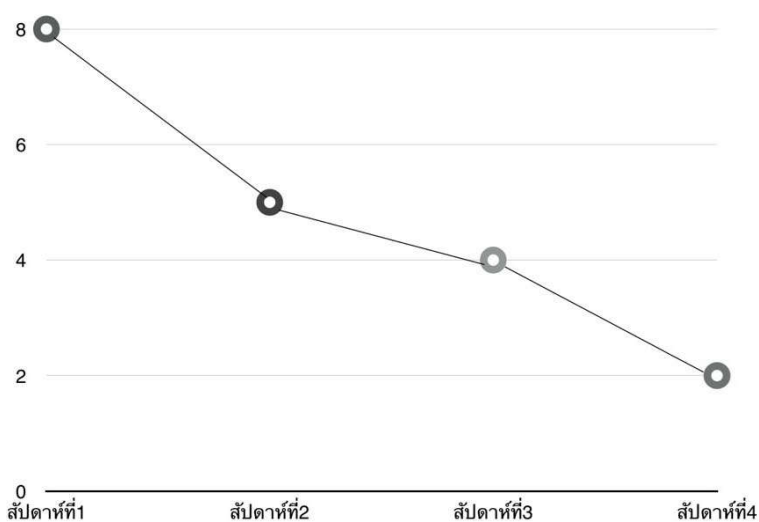
ตารางที่ 4แสดงแผนผลการจัดกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง ครั้งที่ 4

สรุป เด็กมีความตั้งใจกระตือรือร้นสามารถตอบคำถามได้เป็นอย่างดีมีความสามัคคีมากขึ้นสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่รุนแรงได้

จากตารางแสดงผลการวิเคราะห์กิจกรรมสรุปได้ว่า ในครั้งที่ 1 เด็กยังไม่เข้าใจถึงพฤติกรรมที่รุนแรงและความสามัคคี ครั้งที่ 2 จากผลการสังเกตพบว่า เด็กเริ่มมีความเข้าใจถึงพฤติกรรมที่รุนแรงหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้บ้าง ครั้งที่ 3 เด็กเริ่มมีการวิเคราะห์พฤติกรรมที่รุนแรงสามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้ดีขึ้น และในครั้งที่ 4 เป็นสัปดาห์สุดท้ายของการทำกิจกรรมจะเห็นได้ชัดว่า เด็กมีการแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงลดลงและสามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้

ตอนที่ 2 กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรม

จากแผนภูมิแสดงความถี่ของพฤติกรรมการเล่นทางสังคมที่มีความรุนแรงของเด็กสรุปได้ว่าการที่เด็กได้ทำกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรงนั้น ในสัปดาห์ที่ 1 เด็กแสดงพฤติกรรม 8 ครั้ง อาจจะยังไม่ลดพฤติกรรมของเด็กได้ สัปดาห์ที่ 2 เด็กแสดงพฤติกรรม 5 ครั้ง อาจจะเห็นจากกราฟได้ว่าเด็กมีพฤติกรรมการเล่นทางสังคมที่มีความรุนแรงลดมาบ้างแต่ก็ไม่สามารถปรับพฤติกรรมนี้ให้หายไปได้เพราะเด็กในวันนี้มีพัฒนาการที่ค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับที่ไม่สามารถเร่งรัดได้ ในสัปดาห์ที่ 3 เด็กแสดงพฤติกรรม 4 ครั้ง พฤติกรรมของเด็กเริ่มนิ่งมากขึ้นทำกิจกรรมกับเพื่อนโดยให้ความร่วมมือได้ดีขึ้นเด็กจึงลดพฤติกรรมความรุนแรงได้ดีขึ้น และในสัปดาห์ที่ 4 เด็กแสดงพฤติกรรม 2 ครั้ง เป็นสัปดาห์สุดท้ายของการทำกิจกรรมจะเห็นได้ชัดเจนเลยว่าเด็กสามารถเข้าร่วมทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนได้ดีขึ้น

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนากระบวนการกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรงได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมและสอดคล้องโดยใช้แนวคิดของใคร

1.1 ขั้นนำ การทำกิจกรรมในขั้นนำทั้งหมดนี้จะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กๆ เข้าสู่ขั้นทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดึงดูดความสนใจของเด็กๆ ด้วยการใช้อุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การร้องเพลงและท่าทางประกอบ การเล่านิทาน การใช้จิ๊กซอว์และรูปภาพสะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่รุนแรงของเด็ก โดยเพียเจต์ เชื่อว่าขั้นการคิดแบบรูปธรรมเป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการสัมผัสแบบรูปธรรม เช่น จากภาพ หรือหุ่นจำลอง หรือสถานที่จริง เป็นต้น เด็กยังสามารถเรียนรู้และใช้สัญลักษณ์ได้ด้วย

(Piaget 1983, อ้างใน ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2557. น.178)

2. ขั้นสอน

2.1 ครูแนะนำกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง โดย Johnson and Johnson เชื่อว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 2-3 คน ทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันแบบปฏิสัมพันธ์ทางบวกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มให้มากที่สุด สำหรับความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความพยายามและความสามารถของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม (Johnson and Johnson 1990, อ้างใน ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2557. น.194)

2.2 ครูแนะนำอุปกรณ์และสาธิตวิธีการเล่นดังนี้ โดยนำกระดาษร้อยปอนด์มาวางบนพื้นและจับเชือกหรือไม้ที่ติดกับปากกาเมจิกลากเส้นตามจุดที่กำหนดจากช่วยกันจับเชือกหรือไม้ลากเส้นให้เกิดรูปเป็นเส้นวงกลม เส้นตรง เส้นซิกแซก เส้นสามเหลี่ยมตามที่ได้กำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรา ที่กล่าวว่า “การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวอยู่เสมอ ผู้เรียนต้องสามารถที่จะประเมินได้ว่าตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ดีอย่างไร” (Bandura 1963 อ้างใน watcharaphon, 2550)

2.3 แบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม จากนั้นให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยครูเป็นผู้ดูแล วิกีทสกี กล่าวว่าพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมโดยมีวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดความรู้ ความคิด เจตคติ ค่านิยม ให้กับเด็ก เขาเชื่อว่าสิ่งที่เด็กได้สัมผัสรับรู้ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ตรงหรือผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ (ปัจจุบันต้องรวมถึงคอมพิวเตอร์ด้วย) ตัวเลข ระบบทางคณิตศาสตร์ เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ ฯลฯ ล้วนมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทางสติปัญญา

(Vygotsky, อ้างใน อัครา เอิบสุลสิริ, 2559. น.60)

3. ขั้นสรุป การทำกิจกรรมในขั้นสรุปทั้งหมดนี้จะเป็นการทบทวนความรู้ความจำจากสิ่งที่ได้เรียนผ่านมานี้ของเด็กๆ ด้วยการใช้อุปกรณ์ เช่น เด็กๆ ทำอย่างไรงานจึงสำเร็จ เป็นต้น โดยบลูม เชื่อว่า การใช้อุปกรณ์เป็นกระบวนการที่นับได้ว่าเป็นการใช้สื่อเร้าเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และความสามารถของทั้งนักเรียนครูให้ปรากฏเห็นได้หรือทดสอบได้ ลักษณะหรือองค์ประกอบของการใช้อุปกรณ์ที่ดี ควรจะเป็นการดำเนินการอย่างมีระบบระเบียบและเป็นกระบวนการ โดยการใช้อุปกรณ์ในหลายรูปแบบ ตั้งแต่คำถามประเภทวัดความรู้ ความจำ ไปจนถึงการประเมินค่าและพึงระลึกว่าทักษะและวิธีการใช้อุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยนักเรียนครูให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือการสอนนั้นๆ (เฉลิม มลิมา, 2526. น.169)

2. ลักษณะเฉพาะของการทำกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรง

กิจกรรมการวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรงเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดความสามัคคี กิจกรรมนี้มีลักษณะเป็นกิจกรรมศิลปะเกี่ยวกับการวาดรูปโดยการนำเข้าสู่กิจกรรม เด็กจะได้สะท้อนความรู้สึกจากรูปภาพเพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์เกี่ยวกับการเล่นที่รุนแรง

ซึ่งสอดคล้องกับเพียเจต์เชื่อว่า ขั้นตอนการคิดแบบรูปธรรมเป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการสัมผัสแบบรูปธรรม เช่น จากภาพ หรือหุ่นจำลอง หรือสถานที่จริง เป็นต้น เด็กยังสามารถเรียนรู้และใช้สัญลักษณ์ได้ด้วย ครูแนะนำกิจกรรมวาดภาพแบบร่วมมือเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นรุนแรงโดยให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อเกิดความสามัคคีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson and Johnson เชื่อว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 2-3 คน ทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันแบบปฏิสัมพันธ์ทางบวกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มให้มากที่สุด สำหรับความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความพยายามและความสามารถของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม และให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมโดยมีครูเป็นผู้ดูแล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิทอลล์ ที่อธิบายว่า เด็กทุกคนมีระดับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาที่ตนเป็นอยู่ และมีระดับพัฒนาการที่ตนมีศักยภาพจะไปให้ถึงช่วงห่างระหว่างระดับที่เด็กเป็นอยู่ในปัจจุบันกับระดับที่เด็กมีศักยภาพซึ่งช่วงห่างนี้จะมีขนาดแตกต่างกันในแต่ละบุคคล แนวคิดนี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอยู่ในลักษณะที่เหลื่อมกัน โดยการสอนจะต้องนำหน้าระดับพัฒนาการเสมอ หลังจากนั้นพอทำกิจกรรมเสร็จเด็กและครูร่วมกันสนทนาโดยใช้คำถาม โดยสอดคล้องกับแนวคิดของบลูม เชื่อว่า การใช้คำถามเป็นกระบวนการที่นับได้ว่าเป็นการใช้สื่อเร้าเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และความสามารถของทั้งนักเรียนครูให้ปรากฏเห็นได้หรือทดสอบได้

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรเพ็ญ บัวทอง(2555) ที่เกี่ยวข้องกับผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติท้องถิ่นที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติท้องถิ่นมีพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมลดน้อยลง ประกอบด้วย การช่วยเหลือ การแบ่งปัน และความร่วมมือ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. จากการวัดพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติท้องถิ่นทุกสัปดาห์รวม 8 สัปดาห์ พบว่าเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมและรายด้านสูงขึ้นตามลำดับ (พรเพ็ญ บัวทอง,2555)

และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวไลยภรณ์ สิงห์น้อย(2556) ที่เกี่ยวกับผลของการจัดกิจกรรมศิลปะแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมเกี่ยวกับเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมและรายด้านได้แก่ ด้านการมีสติรู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง ด้านการควบคุมจัดการอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสมด้านความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และด้านทักษะทางสังคมหลังการจัดกิจกรรมศิลปะแบบกลุ่มดีกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ

2) พฤติกรรมเกี่ยวกับเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพศหญิงโดยรวมหลังการจัดกิจกรรมศิลปะแบบกลุ่มดีกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมเกี่ยวกับเชาวน์อารมณ์ด้านการมีสติรู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง และด้านการควบคุมจัดการอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสมดีกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และด้านทักษะทางสังคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (วไลยภรณ์ สิงห์น้อย, 2556)

3. สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในขั้นสอนของการทำกิจกรรมวาดรูปสร้างความสามัคคีนี้ เป็นสื่อที่ใช้วัสดุที่หลากหลายนำมา รวมกันไม่ว่าจะเป็น กระดาษ เชือก ไม้ตะเกียบ ปากกาเมจิก ขวดน้ำพลาสติก ซึ่งนำมาประกอบเข้าโดยใช้ขวด พลาสติกมาตัดเอาเฉพาะส่วนของก้นขวดมาเจาะด้านข้างให้เป็นรูตามจำนวนเด็ก 5-6 รู เพื่อนำเชือกมามัดและเจาะ รูตรงกลางและนำปากกาหรือดินสอมาใส่ซึ่งจะมีลักษณะเป็นสื่อที่ต้องใช้ความร่วมมือของเด็กในการทำกิจกรรมวาด รูปด้วยกันโดยให้เด็กจับกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน แล้วให้เด็กดึงเชือกคนละเส้นเพื่อให้เกิดเป็นรูปภาพตามที่กำหนด สื่อนี้ สร้างขึ้นมาเพราะต้องการปรับพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงของเด็กให้ลดน้อยลงเพื่อให้เด็กเกิดความสามัคคีในการ ทำงานร่วมกับเพื่อน ที่มาของสื่อมาจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงของเด็ก ผู้ศึกษารายกรณี มองเห็นถึงการเข้าสังคมของเด็กจึงได้จัดกิจกรรมแบบร่วมมือและสร้างสื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

4. สภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมในขณะจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เป็นสภาพแวดล้อมที่จัดกิจกรรมแบบกลุ่มในชั้นเรียนซึ่งจะทำให้ เห็นถึงพฤติกรรมการเล่นที่รุนแรงของเด็กในการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มนี้ เพื่อนจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่ทำให้ เห็นพฤติกรรมที่รุนแรงชัดเจนขึ้นและสามารถแก้ไขพฤติกรรมของเด็กได้ตรงจุดโดยเด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เป็นกลุ่มกับเพื่อนและเด็กจะเกิดสมาธิได้ทำกิจกรรมจึงไม่มีพฤติกรรมรุนแรงเกิดขึ้นและยังทำให้เกิดความสามัคคีใน การทำงานร่วมกัน โดย Bronfenbrenner กล่าวว่า ระดับจุลภาคหรือระดับเล็ก (Microsystem) เป็นระบบ ความสัมพันธ์ในระดับแรกประกอบด้วยตัวของบุคคล และบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์หรือมีความสัมพันธ์กัน สิ่งแวดล้อม ใกล้เคียง ตัวได้แก่ในครอบครัว โรงเรียน เพื่อนบ้าน เช่น ความเชื่อหรือพฤติกรรมของบิดามารดาที่ยอมส่งผลกระทบต่อทัศนคติ และการแสดงออกต่อพฤติกรรมหนึ่งๆของเด็กความสัมพันธ์ในระดับนี้มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพฤติกรรมของเด็ก (Bronfenbrenner 1994, Harkonen 2007,อ้างใน รัตติยา ทอนพลกรัง, 2557. น.24)

9. เอกสารอ้างอิง

- พรเพ็ญ บัวทอง. (2555). ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติท้องถิ่นที่มีต่อพฤติกรรม ทางสังคมของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- จิระพันธุ์ พูลพัฒน์. การแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กวัย 3-5 ปี ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551. (77 หน้า)
- Watcharaphonchai. (2007.08.15). ทฤษฎีการเรียนรู้ของแบนดูรา. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://watcharaphonchai.blogspot.com/2007/08/bandura.html>.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2557). ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- . (2557). ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทศนา แหมมณี. (2541). ทฤษฎีการเรียนรู้ของวิกิออสกี้. (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิม มลิมา. (2526). เทคนิคการใช้คำถามของบลูม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา).
- รัตติยา ทอนพลกรัง. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวของนักเรียนชาย อาชีวศึกษาในจังหวัดสุรินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- อัชรา เอิบสุขสิริ. (2559). จิตวิทยาสำหรับครู. (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรม เชิงวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เพ็ญผกา ปัญชนะ¹ ปณพร ศรีปลั่ง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นใน 3 ประเด็นคือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ 2) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ และ 3) ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 21023006 การจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 1 หมู่เรียน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอนคือ ขั้นการวิจัย (Research: R1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นการพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ขั้นการวิจัย (Research: R2) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ขั้นการพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5) ขั้นตอน (HARDC) คือ ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้ที่บ้าน (at Home to learn: H) ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาระงาน (Analyze jobs: A) ขั้นตอนที่ 3 ผสานคุณค่าจากผลวิจัย (based on Research: R) ขั้นตอนที่ 4 ใคร่ครวญอย่างสร้างสรรค์ (Deliberate to creative: D) ขั้นตอนที่ 5 สรุปพร้อมกันสู่การพัฒนา (Conclusion to development: C) 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง 7) ระบบการสนับสนุน

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ พบว่า มีนักศึกษาจำนวน 5 คนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ร้อยละ 80 คิดเป็นร้อยละ 20 จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 25 คน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.24 และมีนักศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ 2) ด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ พบว่า นักศึกษาทุกคน (25 คน) มีคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยหากจำแนกตามระดับการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพแล้ว พบว่า ระดับเหรียญทอง (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 48 – 50 คะแนน) มีจำนวน 11 คน ระดับเหรียญเงิน (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 44 – 47 คะแนน) มีจำนวน 8 คน ระดับเหรียญทองแดง (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 40 – 43 คะแนน) มีจำนวน 6 คน และ 3) ด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบ พบว่า ในภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.70$, $S.D. = 0.48$)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน, แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน, การสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (ppen0909@snru.ac.th)

² นักวิชาการ

Developing Learning Management Based on Research-Based Learning with the Concept of Flipped Classroom to Promote the Ability of Construction Professional Innovation for Teachers Students Faculty of Education Sakon Nakhon Rajabhat University

Penphaka Panjana¹ Pannaporn Sriplung²

Abstract

Developing Learning Management Based on Research-Based Learning with the Concept of Flipped Classroom to Promote the Ability in Construction Professional Innovation for Teachers Students. To study the effectiveness of the learning management model which was developed in 3 issues: 1) learning achievement In the course of learning management 2) the Ability in Construction Professional Innovation 3) the opinions on learning management based on research-based learning with the concept of flipped classroom. The sample group used in the research was the undergraduate students of Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University who enrolled in courses 21023006 Learning Management in the second semester of the academic year 2017, obtained by cluster random sampling with 1 group. The research model is research and development. The researcher has determined 4 steps of the research process: (Research: R1) is a basic data analysis, (Development: D1) is the design and development of teaching model, (Research: R2) is an experiment of teaching model, (Development: D2) is an evaluation of teaching model. The results were as follows:

1. The result of the development model consists of 7 components, 1) the principles of the model 2) the purpose of the model 3) the learning process 4) the steps of learning management model. There are 5 steps (HARDC); (at home to learn: H), (Analyze jobs: A), (based on research: R), (Deliberate to creative: D), and (Conclusion to development: C) 5) social system 6) response principle 7) support system

2. The results of studying the effectiveness of the developed learning management model: 1) Learning achievement, There were 5 students who had achieved mastery learning criterion in percentage of 80, 20 percent from the total of 25 students, with an average score of 34.24 and 20 students, representing 80 percent that did not pass the mastery learning criterion. 2) Ability in construction professional innovation found that all students (25 people) achieved criterion in percentage of 100, according to the level of ability assessment on construction professional

¹ Branch of Curriculum and Instruction Faculty of Education Sakon Nakhon Rajabhat University (ppen0909@snru.ac.th)

² academician

innovation on ability assessment, found that the gold level (range score from 48 - 50 points) there are 11 persons. The silver level (range score from 44 - 47 points) there are 8 persons. The bronze level (range score from 40 - 43 points) there are 6 persons.3) opinions on the teaching model found that in the overall, the assessment results are at the highest level ($X = 4.70$, $S.D. = 0.48$)

Keyword: Learning Management Based on Research-Based Learning, Concept of Flipped Classroom, The Construction Professional Innovation

1. บทนำ

วิสัยทัศน์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552-2561) กำหนดให้ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” ซึ่งนโยบายหลักเพื่อขับเคลื่อน อาทิ กระบวนการเรียนรู้ใหม่ นโยบายการปรับหลักสูตร การเรียนการสอน เน้นกิจกรรมมากขึ้น นโยบายส่งเสริมการสอนแบบใหม่โดยใช้วิจัย โครงการ และกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการเรียนรู้และวิธีการแสวงหาความรู้มีการปรับเปลี่ยนไปจากระบบการศึกษาในรูปแบบดั้งเดิมที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนฝ่ายเดียว ไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่นักเรียนสามารถแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นสิ่งท้าทายครูยุคใหม่ในการจัดองค์ความรู้ให้บังเกิดต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นนักศึกษาวิชาชีพครูจึงถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญต้องมีความพร้อมที่จะไปเป็นครูในอนาคต ควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาวิชาชีพครูในทุกๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ที่จะสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมผสมผสานกับเทคนิควิธีการสอน อันจะสามารถถ่ายทอดเนื้อหาความรู้แก่ผู้เรียนที่จะพัฒนาไปเป็นบุคคลในศตวรรษหน้า (ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ และ ยุทธนา พันธมี, 2557)

แนวคิดของ “ห้องเรียนกลับด้าน” จึงกลายเป็นนวัตกรรมและมุมมองหนึ่งที่เป็นวิธีการที่จะนำมาใช้ห้องเรียนให้เกิดคุณค่าแก่เด็กโดยการฝึกประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบ “รู้จริง (Mastery Learning)” ด้วยแนวคิด “เรียนที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน” กล่าวคือ การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทางนั้นจะมุ่งเน้นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเองตามทักษะ ความรู้ความสามารถและสติปัญญาของเอกัตบุคคล (Individualized Competency) ตามอัตราความสามารถทางการเรียนแต่ละคน จากมวลประสบการณ์ที่ครูจัดให้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ICT อย่างหลากหลายนอกชั้นเรียนอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและวิถีปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนแบบเดิมที่ครูจะเป็นผู้ป้อนความรู้ประสบการณ์ให้ผู้เรียน ห้องเรียนแบบกลับด้านจะเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกอย่างแท้จริง (วิจารณ์ พานิช, 2557) นอกจากนี้แล้ว กระบวนการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพให้กับนักศึกษาครู จำเป็นที่จะต้องอาศัยองค์ความรู้ใหม่ๆ แนวคิดใหม่ที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะการออกแบบการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้นั้น การนำผลการวิจัยที่มีผู้คิดค้นและพัฒนาไว้แล้ว นำมาเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการต่อยอดการเรียนรู้จากงานวิจัยได้ ซึ่งแนวทางที่สามารถนำมาใช้ได้ให้ผู้สอนเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา วัตถุประสงค์ สถานการณ์ และศักยภาพของผู้เรียนคือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัย ในลักษณะการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัย เพื่อเรียนรู้องค์ความรู้ หลักการ และทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้นๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัย ไปใช้และศึกษาต่อไป ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการทำวิจัยมากขึ้น และลักษณะการสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้ว่า ทฤษฎีข้อความรู้ใหม่ๆ ในศาสตร์ของตนในปัจจุบันเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างศรัทธาต่อผู้สอน รวมทั้งทำให้ผู้สอนไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องสอนเนื้อหาเดิมๆ ทุกปี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเดิม, 2547) ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาความสามารถได้ตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติ ในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคม ได้เรียนรู้จากหลายๆ สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเพียงเนื้อหา ผู้เรียนจึงมีอิสระในการเรียนมากขึ้น อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับ “การเรียนรู้” มากกว่า “การสอน” จากหลักการและแนวคิด

ดังกล่าว นักการศึกษาจึงได้พัฒนาแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการเรียนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning หรือ RBL) ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่มีแนวโน้มทักษะกระบวนการค้นคว้า พัฒนาการคิด วิเคราะห์และบูรณาการเนื้อหาความรู้ (เสาวภา วิชาดี, 2554)

จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ผู้สอนใช้การวิจัยในการเรียนการสอนเนื้อหาสาระต่างๆ ที่จะช่วยให้ นักศึกษาขยายขอบเขตของความรู้ ได้ความรู้ที่ทันสมัยและคุ้นเคยกับแนวคิดการวิจัยแล้ว เมื่อนำมาจัดกิจกรรมร่วมกับแนวคิดของห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ที่จะส่งเสริมให้การเรียนรู้มีความตื่นตัวและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้มากขึ้นเพื่อการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพของตน อันจะส่งผลต่อการพัฒนานวัตกรรมเชิงวิชาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอน ในรายวิชา 21023006 การจัดการเรียนรู้ ของนักศึกษาครู ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ซึ่งเป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาครูทุกคนต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประยุกต์ใช้ความรู้ และออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมได้ โดยสามารถสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในเชิงนวัตกรรมที่จะตอบสนองต่อผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในประเด็น1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ 2)ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ และ 3)ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 21023006 การจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 1 หมู่เรียน

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) และประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) ใน 3 ประเด็นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ในรายวิชา การจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ และความคิดเห็นต่อรูปแบบ

ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

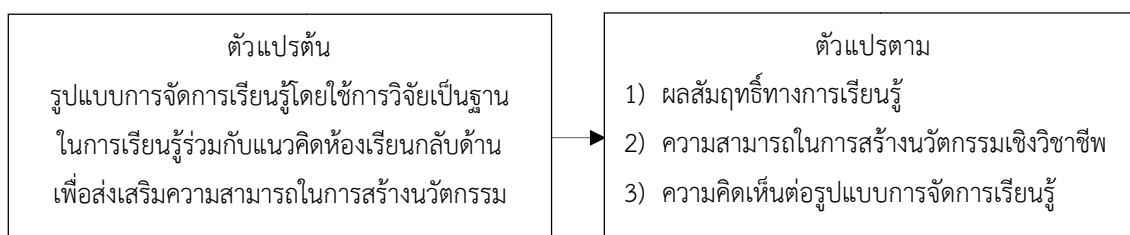
4.1 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ หมายถึง คะแนนของการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ 1) ความครบถ้วนขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ความสัมพันธ์สอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 3) เขียนสาระสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะสอน กระชับ ได้ใจความ 4) เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ครบตามองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ 5) สาระการเรียนรู้ครอบคลุมขอบเขตตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ทันสมัย เชื่อถือได้ 6) ใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 7) สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมตามคุณลักษณะสำคัญ 8) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้และครบถ้วนตามองค์ประกอบ 9) การบันทึกผลหลังสอน แสดงผลการสอน ปัญหา และแนวทางแก้ไข 10) ภาคผนวกแผน มีครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนให้แต่ละประเด็นๆ ละ 5 คะแนน ตามเกณฑ์รูปรีด รวม 50 คะแนนและกำหนดเกณฑ์การผ่านร้อยละ 80 (มีคะแนนในการประเมินไม่น้อยกว่า 40 คะแนนขึ้นไป) และระดับการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ 3 ระดับคือ เจริญทอง (ช่วงคะแนนระหว่าง 48 – 50 คะแนน) เจริญเงิน (ช่วงคะแนนระหว่าง 44 – 47 คะแนน) เจริญทองแดง (ช่วงคะแนนระหว่าง 40 – 43 คะแนน)

4.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) หมายถึง การสร้างและพัฒนางานประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพของนักศึกษาครู โดยมีองค์ประกอบ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5) ขั้นตอน (HARDC) คือ ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้ที่บ้าน (at Home to learn: H) ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาระงาน (Analyze jobs: A) ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาค่าจากผลวิจัย (based on Research: R) ขั้นตอนที่ 4 ใคร่ครวญอย่างสร้างสรรค์ (Deliberate to creative: D) ขั้นตอนที่ 5 สรุปร่วมกันสู่การพัฒนา (Conclusion to development: C) 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง 7) ระบบการสนับสนุน

4.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.4 นักศึกษาครู หมายถึง นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา การจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยกำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นการวิจัย (Research: R1) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดร่างรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน กระบวนการสร้างนวัตกรรม กรอบการพัฒนาครู และข้อมูลในรายวิชา ใช้การวิเคราะห์เอกสาร(Documentary Analysis) จากแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2. ขั้นการพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบและพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนให้ครอบคลุมกระบวนการสร้างและการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพก่อนนำไปทดลองใช้ในระยะต่อไป โดยวัตถุประสงค์ของขั้นนี้คือ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของการออกแบบและพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในขั้นนี้ได้แก่ ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นคู่มือและเอกสารประกอบการใช้รูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยได้มาจากแหล่งข้อมูลของการวิเคราะห์เนื้อหาจากการวิจัยขั้นที่ 1 และจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ประเมินความสอดคล้อง และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

3. ขั้นการวิจัย (Research: R2) เป็นขั้นการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและพัฒนาให้สมบูรณ์ก่อนการนำไปใช้จริงกับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนครที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 21023006 การจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 สำหรับวัตถุประสงค์การวิจัยในขั้นนี้เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพสำหรับนักศึกษาครู ใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดหลังการทดลองครั้งเดียว เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นและคู่มือประกอบการใช้รูปแบบ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา 1 หมู่เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2560ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (HARDC) คือ ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้ที่บ้าน (at Home to learn: H) ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาระงาน (Analyze jobs: A) ขั้นตอนที่ 3 ผสานคุณค่าจากผลวิจัย (based on Research: R) ขั้นตอนที่ 4 วิศวกรรมอย่างสร้างสรรค์

(Deliberate to creative: D) และขั้นตอนที่ 5 สรุปร่วมกันสู่การพัฒนา (Conclusion to development: C) จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning : CBL) 2) การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning: PBL) 4) การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) 5) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD (Student Teams – Achievement Division)

4. ขั้นการพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยทำการประเมินประสิทธิภาพหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการทดสอบด้านความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ทำการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพสำหรับนักศึกษา และสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1) หลักการของรูปแบบ คือ เป็นการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจากการให้ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัตราเร็วของการเรียนรู้แต่ละบุคคล ผู้เรียนต้องรับผิดชอบในการทำงานแต่ละสัปดาห์ให้เสร็จตามที่ตนเองเข้าใจ ก่อนที่จะมาเรียนรู้ร่วมกันภายในชั้นเรียน มีการใช้ผลการวิจัยประกอบการเรียนรู้ในการสร้างนวัตกรรมด้านรูปแบบการสอนใหม่ๆ จากผลการวิจัยที่ศึกษา และผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการได้อย่างหลากหลาย และเหมาะสม

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มี 3 ข้อคือ

- ผู้เรียนมีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทั้งจากสื่อวีดิทัศน์และจากผลการวิจัยที่นำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ รวมถึงการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้ด้วยตนเอง
- ผู้เรียนมีความสามารถในการเลือกใช้นวัตกรรมด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมได้
- ผู้เรียนสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้องครบถ้วน และสอดคล้องกับบริบทของสังคมสมัยใหม่

3) ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่บ้าน โดยใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ จากผลการวิจัย และนำไปใช้ได้ และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติจริง และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง

4) ขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (HARDC) คือ

ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้ที่บ้าน (at Home to learn: H) เป็นขั้นตอนที่กำหนดขึ้นโดยการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ต้องการในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้อัลงวัณหน้า ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีการตอบคำถาม

ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้ ก่อนที่จะมาร่วมเรียนรู้กระบวนการอื่นในชั้นเรียนต่อไป ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องมีชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้เรียนให้ชัดเจน ทั้งในเรื่องความรับผิดชอบในการกิจของแต่ละสัปดาห์ การตอบคำถามที่ไม่มีคะแนน แต่จะต้องทำด้วยตนเอง ซึ่งหากผู้เรียนไม่มีคำตอบมา ผู้เรียนจะต้องทราบว่า กิจกรรมในชั้นเรียนต่อไปจะไม่สามารถร่วมทำกับเพื่อนในชั้นเรียนได้

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาระงาน (Analyze jobs: A) หลังจากที่มีผู้เรียนมีคำตอบมาครบทุกคนแล้ว ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสรุป ทบทวน ความเข้าใจจากที่ได้ศึกษาวิดิทัศน์เป็นรายบุคคลมาแล้ว

ขั้นตอนที่ 3 ผสานคุณค่าจากผลวิจัย (based on Research: R) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนนำผลการวิจัยจากบทความวิจัยที่ถูกคัดสรรมาแล้วมาให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะสำคัญ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ผลที่ได้ รวมถึงข้อจำกัดหรือสิ่งที่เป็อุปสรรคต่อการใช้รูปแบบการสอนตามผลการวิจัยนี้

ขั้นตอนที่ 4 ใคร่ครวญอย่างสร้างสรรค์ (Deliberate to creative: D) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้อิสระแก่ผู้เรียนในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้เอง ตามแนวทางของรูปแบบการสอนที่ศึกษาไปแล้ว โดยกำหนดให้พิจารณาเทคนิค วิธีการที่ได้จากการศึกษาผลการวิจัยว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เหมาะสมกับผู้เรียน หรือไม่ อย่างไร ในระหว่างของการใคร่ครวญอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนต้องคอยให้คำชี้แนะ หรืออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง

ขั้นตอนที่ 5 สรุปร่วมกันสู่การพัฒนา (Conclusion to development: C) เป็นกระบวนการสรุปกิจกรรมภาพรวมของทั้งชั้นเรียนว่า ในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบการสอนที่ได้จากการศึกษาผลการวิจัย และจากการวิเคราะห์เพิ่มเติมนั้น มีกิจกรรมใดบ้างที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมได้บ้าง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากที่สุด

5) ระบบสังคม เป็นบทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนในกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

6) หลักการตอบสนอง ในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน ทุกกระบวนการ ผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศอิสระโดยไม่มีการประเมินว่าถูกหรือผิด เป็นการเสริมแรงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด

7) ระบบการสนับสนุน ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในระหว่างขั้นตอนของการใคร่ครวญอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนจะมีกรอบใบงานของขั้นตอนรูปแบบการสอนนั้นๆ ที่ถูกคัดสรรมาแล้วจากผลการวิจัย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการเพิ่มเติมข้อมูลได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

7.2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยใช้ทดสอบกับนักศึกษาหลังจากจัดการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อที่ผ่านการหาคุณภาพของแบบทดสอบเรียบร้อยแล้ว ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.79 พบว่า มีนักศึกษาจำนวน 5 คนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ร้อยละ 80 คิดเป็นร้อยละ 20 จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 25 คน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.24 และมีนักศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ ด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ พบว่า ผลงานมีการเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา ระดับของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น รวมถึงการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้มีความน่าสนใจและแปลกใหม่ ส่วนผลการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพสำหรับนักศึกษาครูจากแบบประเมินความสามารถพบว่า นักศึกษาทุกคน (25 คน) มีคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพสำหรับนักศึกษาครู คิดเป็นร้อยละ 100 โดยหากจำแนกตามระดับการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพแล้ว พบว่า ระดับเหรียญทอง (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 48 – 50 คะแนน) มี

จำนวน 11 คน ระดับเหรียญเงิน (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 44 – 47 คะแนน) มีจำนวน 8 คน ระดับเหรียญทองแดง (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 40 – 43 คะแนน) มีจำนวน 6 คน และด้านความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมผลการประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.70$; $S.D. = 0.48$)

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

จากผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านและสังเคราะห์ข้อมูลให้เป็นไปตามองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการสอน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5) ขั้นตอน (HARDC) คือ ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้ที่บ้าน (at Home to learn: H) ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาระงาน (Analyze jobs: A) ขั้นตอนที่ 3 ผสานคุณค่าจากผลวิจัย (based on Research: R) ขั้นตอนที่ 4 ใคร่ครวญอย่างสร้างสรรค์ (Deliberate to creative: D) ขั้นตอนที่ 5 สรุปร่วมกันสู่การพัฒนา (Conclusion to development: C) 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง 7) ระบบการสนับสนุน ซึ่งมีความครบถ้วนตามแนวคิดหลักของการพัฒนารูปแบบการสอนหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังที่ Joyce and Weil (2009) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 4 ส่วน คือ 1) ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntax หรือ Phases) เป็นการจัดเรียงลำดับกิจกรรมที่จะสอนเป็นขั้นๆ 2) ระบบสังคมหรือการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social System) เป็นการอธิบายบทบาทของครูและนักเรียน 3) หลักการแสดงการโต้ตอบหรือตอบสนอง (Principle of Reaction) เป็นการบอกวิธีการที่ครูจะตอบสนองต่อสิ่งที่นักเรียนกระทำ 4) ระบบการสนับสนุน (Support System) เป็นการบอกเงื่อนไข หรือสิ่งจำเป็นในการที่จะใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผล นอกจากนี้ กระบวนการที่สำคัญของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่มีการนำแนวคิดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) มาใช้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ถือได้ว่าเป็นแนวคิดใหม่ เนื่องจาก ขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สังเคราะห์ขึ้น 5 ขั้นตอน (HARDC) คือ ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้ที่บ้าน (at Home to learn: H) ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาระงาน (Analyze jobs: A) ขั้นตอนที่ 3 ผสานคุณค่าจากผลวิจัย (based on Research: R) ขั้นตอนที่ 4 ใคร่ครวญอย่างสร้างสรรค์ (Deliberate to creative: D) ขั้นตอนที่ 5 สรุปร่วมกันสู่การพัฒนา (Conclusion to development: C) เป็นการสกัดจากแนวคิดทฤษฎีร่วมของทั้งสองแนวคิดและพัฒนาสู่การปฏิบัติจริงเป็นขั้นตอนในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร สันธพานนท์ (2561) ที่สรุปคุณลักษณะของสิ่งที่เรียกว่าเป็นนวัตกรรม ได้แก่ เป็น สิ่ง ใหม่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งหมด เช่น วิธีการสอนใหม่ ๆ สื่อการสอนใหม่ ซึ่งไม่เคยมีใครทำมาก่อน และเป็นสิ่งใหม่เพียงบางส่วน เช่น มีการผลิตชุดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ แต่ยังคงรูปแบบเดิมเป็นหลักอยู่

การศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบ 3 ประเด็น อภิปรายผลดังนี้

1) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยใช้ทดสอบกับนักศึกษาหลังจากจัดการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4

ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อที่ผ่านการหาคุณภาพของแบบทดสอบและได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.79 พบว่า มีนักศึกษาจำนวน 5 คนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ร้อยละ 80 คิดเป็นร้อยละ 20 จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 25 คน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.24 และมีนักศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ จากผลการศึกษาประสิทธิภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักศึกษามีคะแนนผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ร้อยละ 80 คิดเป็นเพียงร้อยละ 20 แต่กลับมีจำนวนนักศึกษาร้อยละ 80 ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ว่า การปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนรู้ เป็นไปในลักษณะที่แตกต่างจากเดิม เช่น ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้ที่บ้าน (at Home to learn: H) เป็นขั้นตอนที่กำหนดขึ้นโดยการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่ต้องการในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มาแล้วล่วงหน้า ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีการตอบคำถามตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้ ก่อนที่จะมาร่วมเรียนรู้กระบวนการอื่นในชั้นเรียนต่อไป ซึ่งพฤติกรรมจัดการการเรียนรู้ของผู้สอนที่เปลี่ยนไปแต่ไม่ได้มีการทำข้อตกลงหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการต่างๆ กับผู้เรียนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะเริ่มมีการปรับเปลี่ยน ความเคยชินกับการสอนแบบเดิมจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปัจจัยแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์ (2560) ที่ได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมพบว่า ระดับทักษะ อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการร่วมมือในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อระดับทักษะ คือ ปัจจัยการเตรียมความพร้อม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางบวก สำหรับปัญหา อุปสรรค แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า การศึกษาด้วยตนเองทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่เพียงพอต่อการเรียน นอกจากนี้ ลักษณะสำคัญอีกประการที่ผู้วิจัยนำมาใช้คือการใช้ผลวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 3 ผสานคุณค่าจากผลวิจัยที่ผู้เรียนจะต้องมีการเรียนโดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของตนเอง มีการกำกับการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหากผู้เรียนขาดการเรียนรู้โดยการนำตนเองแล้ว จะทำให้การปรับเปลี่ยนไปสู่รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใหม่เป็นไปได้ยาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นแนวคิดพื้นฐาน เปลี่ยนแนวคิดพื้นฐานจาก “เรียนรู้โดยการฟัง/ตอบให้ถูก” เป็น “การถาม/หาคำตอบเอง” เป็นการเปลี่ยนเป้าหมายจาก “การเรียนรู้โดยการจำ/ทำ/ใช้” เป็น “การคิด/ค้น/แสวงหา” เป็นการเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้จาก “การเรียนรู้โดยการบรรยาย” เป็น “การให้คำปรึกษา” และเปลี่ยนบทบาทผู้สอน เปลี่ยนบทบาทผู้สอนจาก “การเป็นผู้ปฏิบัติเอง” เป็น “การจัดการให้ผู้เรียน” ซึ่งการเปลี่ยนแนวคิด เปลี่ยนวิธีการ เปลี่ยนบทบาทข้างต้น เป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลา และอาจจะไม่สามารถเกิดได้ในช่วงระยะเวลาอันสั้น จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

2) การศึกษาความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพ พบว่า ผลการพัฒนานวัตกรรมด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา ระดับของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น รวมถึงการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นผลงานของกลุ่มตัวอย่างมีความน่าสนใจและแปลกใหม่ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creative Based Learning: CBL) มาตรฐาน ค 1.1 ม.1/1 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ทำไม่มองตัว แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การดูแลและการทหารเศษส่วน ระดับชั้น ม.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ QSCCA ผลการเรียนรู้ข้อที่ 1 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ไปต่อหรือพอสำนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ลักษณะของลิมิตระดับชั้น ม.6 เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจาก กระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 3 ผสานคุณค่าจากผลวิจัย (based on Research: R) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนนำผลการวิจัยจากบทความวิจัยที่ถูกคัดสรรมาแล้วมาให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะสำคัญ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ผลที่ได้ รวมถึงข้อจำกัดหรือสิ่งที่เป็อุปสรรคต่อการใช้รูปแบบการสอนตามผลการวิจัยนี้ ซึ่งกระบวนการคัดสรรเรื่องราว บทความวิจัยที่สามารถนำมาใช้เป็นตัวอย่างให้กับนักศึกษานั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาจากความถูกต้อง การสร้างสรรค์คำ หรือแม้แต

การบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ถือได้ว่าเป็นอย่างที่ดีได้ ดังนั้น การมีตัวอย่างที่ดี จะทำให้นักศึกษาได้เห็นแนวทางของการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์มากขึ้น ถือได้ว่าผู้วิจัยได้พัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของนักศึกษาตามกรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ในสมรรถนะของการอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การสร้างความรอบรู้ในสาระวิชา 2) การกำหนดยุทธศาสตร์การสอนที่สอดคล้องรูปแบบและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นของผู้เรียน 3) การสื่อสารอย่างสอดคล้องกับระดับของผู้เรียน 4) การส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ 5) การประยุกต์การตั้งคำถามและทักษะการปฏิสัมพันธ์ 6) การบูรณาการทักษะการคิดขั้นสูงกับบทเรียน 7) การสร้างวิธีสอนในบริบทของท้องถิ่น และ 8) การบริหารจัดการกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่า วิธีการในการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยใช้วิธีการกระตุ้นสนับสนุน ท้าทายความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน เกี่ยวกับการสร้างสรรค์หน่วยการเรียนรู้ ภายใต้ธรรมชาติวิชาของตนเอง และมีการประกวดการตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้อีกด้วย ซึ่งผลสะท้อนของการแข่งขันในลักษณะนี้ ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ แปลกใหม่ และนำไปใช้สอนได้จริง ส่วนผลการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพสำหรับนักศึกษาครูจากแบบประเมินความสามารถพบว่า นักศึกษาทุกคน (25 คน) มีคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพสำหรับนักศึกษาครู คิดเป็นร้อยละ 100 โดยหากจำแนกตามระดับการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพแล้ว พบว่า ระดับเหรียญทอง (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 48 – 50 คะแนน) มีจำนวน 11 คน ระดับเหรียญเงิน (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 44 – 47 คะแนน) มีจำนวน 8 คน ระดับเหรียญทองแดง (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 40 – 43 คะแนน) มีจำนวน 6 คน อภิปรายผลได้ว่า กระบวนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้กับเครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการประเมินความสามารถในครั้งนี้จากผลการวิจัยของ เพ็ญผกา หนองนา (2559) มีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมเชิงวิชาชีพกับแบบประเมินที่นำมาใช้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีการประเมินในด้าน 1) ความครบถ้วนขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ความสัมพันธ์สอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 3) เขียนสาระสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะสอน กระชับ ได้ใจความ 4) เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ครบตามองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ 5) สาระการเรียนรู้ครอบคลุมขอบเขตตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ทันสมัย เชื่อถือได้ 6) ใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 7) สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมตามคุณลักษณะสำคัญ 8) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้และครบถ้วนตามองค์ประกอบ 9) การบันทึกผลหลังสอน แสดงผลการสอน ปัญหา และแนวทางแก้ไข 10) ภาคผนวกแผน มีครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ และทุกกระบวนการมีการพัฒนาและออกแบบโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับและมีคุณภาพ จึงส่งผลให้ผลงานของนักศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

3) ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อรูปแบบพบว่า ในภาพรวมผลการประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.70$, $S.D. = 0.48$) ทั้งนี้เป็นเพราะในการจัดการเรียนรู้มีการส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีอิสระในการคิดและอภิปรายประเด็นต่างๆ ที่สงสัยและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษาอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับบทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่ วิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวถึงห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ว่าเป็นการเรียนที่ครูจะเน้นช่วยให้นักเรียนเข้าใจหลักการ ไม่ใช่ท่องจำ หัวใจคือครูเน้นทำหน้าที่ช่วยแนะนำการเรียนของเด็ก ไม่ใช่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ครูเปลี่ยนจากบทบาทปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนทั้งชั้น เป็นมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นรายคน Jonathan Bergman และ Aaron Sams (2012 อ้างถึงใน วิจารณ์ พานิช,

2555) ยังกล่าวอีกว่า การเรียนแบบนี้ช่วยให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามกับสิ่งที่เรียกว่า การเรียนแบบออนไลน์ การกลับทางห้องเรียน ยังคงเป็นการเรียนแบบนักเรียนมาโรงเรียน และนักเรียนสัมผัสครู ห้องเรียนกลับทางเป็นการใช้พลังทั้งของระบบออนไลน์ และระบบพบหน้า ช่วยเปลี่ยนหรือเพิ่มบทบาทของครู ให้เป็นทั้ง พี่เลี้ยง (mentor), เพื่อน เพื่อนบ้าน (neighbor) และผู้เชี่ยวชาญ (expert) หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับต้นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องที่นักศึกษาคิดว่า กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับการเรียนรู้ในวิถีทัศน์ ตามภาระงานที่กำหนดมีความสอดคล้องกัน ($X = 5.00$, $S.D. = 0.00$) นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการสรุปเรื่องที่เรียนรู้ทั้งแบบบุคคลและแบบกลุ่ม ($X = 5.00$, $S.D. = 0.00$) นักศึกษาทราบข้อกำหนดของการเรียนรู้ที่บ้านจากผู้สอนทุกครั้ง ก่อนที่จะมาร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน ($X = 4.90$, $S.D. = 0.32$) และนักศึกษาคิดว่าการได้เรียนรู้ผลจากการวิจัยจะช่วยให้เรียนรู้เชื่อมโยงการผสนคุณค่าจากผลวิจัยเพื่อนำไปสู่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ($X = 4.90$, $S.D. = 0.32$) ทั้งนี้เพราะกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ในแต่ละครั้ง มีการจัดระบบระเบียบของการสอนเพื่อให้เป็นไปตามหลักการของรูปแบบ เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้ในทุกขั้นตอน ส่งผลให้นักศึกษามีความชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนแต่ละครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Marlowe (2012) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการลดความเครียดของผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับทาง ผลการวิจัยพบว่า การเรียนแบบห้องเรียนกลับทางยังเป็นการลดความเครียดจากการเรียน เนื่องจากผู้เรียนสามารถศึกษาวิดีโอได้นอกชั้นเรียน ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นไปด้วยความสนุกสนาน เป็นประโยชน์ และมีความน่าสนใจมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ควรฝึกให้นักศึกษาดำเนินคำถามกับทุกประเด็นที่ผู้สอนนำเสนออย่างง่ายก่อน จากนั้นจึงเริ่มเป็นการตั้งคำถาม และหาคำตอบขั้นสูง เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับการเรียนรู้ของตนเองให้สามารถนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ (Research-Based Learning) ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงวิชาชีพในด้านอื่นๆ ที่ส่งเสริมจิตวิญญาณความเป็นครูให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21. เข้าถึงจาก

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13037&%20Key=news2>

ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์ และยุทธนา พันธมี. (2557). การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการเรียนรู้และ

นวัตกรรมในศตวรรษที่ 21. เข้าถึงจากwww. <http://teachers4cs.blogspot.com/2014/08/21.html>

เพ็ญผกา หนองนา. (2559).การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของนักศึกษาครูในการ

จัดการเรียนรู้บูรณาการอาเซียนศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเทศไทย.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2547).หลักการสอนแบบเน้นการวิจัย (Research-Based Teaching)ในระดับอุดมศึกษา.

ในการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน (หน้า 1 – 7). กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุคนธ์ สิ้นพานนท์. (2561). การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: 9119 เทคนิคพรินต์.
- สุดเฉลิม ศัสตราฤกษ์. (2560).การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 28(1), 100-108.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ ๒๑. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์. . (2557). ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง.กรุงเทพมหานคร: เอสอาร์พรินต์ แมสโปรดักส์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม. (2547). การสอนแบบ Research Based Learning.วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 6(1), 1-14.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552 - 2561). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เสาวภา วิชาดี. (2554). การศึกษาในกระบวนทัศน์ใหม่: การเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. วารสารนักษิณ, 31(3), 26-30.
- Cara A. Marlowe. (2012).The effect of the flipped classroom on student achievement and stress.(Unpublished Master thesis). Montana State University, Montana, United States.
- Joyce, B., Weil, M. and Calhoun, E. (2009). Models of Teaching. 8th ed. United States of America: Pearson Education.

การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R

ภณิดา มุลจ้อย¹ อมรรัตน์ วัฒนาร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)พัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic material) โดยใช้เทคนิค SQ3R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic material) โดยใช้เทคนิค SQ3R กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนคะแนนรู้ความสามารถ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 5 แผน 2) แบบวัดความสามารถด้าน การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.28/82.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ, สื่อสภาพจริง (Authentic Materials), เทคนิค SQ3R

¹ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา (me.smilelomo@gmail.com)

² สาขาหลักสูตรและการสอน คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

The development of English reading comprehension through authentic materials by using SQ3R

Panida Moonjoy¹ Amornrat Wattanatorn²

Abstract

The purposes of this study were 1) to develop English reading comprehension activities through authentic materials by using SQ3R with a required efficiency of 80/80 2) to compare reading achievement of students in Matthayom 1 before and after using English reading comprehension activities through authentic materials by using SQ3R. The sample group through the cluster random sampling was 40 students in Matthayom 1 at Chiang Rai Municipality School 6 during the first semester of 2018 academic year. The instruments of this study were 1) 5 lesson plans of English reading comprehension through authentic materials by using SQ3R 2) an English reading comprehension test with 30 items. The statistic used to collect and analyze the data were percentage, mean, standard deviation and t-test (Dependent Samples). The results of this study were 1) the efficiency index of English reading comprehension activities through authentic materials by using SQ3R was 82.28/82.17, which was higher than the required criteria 80/80. 2) The students' post-test achievement in English reading comprehension test was significantly higher than pre-test at a significant level of .05

Keyword : English reading comprehension activities, authentic materials, SQ3R

¹ Curriculum and Instruction, School of Education, University of Phayao (me.smilelomo@gmail.com)

² Curriculum and Instruction, School of Education, University of Phayao

1. บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญในยุคโลกาภิวัตน์นี้ เป็นภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันทั่วโลก ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงถูกบัญญัติไว้ในหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของไทยมาช้านาน นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษไว้ว่า เป็นเครื่องมือ ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างประเทศ ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 34) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะภาษาอังกฤษ 4 ทักษะคือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถนำทักษะทั้งหมดนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ได้ โดยเฉพาะทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

การอ่านเป็นทักษะหลักที่สำคัญหนึ่งในสี่ทักษะของการเรียนภาษาอังกฤษ ในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ ภาษาที่สอง (English as a second language: ESL) ซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ แต่อย่างไรก็ตามผลจากการศึกษาค้นคว้าของ สมมาตร ผลเกิดและคณะ (2556) พบว่านักเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษซึ่งส่งผลเสียแก่ตัวนักเรียนเอง เนื่องจากนักเรียนอ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ มีความรู้ด้านคำศัพท์น้อย มุ่งที่จะแปลความหมายของคำศัพท์มากเกินไป ไม่เข้าใจ สำนวนภาษา ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่ยอมอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของสำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2554) ที่ได้ข้อสรุปว่าผลการประเมินด้านการอ่านของนักเรียนไทยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ จากประเด็นปัญหาข้างต้นมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ ผู้วิจัย ดังนั้นปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อทำความเข้าใจควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถด้าน การอ่านและสามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากภาษาอังกฤษได้เข้ามา มีอิทธิพลในประเทศไทยเป็นอย่างมาก เห็นได้จาก หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ละครยา ป้ายโฆษณา บรรจุภัณฑ์และ เครื่องใช้ต่างๆ (สุทธิรา ปลั่งแสงมาศ, 2550) ดังนั้นผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการอ่านภาษาอังกฤษมาใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จากการฝึกอ่านข้อความแท้จากสื่อที่ยังไม่ปรับสาร หรือเรียกอีกอย่างว่าสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) ได้อีกด้วย นอกจากนี้การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ ความเข้าใจในรูปแบบของกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเอง จึงมีความจำเป็นอย่างมากในการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีกระบวนการอ่านอย่างเป็นระบบและสามารถทำความเข้าใจต่อสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อสภาพจริง สื่อที่เป็นของจริง เอกสารจริง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสื่อหรือข้อความที่ยังไม่ปรับสาร คำเหล่านี้ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Authentic Materials และมีความหมายเดียวกันคือสื่อหรือข้อความที่ไม่ได้ถูก เขียนขึ้นให้เป็นหนังสือเรียน หรือสื่อการสอน แต่เป็นข้อความหรือสื่อที่ยังคงความเป็นต้นฉบับ เช่น คำศัพท์ หรือ แกรมม่า (Oxford University Press ELT, 2014) การใช้สื่อสภาพจริง (Authentic Materials) ทำให้ผู้เรียน มองเห็นถึงตัวภาษาที่เป็นจริงและใช้ในบริบทหรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เป็นตัวกระตุ้น ผู้เรียนสนใจในการอ่านสิ่งอื่น ๆ มากขึ้นอีกด้วย (Berardo, 2006) สมยศ เม่นแย้ม (2543 : 72) ยังกล่าวอีกว่า จุดประสงค์ของ Authentic Materials ต้องการให้ผู้เรียนนั้นสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริง ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ รูปประโยค สำนวนที่เจ้าของภาษาใช้ ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ผลจากการ

ศึกษาค้นคว้าของ สุนันทา ไพรินทร์ (2554) พบว่าการใช้สื่อสภาพจริงช่วยส่งเสริมให้ประสิทธิภาพในการอ่านมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic material) สามารถทำให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านข้อความหรือสื่อเหล่านั้นมาใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้และนำความรู้ความสามารถจากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันให้เป็นประโยชน์ได้อีกด้วย ซึ่งกระบวนการอ่านภาษาอังกฤษนั้นจำเป็นต้องใช้ความสามารถหลายด้าน เช่น การรู้ความหมายของคำศัพท์ การคิดและทำความเข้าใจ จากการศึกษาพบว่า การใช้เทคนิค SQ3R ซึ่งคิดค้นโดย Francis Pleasant Robinson (1970) ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด และทำความเข้าใจต่อสิ่งที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการอ่านที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้มีความรอบคอบ สามารถวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ ขั้นที่ 1 การอ่านสำรวจ (Survey = S) หมายถึงการอ่านสำรวจอย่างคร่าวๆ ตั้งแต่ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง เนื้อเรื่องทั้งหมด โดยการกวาดสายตารวดเร็ว ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม (Question = Q) หมายถึงการตั้งคำถามในเรื่องที่ตนอยากรู้จากเรื่องที่อ่าน ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ (Read = R) หมายถึง การอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องและตอบคำถามที่บันทึกไว้ ขั้นที่ 4 (Recite = R) หมายถึง การทำความเข้าใจคำตอบ จดจำข้อความรวมถึงคำศัพท์ที่สำคัญ จดบันทึกเพื่อเตือนความจำ ขั้นที่ 5 การทบทวน (Review = R) หมายถึง การทบทวนเรื่องราวทั้งหมดที่อ่านมาทบทวนสาระสำคัญ จุดประสงค์และความคิดหลัก ดังนั้น การอ่านโดยใช้เทคนิค SQ3R จะสามารถส่งเสริมนักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากสิ่งที่อ่านและเกิดความเข้าใจจากการอ่านมากขึ้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษและสามารถนำข้อมูลที่ได้อ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1. ขอบเขตด้านประชากร

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 15 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 573 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 40 คนเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนคละความรู้ความสามารถ ได้รับการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการอ่านเพื่อทำความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เป็นเนื้อหาถูกเลือกขึ้นมาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การ์ตูนชวนคิดสั้นๆ แผนที่การเดินทาง นิตยสารบันเทิง ทำนายราศีต่างๆ พยากรณ์อากาศ นำมาสร้างเป็นกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 5 กิจกรรม ใช้เวลา 10 คาบเรียน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน 10 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที ในแต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ รวมไปถึงการวัดและประเมินผล โดยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 พยากรณ์อากาศ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การ์ตูนสั้น

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 แผนที่การเดินทาง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 นิตยสารบันเทิง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 Horoscopes

โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

กิจกรรมก่อนอ่าน (Pre-reading activities) โดยครูเป็นผู้สร้างความสนใจและสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนก่อนการอ่าน โดยการถาม-ตอบ สนทนาทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน หรือการกระตุ้นให้นักเรียนได้ลองคาดคะเนเรื่องที่จะอ่านจากรูปภาพหรือสัญลักษณ์ต่างๆ

กิจกรรมระหว่างอ่าน (While- reading activities) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องที่มอบหมายให้อ่านโดยละเอียด

กิจกรรมหลังอ่าน (Post- reading activities) เป็นการทบทวนและตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการถาม-ตอบจากเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน หรือหากิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจของตัวนักเรียนเอง

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเทคนิค SQ3R อยู่ในกิจกรรมระหว่างอ่าน คือ S=Survey, Q=Question, R=Read, R=Recite และ กิจกรรมหลังอ่าน คือ R=Review

ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจจากการ แปรความ ตีความ และขยายความ มีรายละเอียดดังนี้

การแปรความ หมายถึง ความสามารถในการให้ความหมายของบทอ่านโดยใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้อง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ การแปลคำศัพท์ วลี ประโยคและข้อความ การแปลสัญลักษณ์ และการถอดความ

การตีความ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านโดยต้องอาศัยความรู้ การเข้าใจความหมายแฝงของคำ หรือข้อความที่ไม่ได้บอกความหมายโดยตรง

การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการให้แนวคิดเพิ่มเติมและกว้างขวางออกไปจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่อย่างมีเหตุผล

SQ3R หมายถึง เทคนิคที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ Survey, Question, Read, Recite และ Review มีในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นสำรวจ (S= Survey) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนสำรวจอย่างรวดเร็ว เพื่อหาจุดสำคัญของข้อความ

ขั้นตั้งคำถาม (Q= Question) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนตั้งคำถามก่อนอ่าน ข้อความจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials)

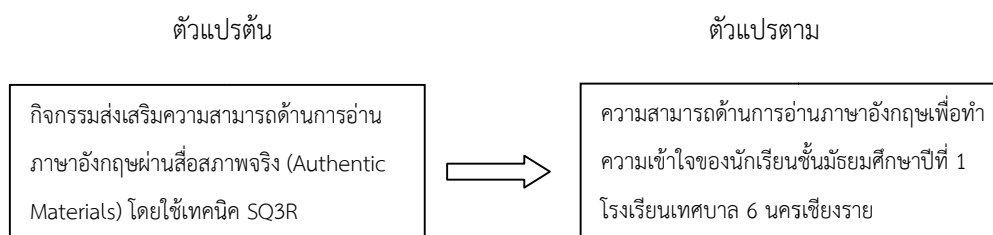
ขั้นการอ่านอย่างรอบคอบ (R= Read) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนอ่านรายละเอียดของข้อความจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) เพื่อทำความเข้าใจและตอบคำถามจากที่ได้ตั้งไว้

ขั้นการจดจำ (R= Recite) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วจดจำข้อความ รวมถึงคำศัพท์ที่สำคัญ พร้อมทั้งขีดเส้นใต้หรือจดบันทึกย่อตามความเข้าใจเป็นภาษาของตัวเอง

ขั้นการทบทวน (R= Review) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด โดยการอ่านคำถามและคำตอบของแต่ละข้อให้เพื่อนและครูในห้องฟัง

สื่อสภาพจริง (Authentic Materials) หมายถึง ข้อความหรือภาพจากเอกสารจริง ใช้ในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นสื่อการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ ได้แก่ พยากรณ์อากาศ การ์ตูนสั้น แผนที่การเดินทาง นิตยสารบันเทิง และ Horoscopes

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 15 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 573 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 40 คนเป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนคละความรู้ความสามารถ ได้รับการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 5 แผน

2. แบบวัดความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จำนวน 30 ข้อ

2. ผู้วิจัยทำการสอนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย รวมเวลาทั้งสิ้นเป็นเวลา 10 คาบเรียน

3. ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมโดยใช้ค่าร้อยละตามสูตร E1/ E2

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R โดยการทดสอบค่าที่แบบ ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples)

7. ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อ สภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R

1.1 ผลการสร้างกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบดังนี้ ตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์ การ เรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการใช้ เทคนิค SQ3R ประกอบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นสำรวจ (S= Survey) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียน สำรวจอย่างรวดเร็ว เพื่อหาจุดสำคัญของข้อความ ขึ้นตั้งคำถาม (Q= Question) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนตั้ง คำถามก่อนอ่าน ข้อความจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) ขั้นการอ่านอย่างรอบคอบ (R= Read) หมายถึงขั้นตอนที่นักเรียนอ่านรายละเอียดของ ข้อความจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) เพื่อทำความเข้าใจและตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้ขั้นการจดจำ (R= Recite) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบและ เนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วจดจำข้อความ รวมถึงคำศัพท์ที่สำคัญ พร้อมทั้งขีดเส้นใต้หรือจดบันทึกย่อตามความเข้าใจ เป็นภาษาของตนเอง ขั้นการทบทวน (R= Review) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด โดยการ อ่านคำถามและคำตอบของแต่ละข้อให้เพื่อนและครูในห้องฟัง นอกจากนี้มีการใช้สื่อสภาพจริง (Authentic Materials) มาประกอบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 แผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ แผนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ 1 พยากรณ์อากาศ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การ์ตูนสั้น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 แผนที่การเดินทาง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 นิยายสารบันเทิง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 Horoscopes สำหรับผลการพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมี ความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.14)

1.2 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R พบว่ากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนจำนวน 9 คน มีประสิทธิภาพกระบวนการ เท่ากับ 81.73 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ เท่ากับ 80.74 แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้ เทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.73/80.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และการตรวจสอบประสิทธิภาพของ กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนจำนวน 30 คน มีประสิทธิภาพกระบวนการ เท่ากับ 82.28 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ เท่ากับ 82.17 แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่าน

สื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.28/82.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R จำนวน 40 คน

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	13.83	3.09	18.94*	0.0000
หลังเรียน	24.65	1.79		

จากตารางที่ 1 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนเรียนเท่ากับ 13.83 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.09 มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนเท่ากับ 24.65 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.79 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การอภิปรายผล

1. จากการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ พบว่ามีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.14) เมื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.28/82.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เนื่องจาก กระบวนการสร้างกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยเริ่มจากการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมากำหนดสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อประกอบการเรียน และการวัดผลประเมินผล พร้อมทั้งได้ศึกษาเอกสาร เทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ สื่อสภาพจริง (Authentic Materials) ซึ่งมีแนวทางในการคัดเลือกเนื้อหาอยู่ 4 ประการดังนี้ 1. มีเนื้อหาที่เหมาะสมและเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องเจอนอกห้องเรียน 2. มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนได้และตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน 3. มีเนื้อหาที่ตรงตามความสามารถของผู้อ่าน มีการคำนึงถึงความยากง่ายของคำศัพท์และโครงสร้างประโยค 4. มีเนื้อหาที่น่าสนใจดึงดูด เป็น

สื่อที่มีรูปภาพ มีแผนผัง ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายมากขึ้น และต้องเป็นสื่อที่น่าสนใจ ดึงดูดผู้เรียนให้สนใจในการอ่านมากขึ้นนอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นสำรวจ (Survey) 2. ขั้นตั้งคำถาม (Question) 3. ขั้นการอ่านอย่างรอบคอบ (Read) 4. ขั้นจดจำ (Recite) และ 5. ขั้นทบทวน (Review) ดังนั้นกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R จึงมีระดับคุณภาพของความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และยังมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. จากผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ก่อนเรียนเท่ากับ 13.83 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.09 มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) หลังเรียนเท่ากับ 24.65 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.79 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) มีความน่าสนใจเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากอ่าน ดังที่สาวตรี วุฒิเคโร (2530) กล่าวว่าสื่อสภาพจริงช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างของภาษาที่ใช้ในสถานการณ์จริงซึ่งถ้าผู้เรียนได้ฝึกภาษาที่ใช้ในสถานการณ์จริงก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิชา ศิริวงษ์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เอกสารตามสภาพจริงที่เน้นสื่อในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เอกสารตามสภาพจริงที่เน้นสื่อในชีวิตประจำวัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.1 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มาริษา หริราปไพโร (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้เอกสารจริงเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เอกสารจริงสูงกว่าความสามารถของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เนื้อหาจากแบบเรียนในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิค SQ3R ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ ดังที่ อรรถวุฒิ ตรากิจธกุล (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนโดยใช้เทคนิค SQ3R ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้และสามารถคาดเดาเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนสามารถจดจำและทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค SQ3R ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนด้านการอ่านสูงขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฏเพ็ญ วัฏฐานะ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา วุฒิสาร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ประกอบนิทานพื้นบ้านอีสาน โดยผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ประกอบนิทานพื้นบ้านอีสาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่ากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน

ภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ที่ผู้วิจัยศึกษา ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1. ในการสร้างกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R ควรมีเนื้อหา รูปภาพและคำศัพท์ที่หลากหลายและสามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน จะช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R กับระดับชั้นอื่นและเนื้อหาอื่น

2.2. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านสื่อสภาพจริง (Authentic Materials) โดยใช้เทคนิค SQ3R กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบอื่น

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 ก). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เพ็ญพิชา ศิริวงศ์. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เอกสารตามสภาพจริงที่เน้นสื่อในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี. เรียกใช้เมื่อ 24 มกราคม 2561

มาริษา หริราไพรี. (2548). การใช้เอกสารจริงเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.

รัตนา วุฒิสาร. (2556). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ประกอบนิทานพื้นบ้าน.

วิญญู วัฒนฐานะ. (2557). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี. งานวิจัย. จันทบุรี: วิญญู วัฒนฐานะ.

- สมมาตร ผลเกิด, และสุรัชย์ ปิยานุกูล ฌภัทร ทิพนามาศ. (2556). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 63-68.
- สมยศ เม่นแยม. (2543). ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- สาวิตรี วุฒิกะโร. (2530). บทเรียนที่ปรับสารให้ง่าย (Simplified text) กับบทเรียนที่ไม่ปรับสาร (Authentic text) อย่างไรดีต่างกัน. เรียกใช้เมื่อ 26 พฤศจิกายน 2560 จาก<http://www.culi.chula.ac.th/publicationsonline/files/article2/2xgZi3XnfjWed123439.pdf>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนาและการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุทธิรา ปลั่งแสงมาศ. (2550). การใช้เอกสารจริงที่เน้นสื่อในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. เข้าถึงได้จาก Thesis.swu.ac.th: [http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Tea_Eng_For_Lan\(M.A.\)/Suttira_P.pdf](http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Tea_Eng_For_Lan(M.A.)/Suttira_P.pdf)
- สุนันตา ไพรินทร์. (2554). การใช้เอกสารจริงเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี. เรียกใช้เมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2561 จาก http://ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/472/Sunanta_P.pdf?sequence=1
- อรรณวุฒิ ตรากิจจรกุล. (2542). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการ SQ4R ประกอบกับ TLS กับวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Oxford University Press ELT. (3 July 2014). Using authentic texts in the EAP classroom. OXFORD UNIVERSITY PRESS. เข้าถึงได้จาก oupeltglobalblog.com: <https://oupeltglobalblog.com/tag/authentic-texts/>
- Robinson, F. P. (1961). Effective study. New York: Harper & Brothors.
- Sacha Anthony Berardo. (September 2006). THE USE OF AUTHENTIC MATERIALS IN THE TEACHING OF READING.

การพัฒนาบทเรียน e learning วิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR สำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ต.ท่าทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก

มรกต วงษ์มี¹ บัญชา สารวรินทร์² สมศักดิ์ ลิ้มคงงาม³ ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพวิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ต.ท่าทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 2.) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาสุขศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบ แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1.คุณภาพของบทเรียน อิเล็กทรอนิกส์ วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม มีคุณภาพตามผู้เชี่ยวชาญประเมินอยู่ระดับ ดีมาก 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียน อิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง cpr สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

3.ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83. , S.D. = 0.32) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากอันดับ 1 คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านรูปแบบ/ลักษณะของสื่อ

คำสำคัญ: การป้อนหัวใจ บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยพิษณุโลก (momogot164@gmail.com)

² โรงเรียนท่าทองพิทยาคมหัวหน้าหมวดการงานอาชีพและเทคโนโลยี

³ สาขาวิชา เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

⁴ สาขาวิชา เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

Development of the e – learning course on health subject on the topic of cpr for Matthayomsuksa 1 students in thatongphitthayakom School

Moragot wongme¹ Buncha Samruayruen² Somsak Limkhongngam³
Piyamanas Voravitrattanakul⁴

Abstract

The purposes of this research were to : 1) develop e – learning course on Health subject on the topic of CPR 2). compare learning achievement in course on the health topic of CPR before and after learning by using e – learning 3) study students’ satisfaction towards learning activities by using e – learning. The sample consisted of 30 students of Matthayomsuksa 1 during the academic year 2018 of Thatongphittayakom School. The instruments of this research were : 1) e – learning in course on the health topic of cpr, 2) the achievement test , and 3) questionnaires on satisfaction towards learning activities by using e – learning. The statistical analysis employed were mean , standard deviation, and t – test dependence. The results of this research were as follows :. 1.The quality are learning on e -learning cpr of matthayomthatongpittayakom phitsanulok at quality good .2.. The learning achievement on data and information of Matthayomsuksa thatongpittayakom school.. 3. The students’ satisfaction towards learning activities by using e – learning. On data one information were at a high level ($\bar{X}$ = 4.25 , S.D. = 0.13). On the aspects of learning activities were at the highest, followed by forms of media.

Keywords : CPR, e learning

¹ Pibunsongkarm rajabhat university (momogot164@gmail.com)

² Thatongpittayakom

³ Faculty of education pibunsongkarm rajabhat university

⁴ Faculty of education pibunsongkarm rajabhat university

1. บทนำ

ความสำคัญของการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า CPR (cardio pulmonary resuscitation) มีประโยชน์ในการช่วยให้หัวใจที่หยุดเต้นกลับมาไหลเวียนชีพจรเต้นตามเดิมเป็นการช่วยเหลือก่อนนำส่งโรงพยาบาลทำให้เด็กได้รับความรู้ในการปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น หรือ ผู้ป่วยหมดสติ ให้มีโอกาสรอดชีวิตได้ทัน เพราะถ้าเด็กนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการ CPR แล้ว เด็กนักเรียนจะได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (ณรงค์ สุภัทรพันธ์. 2543)

การจัดการการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มีกระบวนการทางด้านสภาพจิตในด้านร่างกายและสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั้นควรใช้รูปแบบ วิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเรียนรู้ทางด้านการพยาบาลผู้ป่วยที่หมดสติทำให้ช่วยเหลือเพื่อนร่วมสถาบันทางการศึกษาได้ทันทั่วทั้งด้วย

การเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง คือ การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำเสนอเนื้อหาความรู้ในลักษณะสื่อประสม (Multimedia) ที่ประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงและภาพวีดิทัศน์ มีการออกแบบกิจกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบหรือสื่อสารกับบทเรียน เพื่อศึกษาเนื้อหาบทเรียนทั้งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบพร้อมเฉลยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบ ความเข้าใจได้ทันที มีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็น (Web-Board) และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ส่วนผู้เรียนกับผู้เรียนมีการติดต่อสื่อสารในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็น (Web-Board) และการใช้ห้องสนทนา (Chat-Room) โดยผ่านระบบการสื่อสาร บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนรู้ บนฐานเทคโนโลยี (Technology-based Learning) ซึ่งครอบคลุมการเรียนรู้หลายรูปแบบเช่น การเรียนรู้ระบบคอมพิวเตอร์ (Computer-based Learning) การเรียนรู้บนเว็บ (Web-based Learning) ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classrooms) เป็นต้น การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก และยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์มากนัก เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากแรงขับเคลื่อนของกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) E-Learning ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยสอดคล้องงานวิจัยทางด้าน สุขศึกษา เรื่อง CPR ผลของการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพและปัจจัยที่มีผล ต่อการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพในโรงพยาบาล สงขลา นครินทร์(ภาควิชาวิสาณวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110 รับลงตีพิมพ์วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2554รัช ชาญชญาพันธ์) สอดคล้องงานวิจัยทางด้าน ประสิทธิภาพของโปรแกรมการแนะนำการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานทางโทรศัพท์ กรณีพบผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการดูแลช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนในสถาบันเดียวกันได้ทันทั่วทั้ง การปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องก่อนถึงทีมแพทย์มาทำให้การเรียนวิชาสุขศึกษา ด้านCPR มีความสำคัญมาก (วรศราบ้าน :2561)

ด้วยเหตุนี้ทางผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนด้าน อีเลิร์นนิ่ง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการเรียนการสอน ด้านวิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR เป็นวิชาที่สามารถแลกเปลี่ยนพูดคุย อธิบายตอบโต้กับผู้เรียนได้ในระหว่างเรียน หรือซักถามข้อปัญหาได้ ประกอบกับลักษณะของวิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR เป็นการเรียนการสอนแบบทฤษฎีและปฏิบัติโดยปกติเนื้อหาของผู้เรียนในรูปแบบการบรรยายจึงได้มีการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสะดวกในการเรียน การทบทวนบทเรียนได้ตามเวลาที่ต้องการ เพราะเทคโนโลยีทำให้ผู้เข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น จากการที่

กล่าวมาข้างต้นจึงควรที่สร้างบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง CPR เพราะนอกจากที่ทำการเรียนการสอนที่คุณภาพมากขึ้นอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพวิชาสุศึกษา เรื่อง CPR ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ต.ท่าทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง CPR ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ต.ท่าทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
3. เพื่อศึกษาหาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคมที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุศึกษา เรื่อง CPR

3. ขอบเขตของการวิจัย

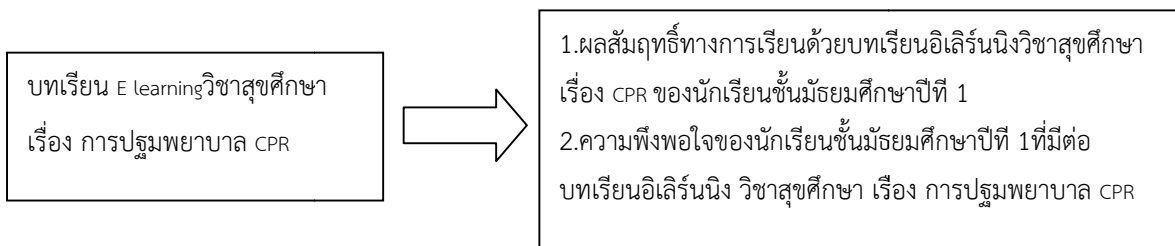
1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 60 คน 2 ห้อง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษา อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายจำนวน 1 ห้อง 30 คน
3. ตัวแปรศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) วิจัยสอนโดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุศึกษาเรื่อง CPR
 - 3.2.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง CPR
 - 3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม ที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชา สุศึกษา เรื่อง CPR

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์และหลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาสุศึกษา เรื่อง CPR สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทเรียน E learning หมายถึง การจัดกระบวนการและการใช้ประโยชน์จากสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ที่ออกแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ที่ไม่ยึดติดกับเวลาและความก้าวหน้าในการเรียนรู้

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

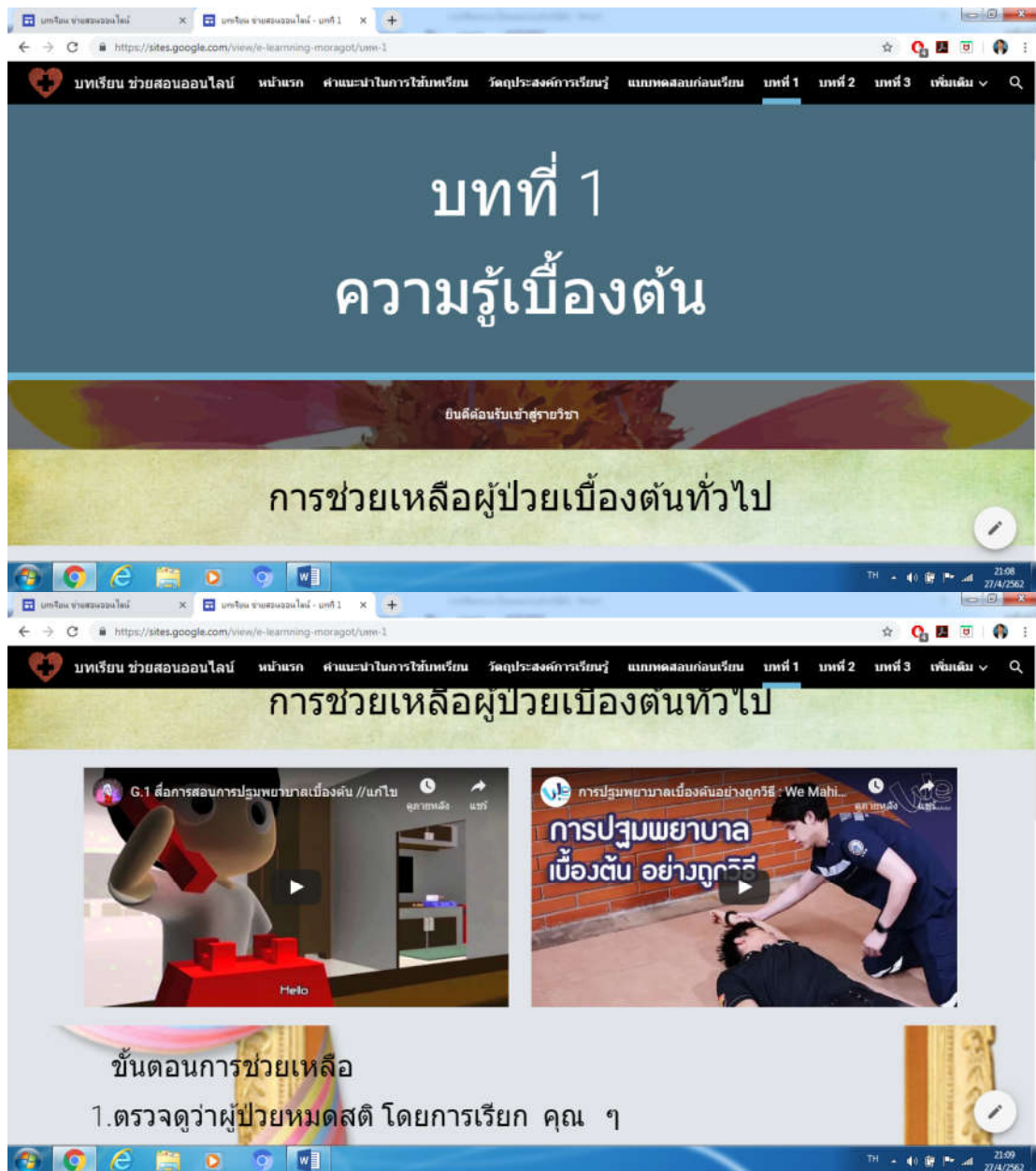

6. วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.การหาคุณภาพของบทเรียน อิเลิร์นนิ่ง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D
- 2.การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียน อิเลิร์นนิ่ง โดยใช้สถิติทดสอบที (t- test)
- 3.การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D
- 4.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1อิเลิร์นนิ่ง พัฒนาโดยกระบวนการ ADDIE MODEL
 - 4.1.1 การวิเคราะห์(Analysis)การวิเคราะห์ผู้เรียน การวิเคราะห์เนื้อหาบทเรียน
 - 4.1.2 การออกแบบ(Design) การออกแบบเนื้อหา โดยสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเครื่องมือวัด ประเมินผล แบบฝึกหัด เนื้อหา วางแผนการสอนและเลือกสื่อการสอนขั้นตอนการออกแบบควรทำอย่างเป็นระบบ
 - 4.1.3การพัฒนา (Development)โดยดำเนินการพัฒนาบทเรียนอิเลิร์นนิ่ง เรื่อง CPR โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมโดยดำเนินการพัฒนาบทเรียนอิเลิร์นนิ่ง เรื่อง CPR ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี (s.d =0.58)
 - 4.1.4 การนำไปใช้ (Implement) บทเรียน อิเลิร์นนิ่ง เรื่อง CPR .ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี (s.D.= 0.58)
 - 4.1.5 การประเมิน (Evaluation)หลังจากการทำบทเรียนอิเลิร์นนิ่งไปใช้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง เพื่อนำไปประเมินหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนอิเลิร์นนิ่ง และหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้งานบทเรียนอิเลิร์นนิ่ง วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR

7. ผลการวิจัย

1.ผลการพัฒนาบทเรียน อิเลิร์นนิ่ง วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม มีคุณภาพตามผู้เชี่ยวชาญประเมินอยู่ระดับ ดีมาก แสดงตัวโปรแกรมการใช้งาน [https://sites.google.com/view/e-learning-](https://sites.google.com/view/e-learning-moragot/um-1)

1. ผลของการประเมินคุณภาพบทเรียน E learning โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ของบทเรียน e learning วิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR

ลำดับ	รายการ	mean	s.D	ระดับคุณภาพ
1.	เนื้อหาบทเรียนมีความน่าสนใจ	4.35	.236	ดีมาก
2	เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับข้อสอบ	4.27	.236	ดีมาก
3	เนื้อหาที่มีความน่าสนใจและถูกต้อง	4.36	.236	ดีมาก
4	ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา	4.40	.326	ดีมาก
5	ความเหมาะสมของปริมาณเนื้อหา	4.30	.256	ดีมาก
6	ความชัดเจนในการนำเสนอเนื้อหา	4.25	.325	ดีมาก
7	ระยะเวลาในการศึกษาบทเรียน	4.13	.256	ดีมาก
8	ความเหมาะสมของเนื้อหา แบบฝึกหัด	4.30	.324	ดีมาก
9	รวม	4.60	0.58	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผลของคุณภาพผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินคุณภาพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านเทคโนโลยี ด้านวัดผลอยู่ในระดับที่มีคุณภาพระดับดี โดยมีค่า $\bar{X}=4.60$,S.D =0.58

2.ผลเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียน อิเลิร์นนิ่ง วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR

แสดงตารางที่ 2 ตารางแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียน อิเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	mean	S.D	t	Sig(2-tailed)
ก่อนเรียน	30	20	7.80	2.92	14.58	0.00
หลังเรียน	30	20	19.03	1.18	87.71	0.00*

*p<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วย บทเรียน อิเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องCPR สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

3.ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR

ตารางที่ 3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน e learning เรื่อง CPR (N=30)

ลำดับ	รายการ	mean	s.D	ระดับคุณภาพ
1.	บทเรียนมีความสนใจและดึงดูด	4.67	.547	ดีมาก
2	การนำเสนอเพื่อความเข้าใจง่าย	4.27	.521	ดีมาก
3	ปริมาณเนื้อหาไม่มากเกินไป	4.33	.711	ดีมาก
4	ตัวข้อความอ่านเข้าใจง่าย	4.40	.675	ดีมาก
5	ภาพประกอบความสวยงาม	4.20	.761	ดีมาก
6	เสียงประกอบเหมาะสม	4.17	.592	ดีมาก
7	ระยะเวลาในการศึกษาบทเรียน	4.13	.819	ดีมาก
8	ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียน	4.30	.651	ดีมาก
9	รวม	3.83	0.32	ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดี($\bar{X}=3.83$,S.D = 0.32)

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1.ผลการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชา สุขศึกษา เรื่อง CPR ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าทองพิทยาคม พบว่าบทเรียนมีคุณภาพ ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในระดับ ดี($\bar{X}= 4.60$,S.D = 0.58)ทั้งนี้เนื่องจาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ ยุทธโท (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียน อีเลิร์นนิ่ง เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้แพทย์ฉุกเฉินในวิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนในเขตภูเขา การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ในทุกประเด็น โดยเฉพาะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น คะแนนหลังเรียน ($\mu = 8.73$) คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.67 สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน ($\mu = 5.67$) คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.08 เพิ่มขึ้นเท่ากับ 35.59

งานวิจัย ของ ประเสริฐ ฉัตรวิชานนท์ เรื่อง การฝึกอบรมฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานมีคะแนนก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 30.52งานวิจัย ของ นเรศ ชันธะรี เรื่อง การพัฒนาบทเรียน E learning รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน e-learning รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.70/83.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้80/80(งานวิจัยของลาวัลย์ ดุลยชาติ)เรื่องการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง การเลือกซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียน e-Learning เรื่อง การเลือก ซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.39$, S.D. = 0.14) โดยมีรายข้อ ความชัดเจนในการ อธิบายเนื้อหามากที่สุด ($\bar{X}= 4.60$, S.D. = 0.56)

2.ผลของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง CPR สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.00 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ดังนี้

ของ อลงกรณ์ ศรีสวัสดิ และ ลัดดา ศิลาน้อย (2552) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียน E learning เรื่อง การศึกษากับการสร้างคุณลักษณะเพื่อการรักษามรดกสิ่งแวดลอม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องงานวิจัยของ จิราภรณ์ มีเรื่อง (2559) เรื่อง ผลของการใช้บทเรียน อิเลิร์นนิ่ง เรื่องพัฒนาการอาณาจักรอยุธยา สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า บทเรียน E-learning เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ที่นำมาใช้กับนักเรียนนั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.18 และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ที่ 0.27 โดยร่วมอยู่ในระดับมาก งานวิจัยที่สอดคล้องของ ภิญญาดา จินตารัตนวรกุล (2555) เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชาการภาษาอังกฤษที่ทบทวนและไม่ได้ทบทวนด้วยบทเรียนอิเลิร์น นิ่งที่มีต่อการทบทวนบทเรียนอิเลิร์นนิ่ง ผลการวิจัยพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ทบทวนบทเรียน อิเลิร์นนิ่งที่อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 พบว่าผู้เรียนที่มีการทบทวนด้วยบทเรียนอิเลิร์นนิ่งอยู่ในระดับดีมาก งานวิจัยที่สอดคล้อง ของ สายใจ ทองเนียม (2560) เรื่อง การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาการรณคดี ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพ 82.81/ 80.62 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทเรียนอยู่ ในระดับเห็นด้วยมาก

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอิเลิร์นนิ่งวิชาสุขศึกษาเรื่อง CPR โดยใช้ แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดี ทั้งนี้อาจเป็น เพราะบทเรียนอิเลิร์นนิ่ง มีการนำเสนอที่น่าสนใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว มีการออกแบบ กิจกรรม ซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบหรือสื่อสารกับบทเรียน เพื่อศึกษาเนื้อหาพร้อมทั้งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ พร้อมเฉลยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้ทันที มีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะการใช้ กระดานแสดงความคิดเห็น (Web-Board) และส่วนผู้เรียนกับผู้เรียนมีการติดต่อสื่อสารในลักษณะการใช้กระดาน แสดงความคิดเห็น (Web-Board) และการใช้ห้องสนทนา (Chat-Room) โดยผ่านระบบการสื่อสารบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ภัทรพงศ์ พงศ์ภัทรกานต์ (2554) เรื่อง ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน E learning วิชาภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาการคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยการศึกษาทั้ง 3 ด้าน พบว่า การจัดการเรียน การสอนแบบ e-Learning ในด้านบทเรียน กลุ่มตัวอย่างมี ความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน .6679 การจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning ในด้านโครงสร้างบทเรียน กลุ่มตัวอย่างมี ความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .7004

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยในครั้งนี้ได้พัฒนาบทเรียน e learning เรื่อง CPR เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนา เสริมสร้างความรู้ และทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ผู้วิจัยขอเสนอเพิ่มเติมจากการวิจัยดังนี้

- 1.1. ควรมีการวางแผนในการสำรวจพื้นที่โรงเรียนก่อนทำการวิจัย
- 1.2. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์โรงเรียนที่ทำการวิจัย
- 1.3. โรงเรียนควรมีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ทางไอทีและระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

2.ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1ควรมีเนื้อหาให้มากกว่านี้และสามารถนำไปใช้กับวิชาอื่นได้

2.2. มีการสร้างบทบาท สมมุติ ให้มากกว่าเดิม หรือ สร้างสถานการณ์จริง

9. เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ ยุทธโท .(2561).การพัฒนาบทเรียน e – learning เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้แพทย์ฉุกเฉินในวิชา
สุขศึกษาสำหรับนักเรียนในเขตภูเขา.วารสารพัฒนางานสู่งานวิจัย ปี 6 สิงหาคม 2561.

จิราภรณ์ มีเรื่อง. (2559).ผลการใช้บทเรียน e learning เรื่องพัฒนาการอาณัติกรอญอยุธยา. วารสารงานประชุม
วิชาครุศาสตร์ภาคเหนือระดับชาติ .

ณรงค์ สุภัทรพันธ์ .(2543).เรื่อง ความสำคัญของการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน.หน้าต่างสู่โลกกว้าง.กรุงเทพ
,2543.หน้า 66-78.

ธวัช ชาญชญาณนท์ ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.(2554).วิชาสุขศึกษา
เรื่อง CPR ผลการปฏิบัติการช่วยเหลือฟื้นคืนชีพ และปัจจัยในการช่วยฟื้นคืนชีพในโรงพยาบาล.
วารสารสงขลานครินทร์เวชสาร ปี 29.

นเรศ ชันธะวี.(2558).การพัฒนาบทเรียน e learning รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับ
นักเรียนระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.วารสารการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาระบบ
ราชภัฏอุบลราชธานี.

ประเสริฐ ฉัตรวิชานนท์.(2548). เรื่องการฝึกอบรมฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ตาม Guide line AHA 2000.วารสาร
แพทย์ เขต 6-7 ปี 24 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2548.

ภัทรพงศ์ พงศ์ภัทรกานต์.(2554).เรื่องความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชา e learning ภาษาอังกฤษเพื่อ
วิทยาการคอมพิวเตอร์.มปพ.

ภิญญาดา จินดารัตนวรกุล .(2555).เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอาหรับที่ทบพวนและ
ไม่ทบพวนด้วยบทเรียน e learning .สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ลาวัลย์ ดุลยชาติ .(2558). การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการเลือกซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมกับงานสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 .วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปีที่ 2
ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วิศรา เบ้า . (2562). เรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมแนะนำการช่วยฟื้นคืนชีพทางโทรศัพท์กรณีพบผู้ป่วย
หัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.วารสารการพัฒนางานประจำ
สู่งานวิจัย ประจำปี 2562 ปีที่6.

สายใจทองเนียม .(2560). การพัฒนาสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)วิชาภาษาวรรณคดี.วารสารมนุษย
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ปี 13 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม ธันวาคม 2560.

อลงกรณ์ ศรีสวัสดิ์และลัดดา ศิลาน้อย .(2552).การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียน e learning เรื่อง
การศึกษาการสร้างคุณลักษณะเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2
สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล
ทางการศึกษา(1042401) โดยวิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสาน
ร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

เยาวทิวา นามคุณ¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1042401) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หลังใช้วิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับเกณฑ์ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 266 คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แผนการสอน แบบทดสอบแบบ Write up examination แบบทดสอบแบบปรนัยและแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ 65 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

คำสำคัญ : สื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสาน, การวิจัยชั้นเรียน, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

¹ สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (Yaowatiwa1111@gmail.com)

Enhancing Academic Achievement of Statistics for Data Analysis in Education Course (1043411) by Integrated Multimedia of teaching and Measurement and Assessment of Learning in the 21st Century for Student's learning promotion in 3rd year student of Lampang Rajabhat University.

Yaowatiwa Nammakhun¹

Abstract

The purpose of this research was to study and compare the enhancing academic achievement of statistics for data analysis in education Course (1043411) by integrated multimedia of teaching and measurement and assessment of Learning in the 21st Century for Student's learning promotion in 3rd year student of Lampang Rajabhat University with criteria. 2) To study the satisfaction result of students after using integrated multimedia of teaching and measurement and assessment of Learning in the 21st Century for Student's learning promotion in 3rd year student of Lampang Rajabhat University. The sample groups were 266 students from cluster random sampling. The tools were 1) the lessons plan 2) Write up examination 3) Test and 4) questionnaires. The researcher analyzed data by using mean, standard deviation and t-test (One sample t-test).

The research finding results were as follow: 1) The achievement compare result of student with criteria after using integrated multimedia of teaching and measurement and assessment of Learning in the 21st Century was significant at level .01 2) The student overall satisfaction result which got the high level ($\bar{X} = 4.24$).

Keyword: Integrated multimedia of teaching, Classroom Action research, Measurement and Assessment of Learning in the 21st Century

¹Branch of Research and Evaluation of Education Faculty of Education Lampang Rajabhat University
(Yaowatiwa1111@gmail.com)

1. บทนำ

ยุทธศาสตร์ใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) มีวิสัยทัศน์ เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นเลิศ โดยกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาชุมชน และท้องถิ่นอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน พันธกิจ 1) ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีสมรรถนะที่ตลอดแรงงานต้องการ 2) วิจัย สร้างความรู้และนวัตกรรมให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ซึ่งต้องมีการบูรณาการสมรรถนะ สารวิชา และ ปรับปรุงระบบการศึกษาให้เหมาะสมและทันสมัยเท่าทันกับวิวัฒนาการใหม่ ๆ ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคโลก ดิจิตอล มีการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันแบบไม่มีข้อจำกัดตามอชยาศัย

รายวิชาการสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา1042401 เป็นวิชาที่มีเนื้อหาเป็นการคิด วิเคราะห์คำนวณหาค่าจากการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสมต่อการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการตีความค่าที่ได้ได้อย่างถูกต้องชัดเจน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล อย่างสูงสุด ซึ่งเป็นการเรียนรู้ต่อยอดจากฐานความรู้เดิมของนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จึงทำสภาพการเรียนรู้ ของนักศึกษามีความแตกต่างกันมากเพราะนักศึกษามาจากสถานศึกษาเดิมที่แตกต่างกัน และส่งผลกระทบต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาให้มีความกังวลในการเรียนน้อยลง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชา สถิติเพื่อการวิเคราะห์ ข้อมูลทางการศึกษา (1043411) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง ตามวิธีสอน 3 แบบประกอบด้วยวิธีการสอนแบบแบบห้องเรียนกลับด้าน การสอนแบบบรรยายและการสอนแบบสืบค้น(เยาวทิวา นามคุณ, 2560) ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านสูงที่สุด รองลงมา คือวิธีการสอนแบบบรรยายและแบบสืบค้น โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการนำเทคโนโลยีออนไลน์มาใช้ในการการวัด ประเมินผลที่สะท้อนผลให้นักศึกษาได้รู้ผลการเรียนรู้และพัฒนาของตนเองอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็ นการให้ข้อมูลกับผู้สอนในการช่วยเหลือตลอดจนจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษาแต่ละคนได้อย่าง เหมาะสม จากข้อเสนอแนะข้างต้นผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา ได้ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา รหัสวิชา 1042401 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 พบว่ายังมีนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ที่มีผลการเรียนอยู่ ในระดับต่ำถึงปานกลาง จึงได้ทำการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำปาง โดยวิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีขึ้น มีความมั่นใจในการนำความรู้เกี่ยวกับสถิติไปใช้พัฒนาตนเอง และการศึกษาในอนาคตตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนและการวัดประเมินผลการศึกษาแก่ ผู้สนใจต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1042401) ของ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง หลังใช้วิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิด การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับเกณฑ์

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปางที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1043411) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 8 สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ รวมจำนวน 347 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ : การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ตัวแปรตาม : 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1043411)

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1042401) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี หลังใช้วิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สูงกว่าเกณฑ์

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1043411) มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งศาสตร์ทางด้านสถิติการศึกษาและศาสตร์ด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

การเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสาน หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสาน ประกอบด้วย e-book วิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1043411), คลิปวิดีโอการสอนทุกบทเรียนจำนวนทั้งหมด 9 บทเรียน และเทคนิควิธีการสอนแบบผสมผสาน Flipped Classroom, Self study and lecture

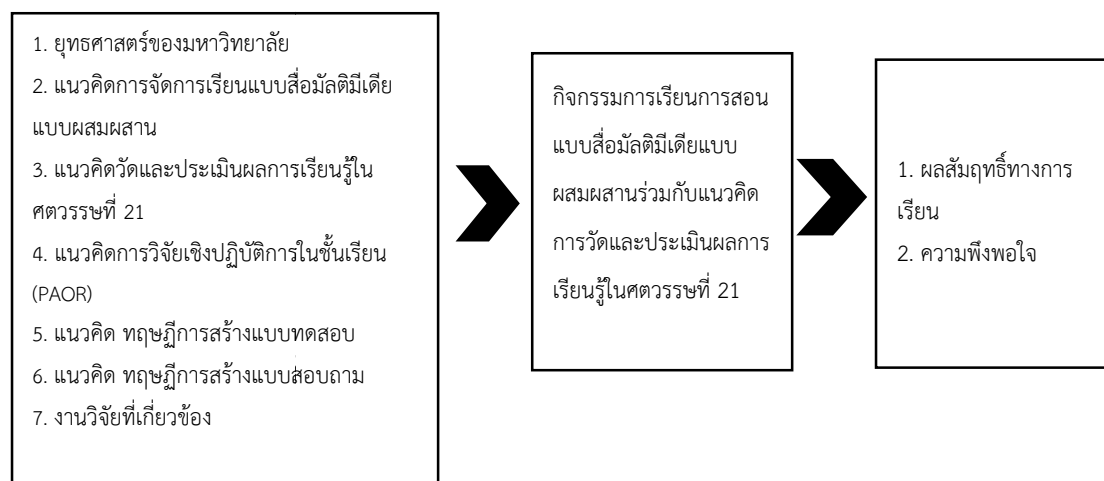
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักศึกษา โดยยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับการเรียนการสอนโดยเน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นแก่ผู้เรียนและผู้สอนในทุกคาบเรียน โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล เพื่อให้ได้ผลสะท้อนจากการปฏิบัติของ

ผู้เรียนมาใช้วางแผน ปรับปรุงและพัฒนาได้ทันทีหลังเสร็จสิ้นการประเมินใช้โปรแกรมสำเร็จรูปออนไลน์ Plickers (<https://www.plickers.com/library>) นำเทคโนโลยี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลคะแนนรวมของการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1043411) ประกอบด้วย 1) ผลการประเมินระหว่างเรียนประเมินด้วยโปรแกรม Plickers 2) ผลการประเมิน Formative โดยใช้แบบทดสอบแบบ Write up examination และผลการประเมิน Summative จากแบบทดสอบแบบปรนัย 5 ตัวเลือก

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจแบบ Rating Scale จำนวน 22 ข้อ เกณฑ์ คือ ระดับคะแนนขั้นต่ำที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างร่วมกันหาข้อสรุปร่วมกันโดยสรุปเป็นระดับคะแนนขั้นต่ำที่ 65 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1043411) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 6 สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ รวมจำนวน 266 คน เทียบขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก Darwin Hendel(อ้างใน เกียรติสุตา ศรีสุข, 2552) ที่ความเชื่อมั่น 99% ประชากร 360 คนต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 233 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ศึกษา วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ในรายวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1043411)

2) ออกแบบแผนการสอนตลอดทั้งภาคเรียน จำนวน 15 สัปดาห์ โดยทุกแผนใช้สื่อมัลติมีเดียผสมผสานประกอบด้วย E-book และคลิปวิดีโอการสอนและมีการประเมินผลระหว่างเรียนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปออนไลน์ Plickers โดยมีการจำแนกเนื้อหาออกเป็น 3 กลุ่มตามวิธีการสอนดังนี้

2.1) การสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ในเรื่อง สหสัมพันธ์ และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2) การสอนแบบบรรยาย ในเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถิติ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจายของข้อมูล การวัดตำแหน่งของข้อมูลและคะแนนมาตรฐาน

2.3) การสอนแบบสืบค้น ในเรื่อง กลุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมติฐาน

3) นำแผนการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงซึ่งพบว่ามีความเที่ยงตรงอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.45 ถึง 5.00 แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ

4) ดำเนินการสอนตามแผนการสอนตลอดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

5) ดำเนินการประเมิน Formative ด้วยแบบทดสอบแบบ Write up examination จำนวน 15 ข้อ เวลาในการทดสอบ 150 นาทีในสัปดาห์ที่ 8 ของการเรียน

6) ดำเนินการประเมินผล Summative จากแบบทดสอบแบบปรนัย 5 ตัวเลือกจำนวน 60 ข้อ เวลาในการทดสอบ 90 นาที

7) ดำเนินการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนตลอดภาคเรียน

เครื่องมือในการวิจัย

1) แผนการสอน จำนวน 15 แผนการสอน ซึ่งหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.45 ถึง 5.00

2) แบบทดสอบแบบ Write up examination จำนวน 15 ข้อ หาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.6-1.0 หาค่าความเชื่อมั่น ค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน พบว่ามีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.33-0.57 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.54-0.96 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

3) แบบทดสอบแบบปรนัย 5 ตัวเลือกจำนวน 60 ข้อ หาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.6-1.0 หาค่าความเชื่อมั่น ค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน พบว่ามีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.27-0.87 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.34-0.92 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

3) แบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

เกณฑ์ในการแปลผล พิจารณาจากค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

คะแนน	5	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	
คะแนน	4	มีความพึงพอใจในระดับมาก	
คะแนน	3	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง	
คะแนน	2	มีความพึงพอใจในระดับน้อย	
คะแนน	1	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00-1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50-2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50-3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50-4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ โดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ One Sample t-test

1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สิ่งที่ประทับใจในการจัดการเรียนการสอนและสิ่งที่ควรปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

7. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยผู้วิจัยนำเสนอตามจุดประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1042401) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หลังใช้วิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับเกณฑ์ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1042401) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หลังใช้วิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับเกณฑ์ 65 คะแนน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D	t
หลังเรียน	266	100	73.08	7.27	18.12**

** ระดับนัยสำคัญ .01

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ 65 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบส้อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบส้อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (n=266)

ความพึงพอใจด้าน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นครู			
1.1. พฤติกรรมที่สะท้อนถึงการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีของผู้สอน	4.41	0.72	มาก
1.2. ความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการสอน	4.43	0.72	มาก
1.3. การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.28	0.77	มาก
1.4. ความรับผิดชอบต่อการสอน	4.44	0.74	มาก
1.5. การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.40	0.73	มาก
รวม	4.40	0.74	มาก
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
2.1. การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.90	มาก
2.2. การสื่อสารความคาดหวังในการเรียนรู้ไปยังนักศึกษา	4.27	0.86	มาก
2.3. การให้ข้อมูล ชี้แนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	4.28	0.86	มาก
2.4. ความยืดหยุ่นและความหลากหลายของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.12	0.96	มาก
2.5. การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา	4.23	0.81	มาก
2.6. การยอมรับความสามารถและวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างของนักศึกษา	4.09	1.10	มาก
2.7. การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา	4.20	0.91	มาก
2.8. การส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.25	0.83	มาก
2.9. การสรุปเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาที่เกี่ยวข้องและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.15	0.95	มาก
รวม	4.20	0.91	มาก
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
3.1. การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้นักศึกษา	4.21	0.88	มาก
3.2. การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลการเรียนรู้	4.25	0.86	มาก
3.3. การใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.14	0.89	มาก
3.4. การให้ข้อมูลย้อนกลับต่อผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา	4.16	0.92	มาก

ความพึงพอใจด้าน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.5. การประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิตของการเรียนรู้	4.17	0.90	มาก
รวม	4.19	0.89	มาก
4. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้			
4.1. มีเอกสาร/สื่อประกอบในการจัดการเรียนรู้	4.21	0.83	มาก
4.2. มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบในการจัดการเรียนรู้	4.23	0.78	มาก
4.3. มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้	4.24	0.83	มาก
รวม	4.23	0.81	มาก
รวมทุกด้าน	4.24	0.85	มาก

จากตาราง 2 พบว่าผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าทุกประเด็นมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในประเด็นความรับผิดชอบต่อการสอน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ประเด็นความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการสอน ($\bar{X} = 4.43$) และประเด็นพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีของผู้สอน ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับโดยมีข้อเสนอแนะในประเด็นการสอนของครูที่เร็ว และเนื้อหาวิชาที่มีมาก

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา (1042401) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หลังใช้วิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับเกณฑ์ 65 คะแนนพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ 65 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ Vicharn Panich(2013) ซึ่งได้นำเสนอข้อดีของห้องเรียนกลับด้าน ได้แก่ 1) เปลี่ยนวิธีสอนจากครูบรรยายหน้าห้องไปเป็นผู้ฝึก เช่น ฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมอื่นให้เด็กเป็นรายคน 2) ใช้เทคโนโลยีที่เด็กสมัยใหม่ชอบ คือ ไอซีที หรืออาจเรียกว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียนเข้าสู่โลกของนักเรียนคือโลกดิจิทัล 3) ช่วยเด็กที่มีงานยุ่ง กิจกรรมมาก บางคนเป็นนักกีฬาต้องขาดเรียนไปแข่ง แทบทุกคนมีงานเทศกาลที่ตนเองต้องเข้าไปช่วยจัดการ มีบทสอนด้วยวีดิทัศน์อยู่บนอินเทอร์เน็ต ช่วยให้เด็กเหล่านี้เรียนได้ล่วงหน้าหรือเรียนตามชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกเด็กให้รู้จักจัดการเวลาของตนเอง 4) ช่วยเด็กเรียนอ่อนที่ชวนขวย ในห้องเรียนปกติ เด็กเหล่านี้จะถูกทอดทิ้ง แต่ในห้องเรียนกลับทางเด็กเหล่านี้จะได้รับความเอาใจใส่ของครูที่มากที่สุด คือครูเอาใจใส่เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดโดยอัตโนมัติ 5) ช่วยเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตน เพราะเด็กสามารถฟังวีดิทัศน์ที่รอบรู้ก็ได้ หยุดตรงไหนก็ได้ กรอกลับก็ได้ 6) ช่วยให้เด็กสามารถหยุดและกรอกลับครูของตนได้ ทำให้เด็กจัดเวลาเรียนตามที่ตนเองพอใจ เบื่อก็หยุดพักได้ แบ่งเวลาดูวีดิทัศน์เป็นช่วง ๆ ได้ เล่นสนุกด้วยการดูวีดิทัศน์ความเร็วสูงขึ้นก็ได้ 7) ช่วยให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูเพิ่มขึ้น

ตรงกันข้ามกับสิ่งที่เรียกว่าการเรียนรู้แบบออนไลน์ การกลับทางห้องเรียน ยังคงเป็นการเรียนรู้แบบนักเรียนมาโรงเรียน และนักเรียนสัมผัสครู ห้องเรียนกลับทางเป็นการใช้พลังทั้งของระบบออนไลน์และระบบพบหน้าช่วยเปลี่ยนหรือเพิ่มบทบาทของครูให้เป็นทั้ง พี่เลี้ยง (Mentor) เพื่อนบ้าน (Neighbor) และผู้เชี่ยวชาญ (Expert) 8) ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนดีขึ้น หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงช่วยศิษย์ได้วิชาหรือเนื้อหา แต่ต้องกระตุ้นแรงบันดาลใจ (Inspire) ให้กำลังใจ รับฟัง และช่วยส่งเสริมให้เด็กฝันถึงอนาคตของตน นั่นคือมิติของความสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กฝันถึงอนาคตของตน นั่นคือมิติของความสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของศิษย์ ได้พบว่ามีวิธีการสอนแบบนี้ เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิตติมา สุธาวงษ์ (2558) ซึ่งพบว่าการใช้สื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสาน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับแนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ศศิธร บัวทอง (2560) ได้กล่าวว่าการประเมินในศตวรรษที่ 21 การวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักศึกษา โดยยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับการเรียนการสอนโดยเน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นแก่ผู้เรียนและผู้สอนในทุกคาบเรียน โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลเพื่อให้ได้ผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาใช้วางแผน ปรับปรุงและพัฒนาได้ทันที ผลของการประเมินที่สะท้อนผลสร้างความประทับใจและความเชื่อมั่นในแก่ผู้เรียน โดยจะเห็นได้จากผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าทุกประเด็นมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในประเด็นความรับผิดชอบต่อการสอน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือประเด็นความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการสอน ($\bar{X} = 4.43$) และประเด็นพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีของผู้สอน ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้เรียนมีข้อเสนอแนะในประเด็นการสอนที่เร็วและเนื้อหาที่มาก แม้จะมีคลิปวิดีโอการสอน ทั้งนี้ นักศึกษามีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรทำคลิปวิดีโอแต่ละคลิปให้มีความยาวไม่เกิน 15 นาที แม้ว่าเรื่องจะยาวแต่ควรแยกย่อยเพื่อให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเหนื่อยล้าและสามารถวนกลับไปทบทวนประเด็นที่ไม่เข้าใจได้ง่ายขึ้น ดังนั้นผู้ที่จะนำวิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ ควรมีการศึกษาหลักการ แนวคิดและวิธีการ โดยละเอียดและควรมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนสอดคล้องกับบริบทที่นำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการนำวิธีการสอนแบบสื่อมัลติมีเดียแบบผสมผสานร่วมกับแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในวิชาอื่น ๆ ต่อไป

2) ควรมีการพัฒนาเครือข่ายการสร้างเทคนิควิธีการเรียนการสอนร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตลอดจนพัฒนาวิธีการสอนและการวัดประเมินผลใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับยุคสมัยและบริบทของผู้เรียน

9. เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา สารวงษ์ (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้บทเรียนมัลติมีเดียเชิงสถานการณ์และวิธีการฝึกหัดทางปัญญาจากต้นแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะการให้เหตุผลทางคลินิกของนักศึกษาพยาบาล. ปรินญาคุณภูมิบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิธีวิจัย Research Methodology. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เยาวทิศา นามคุณและเกศนีย์ อินอ้าย. (๒๕๖๑). การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชาสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา (๑๐๔๒๔๐๑) ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตามวิธีสอน ๓ แบบ. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๒ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๑. วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน จังหวัดน่าน.
- ศศิธร บัวทอง (2560). การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. Veridian E-Journal Silpakorn University. ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม- สิงหาคม 2560 หน้า 1856-1867
- Vicharn Panich. (2013). Flip Your Classroom : Reach Every Student in Every Class Every Day. <http://www.edulpru.com/eu/21st/st-004.pdf> (Accessed: January 2016)

การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่เน้นการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ร่วมกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วชิราภรณ์ สังข์ทอง¹ สมยงค์ สีขาว² วิษณุวิสิษฐ์ วงษ์เขียว³ เสาวภาคย์ วงษ์ไกร ปาริชาติ ภูภักดี
วรารณ อางคำไพ ธนาพูน วงศ์ษา

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ1) ศึกษากระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) สังเคราะห์ชุดความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 3) ศึกษากลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้เกิดโครงสร้างการจัดการภายในคณะครุศาสตร์ ให้ความสำคัญต่อเนื่องและยั่งยืน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คนที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2/2560 อาจารย์นิเทศจำนวน 7 คน ครูพี่เลี้ยง 12 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย และแบบบันทึกการถอดบทเรียน โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการนำความรู้ไปใช้ ได้แก่ 1) นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง 2) จัดกิจกรรมอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงปฏิบัติ 3) กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้4) กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง5) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) คณะผู้บริหารทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (2) คณะกรรมการ PLC(3) วัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน (4) กฎกติกาวิธีการดำเนินงานร่วมกัน (5) ติดตามและประเมินผล (6) ถอดบทเรียนยุทธศาสตร์สร้างแรงบันดาลใจการเรียนรู้ CCR(7) ความผูกพันทางจิตวิญญาณความเป็นครู (8) คุณค่าแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง สำหรับชุดความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตและพัฒนาครู ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าการเรียนรู้ (รู้ใจตนเอง) 2) การกำหนดเป้าหมายและจิตวิญญาณความเป็นครู (กำหนดแผนที่ชีวิตอาชีพครู) 3) การคิดลงมือทำและการรู้จัก แก้ปัญหาในชั้นเรียน (ทำปัญหาให้กลายเป็นปัญหา)4) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (ทบทวนการปฏิบัติงาน) 5) ทักษะวิชาชีพครู (ฐานรู้ ฐานเรียน ฐานสำเร็จ)6) วัฒนธรรมการเรียนรู้ในด้านกลไกความร่วมมือ ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะกรรมการ CCR ครูพี่เลี้ยง อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์นิเทศ ศูนย์ฝึกประสบการณ์ นักศึกษา คณะครูนักเรียน และผู้ปกครอง โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้แก่ “Mascots Learning” ได้แก่Motoring การจัดการควบคุมตัวเอง Active learning การเรียนรู้

¹ สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษาและสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (sangthongva@gmail.com)

² สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

เชิงปฏิบัติ Shared การแลกเปลี่ยนเรียนรู้Coach การโค้ช O :Optimism การมองโลกในแง่บวก Teach and Trustworthiness การสอนและการสร้างความไว้วางใจด้วยกัลยาณมิตรSpirituality จิตวิญญาณ ทางวิชาชีพครูที่เกิดขึ้นระหว่างครูและศิษย์

คำสำคัญ: การผลิตและพัฒนาครู จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง การวิจัยเป็นฐาน รูปแบบการเรียนรู้

Research and Development of Teacher Production and Development
Process based on Integration of Contemplative Education, Coaching and
Mentoring and Research- based Learning together with Professional Learning
Community, Faculty of Education, Loei Rajabhat University

Vachiraporn Sangthong¹ Somyong Seekhao² Witwisit Wongkhiew³ Waraporn
Ardkhampha Saowaphak Wongrai Parichart Poophakdee Thanapoon Wongsra

Abstract

Research was aimed 1) to examine process of promoting and supporting demonstrations teachers, mentors and teacher professional student to apply knowledge in real circumstances in a school with teacher professional experience practice and construction of professional learning community, 2) to synthesize knowledge to be applied in process of teacher production of Faculty of Education, and 3) to investigate mechanisms of cooperation to constitute organization of management in Faculty of Education to be persistent and sustainable. The samples included 25 senior students in Mathematic Program, 7 demonstration teachers and 12 mentors which were randomly selected with purposive sampling method. The instrument used in this research included a questionnaire, interview form, a record of focus group and a record of lesson learned. The instruments were examined in term of content validity. The quantitative data were analyzed with mean, standard deviation, and percentage and qualitative data were analyzed based on contents.

The findings reveal students to apply knowledge in their career were 1) self-analysis, 2) arrangement of training for practical understanding and knowledge, 3) determination of learning measurement as assessment, 4) definition of roles and duties of demonstration teachers and mentors, and 5) construction of professional learning community. Learning supporting factors covered 1) executives inside and outside the university, 2) PLC Committee, 3) joint learning culture, 4) rules of co-working, 5) monitoring and assessment, 6) lesson learned related to strategy of inspiring CCR learning, 7) spiritual commitment as a teacher, 8) true value of learning and 9) supports from the government sectors or related entities. the knowledge set that could be applied in teacher production and development included 1) raising awareness of learning value (self-knowing), 2) setting goals and teacher spirit (Teacher career mapping), thinking, doing

¹ Program in Foundation of Education, Faculty of Education Loei Rajabhat University (sangthongva@gmail.com)

² Program in Computer Education, Faculty of Education Loei Rajabhat University

³ Program in Sport science, Faculty of Education Loei Rajabhat University

and solving problems (turning problems into intellects) as well as thinking and solving problems in classes, 4)constructing learning was involved with 1) executives, 2) CCR committee, 3) mentors, 4) demonstration teachers and instructors, 5) teacher profession practice center, 6) students, 7) teachers and students and 8) parents or communities. The mechanism of learning arrangement contained “Mascots Learning” including M : Motoring, A : Active learning, S : Shared, C : Coach, O :Optimism, T : Teach S : Spirituality.

Keyword: Development of Teacher Production and Development, Contemplative Education, Coaching Mentoring , Research based Learning,model of learning

1. บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยโดยการสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดี พัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 4) และเมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยขับเคลื่อนให้เกิดแนวความคิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579 ได้วางแผนการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้วิสัยทัศน์ ที่มุ่งเน้นให้คนไทย ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545,2553) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดการศึกษาโดยกำหนดไว้ใน มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสุด กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเพิ่มศักยภาพ มาตรา 24 จัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ คิดเป็น ทำเป็น สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาได้ จัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความสามารถและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามข้อกำหนดและบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่กำลังได้รับความสนใจ และสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ จิตตปัญญาศึกษาซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด การลงมือปฏิบัติ และการแก้ปัญหาที่เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตจริง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามหลักจิตตปัญญาศึกษา จะเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นหากบูรณาการร่วมกับการวิจัย การเรียนรู้ด้วยการโค้ช และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้นเพื่อนำหลักการดังกล่าว มาเป็นแนวการจัดการเรียนรู้การผลิตและพัฒนานักศึกษากลุ่มวิชาชีพครูให้มีคุณภาพ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จึงได้ริเริ่มดำเนินการโครงการพัฒนาและวิจัยนักศึกษาวิชาชีพครูให้มีจิตวิญญาณความเป็นครู โดยนำความรู้หลักการจิตตปัญญาการศึกษา การวิจัย การโค้ช และการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้มีมหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการวิจัย ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกที่มวิจัยดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย และมีประสิทธิภาพ คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย เรื่อง การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูที่เน้นการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ร่วมกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยโดยมุ่งหวังว่าผลการศึกษา จะนำมาซึ่งแนวทางการผลิตและพัฒนาครู ให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดี โดยที่ผู้เรียน ครู อาจารย์ เกิดจิตวิญญาณแห่งการเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเอง ให้เกิดจิตวิญญาณความเป็นครู ที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีกัลยาณมิตรที่ดีต่อศิษย์ และเพื่อนร่วมงาน

2. วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1.ศึกษากระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- 2.สังเคราะห์ชุดความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
3. ศึกษากลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้เกิดโครงสร้างการจัดการภายในคณะครุศาสตร์ ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

3. ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย 1) อาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศ จำนวน 7 คน 2) ครูพี่เลี้ยง จำนวน 12 คน และ 3) นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยการเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบไปด้วยเนื้อหาสำหรับการจัดการเรียนรู้ 3 ด้าน ได้แก่ แนวคิดจิตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง การใช้วิจัยเป็นฐาน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การประยุกต์ใช้ความรู้ ชุดความรู้ในการผลิตและพัฒนาครู และกลไกความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน สำหรับตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม จิตวิญญาณความเป็นครู และหลักการประยุกต์ใช้ความรู้ ชุดความรู้ในการผลิตและพัฒนาครู กลไกความร่วมมือการผลิตและพัฒนาครู และรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตด้านพื้นที่ ประกอบด้วยโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดเลย ที่นักศึกษาไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนเขาแก้ววิทยาสรรค์โรงเรียนเทศบาล 4 ภูบิตรโรงเรียนเทศบาล 5 บ้านหนองผักก้ามโรงเรียนเลยพิทยาคมโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาโรงเรียนชุมชนบ้านวังสะพุงโรงเรียนนาอ้อวิทยาโรงเรียนบ้านก้างปลาโรงเรียนบ้านนาโคกโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยโรงเรียนอนุบาลเลย

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

จิตปัญญาศึกษาหมายถึงการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาการตระหนักรู้ภายในตนเอง ทั้งด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด มุมมองต่อชีวิตและโลก

กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนหมายถึงวิธีการช่วยเหลือ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาวิชาชีพครูสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะต่างๆ ดีขึ้น และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพโดยมีอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง เป็นผู้ที่ได้รับหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุน เช่น การให้คำปรึกษา การโค้ชที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การใช้วิจัยเป็นฐาน หมายถึง การนำหลักการวิจัยมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากปัญหาที่ โดยอาศัยการสืบค้น พิสูจน์ ทดสอบ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลที่ได้จากการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาเรื่องนั้นๆ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมกลุ่มของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในลักษณะชุมชนทางวิชาการ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง โดยการถอดบทเรียนแก้ปัญหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ชุดความรู้ หมายถึง องค์ความรู้ หรือแก่นของความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย ตามกรอบเนื้อหาจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช การวิจัยเป็นฐาน สำหรับใช้เป็นแนวทางการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ

กลไกความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในระดับต่างๆ และสิ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้ระบบการผลิตและพัฒนาครูขับเคลื่อนหรือดำเนินการต่อได้ด้วยดี โดยมีการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างองค์กร หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

6. วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมในการศึกษาข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการบูรณาการหลักการ CCR กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ CCR แนวทางการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การสะท้อนผลเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ และการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 ฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ CCR โดยอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง สะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน และแก้ไขพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาในภาคเรียนศึกษาที่ 1/2561 โดยอาจารย์นิเทศดำเนินการโค้ชในระหว่างที่ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูพี่เลี้ยงที่ผ่านการอบรม CCR

ขั้นตอนที่ 5 ถอดบทเรียนกลไกขับเคลื่อน CCR สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา นักเรียน ครู อาจารย์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเคราะห์องค์ความรู้โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างเนื้อหา ทฤษฎี ดัชนีความสอดคล้อง โดยค่า IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการเก็บด้วยตนเอง การใช้ Multiple Focus group Discussion การประชุมกลุ่มย่อย สันทนากลุ่ม โดยการจำแนกกลุ่มนักศึกษาแต่ละกลุ่มและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากนักศึกษาในบางประเด็น ตลอดถอดบทเรียนการจัดการเรียนรู้จากอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะในเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การถอดบทเรียน โดยการอนุมานเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นของการสื่อสาร การบรรยายและการสรุปอ้างอิงเกี่ยวกับคุณลักษณะของการสื่อสาร 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ 1) นักศึกษาวิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับ ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการบูรณาการ CCR กับการเรียนการสอนในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน 2) กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน พบว่า การให้นักเรียนนั่งสมาธิก่อนเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ 3) เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ (1) รอบรู้ในเนื้อหาที่สอน (2) วิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง (3) กิจกรรมการเรียนการสอน (4) การจัดการตัวเองด้านการสอน ความรู้ อารมณ์ ทักษะคิด และการเป็นกัลยาณมิตร (5) การจัดทำแผนการเรียนรู้ (6) การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับมาตรฐานด้านการปฏิบัติตนมาตรฐานด้านการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ควรสอดคล้องกันเกณฑ์มาตรฐานของครูสุภาพมากที่สุด 4) บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง พบว่า เป็นไปตามข้อกำหนดของศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ควรเพิ่มกระบวนการโค้ช 5) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) สะท้อนปัญหาของการจัดการศึกษาร่วมกัน (2) ปรับกระบวนการทัศนวิสัยสอนแบบโดดเด่นสู่สอนแบบร่วมมือ (3) สร้างพลังศรัทธาอาชีพครู (4) วางแผนจัดการแผนการเรียนรู้ร่วมกัน (5) ทดลอง ปรับปรุง และพัฒนาโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาผู้เรียน (6) พัฒนาแผนและนวัตกรรม (7) สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ 6) ปัจจัยสนับสนุนการให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพบว่ามีปัจจัยได้แก่ 1) คณะผู้บริหารทั้งภายในและภายนอก 2) คณะกรรมการ PLC 3) วัฒนธรรมการเรียนรู้ 4) กฎกติกาวิธีการดำเนินงานร่วมกัน 5) การติดตามและประเมินผล 6) ถอดบทเรียนยุทธศาสตร์สร้างแรงบันดาลใจ 7) ความผูกพันทางจิตวิญญาณความเป็นครู 8) คุณค่าแห่งการเรียนรู้ 9) การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ชุดความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ได้แก่ การกำหนดคุณสมบัติที่สำคัญของนักศึกษาได้แก่ 1) รอบรู้ในเนื้อหาของรายวิชา 2) แต่งกายให้ถูกระเบียบ 3) การตรงต่อเวลา 4) เอาใจใส่ต่อศิษย์ 5) การสอนซ่อมเสริม 6) การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูตามลำดับซึ่งจากการประเมินผลการสอนจากครูพี่เลี้ยง พบว่า นักศึกษาได้นำหลักการ CCR ไปประยุกต์ใช้ในการทดลองสอน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกด้านในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยสนับสนุนการประยุกต์ใช้ความรู้ ได้แก่ 1) คู่มือสำหรับครูพี่เลี้ยง 2) ผู้แทนคณะในการประสานงานโดยตรงกับครูพี่เลี้ยง 3) ครูพี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐาน 4) ระบบพี่เลี้ยง 5) เกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้โดยมีเกณฑ์กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการชั้นเรียนได้ สอนได้ครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและได้ความรู้

สามารถแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ สื่อและกิจกรรมการสอนเหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้นวิธีการสอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุปสำหรับชุดความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตและพัฒนาครูได้แก่ 1) การสร้างความตระหนัก (รู้ใจตนเอง) 2) การกำหนดเป้าหมายและจิตวิญญาณความเป็นครู (กำหนดแผนที่ชีวิตอาชีพครู) 3) คิด ทำ และแก้ปัญหา (ทำปัญหาให้กลายเป็นปัญญา) 4) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (ทบทวนการปฏิบัติงาน) 5) สะท้อนการเรียนรู้ และประเมินผล ทักษะวิชาชีพครู ฐานรู้ ฐานเรียน ฐานสำเร็จ 6) วัฒนธรรมการเรียนรู้เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา โดยการเข้าใจกระบวนการ CCR เข้าถึงตนเอง ผู้อื่นในแง่ของความต้องการ ทั้งด้านจิตเจตคติปัญญา และการรู้จักให้ผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ได้แก่ 1) ทักษะความรู้ด้านการเข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่น 2) ทักษะทางวิชาชีพทั้งการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การออกแบบ การมีทัศนคติต่อวิชาชีพ และการเป็นกัลยาณมิตร 3) ด้าน พฤติกรรม นักศึกษามีพฤติกรรมในเรื่องการตระหนักคุณค่าตนเอง บุคลิกภาพ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 4) ด้านจิตวิญญาณความเป็นครูพบว่า นักศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี รู้จักแบ่งปันรู้จักคำว่า “ให้” การเตรียมพร้อมคุณลักษณะของครูที่ดี ความสงบ ความมีเมตตา และกัลยาณมิตรของครูต่อศิษย์ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง ได้แก่ 1) ได้ความรู้เกี่ยวกับ “กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน” การโค้ชเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ 2) ทักษะทางวิชาชีพ เข้าใจหลัก 7 Cs เพิ่มมากขึ้น เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัวทั้งด้านการฟัง ความคิด การควบคุมอารมณ์ และการอยู่ร่วมกัน 3) พฤติกรรมการดำเนินชีวิตทำให้รู้และเข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่น ๆ สังคม สิ่งแวดล้อม และรู้เท่าทันความคิดของตนเอง และตระหนักไว้ในคุณค่าความเป็นกัลยาณมิตร 4) จิตวิญญาณความเป็นครูตระหนักถึงหน้าที่การเป็นครูด้วยหัวใจอย่างมีอาชีพ 5) เครือข่ายการเรียนรู้ นำมาซึ่งวัฒนธรรมการเรียนรู้ ความรู้ทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การแก้ปัญหา การวิจัย การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และสิ่งสำคัญคืออาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยงได้เข้าใจคำว่า “กัลยาณมิตร”

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 กลไกความร่วมมือที่ช่วยให้เกิดการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย 2) คณะกรรมการ CCR 3) ครูพี่เลี้ยง 4) อาจารย์นิเทศและอาจารย์ผู้สอน 5) ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6) นักศึกษา 7) คณะครูและนักเรียน 8) ผู้ปกครองหรือชุมชน โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนการสร้างร่วมมือคือ “PDCA” สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้แก่ “Mascots Learning” ได้แก่ M : Motoring การจัดการควบคุมตัวเองให้ตระหนักคุณค่าของตนเองและการเรียนรู้ A : Active learning การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ S : Shared การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน C : Coach การโค้ช O : Optimism การมองโลกในแง่ดี T : Teach and Trustworthiness การสอนและการสร้างความไว้วางใจด้วยกัลยาณมิตร S : Spirituality จิตวิญญาณทางวิชาชีพครู

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ที่ 1 กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีกระบวนการที่สำคัญเพื่อการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ตนเอง ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจข้อบกพร่องของตนเอง และการที่ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ สนับสนุนส่งเสริมให้ความช่วยเหลือถอดบทเรียนร่วมกัน ก่อให้เกิดข้อค้นพบในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ การจัดการแผนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการสอน การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

2. การจัดกิจกรรมอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน พบว่า การให้นักเรียนนั่งสมาธิก่อนเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนได้

3. เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วยความรู้ การปฏิบัติตนและการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเกณฑ์ด้านความรู้ ได้แก่ 1) รอบรู้ในเนื้อหาที่จะสอน 2) วิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดCCR 4)การตัวเองด้านการสอน ทั้งด้านความรู้ อารมณ์ ทักษะ และ การเป็นกัลยาณมิตร 5) การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ 6) การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน มาตรฐานด้านการปฏิบัติหน้าที่ ควรสอดคล้องกันเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภาพลวิชัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากการรอบรู้ในวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนมั่นใจในตนเอง เข้าใจเนื้อหาการสอนอย่างท่องแท้ จะช่วยให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างบรรลุผล สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิธร บัวทอง (2560 : 11) ได้เสนอมุมมองเกี่ยวกับการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการประเมินผลจากการที่ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นถึงความรู้ ทักษะและความสามารถ ประกอบด้วย 1) การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล 2) การประเมินจากการปฏิบัติจริง เช่น ภาระงานที่มอบให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 3) การประเมินตามสภาพจริงหรือใกล้เคียงในชีวิตจริง เช่น การลงพื้นที่ดูสถานการณ์ปฏิบัติจริง 4) การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงานจะช่วยให้เห็นศักยภาพของผู้เรียนได้มากขึ้น

4. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศอย่างชัดเจนจะช่วยหนุนเสริมให้เกิดการจัดการเรียนรู้แบบ CCR บรรลุผลมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของสายฝน แสนใจพรมและน้ำผึ้ง ชินพะเนตร (2560 : 3) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครูที่เลี้ยงในการส่งเสริมความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพบว่า มี 5 องค์ประกอบ 58 พฤติกรรม ในการหนุนเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การจัดสื่อการเรียนรู้ 2) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 4) การจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) การส่งเสริมด้านการจัดการเรียนรู้

5. ปัจจัยเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ CCR ประกอบด้วย 1) คณะผู้บริหารทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย 2) คณะกรรมการ PLC 3) วัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน 4) กฎกติกาวิธีการดำเนินงานร่วมกัน 5) ติดตามและประเมินผล 6) ถอดบทเรียนยุทธศาสตร์สร้างแรงบันดาลใจการเรียนรู้ CCR 7) ความผูกพันทางจิตวิญญาณความเป็นครู 8) คุณค่าแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง 9) การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการบริหารจัดการศึกษาและมีอิทธิพลต่อการยกระดับการศึกษาให้บรรลุผล อีกทั้งเป็นไปได้ว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยส่วนใหญ่เป็นครู อาจารย์ จึงเอาจมมองประสบการณ์ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ที่ได้ประสบพบเจอมาสะท้อนผลออกมาเป็นผลการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดองค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์การยูนิเซฟ ซึ่งได้อธิบายถึงองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ 1) ผู้เรียน 2) สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา 3) เนื้อหาการเรียนรู้ 4) กระบวนการจัดการศึกษา 5) ผลลัพธ์ แต่ละประเด็นมีรายละเอียดดังนี้ (UNICEF, 2000 : 187)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสังเคราะห์ชุดความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ CCRประกอบด้วยคุณสมบัติที่สำคัญของนักศึกษา ได้แก่ 1) รอบรู้ในเนื้อหาของรายวิชา 2) แต่งกายให้ถูกระเบียบ 3) ตรงต่อเวลา 4) เอาใจใส่ต่อศิษย์ 5) มีการสอนซ่อมเสริม 6) ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้รับมอบหมายโดยยึดหลักการสอน 3 ขั้นได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้น

สรุปผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่า การพัฒนานักศึกษากลุ่มวิชาชีพครูมุ่งเน้นผลิตตามมาตรฐานการผลิตที่ครู สภากำหนด และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

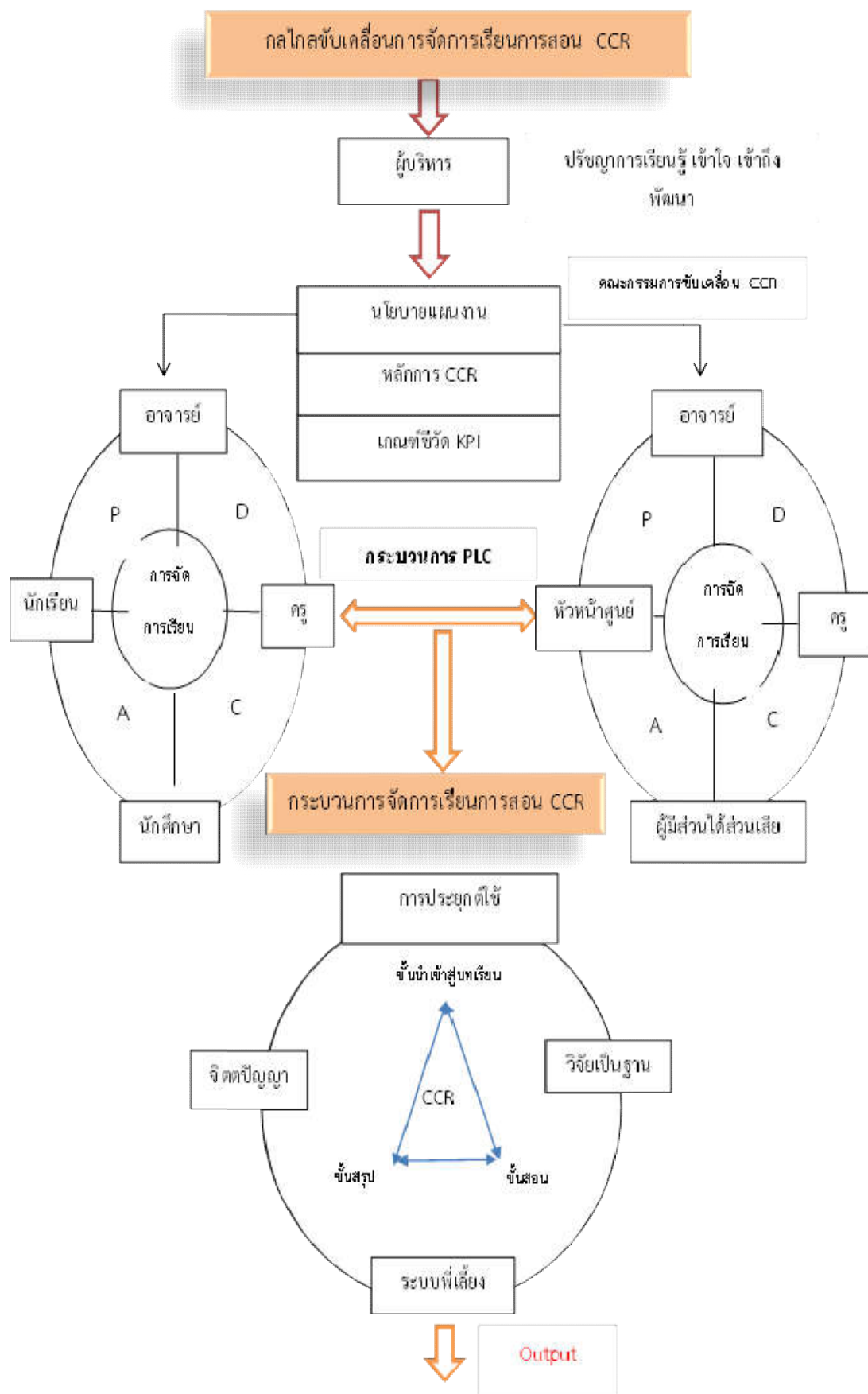
2. ชุดความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการผลิตและพัฒนาครู ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักใน คุณค่าการเรียนรู้ (รู้ใจตนเอง) 2) การกำหนดเป้าหมายและจิตวิญญาณความเป็นครู (กำหนดแผนที่ชีวิตอาชีพครู) 3) คิด ทำ และแก้ปัญหา (ทำปัญหาให้กลายเป็นปัญญา) การคิดลงมือทำและการรู้จักแก้ปัญหาในชั้นเรียน 4) การ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (ทบทวนการปฏิบัติงาน) 5) ทักษะวิชาชีพครู ฐานรู้ ฐานเรียน ฐานสำเร็จ 6) วัฒนธรรม การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เข้าใจกระบวนการ CCR เข้าถึงตนเอง ผู้อื่นในแง่ของความ ต้องการ การพัฒนาตนเองทั้งด้านจิตใจ สติปัญญา การรู้จักให้ชุดความรู้ดังกล่าว เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มตั้งแต่ การวิเคราะห์ตนเอง การอบรม การประเมินผลการประยุกต์ใช้ความรู้ การทดลองใช้ความรู้ สะท้อนผลการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการโค้ชทั้งจากอาจารย์ในเทศ อาจารย์ผู้สอน ครูพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง ด้วย ความเป็นกัลยาณมิตร นำมาซึ่งการซึมซับความเป็นครู ทำให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR อย่างลึกซึ้ง ทั้งในด้านทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ ชุดความรู้ที่ได้ค้นพบสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่ง ประกอบด้วยหลักการเรียนรู้ได้แก่ 1) สร้างความรักและศรัทธา 2) เห็นคุณค่าการเรียนรู้ 3) เปิดประตูสู่ธรรมชาติ 4) มุ่งมั่นและมั่นคง 5) ดำรงรักษาไม่ตรีจิต 6) ชีวิตที่สมดุล

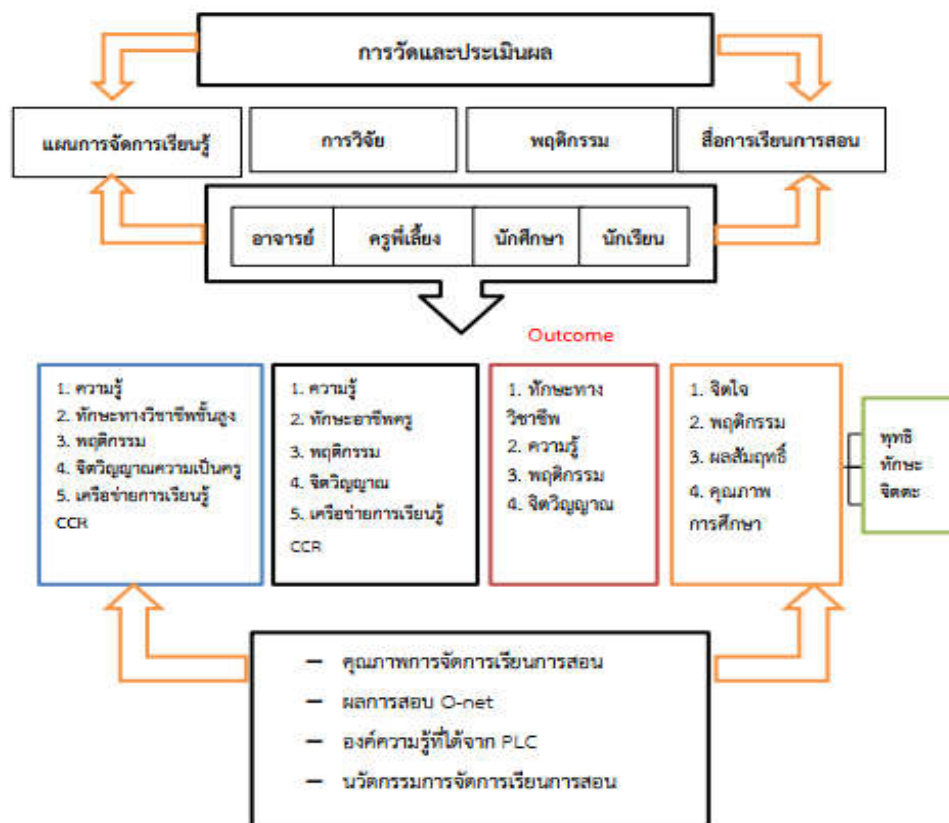
3. ความรู้ความเข้าใจหลักการสอนด้วยกระบวนการ CCR ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา พบว่า 1) นักศึกษามี ทักษะความรู้ด้านการเข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่น 2) ทักษะทางวิชาชีพ พบว่า นักศึกษามีการเตรียมการสอน การ จัดการเรียนการสอน การออกแบบ การมีทัศนคติต่อลูกศิษย์ และการเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับศิษย์ 3) ในด้าน พฤติกรรม พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมในเรื่องการตระหนักคุณค่าตนเอง บุคลิกภาพ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น 4) ด้าน จิตวิญญาณความเป็นครู พบว่า นักศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี รู้จักแบ่งปันรู้จักคำว่า “ให้” การเตรียมพร้อม คุณลักษณะของครูที่ดี ความสงบ ความมีเมตตา และกัลยาณมิตรของครูต่อศิษย์ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการอบรมและ การลงมือปฏิบัติ และการหนุนเสริมช่วยปรับเปลี่ยนการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงผู้เรียนได้ สอดคล้องกับการวิจัย ของ วรุณี เฟื่องพันธ์ (2558 : 5) การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด จิตปัญญาศึกษา : กรณีศึกษารายวิชาการศึกษากับสังคม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน ทักษะในการประกอบอาชีพ ด้านโลกทัศน์หรือการมองโลกและการดำเนินชีวิต เช่น การเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เป็นต้น ด้านพฤติกรรม เช่นการมีสัมพันธภาพที่ดี การสร้างประโยชน์แก่สังคม การอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ เป็นต้น และ ด้านจิตใจ ได้แก่ การมีความเมตตา การรู้จักพอเพียง การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นต้น

ในด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ในเทศ ครูพี่เลี้ยง ได้แก่ 1) ด้านความรู้ ได้ความรู้เกี่ยวกับ “กลยุทธ์การ จัดการเรียนการสอน” การ Coach เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านทักษะทางวิชาชีพเข้าใจหลัก 7 Cs การเรียนรู้เพื่อยกระดับการฟัง ความคิด การควบคุมอารมณ์ และการอยู่ร่วมกัน 3) ด้านพฤติกรรม การดำเนินชีวิต ทำให้รู้และเข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่น ๆ สังคม สิ่งแวดล้อม และรู้เท่าทันความคิดของตนเอง และตระหนักในคุณค่า ความเป็นกัลยาณมิตร 4) ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู การตระหนักถึงหน้าที่การเป็นครูอย่างมืออาชีพ 5) เครือข่าย การเรียนรู้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากหลักการของ CCR โดยเฉพาะจิตปัญญา ศึกษาเน้นการพัฒนาสติปัญญา ด้วยการวิเคราะห์ตนเองอย่างใคร่ครวญ ซึ่งแน่นอนว่าหากมีสมาธิ จิตจดจ่อต่อ สิ่งใด หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างแน่วแน่ การเรียนรู้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาตนเองจะเป็นไปได้ง่าย อีกทั้งการรู้จัก แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยกระบวนการวิจัย นั่นคือ การทำปัญหาให้กลายเป็นปัญญา ตลอดจนการนำเอาความรู้ที่ ค้นพบ การปฏิบัติงานที่นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน ทักษะการคิด

ทักษะมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างกัน และนำมาสู่การสร้างการยอมรับ การศรัทธาในวิชาชีพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลวัต วุฒิประจักษ์ (2554 : 157) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาจิตตปัญญาศึกษาสำหรับนักศึกษาครู เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตครูที่พึงประสงค์ พบว่า นักศึกษาครูเมื่อเรียนจบหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงได้แก่ การรู้จักตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจธรรมชาติ มีจิตสงบ ใจเย็นมากขึ้น เข้าใจความต้องการของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักการเสียสละ เห็นผลดีของความสามัคคี ร่วมมือกันทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ เห็นคุณค่าของกลุ่ม รู้จักการพึ่งพาตนเองและอยู่อย่างพอเพียง สามารถสร้างสรรค์คำพูดผ่านกระบวนการคิด อย่างมีเหตุและผล พร้อมทั้งรู้จักการนำหลักธรรมมาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต

วัตถุประสงค์ที่ 3 กลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้เกิดโครงสร้างการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญต่อเนื่องและยั่งยืนประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) คณะกรรมการ CCR 3) ครูพี่เลี้ยง 4) อาจารย์นิเทศและอาจารย์ผู้สอน 5) ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6) นักศึกษา 7) คณะครูและนักเรียน 8) ผู้ปกครองหรือชุมชนโดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนการสร้างความร่วมมือคือ “PDCA” สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้แก่ “Mascots Learning” ได้แก่ M : Motoring การจัดการควบคุมตัวเองให้ตระรู้คุณค่าของตนเองและการเรียนรู้ A : Active learning การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ S : Shared การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สอนสะท้อนผลร่วมกัน C : Coach การโค้ชช่วยเหลือสนับสนุน O : Optimism การมองโลกในแง่ดี T : Teach and Trustworthiness การสอนและการสร้างความไว้วางใจด้วยกลยุธมิตร S : Spirituality จิตวิญญาณทางวิชาชีพครู ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีโลกทัศน์ตามหลักการบริหารจัดการองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ ที่มองว่ากลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานประกอบด้วยผู้บริหาร คณะกรรมการเพื่อร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสะท้อนผลการดำเนินงาน จึงจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาประเสริฐ ถาวโร (2561 : 163-164) ที่ศึกษากลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาเยาวชนศีล 5 ต้นแบบในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า กลไกการพัฒนาเยาวชนรักษาศีล 5 ต้นแบบ 1) กลไกศูนย์อบรม ศูนย์อบรมดำเนินการจัดอบรมให้บริการแก่เยาวชน ประชาชน หน่วยงาน สถานศึกษา ส่งเสริมการอบรมคุณธรรมจริยธรรม 2) กลไกเชิงกระบวนการ ขึ้นเตรียมการอบรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรม ขึ้นดำเนินการอบรม การแนะนำหลักธรรมเพื่อมาผสมผสานกับการดำเนิน ขึ้นการประเมินผล ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม 3) กลไกเครือข่าย ได้ดำเนินการการทำงานร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเยาวชนศีล 5 ต้นแบบกับเครือข่ายสถานศึกษา เครือข่ายชุมชน เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายภาครัฐ ซึ่งสามารถสังเคราะห์การบูรณาการระหว่าง จิตตปัญญา การโค้ช การวิจัยเป็นฐาน และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ดังภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ “Mascots Learning” ไปประยุกต์ใช้ควรมีการสร้างทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ เพื่อเข้าใจปรัชญาพื้นฐานของการเรียนรู้ และควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการจัดทำข้อตกลง เจรียงใจ ความร่วมมือระหว่าง 1) ผู้บริหาร 2) คณะกรรมการ CCR 3) ครูพี่เลี้ยง 4) อาจารย์นิเทศและอาจารย์ผู้สอน 5) ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6) นักศึกษา 7) คณะครูและนักเรียน 8) ผู้ปกครองหรือชุมชนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักการของ CCR เช่น การจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษารายละเอียด การดำเนินโครงการภายใต้มาตรฐานเดียวกัน เข้าใจตรงกัน ทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การประเมิน การวัดผล เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษา ที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่การเริ่มต้นการรับนักศึกษา การบ่มเพาะ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนทั้งในด้านอาจารย์ นักศึกษา และท้องถิ่น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนานักเรียน ให้มีความเป็นครูมืออาชีพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไข เพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ 2553). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

พลวัต วุฒิประจักษ์. (2011). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาจิตตปัญญาศึกษาสำหรับนักศึกษาครู เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตครูที่พึงประสงค์. ศิลปการศึกษาศาสตรวิจัย, 2(2), 150-162.

วรวิทย์ เพ็งพันธ์. (2558). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา : กรณีศึกษารายวิชาการพัฒนากับการศึกษา. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม(1), 279-290.

ศศิธร บัวทอง. (2560). การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 10(2), 1856-1867.

สายฝน แสนใจพรม และ น้ำผึ้ง อินทะเนตร. (2561). บทบาทครูที่เลี้ยงในการส่งเสริมความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น(3), 210-223.

สำนักราชเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร.

สำนักราชเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร.

Hough. (2004). Professional Learning Communities, Leadership, and Student Learning. RMIT. 28(1) : 1-15.

Huat and Torring. (2004). Human Resource management in Asia. 3rd ed. Jurong, Singapore: Prentice - Hill, inc.

Jan Nederveen Pieterse. (2001). Development.New Delhi: Sage Publications.

Maryam Karimi. (2014). Political Development Concept by Looking Briefly at the Iran's Mohammad Reza Pahlavi Rule.Journal of Public Administration and Governance, 4(4), 67-78.

United Nations Educational. (2013). Education for Sustainable Development Goals.

RetrievedMay 20, 2015 from United Nations

Educational:<http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002474/247444e.pdf>

การศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

วนิดา คุณสิน¹ นงลักษณ์ ใจฉลาด²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 โดยมีประชากรเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 137 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซ์ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษา จำนวน 103 แห่ง กลุ่มของผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 103 คนรวมทั้งสิ้น จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 ภาวรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้ดังนี้ การสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลและการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน ตามลำดับ

คำสำคัญ : สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (meow_na@hotmail.com)

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

The Study Conditions of Professional Learning Community In Schools under Phichit Primary Educational Service Area Office 1

Wanida Khunsin¹ Nongluck Jaichalad²

Abstract

The purpose of this research was to study condition of Professional Learning Community in schools under Phichit Primary Educational Service Area Office 1. The population of Schools under Phichit Primary Educational Service Area Office is 137 schools. The sample size determinations by using Krejcie & Morgan get at 103 schools. The 206 informants included 103 school administrators and 103 Head of Academic Affairs. The Instrument in this research was a five rating scales questionnaire. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation.

The result of this research found that study conditions of Professional Learning Community in Phichit Primary Educational Service Area Office 1 overall at a high level by descending order of the average as follow; The Shared Values and Vision, the Supportive and Shared Leadership, the Collective Creativity, the Shared Personal Practice and the Supportive Conditions.

Keyword: Condition of Professional Learning Community, Professional Learning Community

¹ Educational Administration, Education, Pibulsongkram Rajabhat University (meow_na@hotmail.com)

² Educational Administration, Education, Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 –2561) ได้เน้นเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ เรื่องคุณภาพการศึกษา โอกาสทางการศึกษาและการมีส่วนร่วม ซึ่งได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบชัดเจนครอบคลุม 4 ด้าน (1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ (2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ (3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ (4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่เป็นปัจจัยสำคัญไปสู่คุณภาพของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางส่งเสริมให้มีการอบรม PLC (Professional Learning Community) หรือ "ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ" ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่เกิดจากการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC : Professional Learning Community ผู้สถานศึกษา ทั้งระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เป้าหมายเพื่อให้ครูที่เข้าร่วมโครงการนำกระบวนการตามกรอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 17, 2560 : 2)

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูขึ้นภายในสถานศึกษา ได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศหลากหลายชิ้นที่บ่งบอกถึงผลดีที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนและผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาของ Hord (1997) ที่อธิบายถึงผลดีที่เกิดขึ้นแก่ครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่รู้สึกโดดเดี่ยวในการทำงานน้อยลง ผูกพันต่อพันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้นและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจขององค์กร รู้สึกรับผิดชอบเป็นกลุ่ม ต่อพัฒนาการของผู้เรียน เกิดพลังในการเรียนรู้ (Powerful Learning) ที่ส่งผลให้การสอนในชั้นเรียนมีผลดียิ่งขึ้น คือ ค้นพบความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการสอนและตัวผู้เรียนที่ไม่เคยสังเกตมาก่อน เข้าใจเนื้อหาสาระได้แตกฉานยิ่งขึ้น และตระหนักถึงบทบาทในการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุดตามเกณฑ์ที่คาดหวัง รับทราบข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว อันส่งผลต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตน เพิ่มขวัญและกำลังใจต่อการปฏิบัติงาน ลดอัตราการลาหยุดงาน ปรับการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนอย่างรวดเร็ว สำหรับผลดีที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีอัตราการตกซ้ำชั้นลดลง ขาดเรียนน้อยลง มีผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และการอ่าน (มินตรา และ ปิยพงษ์, 2557 : 394)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ยังมีสถานศึกษาบางแห่งยังไม่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 เนื่องจากผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาไม่ได้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 : 2560) จากผลดีของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จึงมีการปรับเปลี่ยนการทำงานของครูผู้สอนให้การทำงานร่วมกันเป็นทีม สนับสนุนการเป็นผู้นำร่วมกันในการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล และประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีเงื่อนไขที่สนับสนุนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อจะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ มินตรา ลายสนิทเสรีกุล

และปิยพงษ์สุเมตติกุล (2557 : 394) ที่พบว่า การให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารขับเคลื่อนโรงเรียนนั้น เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการยกระดับการศึกษาทั้งระบบ และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้ทัดเทียมกับสากล เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แห่งอนาคต อีกทั้งเป็นการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาตนเองและร่วมกันทำงานส่งเสริมคุณภาพของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ใน 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน 2) การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้ 3) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

3.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 137 แห่ง

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 103 แห่ง ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกนและใช้การเลือกแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 103 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 206 คน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1) การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน หมายถึง ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้มีการสร้างผู้นำในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นผู้นำและผู้ตามร่วมกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีอิสระและใส่ใจให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุกคนในการแสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลให้ครูมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตนเองทางวิชาชีพครูอย่างภาคภูมิใจและมีความสุข จนสามารถแสดงออกถึงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

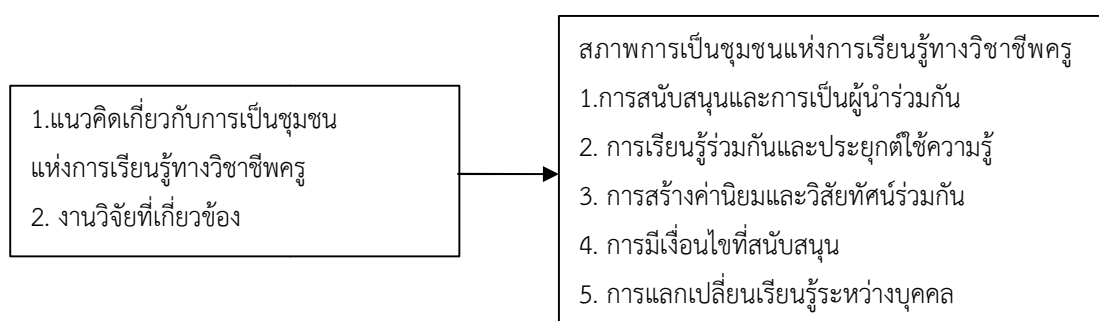
2) การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สามารถเลือกแนวปฏิบัติที่ดี และมีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีการประเมินผล ปรับปรุงและหาแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานของครูแต่ละท่านร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร รวมทั้งมีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมาปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน หมายถึง ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน มองเห็นภาพความสำเร็จร่วมกัน มีทิศทางการทำงาน เป้าหมาย ค่านิยม และแนวทางปฏิบัติเดียวกันในการทำงานร่วมกันเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน หมายถึง ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา มีการจัดวัน เวลา จำนวนชั่วโมง สถานที่ การรวมกลุ่มของผู้บริหารและครูมีข้อมูลสารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมขวัญกำลังใจของครูในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนมีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และมีระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล หมายถึง ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา เป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนและจัดบรรยากาศให้มีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการนำปัญหาผลจากการนำแนวปฏิบัติที่ดีไปประยุกต์ใช้ และประสบการณ์การปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญของครูแต่ละท่าน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) เสนอร่างแบบสอบถามและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำข้อเสนอมาปรับปรุงแก้ไขให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

3) นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ว่าครอบคลุมเนื้อหาถูกต้องตามกรอบแนวคิดการวิจัย และได้กำหนดเป็นนิยามศัพท์ไว้หรือไม่ โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ได้จากการทดลองมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

5) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

6.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อทำหนังสือนำเสนอแบบสอบถามถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยได้รับกลับคืนมา 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.55

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ระดับสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ลำดับ	การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูฯ	Mean	S.D.	ระดับสภาพ
1	การสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน	4.44	0.50	มาก
2	การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน	4.33	0.51	มาก
3	การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้	4.11	0.53	มาก
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล	4.09	0.59	มาก
5	การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน	4.05	0.56	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.20	0.46	มาก

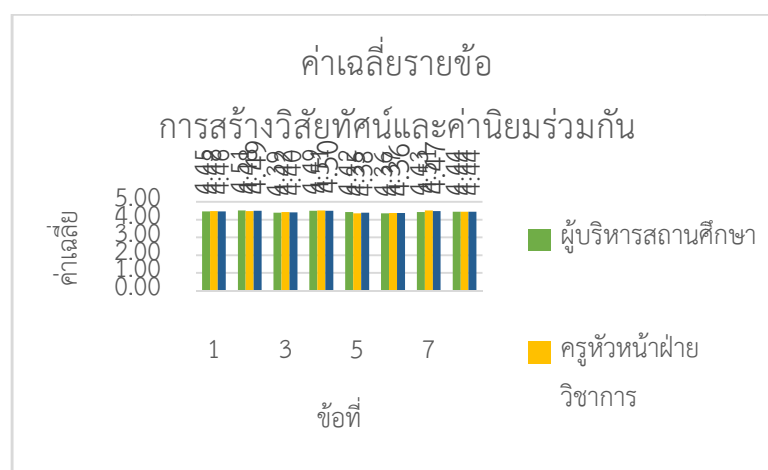
จากตารางที่ 1พบว่า สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การ

เรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน

ตารางที่ 2 ระดับสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		
	Mean	(S.D.)	ระดับสภาพ	Mean	(S.D.)	ระดับสภาพ
1. การสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน	4.44	0.49	มาก	4.44	0.52	มาก
2. การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน	4.29	0.50	มาก	4.37	0.52	มาก
3. การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้	4.07	0.57	มาก	4.15	0.49	มาก
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล	4.05	0.63	มาก	4.13	0.54	มาก
5. การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน	3.97	0.58	มาก	4.12	0.53	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.16	0.47	มาก	4.24	0.45	มาก

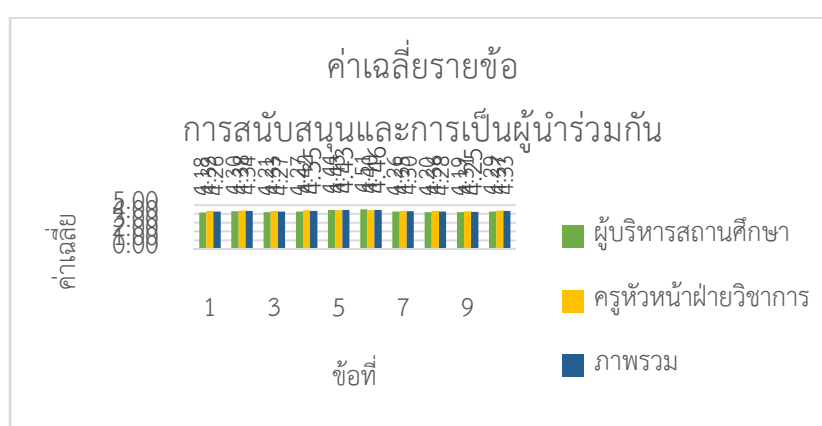
จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน

ภาพที่ 2 การสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน

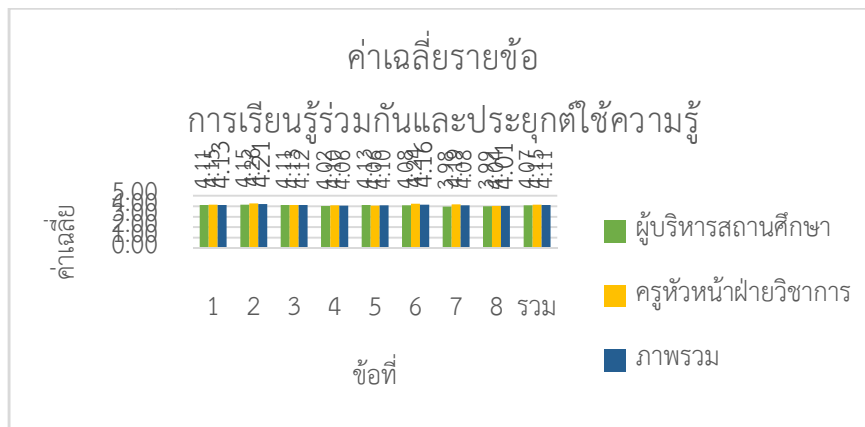
จากภาพที่ 2 พบว่า การสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษามี

เป้าหมายเดียวกันในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครุมีค่านิยมเดียวกันในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครุในสถานศึกษามีเป้าหมายเดียวกันในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครุมีค่านิยมเดียวกันในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครุในสถานศึกษามีเป้าหมายเดียวกันในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาของท่านมีแนวทางปฏิบัติเดียวกันในการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

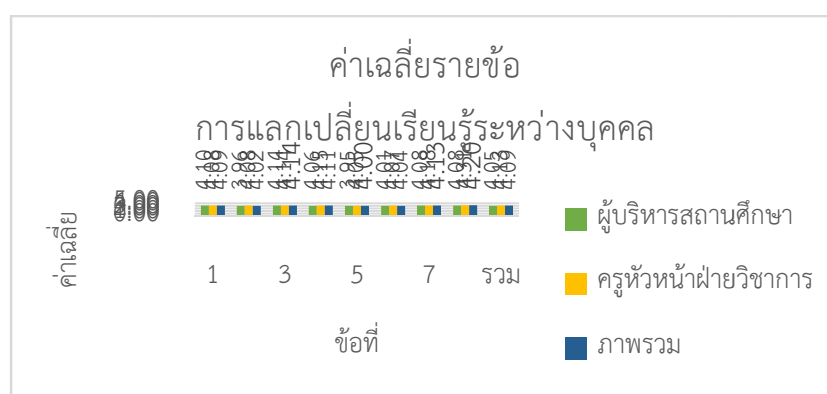
ภาพที่ 3 การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน

จากภาพที่ 3 พบว่า การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครุให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุกคนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูสามารถแสดงออกถึงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครุให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุกคนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครุเปิดโอกาสให้ผู้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันเป็นผู้นำในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาของท่านมีแนวทางปฏิบัติเดียวกันในการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ภาพที่ 4 การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้

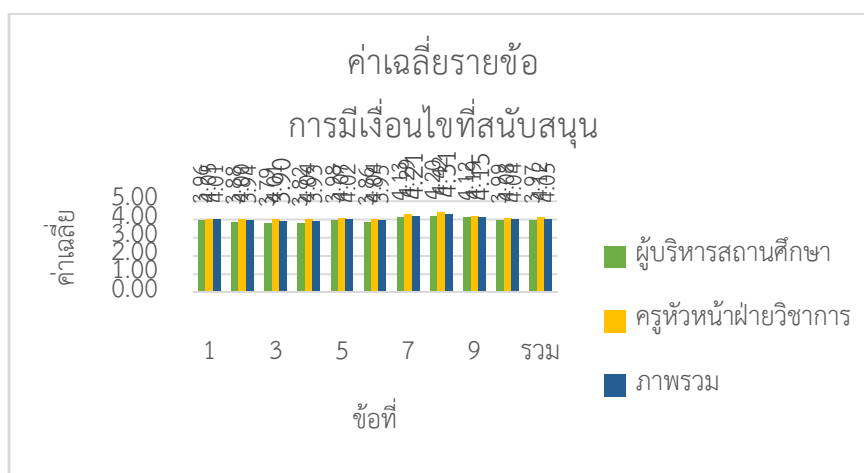
จากภาพที่ 4พบว่า การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ในสถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่สามารถเลือกนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญได้และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการปรับปรุงแนวปฏิบัติที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ในสถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่สามารถเลือกนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาของท่านมีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและค่าเฉลี่ยต่ำสุดของครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ได้แก่ ครูมีการปรับปรุงแนวปฏิบัติที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ภาพที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

จากภาพที่ 5พบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อพัฒนาโดยเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ได้แก่ ครูมีการนำปัญหาจากการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญของครูแต่ละท่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

อย่างเป็นกัลยาณมิตรเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาของท่านมีการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการนำปัญหาจากการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญของครูแต่ละท่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อพัฒนาโดยเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ได้แก่ ครูมีการนำปัญหาจากการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญของครูแต่ละท่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

ภาพที่ 6 การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน

จากภาพที่ 6พบว่า การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและโดยภาพรวมได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ในสถานศึกษามีการจัดสถานที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุริยัน วัฒนา(2559: 106) พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในสถานศึกษาผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุกคนโดยเปิดโอกาสให้มีการสร้างผู้นำในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและร่วมกันเป็นผู้ฟังที่ดีโดยยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จนทำให้ครูมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตนเองทางวิชาชีพครูอย่างภาคภูมิใจ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ Hord(1997 : 165-166)ที่กล่าวว่า

ผู้บริหารโรงเรียนต้องหาความจำเป็นและโครงสร้างที่สนับสนุนให้กับคณะครูและนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงออกด้วยความเต็มใจที่จะเข้าร่วมในการสนทนาโดยปราศจากอำนาจ และต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของผู้ร่วมงาน อย่างไรก็ตามข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ครูสามารถแสดงออกถึงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญอาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาครูใช้ภาวะผู้นำในการริเริ่มสร้างสรรค์สู่การปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินของโรงเรียนยังไม่เพียงพอ(สุริยัน วัฒนา, 2559 : 124)

2. การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีการนำความรู้และมีแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกันนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูแต่ละท่านร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ สุริยัน วัฒนา (2559 : 121) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการปรับปรุงแนวปฏิบัติที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออาจเป็นเพราะ ระบบนิเทศและติดตามไม่ต่อเนื่อง ขาดการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน (ณัฐิกา นครสูงเนิน, 2556: 121)

3. การสร้างวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน โดยมีเป้าหมายการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ Fawcett (1996 : 34-36) ที่ให้แนวคิดว่าการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันนี้จะนำไปสู่บรรทัดฐานความผูกพันของพฤติกรรมของนักเรียนที่จะถูกสนับสนุนโดยคณะครู อย่างไรก็ตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารและครูมีค่านิยมเดียวกันในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจเป็นเพราะภายในสถานศึกษาไม่ได้สร้างความสัมพันธ์ความผูกพันระหว่างผู้บริหารและคณะครู เพื่อริเริ่มกระบวนการทำงานใหม่ ๆ ร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สุริยัน วัฒนา, 2559 : 124)

4. การมีเงื่อนไขที่สนับสนุนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา มีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนมีการส่งเสริมขวัญกำลังใจของครูในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และมีระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูสอดคล้องกับ Louis & Kruse(1995 : 710) ที่ว่า ปัจจัยเงื่อนไขทางกายภาพเพื่อสนับสนุนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้แก่ สภาพทางกายภาพของคณะครูแต่ละคน บทบาทการสอนของครู การพัฒนาโครงสร้างการติดต่อสื่อสาร อิสระในการปกครองโรงเรียนและการเสริมแรงให้กับครูในทางเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ในสถานศึกษามีการจัดสถานที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอาจเป็นเพราะว่าแต่ละโรงเรียนยังมีเงื่อนไขทั้งเวลา สถานที่ ทรัพยากรที่แตกต่างกันจึงทำให้เกิดเงื่อนไขในการบริหารต่างกัน รวมทั้งโรงเรียนมีข้อจำกัดในด้านการบริหารงบประมาณเนื่องจากได้รับจัดสรรจากส่วนกลางทำให้แต่ละโรงเรียนได้รับงบประมาณตามขนาดของโรงเรียนทำให้เกิดการบริหารในแต่ละด้านไม่ครอบคลุม(ปวีณา เจริญภูมิ และเสาวณี สิริสุขศิลป์, 2560 : 61)

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อแบ่งปันและนำประสบการณ์แนวปฏิบัติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญของครูแต่ละท่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่าง

เป็นกัลยาณมิตร สอดคล้องกับ Hord (1997 : 2) ที่พบว่า ครูมีความระหนักถึงคุณประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความร่วมมือของผู้บริหารให้ได้รับการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น อย่างไรก็ตามข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการนำปัญหาจากการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญของครูแต่ละท่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมการนับถือซึ่งกันและกัน นับถือผู้มีอาวุโสกว่า และมีความเกรงใจกันสูง ส่งผลให้การให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันมีน้อย(ณัฐภา นรสูงเนิน, 2556 : 124)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2 ลำดับท้าย ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การมีเงื่อนไขที่สนับสนุนผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการเวลา จำนวนชั่วโมง สถานที่ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครูควรมีการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีจากครูที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้มีการนำปัญหาและผลจากการนำแนวปฏิบัติที่ดีไปประยุกต์ใช้ของครูแต่ละท่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อเงื่อนไขความสำเร็จในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. ควรมีการพัฒนารูปแบบ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลของครูในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในยุค 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

9. เอกสารอ้างอิง

- ณัฐภา นรสูงเนิน. (2556).ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยเลย.
- ปวีณา เจริญภูมิและเสาวณี สิริสุขศิลป์. (2560).ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11(4), 55-62.
- มินตรา ลายสนิทเสรีกุล และปิยพงษ์ สุเมตติกุล. (2557). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพากรุงเทพมหานคร. An Online Journal of Education OJED, 9(3), 392-406.
- สุริยัน วัฒนา. (2559). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 19 สำนักงานเขตบางเขน สำนักการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีปทุมธานี.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. (2560). รายงานการสังเคราะห์ผลการตรวจสอบและผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี 2560. พิจิตร: ม.ป.พ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. (2560). แนวทางการขับเคลื่อน PLC สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน Thailand 4.0 สพม.17. เข้าถึงจาก www.sesa17.go.th/site/images/PLC-Sesa17-guide-2560.pdf
- Fawcett, G. (1996). Moving another big desk. *Journal of Staff Development*, 17(1), 34-36.
- Hord, S.M. (1997). *Professional Learning Communities: Communities of continuous inquiry and improvement*. Austin: Southwest Educational Development Laboratory.
- Louis, K.S. & Kruse, S.D. (1995). *Professionalism and community: Perspectives on reforming urban schools*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

วรารณา ปินตา¹ อมรรรัตน์ วัฒนาร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้การปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE กับเกณฑ์ร้อยละ 75 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 14 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 34 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1.แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE 2.แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมฯ 3.แบบทดสอบ(ความรู้)การปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว ตามหลักการ EASE 4.แบบประเมินทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว ตามหลักการ EASE ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 12 ชั่วโมงตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้องและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ สำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล โดยแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนมีความรู้การปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE หลังทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา (pimmy_warang@hotmail.com)

² สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

3. นักเรียนมีทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE คิดเป็นร้อยละ 79.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป

คำสำคัญ : การปฐมพยาบาลทางจิตใจ, เตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว, หลักการ EASE

The Effect of Learning Activities to Enhance Knowledge and Skill Regarding Psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE for Lower Secondary Students.

Warangkana Pinta¹ Amornrat Wattanatorn²

Abstract

This research was aimed to 1) Enhance and evaluate quality of the learning activities to Enhance Knowledge and Skill Regarding Psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE for Lower Secondary Students. 2) Compare the knowledge before and after the learning activities to Enhance Knowledge and Skill Regarding Psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE for Lower Secondary Students. 3). Compare the Skill Regarding Psychological First Aid before and after the learning activities to Enhance Knowledge and Skill Regarding Psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE for Lower Secondary Students evaluated by 75 percentage criteria. 4). Study the satisfaction of the student toward the learning activities to Enhance Knowledge and Skill Regarding Psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE for Lower Secondary Students. The samples of this study were the 34 students of secondary, room 14, Chiangrai Municipality School 6, second semester, academic year 2018. The sample were selected by the cluster sampling method, by using the class as the unit for randomizing. The content for activities could be divided into 6 activities as follows: Activity 1. Earthquake causes critical mind. Activity 2. How to communicate when you have a critical mind. Activity 3. 3S From heart-to-heart. Activity 4. 3P for help. Activity 5. The skill of reducing psychological pain and Activity 6. The study of psychological health. The result had shown that

1. The preparation plan for Learning Activities to Enhance Knowledge and Skill Regarding Psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE for Lower Secondary Students was featured with 6 elements which were activities' title, purposes, main idea, learning activities, medias and tools, and the result evaluation. The preparation plan receives the appropriation rate at very high rate.

¹ Curriculum and Instruction School of Education University of Phayao (pimmy_warang@hotmail.com)

² School of Education University of Phayao

2. The students have the knowledge of the skill regarding psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE after the testing the activities plan higher than before testing the activities plan strategic significantly at 0.5 level.

4. The overall satisfaction result of the students toward the Learning Activities to Enhance Knowledge and Skill Regarding Psychological First Aid on Earthquake Preparedness Based on EASE for Lower Secondary Students receive the very high satisfaction rate.

Keywords : Psychological First Aid, Earthquake Preparedness, EASE

1. บทนำ

ประเทศไทยเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ที่สุดที่ภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2557 เวลา 18.08 น. พบว่ามีจุดศูนย์กลางอยู่บริเวณอำเภอแม่ลาว ขนาดแผ่นดินไหว 6.3 ริกเตอร์ ส่งผลกระทบในวงกว้าง 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่ลาวและอำเภอพาน(วิชาการธรณีไทย:2557) รวมทั้งโรงเรียนในพื้นที่(สุนทรเมธ จิตรมหัน ตกุล:2557) ผู้ประสบภัยส่วนใหญ่ไม่ได้นอนทั้งคืน ไม่กล้าอยู่ในบ้านเพราะยังมีอาฟเตอร์ช็อกหลายครั้ง ชาวบ้านประสบปัญหาความเครียดที่บ้านเสียหาย มีความต้องการน้ำ อาหาร เครื่องใช้ส่วนตัวที่จำเป็น และจากการสัมภาษณ์นางจันทร์ดี ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่อำเภอแม่ลาว กล่าวว่าขณะเกิดเหตุแผ่นดินไหวตนรู้สึกตกใจและกลัวมาก หลังเกิดเหตุแผ่นดินไหวทำให้ตนรู้สึกเครียดที่บ้านร้างและวิตกกังวลว่าจะเกิดเหตุการณ์อาฟเตอร์ช็อกขึ้นอีก ทำให้นอนไม่หลับเป็นระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ได้(จันทร์ดี วงค์ษา,2560)

ผลกระทบต่อสภาพจิตใจหลังเหตุการณ์วิกฤตหรือภัยพิบัติช่วง 3 วันแรกถึง 2 สัปดาห์ ส่วนใหญ่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองทั้งร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะด้านจิตใจ จะมีการช็อก ตื่นตระหนก หวาดกลัว วิตกกังวล สับสน ไม่มีสมาธิ เครียด บางรายมีอาการซึมเศร้า โกรธ ซึ่งอาการเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน(เจษฎา โชคดำรงสุข,2557) โดยกลุ่มโรคทางสุขภาพจิตที่พบมาก คือ PTSD (post-traumatic stress disorder) หรือภาวะป่วยทางใจหลังประสบภัยในชีวิต และยังพบอัตราการฆ่าตัวตายของประชาชนเพิ่มสูงขึ้นหลังจากการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ(กรมสุขภาพจิต,2560) ปฏิกิริยาตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือโดยการปฐมพยาบาลทางจิตใจ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวให้สามารถปรับตัวคืนสู่ภาวะปกติได้ โดยจุดมุ่งหมายของการปฐมพยาบาลทางจิตใจตามที่ Harpern&Tramontin (2005) ได้สังเคราะห์ คือเพื่อลดความทุกข์ยากทั้งทางกายและทางจิตใจ และช่วยเหลือให้ผู้ประสบภัยปรับตัวกลับสู่สภาพเดิม

อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติธรรมชาติของประเทศไทย รัฐยังไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ ความตระหนักในการจัดการสุขภาพจิตให้กับประชาชนแต่รัฐเน้นไปที่การนำมาตรการใช้สิ่งก่อสร้างมาใช้(Structural Measures) ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ต่างกับประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงระดับโลกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมผ่านการจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกที่โรงเรียนให้กับเด็กโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้านและครอบครัว จนเกิดเป็นวัฒนธรรมความปลอดภัย(culture of safety)ขึ้นทั้งประเทศ(สุพร รัตนานินทร์,2550) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาคือเครื่องมือในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติธรรมชาติที่นำไปสู่ความยั่งยืน

Marqueza L. Reyes et al. (2011) ให้นิยามว่านักเรียนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมากควรให้เรียนรู้เรื่องภัยพิบัติในท้องถิ่นของตนโดยจัดทำเป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นหลักสูตรท้องถิ่นและจากการศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับภัยพิบัติธรรมชาติของประเทศไทยมีหลายรูปแบบ ได้แก่ งานวิจัยของจักรกฤษณ์ จันทะคุณ (2560) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเตรียมความพร้อมรับมือน้ำท่วมตามแนวคิดที่สอนน้องสำหรับนักเรียนในพื้นที่เสี่ยงภัย งานวิจัยของทิพรรัตน์ มาศเมธาธิพย์(2558) พัฒนาหลักสูตรแบบเน้นกระบวนการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกรณีศึกษาภูมิปัญญาด้านภัยพิบัติน้ำท่วมอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก งานวิจัยของจักรกฤษณ์ จันทะคุณ(2557) การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสำนึกในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และงานวิจัยของกิ่งเพชร ศิริบุญรักษ์(2552) กระบวนการเรียนรู้การเฝ้าระวังอุทกภัยและดินโคลนถล่มสำหรับเด็กและเยาวชน ตำบลนานกกก

อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งจากการศึกษา ยังไม่มีการพัฒนาตัวแปรด้านความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจ

การปฐมพยาบาลทางจิตใจสำหรับผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE (Psychological First Aid : EASE) เป็นการช่วยเหลือด้านจิตใจแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์รุนแรง ซึ่งมีกระบวนการดังนี้ เริ่มจากการเข้าถึงผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤตแผ่นดินไหวอย่างเหมาะสมโดยสร้างสัมพันธ์ภาพจนได้รับความไว้วางใจจากผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤตแผ่นดินไหว(Engagement) จากนั้นคือการประเมินประสบเหตุการณ์วิกฤตแผ่นดินไหวอย่างครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม(Assessment) ต่อด้วยวิธีการเรียกขวัญคืนสติลดความเจ็บปวดทรมานใจ และเสริมสร้างทักษะเพื่อลดความแปรปรวนทางอารมณ์(Skills) สุดท้ายคือให้สุขภาพจิตศึกษาและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤตแผ่นดินไหวสามารถดำรงชีวิตอย่างปกติโดยเร็ว(Education) (กรมสุขภาพจิต:2553)

การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน(Activity-Based Learning) เป็นการเรียนรู้เชิงรุกหรือการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน(Active Learning) ดำเนินการโดยใช้กิจกรรมเป็นที่ตั้งเพื่อที่จะฝึกหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด(กระทรวงศึกษาธิการ,2559) สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 13-14 ปี เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมสำหรับปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม(ดูเจตนา พันธุมนาวัน,2551) อีกทั้งเด็กวัยนี้เริ่มมีความต้องการที่จะแสดงพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม(สุรางค์ โค้วตระกูล,2553)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวได้อย่างเท่าทัน การปรับตัวอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับคนกับสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบรรเทาผลกระทบจากแผ่นดินไหวได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้การปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กับเกณฑ์ร้อยละ 75
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 14 ห้อง จำนวน 405 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 14 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 34 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความรู้การปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE

2. ทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว หลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE กับเกณฑ์ร้อยละ 75

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่จัดกิจกรรม ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ 1 แผ่นดินไหวทำให้ใจวิกฤต กิจกรรมที่ 2 สื่อสารอย่างไรเมื่อใจวิกฤต กิจกรรมที่ 3 3ส.จากใจถึงใจ (Engagement) กิจกรรมที่ 4 3ป.เพื่อการช่วยเหลือ (Assessment) กิจกรรมที่ 5 ทักษะลดความเจ็บปวดทางใจ (Skills) และกิจกรรมที่ 6 3ด.สุขภาพจิตศึกษา (Education) ซึ่งการจัดกิจกรรมสอดคล้องตามคู่มือความรู้การปฐมพยาบาลทางจิตใจตามหลักการ EASE (Psychological First Aid : EASE) ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ.2553) และหลักสูตรการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจผู้ประสบภาวะวิกฤต(ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ.2553) และ คู่มือวิทยากร หลักสูตรการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจผู้ประสบภาวะวิกฤต (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข(พ.ศ.2555)

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฐมพยาบาลทางจิตใจ หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แผ่นดินไหว โดยการเข้าไปให้ความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อลดและบรรเทาอาการเจ็บปวดทางจิตใจผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE

ความรู้การปฐมพยาบาลทางจิตใจ หมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการช่วยเหลือด้านจิตใจ แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ.2553) ประกอบด้วย วิธีการสร้างสัมพันธภาพและการเข้าถึงจิตใจของผู้ได้รับผลกระทบวิธีการประเมิน ผู้ได้รับผลกระทบวิธีการเรียกขวัญคืนสติลดความเจ็บปวดทางใจและเสริมสร้างทักษะและวิธีการให้สุขภาพจิตศึกษา และข้อมูลที่เป็น

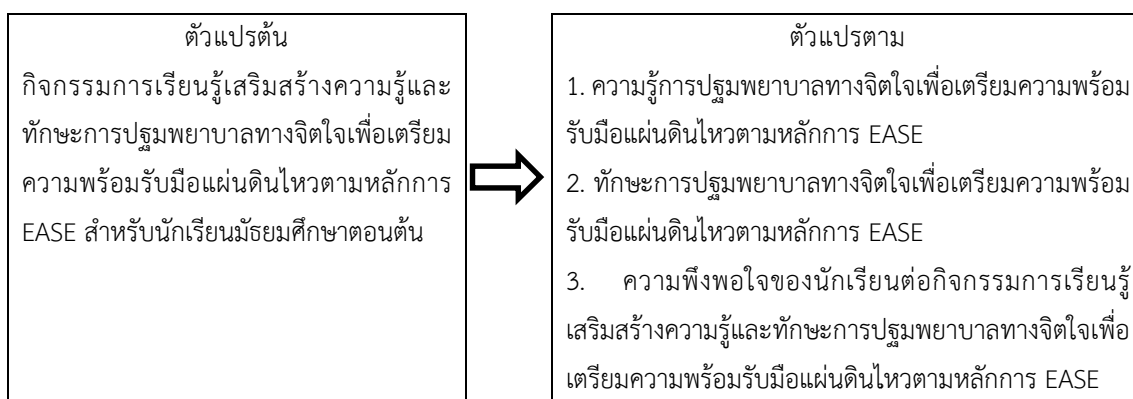
ทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการช่วยเหลือด้านจิตใจแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แผ่นดินไหว ซึ่งประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ ทักษะการสังเกตการสร้างสัมพันธภาพและรู้วิธีสื่อสารกับผู้ได้รับผลกระทบทักษะในการประเมินและตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย สภาพจิตใจและสังคมของผู้ได้รับผลกระทบทักษะในการเรียกขวัญคืนสติลดความเจ็บปวดทางใจและเสริมสร้างทักษะการจัดการกับอารมณ์ ความรู้สึก และปัญหาเบื้องต้นทักษะการตรวจสอบสำรวจความต้องการ และทักษะการให้สุขภาพจิตศึกษาและการติดตามผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แผ่นดินไหว

2. การปฐมพยาบาลทางจิตใจสำหรับผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE (Psychological First Aid : EASE)หมายถึง การช่วยเหลือด้านจิตใจแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์รุนแรง ได้แก่ ผู้สูญเสีย ผู้ได้รับบาดเจ็บและผู้ที่รอดชีวิต โดยการเข้าไปให้ความช่วยเหลือ ตามหลักการ EASE ตามกิจกรรมที่กำหนดขึ้น

3. กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการ EASE โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน(Active Learning) โดยใช้วิธีสอนแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ(Collaborative Learning) และบทบาทสมมติ(Role Play) มีองค์ประกอบของกิจกรรม ได้แก่ ชื่อ กิจกรรม วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล โดยกำหนด กิจกรรมสอดคล้องกับคู่มือความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลทางจิตใจตามหลักการ EASE Psychological First Aid:EASE ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ.2553)

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในด้านดีของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้ และทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น วัดได้โดยแบบประเมินความพึงพอใจ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
3. แบบทดสอบ(ความรู้)การปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
4. แบบประเมินทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

7. ผลการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ สำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล โดยแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ที่	รายการประเมิน(รายด้าน)	$\bar{X}$	S.D.
1	จุดประสงค์	4.20	0.45
2	สาระสำคัญ	4.60	0.50
3	กิจกรรมการเรียนการสอน	4.60	0.52
4	สื่อและอุปกรณ์	4.45	0.50
5	การวัดและประเมินผล	4.27	0.48

2. นักเรียนมีความรู้การปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE หลังทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนการทดลอง	20	32.79	6.56	1.24	30.11	.000
หลังการทดลอง	20	66.03	14.68	1.70		

P<.05

3. นักเรียนมีทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE คิดเป็นร้อยละ 79.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (จำนวนนักเรียน 34 คน จัดเป็น 10 กลุ่ม)

	ทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	t
1	ทักษะการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่อยู่ในภาวะวิกฤตแผ่นดินไหว	75.00	15.00	1.76	0.00*
2	ทักษะการสังเกตการสร้างสัมพันธ์ภาพ และรู้วิธีสื่อสารกับผู้ประสบเหตุการณ์แผ่นดินไหว	82.50	16.50	1.27	3.74*
3	ทักษะในการประเมินและตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย สภาพจิตใจ และสังคมของผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤตแผ่นดินไหว	81.50	16.30	0.67	6.09*
4	ทักษะในการเรียกขวัญคืนสติ ลดความเจ็บปวดทางใจ และเสริมสร้างทักษะการจัดการกับอารมณ์ ความรู้สึก	80.50	16.10	1.37	2.54*
5	ทักษะการตรวจสอบสำรวจความต้องการ และทักษะการให้สุขภาพจิตศึกษา และการติดตามผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤตแผ่นดินไหว	81.00	16.20	0.79	4.81*
	รวม	79.90	15.98	0.43	3.44

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป

รายการ	$\bar{X}$	S.D.
บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.53	0.50
บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่ม	4.40	0.49
บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.03	0.75
นักเรียนมีความสุขในกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.70
กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดและตัดสินใจ	4.77	0.42
กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสดูแลความคิดเห็น	4.90	0.30
กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.50	0.50
การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.47	0.50
การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจได้	4.23	0.76
การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของผลกระทบจากแผ่นดินไหว	4.93	0.25
รวม	4.51	0.52

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผลการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พบว่าแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใช้การจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน(Activity-Based Learning) ซึ่งมีรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดำเนินการโดยใช้กิจกรรมเป็นที่ตั้ง ได้แก่ การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ(Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ(Role Play) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ:2560) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญกับผลกระทบด้านจิตใจในเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยใช้หลักการ EASE ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2553)เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ดังที่ Marqueza L. Reyes et al. (2011:pp.23-24) ให้แนวคิดว่านักเรียนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมากควรให้เรียนรู้เรื่องภัยพิบัติในท้องถิ่นของตน สอดคล้องกับที่สำลี ทองธิว (หน้า41) กล่าวว่า นักเรียนต้องเรียนรู้ถึงโลกที่กว้างออกไปจากชุมชนของตน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าใจโลกภายนอกมาช่วยสนับสนุนการแก้ปัญหาภายในชุมชน สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้ และดังที่จักรกฤษณ์ จันทะคุณ (2558) กล่าวว่า นักเรียนมีจิตสำนึกร่วมต่อการจัดการภัยพิบัติในโรงเรียนและชุมชน ชุมชนมีมุมมองว่าเด็กและเยาวชนคือพลังสำคัญในการจัดการภัยพิบัติ

2. นักเรียนมีความรู้ในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE หลังทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรม จัดในรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน(Activity-Based Learning) โดยกระบวนการจัดกิจกรรม แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1)การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ(Collaborative Learning) 2)การเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ(Role Play) จึงทำให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ซึ่งการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน(Activity-Based Learning) คือการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ ซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียวจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE หลังทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ภัยพิบัติศึกษาของ INEE (2011:pp.28-40) ได้เสนอว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติธรรมชาติที่เหมาะสมเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ขั้นสอน ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม สำหรับการเรียนรู้บทบาทสมมติมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการสอน ขั้นดำเนินการสอน ขั้นแสดง ขั้นสรุป ตามขั้นตอนของสุวิทย์ มูลคำ(2545 : 53-59) สอดคล้องกับงานวิจัยของกนก จันทรา(2556) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน

มัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความสามารถในการแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE คิดเป็นร้อยละ 79.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กำหนดกิจกรรมสอดคล้องกับคู่มือความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลทางจิตใจตามหลักการ EASE ของกรมสุขภาพจิต เนื้อหาที่จัดกิจกรรม ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้ 1) แผ่นดินไหวทำให้ใจวิกฤต 2) สื่อสารอย่างไรเมื่อใจวิกฤต 3) ส.จากใจถึงใจ (Engagement) 4) 3ป.เพื่อการช่วยเหลือ (Assessment) 5) ทักษะลดความเจ็บปวดทางใจ (Skills) และ 6) 3ต.สุขภาพจิตศึกษา (Education) ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีการฝึกซ้อมทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจ ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติการช่วยเหลือด้านจิตใจ แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แผ่นดินไหว ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่อยู่ในภาวะวิกฤต แผ่นดินไหว ทักษะการสังเกตการสร้างสัมพันธ์ภาพและรู้วิธีสื่อสารกับผู้ประสบเหตุการณ์แผ่นดินไหว ทักษะในการประเมินและตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย สภาพจิตใจและสังคมของผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤต แผ่นดินไหว ทักษะในการเรียกขวัญคืนสติ ลดความเจ็บปวดทางใจ และเสริมสร้างทักษะการจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกและปัญหาเบื้องต้น ทักษะการตรวจสอบ สำรวจความต้องการ และทักษะการให้สุขภาพจิตศึกษาและการติดตามผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤต แผ่นดินไหว สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ จันทะคุณ (2560) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเตรียมความพร้อมรับมือน้ำท่วมตามแนวคิดพิสอนน้องสำหรับนักเรียนในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยผลการการศึกษพบว่านักเรียนมีทักษะในการเตรียมความพร้อมรับมือน้ำท่วมหลังทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม คิดเป็น ร้อยละ 71.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลง คือ มีสติ มีทักษะในการแก้ปัญหา มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบมากขึ้น เกิดความผูกพันระหว่างกัน รุ่นพี่เห็นคุณค่าในตนเองที่ได้ช่วยเหลือรุ่นน้อง

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลทางจิตใจเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหวตามหลักการ EASE ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียนนั้นเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นกับชีวิตนักเรียนกับชุมชนของนักเรียน เป็นเรื่องใกล้ตัว มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของณิชารีย์ ใจคำวังและคณะ (2554) ศึกษาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อสุขภาพที่เพียงพอของประชาชนที่ประสบอุทกภัยน้ำป่าและโคลนถล่ม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่าประชาชนและองค์กรในพื้นที่ที่มีความพึงพอใจ รับรู้และเข้าใจทำให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ เกิดสัมพันธภาพความรักความสามัคคีในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ จันทะคุณ (2558) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสำนึกในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผลการการศึกษพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้สามารถเชื่อมโยงให้นักเรียนตระหนักรู้ว่าตนเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิด ภัยพิบัติมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำกิจกรรมไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจและพัฒนาตนเองด้านความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจตามหลักการ EASE ก่อนนำกิจกรรมไปใช้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจตามหลักการ EASE เป็นหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติธรรมชาติชนิดอื่นที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลทางจิตใจที่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเตรียมความพร้อมรับมือแผ่นดินไหว

9. เอกสารอ้างอิง

กนก จันทรา. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่องานของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, ปีที่9, 42-55.

กรมสุขภาพจิต. (2553). คู่มือความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลทางจิตใจตามหลักการ EASE

(Psychological First Aid : EASE): โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

กรมสุขภาพจิต.(2555).คู่มือวิทยากรหลักสูตรการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจผู้ประสบภาวะวิกฤต (ฉบับปรับปรุง):

สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

กรมสุขภาพจิต.(2553). คู่มือการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจประชาชนในภาวะวิกฤต(ฉบับปรับปรุง): สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์

กรมสุขภาพจิต. (2560). โรคเครียด PTSD ภาวะป่วยทางใจที่ต้องเฝ้าระวัง หลังประสบภัยรุนแรงในชีวิต.

เข้าถึงจาก <https://health.kapook.com/view97511.html>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แนวทางการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา 4H. ม.ป.ท.: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

กิ่งเพชร ศิริบุญรักษ์กิตติ. (2552). กระบวนการเรียนรู้การเฝ้าระวังอุทกภัยและดินโคลนถล่มสำหรับเด็กและเยาวชน ตำบลนานกกก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ อุตรดิตถ์ ประเทศไทย.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2559). ACTIVE LEARNING หมายถึงอะไร ทำไมต้อง ACTIVE LEARNING การเรียนรู้แบบลงมือทำ (ปฏิบัติ). เข้าถึงจาก <http://www.krusmart.com/active-learning/>

จักรกฤษณ์ จันทะคุณ. (2557). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสำนึกในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก ประเทศไทย.

จักรกฤษณ์ จันทะคุณ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเตรียมความพร้อมรับมือน้ำท่วมตามแนวคิดที่สอนน้องสำหรับนักเรียนในพื้นที่เสี่ยงภัย. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 7, 47-62.

จันทร์ดี วงศ์ษา. (2560). ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหว. สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

เจษฎา โชคดำรงสุข. (2557). เดือนโรค PTSD เครียดหลังแผ่นดินไหว. เข้าถึงจาก

<https://www.thaihealth.or.th>

- ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ (2550). ACTIVE LEARNING หมายถึงอะไร ทำไมต้อง ACTIVE LEARNING การเรียนรู้แบบลงมือทำ (ปฏิบัติ). เข้าถึงจาก <http://www.krusmart.com/active-learning/>
- ณิชาธิ์ ใจคำวัง. (2554). การสร้างเสริมสุขภาพเพื่อสุขภาวะที่เพียงพอของประชาชนที่ประสบอุทกภัยน้ำป่าและโคลนถล่ม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. เข้าถึง http://www.tnrr.in.th/2558/?page=result_search&record_id=9978938
- ดุษฎีนิพนธ์ พันธมนานิน.(2551).การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- ทิพรรัตน์ มาศเมธาธิพย์. (2558). การพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นกระบวนการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกรณีศึกษาภูมิปัญญาด้านภัยพิบัติน้ำท่วมอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 20, 82-94
- นันทวิทย์ สิทธิรักษ์. (2559). จิตเวช ศิริราช DSM-5 / ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล : ประมวลสารสนไทย การพิมพ์
- พนม เกตุมาน. (2550). คู่มือแพทย์ความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตรายPost-Traumatic Stress Disorder. เข้าถึงจาก http://www.psychin.co.th/new_page_62.htm
- วิชาการธรณีไทย. (2557). รอยเลื่อนและแผ่นดินไหว จ.เชียงราย 2557. เข้าถึงจาก http://www.geothai.net/chiangrai_earthquake/
- สุคนธ์เมธ จิตรมหันตกุล. (2557). รอยเลื่อนและแผ่นดินไหวจ.เชียงราย 2557. เข้าถึงจาก http://www.geothai.net/chiangrai_earthquake/
- สุพร รัตนาคินทร์.(2550). รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการความร่วมมือทางวิชาการจากJICA. เข้าถึงจาก <http://www.disaster.go.th/dpm/index.php?option=com>.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวิทย์ มูลคำ. (2545). การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบสาธิต(Demonstration Method). เข้าถึงจาก <https://sites.google.com/site/worrapatsillawat/xeksar-prakxb-kar-reiyn>
- หทัยรัตน์ คุณเกษมกิจ. (2550). ผลของโปรแกรมการฝึกพูดกับตัวเองทางบวกต่อภาวะซึมเศร้าในเยาวชนผู้รอดชีวิตจากภัยพิบัติจังหวัดอุตรดิตถ์(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่ ประเทศไทย.
- Harper&Tramontin. (2005). จุดมุ่งหมายของการปฐมพยาบาลด้านจิตใจ. ใน ดร.นายแพทย์พิทักษ์พล บุญมาลิก (บรรณาธิการ). คู่มือความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลทางจิตใจตามหลักการ EASE Psychological First Aid : EASE (หน้า 15). ม.ป.ท.:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- Inter-Agency Network for Education in Emergency. (2010). Guidance notes on teaching and Learning. Retrieved from http://www.educationfasttrack.org/.../INNE_Teacher_Compen.
- Marqueza L. Reyes. (2011). Disaster resilience with the young: Mainstreaming disaster risk reduction in the school curriculum. Indonesia : ASEAN-UNISDR Technical Cooperation.

การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร¹ เอกลักษณ์ เพียสา²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การดำเนินการวิจัยมี 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ระยะที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบ และระยะที่ 3 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครู จำนวน 1,756 คน ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เป็นหน่วยตัวอย่าง จำนวน 506 โรงเรียน โดยใช้แบบ สอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.34-0.90 และค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก 26 องค์ประกอบย่อย 182 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 23 ตัวบ่งชี้จิตลักษณะของความเป็นคนดีของผู้บริหารสถานศึกษา 32 ตัวบ่งชี้ จรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารสถานศึกษา 31 ตัวบ่งชี้ ความเป็นผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา 15 ตัวบ่งชี้ ความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา 45 ตัวบ่งชี้ ความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา 19 ตัวบ่งชี้ และส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน 17 ตัวบ่งชี้

2. โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าไคสแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 42.70 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 121 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีที่วัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 ค่าความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.00 (Chi-square = 42.70, df = 121, p-value = 1.00, GFI = 0.99, AGFI = 0.98 และ RMSEA = 0.00) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม, ตัวบ่งชี้

¹ สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (sakthai2492@gmail.com)

² สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

The Development of Ethical Leadership Indicators of School Directors under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern Region of Thailand

Sakthai Surakitbowon¹ Eakkaluck Pheasa²

ABSTRACT

The objectives of this study were to develop ethical leadership indicators of school directors under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern region of Thailand and to examine the congruence of the developed structural model on ethical leadership indicators of school directors under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern region of Thailand with the empirical data. The study was divided into 3 phases. The first phase was the building of research conceptual framework of ethical leadership of school directors by synthesizing relevant documents and researches and interviewing experts. The second phase was the development of ethical leadership indicators of school directors by applying modified Delphi's technique for 3 times, and the third phase was congruence examination of the developed structural model on ethical leadership indicators of school directors with the empirical data. Data was collected from the sample group of 1,756 school directors and teachers in 506 primary and secondary schools which were chosen as sampling units. A 5-level rating scale questionnaire with discrimination power for each item between 0.34-0.90 and the overall reliability value at 0.99 was the data collection tool of choice. Confirmatory factor analysis of the collected data was conducted by using statistics software.

The findings are as follows.

1. Ethical leadership indicators of school directors under the office of the basic education commission in the North-eastern region of Thailand consisted of 7 main components, 26 sub-components and 182 indicators, which can be classified into the categories as follows: 23 indicators on school director characteristics, 32 indicators on psychological factors of the goodness of school directors, 31 indicators on school director's code of ethics of teaching profession, 15 indicators on school directors' service mindedness, 45 indicators on trust in school directors, 19 indicators on organizational commitment of school directors and 17 indicators on

¹ Educational Administration and Development Faculty of Education Sakon Nakhon Rajabhat University
(sakthai2492@gmail.com)

² Educational Administration and Development Faculty of Education Sakon Nakhon Rajabhat University

internal learning culture encouragement with a goal towards work achievement and positive change in the community.

2. The developed structural model on ethical leadership indicators of school directors under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern region of Thailand shows congruence with the empirical data with Chi-square = 42.70, df = 121, p-value = 1.00, GFI = 0.99, AGFI = 0.98, RMSEA = 0.00, which are in accordance with the research hypothesis.

Keywords : Ethical Leadership, Indicators

1. บทนำ

การบริหารงานการศึกษาจะเกิดประสิทธิผลได้ ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) กระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยงานของตน ถึงแม้จะไม่มีปัจจัยใดที่สามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงานก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งที่จะปรับปรุง และพัฒนาได้ตลอดเวลา ก็คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงาน (Owen, 198) บนพื้นฐานที่ว่าไม่มีรูปแบบการบริหารใดที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ในทำนองเดียวกัน ย่อมไม่มีผู้นำคนใดที่เหมาะสมกับการบริหารงานในทุกองค์การและทุกสถานการณ์ ดังนั้นผู้บริหารหน่วยงานจึงต้องมีความสามารถในการใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ได้ และใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วย อย่างไรก็ตามการที่จะพัฒนาคุณภาพของคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ตามระเบียบกฎหมาย หรือนโยบายดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว องค์การใดที่มีผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ ความเชี่ยวชาญ เป็นต้น

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นความหวังของการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อครู นักเรียนและบุคคลอื่นในสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องมีข้อกำหนดที่เป็นพันธสัญญาร่วมกันทุกคน โดยพันธสัญญาดังกล่าวที่เป็นแกนของค่านิยมสำคัญในโรงเรียนและสามารถใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิงในการตัดสินใจว่าพฤติกรรมหรือการกระทำใดของสมาชิกผิดถูกเหมาะสมหรือไม่ในเชิงจริยธรรม ผู้นำจึงมีบทบาทสำคัญยิ่ง ไม่เพียงแต่จัดทำข้อพันธสัญญาของโรงเรียน แต่ต้องให้การสนับสนุนอย่างแข็งขัน และให้ผลนำไปใช้ปฏิบัติอย่างจริงจัง และเมื่อมีผู้ฝ่าฝืนต่อพันธสัญญาดังกล่าว ผู้นำต้องกล้าตัดสินใจใช้มาตรการเฝ้าระวังตักเตือนผู้นั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต้องเริ่มจากตัวผู้นำที่มีจริยธรรมไม่เพียงแค่อำนาจด้านคุณธรรมหรือสอนคนด้วยคำพูดเท่านั้น แต่สำคัญที่สุดคือ การประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนทั่วไป (Sergiovanni, 1992; อ้างถึงในสุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550) อย่างไรก็ตาม ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเปรียบเสมือนการเปลี่ยนสภาพหรือแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทั้งผู้นำและผู้ตามตามกระบวนการของภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลงในท้ายสุดจะนำมาซึ่งจริยธรรมในการยกระดับความประพฤติและแรงจูงใจทางจริยธรรมของผู้นำและผู้ตาม นอกจากนี้พลวัตรของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะทำให้ทั้งผู้นำและผู้ตามต่างก็บรรลุถึงผลสำเร็จสูงสุด และเกิดการยอมรับชื่นชม และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอีกด้วย (Burn, 1987)

คุณภาพของการเป็นผู้นำคือสิ่งกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การคือ คำพูดที่เป็นจริงเสมอ ไม่ว่าองค์การนั้นจะยิ่งใหญ่ระดับชาติหรือเล็กสักปานใดก็ตาม (พิตเลอร์ เซมอร์ และมาฮารี, 1989) การศึกษาและการพัฒนาภาวะผู้นำในทุกองค์การต่างก็มีความจำเป็นและได้รับความสำคัญตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ในประเทศไทยได้มีการศึกษาและอบรมเรื่องของผู้นำและภาวะผู้นำมาอย่างแพร่หลายและมากขึ้น แต่เมื่อประเมินจากสภาพการบริหารงานของผู้นำในบริษัทไทย พบว่า ผู้นำประเทศเกือบทุกคนใช้ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนในการบริหารงานเพียงอย่างเดียว คือ การบริหารแบบรักษาสถานภาพตำแหน่งของตนเองขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดวิสัยทัศน์ที่ดีในการทำงาน ปฏิบัติงานแบบเดิมๆ เมื่อเข้าสู่ตำแหน่งแล้วก็ยังบริหารงานแบบเดิมอยู่เรื่อยๆ ใช้ระบบการบริหารงานแบบแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้นำกับผู้ตามและผู้นำกับผู้นำ โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์การหรือประเทศชาติ ผู้นำดังกล่าวนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากในทุกสังคมของสังคมไทยทั้งภาครัฐและเอกชน (Binchai & Kinawong, 2004) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาเพื่อนร่วมงาน และพัฒนาผู้เรียนรู้ให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่เหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกันหรือไม่

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยของการศึกษาได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร 7 ด้าน ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) บุคลิกภาพด้านการปรับตัว 2) สติปัญญาและความเฉลียวฉลาด และ 3) สุขภาพจิตและการจัดการอารมณ์
2. จิตลักษณะของความเป็นคนดีของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน 2) ค่านิยมและเจตคติที่ดีต่องาน 3) เหตุผลเชิงจริยธรรม 4) ความเชื่ออำนาจในตน และ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม
4. การเป็นผู้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีความเข้าใจให้เกิดริเริ่มและอุทิศตนเพื่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน 2) มีวิสัยทัศน์และตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น และ 3) มีความสามารถในการโน้มน้าวใจเพื่อความเป็นชุมชนในองค์กร
5. ความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) สมรรถนะของผู้บริหาร และ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
6. ความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร 2) ทุ่มเท เต็มใจทำงานให้องค์การ 3) ปราบปรามการเป็นสมาชิกในองค์กร และ 4) จงรักภักดีต่อองค์กร
7. การส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร ได้แก่ 1) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 2) การเรียนรู้จากประสบการณ์ และ 3) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลและอำนาจหน้าที่ของผู้นำกับผู้อื่นเพื่อกระตุ้น ดลใจ โน้มน้าว จูงใจ ชักจูงให้เกิดการคล้อยตาม ยอมรับที่จะดำเนินการตามสิ่งที่ผู้นำคาดหวังและต้องการด้วยความเต็มใจจนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงามและเหมาะสมมีการดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามกรอบประเพณี ธรรมเนียมปฏิบัติ และมาตรฐานพฤติกรรมที่ดีงามทางสังคม ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สุขทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

3. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงการแยกแยะสิ่งที่ถูกออกจากสิ่งที่ผิดและกระทำอย่างถูกต้อง มีความประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางและแบบอย่าง จูงใจให้ผู้ร่วมงานมองการณ์ไกลไปกว่าประโยชน์ส่วนตัวไปที่ประโยชน์ขององค์กรหรือส่วนรวมแทน มีความกล้าหาญ ยึดมั่นในหลักการมีความเข้มแข็งและมีสารสนเทศในการตัดสินใจที่ถูกต้อง และพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการประพฤติปฏิบัติของตน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 องค์ประกอบ คือ

3.1 คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง สิ่งที่ใช้ให้เห็นความดีหรือพฤติกรรมของผู้บริหารที่ปรากฏให้เห็นหรือลักษณะประจำตัวของผู้บริหาร ซึ่งเป็นการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้และเห็นได้

3.2 จิตลักษณะของความเป็นคนดีของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน โดยลักษณะที่สะสมในแต่ละบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสังเกตได้จากจิตลักษณะเหล่านี้

3.3 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ประมวลความประพฤติของผู้บริหารสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ดี เพื่อธำรงรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณวิชาชีพทางการศึกษาในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมประกอบด้วย

3.4 การเป็นผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารในการให้บริการเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน ซึ่งอยู่เหนือผลประโยชน์ของตนเอง โดยการประพฤติปฏิบัติตามหลักศีลธรรม กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นการเพิ่มคุณค่าและพัฒนาเพื่อนร่วมงาน สร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกันซึ่ง

3.5 ความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความรู้สึกและการกระทำของครูและบุคลากรในโรงเรียนที่ได้แสดงความมั่นใจ ความเชื่อมั่นและการสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและระบบของโรงเรียน

3.6 ความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่บ่งชี้ถึงการยอมรับในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรของบุคคล และมีความปรารถนาที่จะร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วยความเต็มใจ มีความศรัทธา ความทุ่มเทและความภักดีต่อองค์กร

3.7 การส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน หมายถึง ผู้บริหารมีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียนที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความรู้ในองค์กรโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียนมีการใช้ความรู้ สร้างความรู้และร่วมกันเรียนรู้ปัญหา สามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงชุมชน

4. น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบ โดยพิจารณาจากการคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.30

5. โมเดลโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง รูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน

6. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2560

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้รักษาราชการแทนในปีการศึกษา 2560

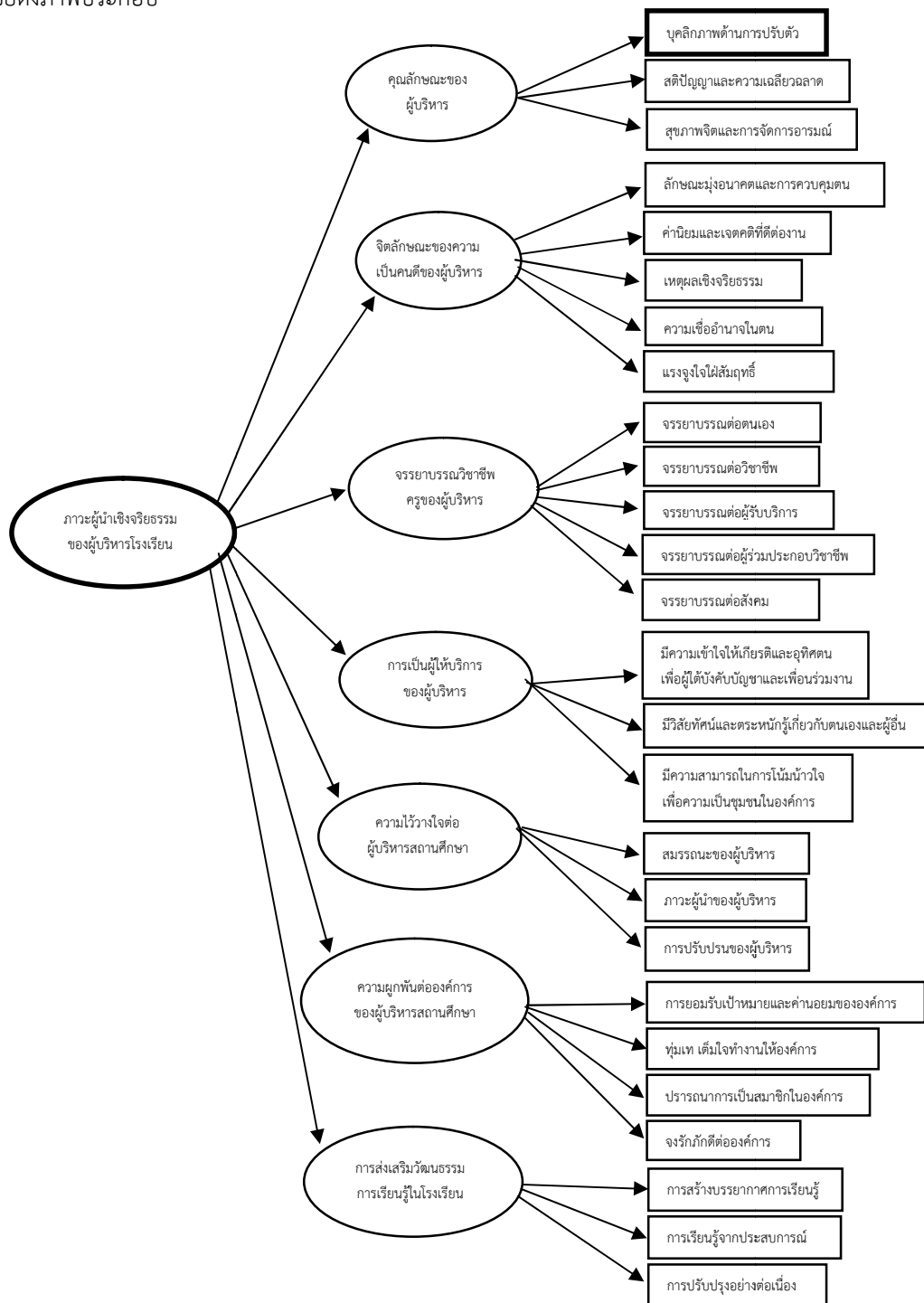
8. ครู หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนและครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าสายชั้นในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2560

9. ตัวบ่งชี้ หมายถึง สิ่งที่น่ามาวัดหรือชี้ให้เห็นประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและพฤติกรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

10. การพัฒนาตัวบ่งชี้ หมายถึง กระบวนการในการลดปริมาณและความซ้ำซ้อนของข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศเชิงปริมาณ สำหรับบ่งชี้คุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษา หรือผลการดำเนินงานในระบบใดระบบหนึ่ง นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นตัวแปรคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการจะศึกษาในการนำไปใช้วิเคราะห์ เพื่อศึกษาวิจัยในแง่มุมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากกว่าการใช้ตัวแปรเดียว หรือตัวแปรย่อยแต่ละตัว ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นจะมีคุณภาพได้จะต้องมีขั้นตอนการสร้าง และขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพที่น่าเชื่อถือโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสังเคราะห์เนื้อหาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก และ 26 องค์ประกอบย่อยดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับการดำเนินการวิจัยนั้น ผู้วิจัยกำหนดเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยการศึกษาเอกสารงานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 22 คน

ระยะที่ 3 การยืนยันตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เครื่องมือในการตรวจสอบใช้แบบสอบถาม 1 ฉบับที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกของคำถามแต่ละข้อระหว่าง 0.34-0.90 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.99 ใช้สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนที่เป็นหน่วยตัวอย่าง จำนวน 506 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่าย ครูที่หน้าที่หัวหน้าสายชั้น รวมจำนวน 1,756 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์เพื่อยืนยันข้อมูลเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และลิสเรล (LISREL)

7. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง พบว่าได้ 7 องค์ประกอบ 26 ตัวแปรสังเกตได้ 182 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

1.1 องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ บุคลิกภาพด้านการปรับตัว สติปัญญาและความเฉลียวฉลาด และสุขภาพจิตและการจัดการอารมณ์ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ 25 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

1.2 องค์ประกอบด้านจิตลักษณะความเป็นคนดีของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ค่านิยมและเจตคติที่ดีต่องาน ความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม ความเชื่ออำนาจในตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 34 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องอยู่ระดับมากที่สุด แสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

1.3 องค์ประกอบด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้บริหาร จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ประกอบด้วย 31 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องอยู่ระดับมากที่สุด แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

1.4 องค์ประกอบด้านการเป็นผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ ความเข้าใจ ให้เกียรติ ยินดีรับฟังความคิดเห็นและอุทิศตนเพื่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน วิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล และตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น และความสามารถในการโน้มน้าวใจผู้อื่นเพื่อมุ่งสร้างความเป็นชุมชนขององค์กร ประกอบด้วย 15 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

1.5 องค์ประกอบด้านความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ สมรรถนะของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการปรับปรนของผู้บริหาร ประกอบด้วย 45 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก แสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

1.6 องค์ประกอบด้านความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ การยอมรับเป้าหมายค่านิยมขององค์กร ความทุ่มเทเต็มใจทำงานในองค์กร ความปรารถนาความเป็นสมาชิกขององค์กร และความจงรักภักดีต่อองค์กร ประกอบด้วย 19 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก แสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

1.7 องค์ประกอบด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงชุมชน ประกอบด้วย 3 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 17 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก แสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

2. ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสรุปตามขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง เพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งก่อนการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ทั้ง 182 ตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ในแต่ละโมเดลมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ทุกค่า สรุปได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ และเมื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โมเดลตามสมมุติฐานการวิจัยสอดคล้องข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบของตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการพัฒนาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่หนึ่ง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน อันดับที่สอง พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (Chi-square : χ^2) เท่ากับ 42.70 ไม่มีนัยสำคัญ ค่า df เท่ากับ 121 ค่า p-value เท่ากับ 1.00 เมื่อพิจารณา χ^2/df เท่ากับ 0.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 2 นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.3 น้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้ คือ ด้านจิตลักษณะความเป็นคนดีของผู้บริหารสถานศึกษา (PSYCHO) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 องค์ประกอบด้านการเป็นผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา (SERVICE) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00 องค์ประกอบด้านความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา (TRUST) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.99 องค์ประกอบด้านความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา (COMMIT) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.97 องค์ประกอบด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงชุมชน (SUPPORT) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.95 องค์ประกอบด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารสถานศึกษา (MORAL) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.94 และองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (CHARACTER) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.93 ตามลำดับผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 1 และภาพประกอบที่ 2

ตารางที่1การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง เพื่อยืนยันตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

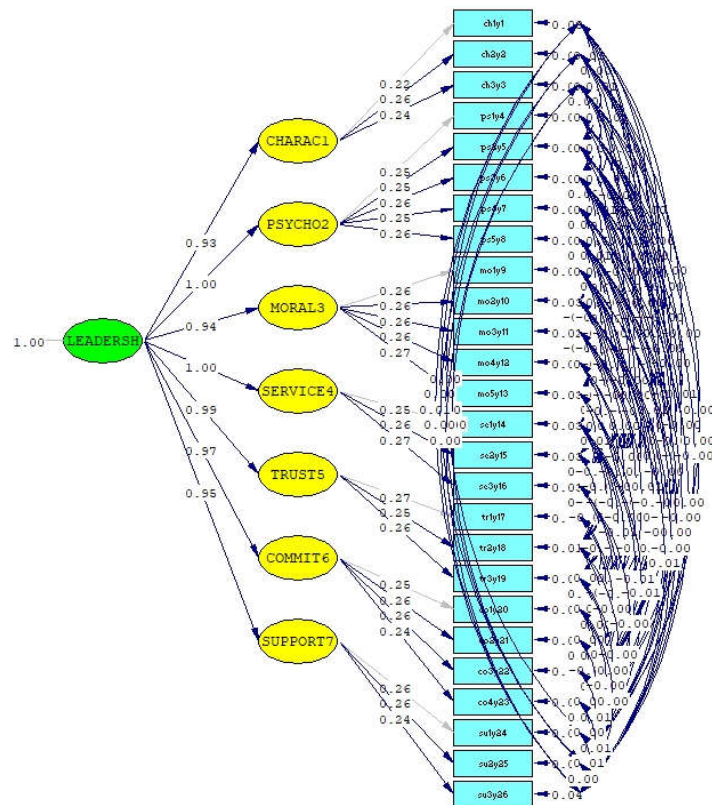
ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (b)	ความ คลาดเคลื่อนของ ตัวบ่งชี้ (S.E.)	t-Value	สปส. การพยากรณ์ (R^2)	สปส. คะแนนองค์ประกอบ (FS)
ch1y1	0.22	(---)	(---)	0.59	0.41
ch2y2	0.26	0.01	18.58**	0.65	0.83
ch3y3	0.24	0.01	23.41**	0.70	0.85
ps1y4	0.25	(---)	(---)	0.63	-0.05
ps2y5	0.25	0.01	22.70**	0.75	0.73
ps3y6	0.26	0.01	25.89**	0.63	0.14
ps4y7	0.25	0.01	20.88**	0.66	-0.15
ps5y8	0.26	0.01	21.51**	0.63	0.23
mo1y9	0.26	(---)	(---)	0.68	0.83
mo2y10	0.26	0.01	22.68**	0.71	0.73
mo3y11	0.26	0.01	23.54**	0.76	0.57
mo4y12	0.26	0.01	19.98**	0.70	0.70
mo5y13	0.27	0.01	19.85**	0.69	0.64
se1y14	0.25	(---)	(---)	0.66	0.56
se2y15	0.26	0.01	21.52**	0.66	0.18
se3y16	0.27	0.01	21.82**	0.68	0.33

ตารางที่1(ต่อ)

ตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ความ คลาดเคลื่อนของ ตัวบ่งชี้ (S.E.)	t-Value	สปส. การพยากรณ์ (R^2)	สปส. คะแนนองค์ประกอบ (FS)
tr1y17	0.27	(---)	(---)	0.84	0.61
tr2y18	0.25	0.01	33.36**	0.81	0.63
tr3y19	0.26	0.01	33.68**	0.81	0.50
co1y20	0.25	(---)	(---)	0.65	0.22
co2y21	0.26	0.01	21.47**	0.69	0.63
co3y22	0.26	0.01	22.64**	0.67	0.28
co4y23	0.24	0.01	24.59**	0.69	0.62
su1y24	0.26	(---)	(---)	0.69	0.49
su2y25	0.26	0.01	23.57**	0.75	1.10
su3y26	0.24	0.01	23.45**	0.61	0.21
การวิเคราะห์					
องค์ประกอบ					
เชิงยืนยัน					
อันดับสอง					
CHARACTOR	0.93	0.05	18.46**	0.87	
PSYCHO	1.00	0.05	21.18**	1.00	
MORAL	0.94	0.05	20.98**	0.89	
SERVICE	1.00	0.05	21.73**	1.00	
TRUST	0.99	0.04	26.34**	0.98	
COMMIT	0.97	0.05	20.86**	0.94	
SUPPORT	0.95	0.04	21.31**	0.91	

$$\chi^2=42.70, df = 121, p=1.00, \chi^2/df=0.35, RMSEA = 0.00, GFI = 0.99, AGFI = 0.98$$

หมายเหตุ : ** $p < .01$, (---) ไม่รายงานค่า S.E. และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ

ภาพประกอบที่ 2 โมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทุกตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องในระดับมาก จึงได้คัดสรรกำหนดไว้ในโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างแสดงให้เห็นว่าด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงชุมชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัยและสมมุติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ นิภาพร แสนเมือง (2557) วัชรภรณ์ ทีสุโกะ (2557) และพิชิต โกพล (2559) ซึ่งได้พัฒนาตัวบ่งชี้โดยดำเนินการหลายขั้นตอนตามกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ 6 ขั้นตอน คือการกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ การนิยามตัวบ่งชี้ การรวบรวมข้อมูลการสร้างตัวบ่งชี้ การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ และวิเคราะห์ตามบริบทที่ต้องการศึกษา และการนำเสนอรายงาน จึงทำให้ตัวบ่งชี้ทุกตัวที่ได้ผ่านขั้นตอนการทั้งหมดมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการวิเคราะห์ยืนยันโมเดลตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โมเดลตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ความ

สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบหลักภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 7 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านจิตลักษณะความเป็นคนดีของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ด้านการเป็นผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา 5) ด้านความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา 6) ด้านความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา และ 7) ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงชุมชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยและสมมุติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2543; ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร, 2543; สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2553; Cheng et. All., 2044; ราชบัณฑิตสถาน, 2556 อ้างถึงใน ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร, 2557; อรัญญา ชนะเพีย, 2558; ประจักษ์ เข้มไกร, 2559; หงษา วงศ์จำปา, 2556; Kreitton, 1960; Rotter, 1971; Stogdill, 1974; Trewatha & Newport, 1980; Autry, 2000 อ้างถึงใน สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2553 และ Cheng.et.all., 2004

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปและเขียนสมการโครงการสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดังนี้

$$\text{Leadership} = 1.00 (\text{PSYCH}) + 1.00 (\text{SERVICE}) + 0.99 (\text{TRUST}) + 0.97 (\text{COMMIT}) + 0.95 (\text{SUPPORT}) + 0.94 (\text{MORAL}) + 0.9 (\text{CHARACTOR})$$

นั่นคือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ จิตลักษณะความเป็นคนดีของผู้บริหาร การเป็นผู้ให้บริการของผู้บริหาร ความไว้วางใจต่อผู้บริหาร ความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหาร การส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหาร และคุณลักษณะของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นผลมาจากข้อค้นพบในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ในครั้งต่อไปดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาในองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ คือ จิตลักษณะความเป็นคนดีของผู้บริหารสถานศึกษา การเป็นผู้ให้บริการสถานศึกษาด้านความไว้วางใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความผูกพันต่อองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของงานและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนด้านจรรยาบรรณวิชาชีพวิชาชีพครูของผู้บริหารสถานศึกษา และด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในครั้งต่อไปควรดำเนินการวิจัยเพื่อแสวงหารูปแบบการพัฒนาองค์ประกอบแต่ละลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบต่อไป

2. ควรดำเนินการวิจัยพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภูมิภาคอื่นทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ และเอกชน เพื่อนำผลการวิจัยมาสังเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมต่อไป

3. ควรนำผลการวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปพัฒนาคู่มือการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกระบวนการวิจัยทดลองเพื่อสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์เชิงพัฒนาได้อย่างสมบูรณ์และเหมาะสมต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2543). ทฤษฎีต้นไม้วิจัยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิภาพร แสนเมือง. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร ประเทศไทย.
- ประจักษ์ เข้มไคร. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความไว้วางใจต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร ประเทศไทย.
- พิชิต โกพล. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร ประเทศไทย.
- พิตเลอร์, เฟรด อี; มาร์ติน เอ็ม เซมเมอร์ส และ ลินดา มาฮาร์. (1989). ค้นหาความเป็นผู้นำและประสานให้เข้ากับสถานการณ์. แปลและเรียบเรียงจาก Improving Leadership Effectiveness. โดยชูชัย สมธิไกร. (2532). กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- วัชรภรณ์ ทีสุกะ. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร ประเทศไทย.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2543). รายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของคณบดีในสถาบันราชภัฏ.คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏสกลนคร สกลนคร ประเทศไทย.
- _____. (2557). ความเป็นครูวิชาชีพ : หลัก แนวคิด และปฏิบัติการ. ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประเทศไทย.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). ภาวะผู้นำ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์.พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุง). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เชียงราย ประเทศไทย.
- หงษา วงศ์จำปา. (2558). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร ประเทศไทย.
- อรัญญา ชนะเพียร. (2558). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร ประเทศไทย.

- Binchai, P. & Kinawong, N. (2004). Leadership Development Model Based on the Complete Range of Leadership of School Administrators in basicEducation. Naresuan University Journal, 12(1); 63-77.
- Burns, J. M. (1978). Leadership. New York: Harper & Row.
- Cheng, L., Eddie, W. & Heng, L. (2004). “Learning Culture for Strategic Partnering”. Construction Innovation, 10(4); pp. 53–65.
- Owen, R.G. (1981). Organizational behavior in education. 4th. America: SAGE Publication, Inc.
- Rotter, J. B. (1971). Generalized Expectancies for Interpersonal Trust. American Psychologist, 26(5); pp. 443-452.
- Sergiovanni, T.J., and Moore, J.H. (1992). Moral Leadership: Getting to the Heart of School Improvement. San Francisco: Jossey Bass.
- Stogdill, R.M. (1974). Handbook of leadership: A survey of the literature. New York: Free Press.
- Trewatha, R.L & Newport, G.M. (1982). Management (3rd ed.). Plano Texas: Business Publication.

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

สกลรัฐ ชโยดม¹ ดารุณี นิพัทธ์ศานต์²

บทคัดย่อ

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ทำการศึกษาที่ โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์เรื่องนิราศภูเขาทอง ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้เนื้อหาเรื่อง นิราศภูเขาทอง ภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบไปด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาการอ่านจับใจความสำคัญ ภูมิหลังวรรณกรรม และกิจกรรมเสริมความเข้าใจ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนิราศภูเขาทอง มีประสิทธิภาพ 90/85.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้เป็นแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกับทักษะอื่น ๆ ทางภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ยังสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากทั้งใน ด้านด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ จึงสามารถอนุมานได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดนี้

คำสำคัญ : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์,ประสิทธิภาพ,ความพึงพอใจ

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง E-mail : poulove58224@gmail.com

² สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

E-book creation of Journey to Phukhaothong of Grade 7 student at Banhuaytomchaiyawongsauppatham School, Li District, Lamphun.

Sakonrat Chayyodom¹ Darunee Niphatsan²

Abstract

E-book creation of Journey to Phukhaothong of Grade 7 student at Banhuaytomchaiyawongsauppatham School, Li District, Lamphun. This research aims to create e-book of Journey to Phukhaothong for reading for the main idea to get the effective criteria 80/80 and to compare the satisfaction from grade 7 students of this Journey to Phukhaothong e-book. This research was created based on the concept and theory of e-book learning management by using the content of Journey to Phukhaothong. This e-book consisted of pre-learning exercise, reading for the main idea content, the background of literature and related activities.

The result of this research found that this research got 90/85.67 criteria which can achieve the standard criteria which were 80/80. This result showed that Journey to Phukhaothong e-book for reading for the main idea of grade 7 student had an enough effective and can apply to use in reading for the main idea exercise and to apply in another Thai language learning skills. Moreover, this research got high satisfaction from students who studied Journey to Phukhaothong in terms of content description, related activities and advantages. According to the result, this research can apply in reading for the main idea process in order to be more effective.

Keywords : e-book, effective, satisfaction

¹ Branch of Thai, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University (poullove58224@gmail.com)

² Branch of Thai, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

1. บทนำ

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ดังนี้ การจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตมีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ในชีวิตจริง (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 : 40)

อีกทั้งในโลกยุคปัจจุบันนี้ได้ชื่อว่าเป็นโลกยุคของข้อมูลข่าวสารเนื่องมาจากการติดต่อเรื่องราวข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีนี้ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องได้รับความรู้จากครูในห้องเรียนเท่านั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ได้รับความสนใจจากนักการศึกษา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะครอบคลุมหนังสือทั่วไปที่จัดทำแล้วสามารถอ่านได้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ส่วนใหญ่จะใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนอ่านโปรแกรมในการอ่านโดยเฉพาะตำราอิเล็กทรอนิกส์จะเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนึ่งที่จะต้องนำมาจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสังคมการเรียนรู้ในปัจจุบัน

จากการไปสังเกตการเรียนการสอน และการสัมภาษณ์ครูผู้สอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ พบว่า ผู้เรียนไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้และไม่สนใจในสื่อการเรียนการสอนของครู ส่งผลให้เมื่อนักเรียนนั้นได้ทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญได้น้อย จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาที่ควรจะพัฒนานักเรียนในด้านของการอ่านจับใจความสำคัญเพราะถือได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตมาก ซึ่งหากจะพัฒนาในเรื่องนี้ ควรมีการที่จะผลิตเครื่องมือ หรือสื่อ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความต้องการในการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพแห่งตน โดยอาศัยวิธีการระบบมาใช้ในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทองนี้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการอ่านจับใจความ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปเรียนด้วยตนเองที่บ้าน หรือใช้ในโรงเรียนในช่วงเวลาว่าง โดยที่ไม่จำเป็นต้องมี ครูคอยดูแลอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วรรณคดีวรรณกรรม หรือ เรื่องอื่นๆ ในระดับชั้นอื่นๆ ได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง เพื่อการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง นิราศภูเขาทอง เพื่อการอ่านจับใจความสำคัญ

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายแหล่งข้อมูลที่จะศึกษา

กลุ่มเป้าหมายในวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน นักเรียนชั้น ม.1/2 จำนวน 30 คน
 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีเนื้อหา
 เกี่ยวข้องกับระดับและวัยของผู้เรียนได้แก่เรื่อง นิราศภูเขาทอง

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวแปรตาม

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ
 ตามเกณฑ์ 80/80

2.ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

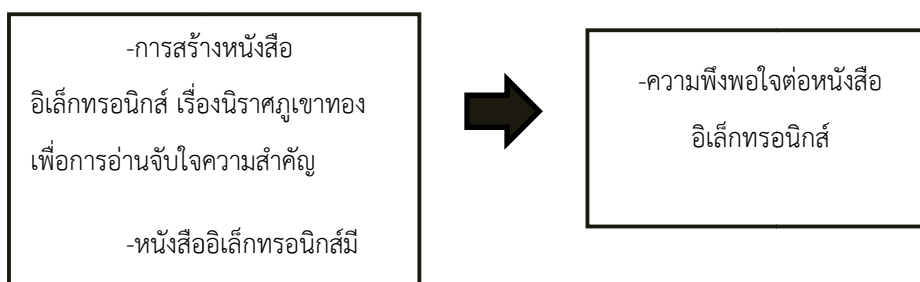
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)หมายถึง หนังสือที่ใช้เปิดในคอมพิวเตอร์หรือเปิดในโทรศัพท์มือถือ
 หนังสือในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ของสุนทรภู่ นี้จัดทำขึ้นมาในการเรียนการสอนที่ทันสมัย จาก
 หนังสือเรียนธรรมดา ให้เป็นหนังสือมีชีวิต ประกอบไปด้วย ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์ และในหนังสือยัง
 สามารถเชื่อมต่อลิงค์เนื้อหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตได้ มีปฏิสัมพันธ์ ได้ตอบกับผู้เรียน สนใจเรียนยกผลการเรียนมี
 ประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา

ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ความสามารถของโปรแกรมการเรียนการสอนที่
 ถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอเถลิง จังหวัด
 ลำพูน โดยศึกษาจากคะแนนปรนัย 20 ข้อ ว่าจากการเรียนแล้วนักเรียนมีความเข้าใจหรือไม่หลังจากใช้หนังสือ
 อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ประทับใจหรือไม่ประทับใจ
 หลังจากได้ศึกษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 1 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ผู้จัดทำวิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. แบบทดสอบปรนัยก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นิราศภูเขาทอง จำนวน 20 ข้อ
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ศึกษาวรรณกรรม เรื่อง นิราศภูเขาทอง นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 3 ครั้ง ครั้งที่1 ทดลองกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1จำนวน 1 คนครั้งที่2 ทดลองกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1จำนวน 2 คนครั้งที่3 ทดลองกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1จำนวน 30 คนเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนำไปใช้จริง

การสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง นิราศภูเขาทอง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัย วิเคราะห์เนื้อหา และ จุดประสงค์การเรียนรู้ ทำการสร้างแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เสนอแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นเสนอแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ก่อนการนำแบบทดสอบไปใช้จริง

การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ กำหนดขอบเขตของข้อคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข ก่อนการนำแบบประเมินความพึงพอใจไปใช้จริง

วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 1 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ศึกษาคุณลักษณะ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัย
2. ออกแบบเนื้อหาและแบบทดสอบเพื่อใช้ประกอบการสร้าง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง เพื่อการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 1
3. นำเนื้อหาและแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา
4. นำตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ไปทดลองใช้เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือ

5. นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย
6. วัดความพึงพอใจของผู้ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
7. ผู้วิจัยนำข้อมูลทางการทดลองมาประเมินค่าและประเมินผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางการวิจัย
8. จัดทำรายงานการวิจัยและบทความทางการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 1 โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์ อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)
2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 1 โดยใช้สูตร E1/E2 นำผลมาเทียบกับเกณฑ์ 80/80
3. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนจากแบบฝึก แบบทดสอบความเข้าใจหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญและแบบประเมินความพึงพอใจ

7. ผลการวิจัย

1. ผลสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนประสิทธิภาพของเครื่องมือทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มทดลอง	E1	E2
กลุ่มทดลองครั้งที่ 1	56.67	65
กลุ่มทดลองครั้งที่ 2	80	80
กลุ่มเป้าหมาย	90	85.67

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 มีค่าเท่ากับ 56.67/65 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทำให้ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้อีก 2 ครั้ง พบว่ากลุ่มทดลองครั้งที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80/80 และกลุ่มตัวอย่างมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 90/85.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทำให้อนุมานได้ว่าหากนำเครื่องมือนี้ไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ อาจทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น

2. ผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนิราศภูเขาทอง

ตารางที่ 2 แสดงผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อหนังสือนิทาน อิเล็กทรอนิกส์เรื่องนิราศภูเขาทอง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลความหมาย
1.บทเรียนออกแบบให้ค้นหาง่ายและตรงตามความต้องการ	4.83	0.37	มากที่สุด
2.ภาพที่ใช้ในบทเรียนมีความน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมการเรียนรู้	4.87	0.34	มากที่สุด
3.ขนาดและสีตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสม ชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย	4.93	0.25	มากที่สุด
4.การเชื่อมโยงลิงค์ในบทเรียนทำได้ง่ายและตรงตามความต้องการ	5.00	0.00	มากที่สุด
5.การจัดองค์ประกอบในบทเรียนมีความเหมาะสม สะดุดตา น่าสนใจ น่าติดตาม	4.67	0.47	มากที่สุด
6.บทเรียนมีความยืดหยุ่น สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนสามารถควบคุมลำดับเนื้อหา ลำดับการเรียนรู้ได้	4.80	0.40	มากที่สุด
7.การใช้ข้อมูลป้อนกลับหรือให้ความช่วยเหลือเหมาะสมตามความจำเป็น	4.93	0.25	มากที่สุด
8.มีเนื้อหาและสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับการทำความเข้าใจและค้นหาคำตอบ	4.87	0.34	มากที่สุด
9.ภาษาที่ใช้สื่อได้ตรงกับเรื่องที่เรียน	4.90	0.30	มากที่สุด
10.เนื้อหามีความกะทัดรัด ชัดเจน เป็นลำดับขั้น ง่ายต่อการทำความเข้าใจ	4.97	0.18	มากที่สุด
รวม	4.88	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.88

8. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพรายแบบฝึกเท่ากับ 90/85.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำมาพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้

2. การวิเคราะห์คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้พิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบ เรื่อง นิราศภูเขาทอง รายวิชาภาษาไทย ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย และผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีคะแนนการประเมินเฉลี่ย 1.00 สามารถนำมาวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความได้

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 3 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าการประเมินอยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ =4.88, S.D. =0.29)

อภิปรายผล

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้เนื้อหาเรื่อง นิราศภูเขาทอง ภายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบไปด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาการอ่านจับใจความสำคัญ ภูมิหลังวรรณกรรม กิจกรรมเสริมความเข้าใจ และแบบทดสอบหลังเรียน มีประสิทธิภาพ 90/85.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้เป็นแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกับทักษะอื่นๆทางภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุริกรณ์ ปุยะพันธ์ (2557) ได้ทำการวิจัยพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิธีการดำเนินการวิจัยพิจารณาจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้ มีค่าเท่ากับ 83.13/81.11 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ที่กำหนดไว้ โดยผู้เรียนทำคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01และวารุณี คงวิมล . (2559) .การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) การใช้โปรแกรม Photoshop ผลิตสื่อการสอนสำหรับครูระดับประถมศึกษา จากผลวิจัยพบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง การใช้โปรแกรม Photoshop ผลิตสื่อการสอนสำหรับครูระดับประถมศึกษา มีประสิทธิภาพ 91.17/90.00 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ที่ตั้งไว้และมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ =4.88, S.D. =0.29)ทั้งในด้านด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ จึงสามารถอนุมานได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดนี้สามารถนำไปพัฒนาทักษะและกระบวนการอ่านจับใจความของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร บุญเรือง (2555) ได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่๔ โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.66

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้าต่อไป ซึ่งประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับกาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนอาจหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปพัฒนาผู้เรียนในทักษะอื่นๆทางภาษาไทย อาทิ การเขียน การฟัง การพูด รวมไปถึงทักษะการคิดแบบอื่นๆ
2. ผู้สอนอาจนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้บูรณาการกับเทคนิคการสอนหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่นๆเพื่อสร้างความหลากหลายและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ เพราะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี
2. ควรพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถเลือกเนื้อหาหรือกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับ นักเรียนที่มีสติปัญญาแตกต่างกัน
3. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านรูปแบบการสอนหรือเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ร่วมกับการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้กับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จุริภรณ์ ปุยะพันธ์. (2557). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้าอิสระ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ; บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบารยัน อิมสำราญ. (๒๕๕๗). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พี.เพส.
- ถวัลย์ มาตจรัส. (2551). นวัตกรรมการศึกษาชุด คู่มือการสร้างสรรค์ E-book อัจฉริยะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธารอักษร.
- แสงระวี วรรณคพชนะ. (2542). การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริพร บุญเรือง. (2555). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ). การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ; บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง

สิรินดา เจริญชอบ¹ บัญชา สำรวยรื่น² อนุ เจริญวงศ์ระยับ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.51) และด้านเทคนิค ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.59)
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.39)

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
(junesirich@gmail.com)

² สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

³ สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Development of the e-learning course on Health Education subject on the topic of Danger from drugsto enhance learning achievement for Matthayomsuksa 1 students in Janokrong School

Sirinada Charoenchob¹ Bancha Samruayruen² Anu Jarernvongrayab³

Abstract

The purposes of this research were to: 1)Develop of e-learningon Health Educacation subject on the topic of Danger from drugs, and2) compare learning achievement in Health Education subject on the topic of Danger from drugs before and afterlearning by using e-learning, and 3)study students' satisfaction towards learning activities by using e-learning. The sample consisted of 40 students of Matthayomsuksa 1 during the academic year 2018 of Janokrong School. The instruments of this research were: 1) questionnaires on satisfaction towards learning activities by using e-learning,2) e –learning in Health Education on the topic of Danger from drugs, and3) the achievement test. The statistical analysis employed were mean, standard deviation, andT –test dependence.

The results of this research were as follows:

- 1) The quality of e-learning in Health Education subject on the topic of Danger from drugs had extremely high level in subject section ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.51) had high level in technical section ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.59)
- 2) The learning achievement on Danger from drugs of Matthayomsuksa 1 students after learning by using e-learning were statistically significant higher than before learning at 0.05 level.
- 3) The students' satisfaction towards learning activities by using e-learning Danger from drugs were at had extremely high level($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.39)

Keyword : Learning achievement, e-learning

¹ Facultyof Education , Pibulsongkram Rajabhat University (junesirich@gmail.com)

² Facultyof Education , Pibulsongkram Rajabhat University

³ Facultyof Education , Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตของมนุษย์ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านการติดต่อสื่อสาร การขนส่ง ข่าวสารต่างๆ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันอีกด้วย และในปัจจุบันการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ก็ได้เข้ามา มีบทบาทเช่นกัน คือ การเรียนรู้จะเปลี่ยนแปลงไป โดยครูจะต้องปรับแนวทางการเรียนการสอน ให้เด็กรักที่จะ เรียนรู้ตลอดชีวิต และมีเป้าหมายในการสอนที่จะทำให้เด็กมีทักษะชีวิต ทักษะการคิด และทักษะด้านไอที ซึ่งสิ่ง เหล่านี้ต้องเกิดจากการฝึกฝนทักษะต่างๆครูจึงต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาเข้าถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้มีประสิทธิภาพ โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนต่างๆ เช่น การสอนผ่านบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งคือ การจัดการกระบวนการและการใช้ประโยชน์จากสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ที่ออกแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ไม่ยึดติดกับเวลาและความก้าวหน้าใน การเรียนรู้การเรียนในลักษณะบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ก็สามารถนำมาปรับใช้กับการเรียนในลักษณะปกติได้ หากนำมาใช้ อย่างถูกวิธี ผู้สอนก็ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนในลักษณะบรรยาย (lecture) เป็นส่วนใหญ่อีกต่อไป และสามารถ ใช้ เวลาในห้องเรียนให้มีประโยชน์สูงสุด เพราะบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สามารถนำมาใช้แทนที่หรือเสริมในส่วนของการ บรรยาย ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนื้อหาการเรียนซึ่งเน้นการท่องจำ (Verbal Information) และ ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมาย เพื่อดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลรอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน โดยสุขศึกษามุ่งเน้นให้ ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรมค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกรอบเนื้อหาใน เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการ ป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆทั้งความเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ ความรุนแรง อันตรายจากการใช้ยาและ สารเสพติด รวมถึงแนวทางในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชีวิต ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีตัวชี้วัดในเรื่อง อธิบายลักษณะอาการของผู้ติดสารเสพติดและการป้องกันการติดสารเสพติดอธิบายความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรคและอุบัติเหตุ และแสดงวิธีการชักชวนผู้อื่นให้ลดละเลิกสารเสพติดโดยใช้ทักษะต่างๆ (หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน: 2551)

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 70 เนื่องจากเป็นหน่วยการเรียนรู้เนื้อหาที่ เรียนส่วนใหญ่จะเน้นการบรรยาย เป็นการสื่อสารเพียงทางเดียว อาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่น่าสนใจ และระยะเวลาจำกัด ใน 1 คาบเรียน คาบละ 55 นาที จึงทำให้ไม่สามารถติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ อย่างทั่วถึง

ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียน จึงได้ พัฒนบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมาเพื่อจะสร้างความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา ตาม ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และยังเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียนอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 515 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.12 โรงเรียนจ่านกร้อง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 40 คน

2. ด้านเนื้อหา

มหันตภัยจากยาเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 3 บทเรียน ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด สารเสพติดต่างๆ และการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

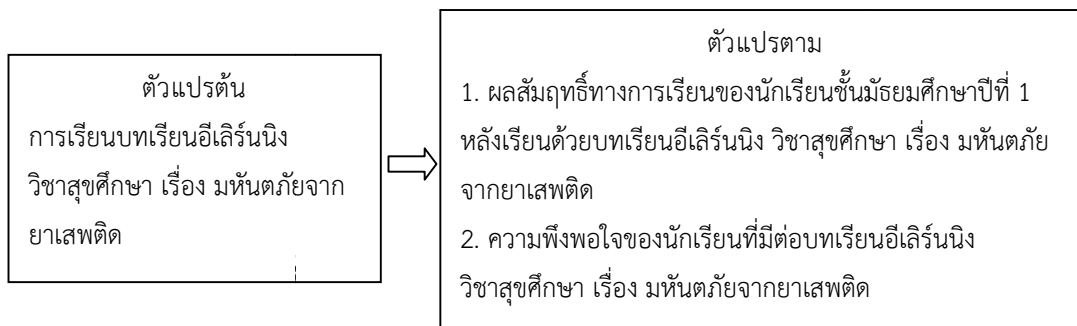
แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารแผนการเรียนรู้แสดงรายละเอียดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งออกแบบแผนการเรียนรู้ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนที่เรียนสุขศึกษา ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็น ความรู้สึกชอบหรือความพอใจที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง หมายถึง การจัดกระบวนการและการใช้ประโยชน์จากสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ที่ออกแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ไม่ยึดติดกับเวลาและความก้าวหน้าในการเรียนรู้

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 515 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.12 โรงเรียนจ่านกร้อง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 40 คน

2. เครื่องมือ

2.1 อีเลิร์นนิ่ง พัฒนาโดยกระบวนการ ADDIE MODEL

2.1.1 การวิเคราะห์ (Analysis) การวิเคราะห์ผู้เรียน การวิเคราะห์เนื้อหาบทเรียนประกอบด้วย 3 เรื่อง ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด สารเสพติดต่างๆ และการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.1.2 การออกแบบ (Design) การออกแบบเนื้อหาโดยสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเครื่องมือวัดประเมินผล แบบฝึกหัด เนื้อหา วางแผนการสอน และเลือกสื่อการสอน ขั้นตอนการออกแบบควรจะทำอย่างเป็นระบบ

2.1.3 การพัฒนา (Development) โดยดำเนินการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม มีคุณภาพอยู่ในระดับ มาก ที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.51)

2.1.4 การนำไปใช้ (Implementation) นำบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม มีคุณภาพอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.59)

2.1.5 การประเมิน (Evaluation) หลังจากการนำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งไปใช้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง เพื่อนำไปประเมินหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง และหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด

2.2 การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 ศึกษาวิธีและเทคนิคการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด

2.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เป็นแบบปรนัย จำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 , ค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.48-0.96 , ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.30-0.40 และค่าความเชื่อมั่น อยู่ที่ 0.64

2.3 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนเพื่อใช้หาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการเรียนบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีตัวเลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.3.3นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยลักษณะของแบบทดสอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) และแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็นข้อความดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดกำหนดในการให้คะแนนมีดังนี้

ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยชี้แจง วัตถุประสงค์ วิธีการใช้เครื่องมือ และนำเสนอวิธีการใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

3.2 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest)โดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้

3.3 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาสุขศึกษา โดยดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ จำนวน 3 คาบ

3.4 เมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อหาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest)

3.5 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.6 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การหาประสิทธิภาพบทเรียนอีเลิร์นนิ่งโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งโดยใช้สถิติทดสอบที(t-test)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเรื่องข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

7. ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด

1.1 ผลการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1บนเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/e-learning-health-ed>

ภาพที่ 1 บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง
เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด

ภาพที่ 2 บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง
เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด

1.2คุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด โดยผู้เชี่ยวชาญ
ดังตารางที่ 1 ด้านเนื้อหา

ตารางที่ 1 ผลประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจาก
ยาเสพติด

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
3	เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
4	เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนา	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.60	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง คุณภาพเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.51)

1.3 คุณภาพด้านเทคนิคของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลประเมินคุณภาพด้านเทคนิคของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจาก
ยาเสพติด

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	ลำดับขั้นในการนำเสนอเนื้อหา	4.00	0.00	มาก
2	ความเหมาะสมของเนื้อหาที่นำมาใช้	4.33	0.58	มาก
3	การดำเนินเรื่องมีความน่าสนใจ	3.67	0.58	ปานกลาง
4	เนื้อหาวิชาในบทเรียนสร้างแรงจูงใจ	4.00	1.00	มาก
5	ความเหมาะสมของรูปภาพในการสื่อความหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
6	ขนาดของรูปภาพในเนื้อหาเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
7	ความสอดคล้องของรูปภาพต่อปริมาณเนื้อหา	3.67	0.58	มาก
8	สีของตัวอักษรในแต่ละหัวข้อมีความเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
9	สีของตัวอักษรที่เป็นคำบรรยาย	4.00	1.00	มาก
10	สีที่ใช้เป็นพื้นหลังของเนื้อหาเหมาะสม	4.33	0.58	มาก
11	เทคนิคการจัดรูปแบบเนื้อหา	4.33	1.15	มาก
12	เทคนิคการนำเสนอคำอธิบาย	3.67	0.58	มาก
13	ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในการนำเสนอ	4.00	0.00	มาก

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
14	ความน่าสนใจของหน้าจอภาพ	4.00	1.00	มาก
15	ความสะดวกความคล่องในการใช้บทเรียน	4.33	0.58	มาก
16	รูปแบบของแบบทดสอบก่อนเรียน	4.33	0.58	มาก
17	รูปแบบของแบบทดสอบหลังเรียน	4.00	1.00	มาก
18	จำนวนของข้อสอบ	4.00	0.00	มาก
19	รูปแบบการรายงานผลคะแนนแต่ละข้อของ แบบทดสอบก่อนเรียน	4.00	0.00	มาก
20	รูปแบบการรายงานผลคะแนนแต่ละข้อของ แบบทดสอบก่อนเรียน	4.00	0.00	มาก
21	ความเหมาะสมของเวลาเรียนสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.00	0.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.06	0.59	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจ่านกร้อง คุณภาพเทคนิคอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.59)

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	Mean	S.D.	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	40	20	8.57	1.61	17.645	.000*
หลังเรียน	40	20	15.70	1.91		

*p<.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด
ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา
เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด (n=40)

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย	4.44	0.82	มาก
2	การจัดลำดับในการนำเสนอเนื้อหา	4.60	0.50	มากที่สุด
3	ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับนักเรียน	4.48	0.59	มาก
4	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.56	0.58	มากที่สุด
5	บทเรียนอีเลิร์นนิ่งทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.72	0.46	มากที่สุด
6	มีการนำเสนอสื่อภาพ และ สื่อเสียง	4.48	0.71	มาก
7	ขนาดสี ตัวอักษร ชัดเจน สวยงาม อ่านง่ายเหมาะสมกับ ผู้เรียน	4.36	0.64	มาก
8	แบบทดสอบสอดคล้องกับบทเรียนและตรงประเด็นกับ เนื้อหาที่เรียน	4.60	0.58	มากที่สุด
9	นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลตามที่ต้องการของระบบ อีเลิร์นนิ่งได้อย่างสะดวกรวดเร็ว	4.56	0.51	มากที่สุด
10	นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง อยู่ในระดับใด	4.68	0.56	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.55	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.39)

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. คุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.51) และด้านเทคนิค ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.59) ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ธิติรัตน์ ภูพงษา ศิริวัฒน์ เพ็ชรแสงศรี และทองศักดิ์ ไสวจัสสตากุล (2561) พบว่า บทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.45) คุณภาพด้านสื่อบนเครือข่ายอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.49) และคุณภาพด้านการออกแบบ บทเรียนบนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์อยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.58)

2. ผลการศึกษาสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการเรียนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ได้ผ่านกระบวนการพัฒนาประสิทธิภาพหลายขั้นตอน จนมี ความเหมาะสม ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต แสงสว่าง (2560) พบว่า การเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาสัมมนาทางคอมพิวเตอร์ศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชา

คอมพิวเตอร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นเรศ ชันธะรี (2558) ซึ่งพบว่าการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีคะแนน

มัธยฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่องมหันตภัยจากยาเสพติด โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบนเรียนอีเลิร์นนิ่ง มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ ดึงดูดผู้เรียนมากกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ เนื่องจากเนื้อหาต่างๆในบทเรียนอีเลิร์นนิ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว สีสันที่สวยงาม อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถโต้ตอบหรือสื่อสารผ่านกระดานแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา รัตนธีรวิเชียร (2555) ซึ่งพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับดีมาก ด้านเนื้อหา โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.91 ระดับดีมาก ด้านการออกแบบสื่อ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.91 และระดับมาก ด้านประสิทธิภาพการสอน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.78 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ ภูทอง (2560) ซึ่งพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่อง โปรแกรมนำเสนอผลงานของนักศึกษาเจนเอเรชั่น วาย สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีความพึงพอใจในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยในครั้งนี้ได้พัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาสุขศึกษา เรื่อง มหันตภัยจากยาเสพติด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา เสริมสร้างความรู้ และทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ผู้วิจัยขอเสนอเพิ่มเติมจากการวิจัยดังนี้

1.1 ควรวางแผนและออกแบบบทเรียนอีเลิร์นนิ่งให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวัยของผู้เรียน

1.2 โรงเรียนควรมีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์และระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งไปประยุกต์กับหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ

2.2 ควรนำเทคนิคการสอนในด้านต่างๆมาใช้ในการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

2.3 ควรนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การเรียนรู้แบบ TGT เป็นต้น

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กาญจนา รัตนธีรวิเชียร. (2555). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ วิชาอัลกอริทึมเบื้องต้น เรื่อง การเขียนผังงาน สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 1(1),

- ธิดารัตน์ ภู่งามขย ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี และทองศักดิ์ โสวจิตตสกุล. (2561). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งตาม
แนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 17, 63-71.
- นเรศ ชันธะวี. (2558). การพัฒนาบทเรียน E-learning รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วารสารบริการการศึกษาบัว
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 15(พิเศษ), 291-298.
- ไพโรจน์ ภูทอง. (2552). การพัฒนาบทเรียน E-learning เรื่อง โปรแกรมนำเสนอผลงานของนักศึกษา
เจนเอร์ชั่นวาย สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วารสารปัญญาทัศน์, 9(พิเศษ), 227-235.
- วิจิต แสงสว่าง. (2560). ผลการใช้บทเรียน E-learning เรื่อง สัมมนาทางคอมพิวเตอร์ศึกษานักศึกษา
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19, 131-145.

การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3

สุภาวดี ทองเทศ¹ บัญชา สำรวรรณ² อนุ เจริญวงศ์ระยัย³ และ ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทยเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.1 โรงเรียนสะพานที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 25 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยใช้ห้องเป็นเกณฑ์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) บทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย 2)แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของการเรียนรู้บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง หลักการใช้ภาษาไทย ส่วนของเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.58) และในส่วนของเทคนิคอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.76)
 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
 3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.66)
- คำสำคัญ: อีเลิร์นนิ่ง หลักการใช้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
(annsukhothai1226@gmail.com)

² สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

³ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

⁴ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Development of the e – learning course in Thai Language subject on principles of Thai Language for Prathomsuksa 5 students, Sapanteesam School

Supawadee Thongtes¹ Buncha Samruayruen² Anu Jarernvongrayab³
Piyamanas Voravitrattanakul⁴

Abstract

The purposes of this research were : 1) develop e – learning in Thai Language subject of principles of Thai Language 2) compare learning achievement in Thai Language on principles of Thai Language before and after learning by using e – learning and 3) study students’ satisfaction towards learning by using e – learning. The sample consisted of 25 students of Prathomsuksa 5.1 students in 2nd semester academic year 2018 of Sapanteesam School. These participants were chosen by applying purposive random sampling. The instruments of this research were : 1) e – learning in Thai Language on the topic of principles of Thai Language 2) the achievement test and 3) questionnaires on satisfaction towards learning activities by using e – learning. The statistical analysis employed were mean , standard deviation, and t – test dependent.

The results of this research were as follows :

1. performance of e – learning on principles of Thai Language had high level in subject section ($\bar{x}$ = 4.44 , S.D. = 0.58) had high level in technical section ($\bar{x}$ = 4.30 , S.D. = 0.76)
2. The learning achievement principles of Thai Language for Prathomsuksa 5 students students after learning by using e – learning were statistically significant higher than before learning at 0.05 level.
3. The students’ satisfaction towards learning activities by using e – learning on data one information were at a high level ($\bar{x}$ = 4.46 , S.D. = 0.66)

Keyword: e – learning , principles of Thai Language ,

¹ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: annsukhothai1226@gmail.com

² Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

³ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

⁴ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2551)

การเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเรียนอิเล็กทรอนิกส์หรืออีเลิร์นนิ่ง (Electronic Learning หรือเรียกว่า e-learning) มีแนวโน้มในการขยายตัวค่อนข้างมากในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น การจัดการศึกษาได้นำเอาเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์(e-learning) เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาได้โดยการเชื่อมต่อเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต การจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนกำหนดโปรแกรมการเรียนการสอน แผนการสอน เนื้อหารายวิชา และการประเมินผลผู้เรียนสามารถที่จะมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับบทเรียนนั้น ๆ ตามความสามารถ และความสนใจของตนเองผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้จากเนื้อหาของบทเรียนจะประกอบไปด้วย ข้อความ รูปภาพ และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน (สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ การเรียนรู้แบบออนไลน์ e-Learning 2548)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อธิบายเหตุผลที่ต้องศึกษาวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ถือว่าเป็นอีกกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคมาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2551:1-2)

โรงเรียนสะพานที่ 3 ได้จัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามมาตรฐานดังกล่าว ซึ่งในสาระที่ 4 ได้ระบุตัวชี้วัดของ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5ไว้ว่า 1) ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค 2) รู้จักหน้าที่ของคำ3) บอกความหมายชนิดของคำได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2560 ได้ตั้งเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยไว้ที่ร้อยละ 73.00 แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายภาค พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนของวิชาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 66.23 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ความพึงพอใจที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ จากการศึกษาข้อมูลพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนต่ำในหน่วยการเรียนรู้ เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย เนื่องจากเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นเนื้อหาที่ต้องจำและทำความเข้าใจ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนนั้น ผู้เรียนจะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายที่จะอ่านเอกสารประกอบการเรียนเนื้อหา ดังกล่าว และส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ อีกทั้งผู้เรียนบางกลุ่มไม่สามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาได้ทันทีในระยะเวลาสั้นๆ จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนเนื้อหา ดังกล่าวและแก้ปัญหาในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

การเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง คือ การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำเสนอเนื้อหาความรู้ในลักษณะสื่อประสม (Multimedia) ที่ประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงและภาพวีดิทัศน์ มีการออกแบบกิจกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบหรือสื่อสารกับบทเรียน เพื่อศึกษาเนื้อหาพร้อมทั้งมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบพร้อมเฉลยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบ ความเข้าใจได้ทันที มีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็น (Web-Board) จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของประเทศเพื่อการแข่งขันในโลกยุคใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548:6) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุบิน ยมบ้านกวย (2550:บทคัดย่อ) เรื่องการพัฒนาบทเรียน อีเลิร์นนิ่งแบบปฏิสัมพันธ์ เรื่องความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังจากการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบปฏิสัมพันธ์สูงขึ้น

ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าอีเลิร์นนิ่ง มีความสำคัญต่อระบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค รู้จักหน้าที่ของคำและบอกความหมายชนิดของคำได้ ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟังและดูได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล ผู้เรียนสามารถเชื่อมต่อข้อมูลไปยังแหล่งความรู้และฐานข้อมูลต่าง ๆ ได้ ทุกที่ทุกเวลา จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสมควรที่จะพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย เพราะนอกจากจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและยังสามารถช่วยเพิ่มทักษะและความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้เรียนอีกทางหนึ่งด้วย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3ที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 50 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.1 โรงเรียนสะพานที่ 3 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 25 คน ได้มาโดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) ใช้ห้องเป็นเกณฑ์ โดยวิธีการจับฉลาก
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทยเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ที่เรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย

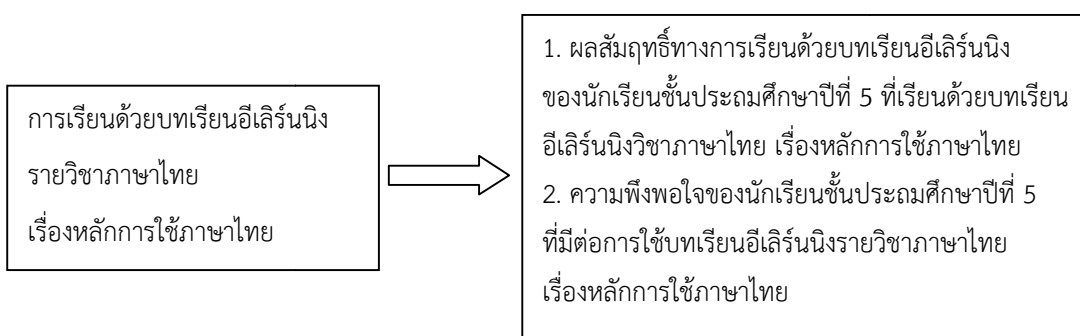
3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้เวลาเรียนจำนวน 2 ชั่วโมง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง หมายถึง บทเรียนที่จัดทำขึ้นเป็นสื่อการสอน ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประกอบไปด้วย โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา แบบทดสอบ แบบฝึกทักษะ เพื่อให้ นักเรียนและผู้สนใจศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยออกแบบไว้ให้โต้ตอบกับผู้เรียนได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย
3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งของนักเรียน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาผู้วิจัยจึงได้กำหนดแบบแผนการวิจัยครั้งนี้โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย อาศัยหลักการและขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาอย่างมีระบบการสอนตามรูปแบบ ของ ADDIE Model ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรข้อมูลด้านการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย (E-Learning) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 วิเคราะห์ผู้เรียนกำหนดกลุ่มผู้เรียนโดยนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

1.1.3 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์

1.1.4 วิเคราะห์เนื้อหาบทเรียนจากคำอธิบายรายวิชาเอกสารประกอบการสอน

แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 คำสรรพนาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คำบุพบท

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 คำกริยา

1.2 ขั้นการออกแบบ (Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการออกแบบ ดังนี้

1.2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

1.2.2 ออกแบบเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้โดยออกแบบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

1.2.3 นำเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ไปตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

1.2.4 แก้ไข ปรับปรุง เนื้อหาในกรณีที่มีความผิดพลาด

1.2.5 จัดทำเนื้อหาในรูปแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

1.2.6 จำแนกองค์ประกอบของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เป็น 4 ส่วน ดังนี้

1) เนื้อหาของบทเรียน (Content)

2) ระบบบริหารการเรียนรู้ (LMS : Learning Management System)

3) การติดต่อสื่อสาร (Communication)

4) การประเมินผล (Evaluation)

1.3 ขั้นการพัฒนา (Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการพัฒนา ดังนี้

การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย หรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียน โดยใช้เครื่องมือและโปรแกรมดังนี้

1) เครื่องคอมพิวเตอร์

2) ระบบปฏิบัติการ

3) เว็บไซต์สำหรับสร้างบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (<https://sites.google.com>)

4) เว็บไซต์สำหรับสร้างแบบทดสอบ แบบสำรวจความพึงพอใจ (google drive)

5) เว็บไซต์สำหรับสร้างหน้าส่งการบ้านและสนทนาระหว่างครูและนักเรียน

6) โปรแกรมตกแต่งภาพ

การสร้างเครื่องมือในเก็บรวบรวมข้อมูล และการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหา และความรู้เกี่ยวกับบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

2) กำหนดโครงสร้าง ขอบเขตเนื้อหาของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย

3) นำโครงสร้างและเนื้อหา มาพัฒนาเป็นบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

4) บทเรียนที่ผ่านการพัฒนาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง และตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบมีคุณภาพอยู่ที่ระดับมาก

จากนั้นนำเนื้อหาที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องดำเนินการพัฒนาเป็นบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง รายวิชา ภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ตามแผนผังการทำงาน และนำบทเรียนที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา มีคุณภาพอยู่ที่ระดับดีมากและนำบทเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยี จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านเทคนิค มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

1.4 ขั้นการนำไปใช้(Implementation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการพัฒนา ดังนี้

1.4.1. นำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ผ่านเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/e-learning1> ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 จำนวน 25 คน เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง ตามขั้นตอน ดังนี้

1.4.1.1 ให้นักเรียนอ่านคำแนะนำในการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

1.4.1.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

1.4.1.3 ศึกษาบทเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 คำสรพนาม

1.4.1.4 ศึกษาบทเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คำบุพบท

1.4.1.5 ศึกษาบทเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 คำกริยา

1.4.1.6 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

1.4.1.7 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบความพึงพอใจ

1.5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการประเมินผล ดังนี้

หลังจากการนำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งไปใช้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง เพื่อนำไปประเมินหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทย ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน สะพานที่ 3 จำนวน 25 คน กำหนดคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ เป็นข้อสอบคู่ขนาน ใช้วัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาเรื่องหลักการใช้ ภาษาไทย 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 คำสรพนาม , หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คำบุพบท และหน่วยการ เรียนรู้ที่ 3 คำสรพนามโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1)ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลและประเมินผลหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือใน การวิจัยรวมทั้งเทคนิคการเขียนข้อสอบจากตำราเอกสารต่างๆ

2)สร้างแบบทดสอบตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เป็นแบบทดสอบแบบ ปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ

3)นำข้อสอบที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผลพิจารณาความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

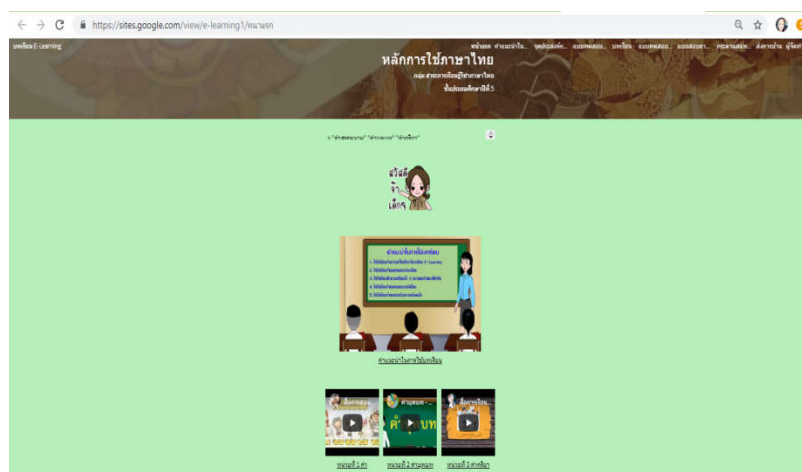
4)การตรวจสอบเครื่องมือโดยตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนพิจารณาความสอดคล้องแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสะพานที่ 3 ต่อการเรียนรู้ด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการวัดความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามจำนวน 8 ข้อ โดยใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

7. ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ด้านเนื้อหาและด้านเทคนิค ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในรูปแบบเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/e-learning1> ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 1 บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย

- 1.1 หน้าแรก ประกอบด้วย คำแนะนำในการใช้บทเรียน , บทเรียนหน่วยที่ 1 คำสรรพนาม, บทเรียนหน่วยที่ 2 คำบุพบท , บทเรียนหน่วยที่ 3 คำกริยา
- 1.2 คำแนะนำในการใช้บทเรียน ประกอบด้วย คำแนะนำในการใช้บทเรียน
- 1.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ 3 ข้อ
 - 1.3.1 รู้จักชนิดของคำสรรพนาม คำบุพบท และคำกริยา ในภาษาไทย
 - 1.3.2 รู้จักหน้าที่ของคำสรรพนาม คำบุพบท และคำกริยา และคำกริยาในประโยค
 - 1.3.3 ใช้คำสรรพนาม คำบุพบท คำบุพบท และคำกริยา แต่ละชนิดมาเรียบเรียงเป็นประโยคได้ตามหลักการใช้ภาษาไทย
- 1.4 แบบทดสอบก่อนเรียน ประกอบด้วย แบบทดสอบปรนัยแบบคู่ขนาน เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.5 บทเรียน ประกอบด้วย บทเรียนหน่วยที่ 1 คำสรพนามมีใบความรู้และใบงานรู้เดิมคำตอบ 5 ข้อ ,บทเรียนหน่วยที่ 2 คำบุพบท มีใบความรู้และใบงานรู้เดิมคำตอบ 5 ข้อ , บทเรียนหน่วยที่ 3 คำกริยามีใบความรู้และใบงานรู้เดิมคำตอบ 5 ข้อ

1.6 แบบทดสอบหลังเรียน ประกอบด้วย แบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.7 แบบสอบถามความพึงพอใจ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ส่วนที่ 3 ปัญหา / ข้อเสนอแนะ

1.8 กระดานสนทนา ประกอบด้วย การโต้ตอบสนทนาครูผู้สอนกับนักเรียนระหว่างเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

1.9 ส่งการบ้าน ประกอบด้วย หน้าส่งการบ้านสำหรับให้นักเรียนทำงานส่ง

1.10 ผู้จัดทำ ประกอบด้วย ชื่อ,วัน/เดือน/ปีเกิด/ระดับการศึกษา

จากการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ด้านเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน มีผลการวิเคราะห์แต่ละด้านดังนี้ ด้านคำชี้แจงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.53$, S.D.=0.58) , ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.39$, S.D.=0.58) , ด้านภาษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$, S.D.=0.58) , ด้านแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.41$, S.D.=0.58) และด้านการวัดผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.47$, S.D.=0.58) ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$, S.D.=0.58) และด้านเทคนิค โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน มีผลการวิเคราะห์แต่ละด้านดังนี้ ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่องอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.33$, S.D.=0.68),รูปภาพ สี และเทคนิคอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$, S.D.=0.88), แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.28$, S.D.=0.72), ผลการวิเคราะห์ด้านเทคนิคโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$, S.D.=0.76)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตาราง 1แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยบททดสอบ แบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ 4 ตัวเลือก เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย จากจำนวนนักเรียนกลุ่มทดลอง 25 คนดังตาราง 3

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	25	8.52	1.36	23.619*	.000
หลังเรียน	25	16.20	1.26		

*p < .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาภาษาไทยเรื่องหลักการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.52 และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.20 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังพบว่า คะแนนสอบของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ดังตาราง

3..การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยระดับความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.46$, S.D.=0.66)ดังตาราง 4

ลำดับ	รายการประเมิน	$\bar{x}$	SD	ระดับคุณภาพ
1	บทเรียนมีความน่าสนใจ	4.56	0.58	มากที่สุด
2	คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย	4.40	0.58	มาก
3	บทเรียน VDO สอดคล้องกับ เนื้อหา	4.44	0.58	มาก
4	ขนาดและสีตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสมชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย	4.52	0.71	มากที่สุด
5	ตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4.60	0.58	มากที่สุด
6	การจัดองค์ประกอบบทเรียนมีความเหมาะสม สะดุดตา น่าสนใจ	4.28	0.89	มาก
7	มีข้อมูลเนื้อหาครบถ้วนของแต่ละหน่วย	4.36	0.70	มาก
8	เนื้อหาสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	4.36	0.76	มาก
9	เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับ ผู้เรียน	4.40	0.71	มาก
10	แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงประเด็นกับ เนื้อหาที่จะศึกษา	4.48	0.65	มาก
11	ระยะเวลาในการศึกษาบทเรียนเหมาะสม	4.60	0.58	มากที่สุด
12	ท่านได้ความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนออนไลน์	4.52	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.46	0.66	มาก

จากตาราง 2 ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และระยะเวลาในการศึกษาบทเรียนเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 สำหรับผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า บทเรียนมีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 บทเรียน VDO สอดคล้องกับ เนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ขนาดและสีตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสมชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 การจัดองค์ประกอบบทเรียนมีความเหมาะสม สะดุดตา น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 มีข้อมูลเนื้อหาครบถ้วนของแต่ละหน่วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เนื้อหาสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับ ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหา และตรงประเด็นกับเนื้อหาที่จะศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ท่านได้ความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ตามลำดับ

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เรื่อง บทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นในรูปแบบเว็บไซต์ มีเนื้อหาบทเรียนจำนวน 3 หน่วย ได้แก่ คำสรรพนาม, คำบุพบท, คำกริยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.58) และในส่วนของเทคนิค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.76) เนื่องจากบทเรียนออนไลน์ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพตามกระบวนการของ ADDIE ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การทดลองใช้ (Implementation) การประเมินผล (Evaluation) และดำเนินการออกแบบพัฒนาให้สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ ความน่าสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน และยังได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและที่ปรึกษาร่วมในการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนและได้นำไปทดลองจริงจึงส่งผลให้คุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่งอยู่ในระดับดีมากจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง งานวิจัยของ กรรณิการ์ กมลรัตน์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการเขียนผังงานโปรแกรม นักศึกษาวิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ชั้นปีที่ 1 โดยมีการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการของ ADDIE 5 ขั้นตอน มีผลการพัฒนาด้านเนื้อหาและด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก ดังเช่นงานวิจัยของ จตุรงค์ ตรีรัตน์ (2012) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องข้อมูลและสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภัทรญาณวิทยา โดยมีการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการของ ADDIE 5 ขั้นตอน มีผลการพัฒนา ด้านเนื้อหาและด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาวัณย์ ดุลยชาติ รัตรงค์ พัฒานอนุสรณ์ และสุตารัตน์ สุขเจริญ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการเลือกซอฟต์แวร์เหมาะสมกับงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุฉินารายณ์ โดยมีการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการของ ADDIE 5 ขั้นตอน มีผลการพัฒนาด้านเนื้อหา และด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่สามารถให้ผู้ศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้มีความเพลิดเพลินและมีแบบ ทดสอบให้ทำเพื่อให้ความเข้าใจที่ละขั้นจนแน่ใจว่าผู้เรียนเข้าใจตาม เนื้อหาจนกระทั่งครบหลักสูตรสมบูรณ์ โดยรวมต้องเขียนเนื้อหาวิชาโดยเอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแล้วค่อย ๆ ดึงความเข้าใจที่ละขั้นจนครบหลักสูตรสมบูรณ์ด้วยผู้เรียนเอง

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 พบว่า นักเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากบทเรียนอีเลิร์นนิ่งได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการสร้างและพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างมีระบบ ส่งผลให้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งที่มีคุณภาพ เมื่อนำมาใช้จัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเองทุกที่ตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรงค์ ตรีรัตน์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องข้อมูลและสารสนเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภัทรญาณวิทยา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องข้อมูลและสารสนเทศด้วย

บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังเช่นงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ ศรีไชยเลิศ และกฤษ สันธนะกุล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบผสมผสาน ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ ในรายวิชาการบริหารและการบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ ไชยบุบผา กฤษณา คิตติ และศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการใช้คำสั่งภาษาโลโก้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอรัญประเทศ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการใช้คำสั่งภาษาโลโก้ของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสะพานที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ครูผู้สอนได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร และเนื้อหารายวิชาภาษาไทย วางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและเมื่อนำบทเรียน e-learning ผลลัพธ์ที่ได้หลังจากเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง นักเรียนสามารถรู้คะแนนผลการสอบได้ทันทีหลังจากเข้าทำข้อสอบ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและเรียนอย่างกระตือรือร้น เป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน ทำให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านบทเรียน e-learning และมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียน e-learning อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธา ปานพริ้ง และเอกณณ บางท่าไม้ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการสร้างวีดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน ด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งหลังการออกแบบวีดิทัศน์ เพื่อการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อนิรุทธิ์ สติมัน และฐานันท์ ธรรมเมธา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดบทเรียนออนไลน์ เรื่องวิธีการสอนอีเลิร์นนิ่งสำหรับผู้สอนในสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจที่มีต่อ การเรียนด้วยชุดบทเรียนออนไลน์ เรื่องวิธีการสอนอีเลิร์นนิ่ง อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ควรจัดระบบให้นักเรียนสามารถนำสื่อบทเรียนไปใช้เรียนด้วยตนเองอย่างอิสระ ทั้งในและนอกเวลาเรียน ตามความพร้อมและความสนใจ ทั้งในกรณีที่สนใจ อยากเรียนด้วยตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ หรือเรียนไม่ทันเพื่อนเมื่อขาดเรียน หรือใช้ในการเรียนเสริมเพื่อทบทวนบทเรียน
2. หากผู้เรียนศึกษาเนื้อหาและทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ควรแนะนำให้ นักเรียนกลับไปศึกษาเนื้อหาในบทเรียนซ้ำอีกจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
3. ให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะนักเรียนที่บกพร่องทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน และพัฒนาตนเองได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบบทเรียนอีเลิร์นนิ่งพร้อมกับเทคนิคการสอนในรูปแบบต่างๆ เช่น เกม
2. ควรพัฒนาบทเรียน e-learning ในเนื้อหาวิชาอื่นๆ โดยคำนึงถึง ความแตกต่างลักษณะเฉพาะของเนื้อหาวิชา และศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). e-Learningคืออะไร. เข้าถึงจาก

<https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=16635&Key=news15>.

กรรณิการ์ กมรัตน์. (2554). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการเขียนผังงานโปรแกรม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 3, 42-50.

จตุรงค์ ตริรัตน์. (2012). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องข้อมูลและสารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภัทรญาณวิทยา. วารสารกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2, 239-256.

พัชรินทร์ ไชยบุบผา ฤชญา คิตติ และศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี. (2558). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการใช้คำสั่งภาษาโลโก้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอรัญประเทศ. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 14, 252-258.

พรสวรรค์ ฉิมชาติ. (2550). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง หลักการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินี. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2, 225-237.

ภาณุวัฒน์ ศรีไชยเลิศ. (2013). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบผสมผสาน เรื่องการซ่อมและประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. วารสารกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 1, 303-314.

ภาณุวัฒน์ ศรีไชยเลิศ และฤช สันธนะกุล. (2560). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบผสมผสานร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ ในรายวิชาการบริหารและการบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 16, 66-74.

ลาวัณย์ ดุลยชาติ รศรงค์ พัฒนานุสรณ์ และสุภารัตน์ สุขเจริญ. (2558). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการเลือกซอฟต์แวร์เหมาะสมกับงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, 2, 45-55.

สุบิน ยมบ้านกวย. (2550). การพัฒนาบทเรียน e-Learning แบบปฏิสัมพันธ์ เรื่อง ความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2, 91-108.

สุเมธ ปานพริ้ง และเอกนถ บงท่าไม้. (2557). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เรื่องการสร้างวิทัศน์เพื่อการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารวิชาการ, 7, 1177-1189.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. เข้าถึงจาก <http://academic.obec.go.th/newsdetail.php?id=75>.

อนิรุทธิ์ สติมัน และฐานันท์ ธรรมเมธา. (2557). การพัฒนาชุดบทเรียนออนไลน์ เรื่องวิธีการสอนอีเลิร์นนิ่ง สำหรับผู้สอนในสถานศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10, 91-105.

In Slideshare. (2019). CONSTRUCTIVIST THEORY. Retrieved from

<https://www.slideshare.net/moddw/ss-44448794>

การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม อำเภอมะแม่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม

สุรัชย์ กอฝั้น¹ เยาวทิศา นามคุณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบหลังการทดลอง (One-shot case study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่2 / 2561 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม จำนวน 33 คน เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาแบบทดสอบแบบปรนัย แบบสอบถามความพึงพอใจ มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิจัยคือค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม สูงกว่าเกณฑ์และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : วิจัยในชั้นเรียน, การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม, เศรษฐศาสตร์

¹ สาขาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (Surachai.kofan@hotmail.co.th)

² สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

Raising the level of learning achievement in economics on products and services and living of grade 3 students at chum chon banprawnoom School, Mae Chaem District, Chiang Mai Province By using group processing learning model

Surachai Kofan¹ Yaowatiwa Nammakhun²

Abstract

This research was a experimental research which was One-shot case study Model. The research objective were 1)to comparison of learning Achievement of Students at chum chon banprawnoom School by the group process with criteria 2) to study the satisfaction of grade 3 students in chumchon banprawnoom schoolTowards learning management by group process. The research study with population to 33 people and research tools include lesson Plan, Test and questionnaires of satisfaction. To analysis data by frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research found that Learning process management by group process resulted in learning achievement in economics on products and services and living. Of grade 3 students in chumchon banprawnoom school Higher than the criteria and students were satisfied with the learning process

Keyword : Classroom research, Learning management by group process,Economics

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Lampang Rajabhat University (Surachai.kofan@hotmail.co.th)

² Branch of Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

1. บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติโดยจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถคุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเองและความของตนเองกับสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 3) การเรียนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การเรียนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ส่วนใหญ่จัดผู้เรียนเป็นห้อง ๆ แต่ละห้องมีผู้เรียนจำนวนมาก โดยให้ผู้เรียนเรียนคล้อยตามทั้งเก่งและอ่อน การปลูกฝังความมีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์ความเป็นมนุษย์ ความกตัญญู รักเกียรติภูมิแห่งตน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความรู้จักคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นกลุ่ม เคารพสิทธิของผู้อื่น เสียสละรักประเทศชาติ เห็นคุณค่าอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ศรัทธาในศาสนา จึงพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ยาก เพราะขัดกับหลักจิตวิทยาและธรรมชาติของการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านสติปัญญา ความถนัด คุณธรรมจริยธรรม ความสามารถและประสบการณ์ จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียนแตกต่างกัน(รุ่งทิพย์ สุภาพ:2556)

ดังนั้นวิธีการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้เลือกรับรู้ตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้ และการนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ รวมทั้งปลูกฝังความมีคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้จะต้องมุ่งให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (กรมวิชาการ.2556, 6) โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ความคิด และการแก้ไขปัญหาร่วมกันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาสร้างสังคมที่มีการร่วมมือ การให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้เกิดจากการให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนอย่างตื่นตัว การเรียนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดี คือ กระบวนการเรียนแบบกลุ่ม ซึ่งสลาบิน (Slavin.1990 : 3) กล่าวว่า กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มละ 4-5 คน ผู้เรียนในกลุ่มมีระดับผลการเรียนต่างกัน การเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน (ศิริลักษณ์ นาควิสutti. 2542 : 2-3)

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปฝึกปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งพบว่านักเรียนบางส่วนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน อีกทั้งแม้กระทั่งปัญหาจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ชิ้นงานมักไม่มีคุณภาพ การทำงานกลุ่มไม่เป็นระบบ นักเรียนบางคนเอาเปรียบเพื่อนในกลุ่ม และยังพบว่าโรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์ และมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นครูเป็นหลักกระบวนการเรียนการจัดการเรียนรู้เน้นแบบบรรยาย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เข้ากับยุคสมัยในปัจจุบัน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการจัดการเรียนรู้ จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบกระบวนการกลุ่มที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันศึกษาและทำงานอย่างเป็นระบบ และได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันภายในกลุ่ม ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรแก้ปัญหาโดยการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มจะส่งผลให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา

เศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อที่จะได้พัฒนาการเรียนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเกิดผลกับผู้เรียนอย่างแท้จริงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นมีความสนใจในการเรียนมีความสุขในการเรียน และยังเป็นแนวทางและแบบอย่างให้แก่เพื่อนครู ได้นำวิธีการดังกล่าวไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 / 2561 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มจำนวน 33 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ เรื่องสินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ได้แก่

- 1.1 สินค้าที่จำเป็น
- 1.2 สินค้าฟุ่มเฟือย
- 1.3 ตัวอย่างการเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็น
- 1.4 การเลือกซื้อสินค้าและบริการ
- 1.5 ประโยชน์และคุณค่าของการเลือกซื้อสินค้าและบริการ
- 1.6 หลักการเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็น

ตัวแปรการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สาระการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ เรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มจำนวน 33 คน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

ขอบเขตระยะเวลา

1. ระยะเวลาในการศึกษา 2 สัปดาห์ 7- 18 มกราคม พ.ศ.2562
2. ระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ 2 สัปดาห์
3. การจัดการเรียนรู้ เรื่องสินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต จำนวน 6 ชั่วโมง

สมมติฐานการวิจัย

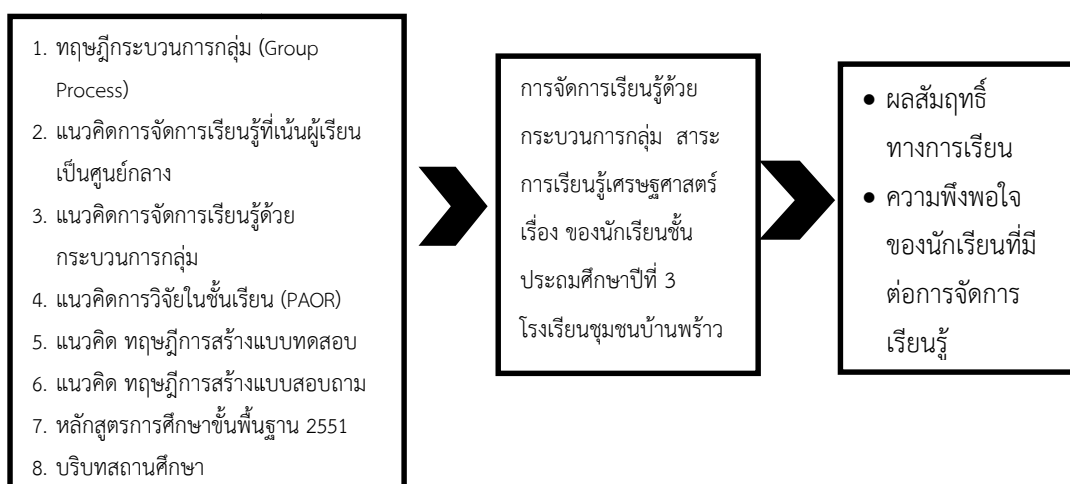
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มร้อยละ 50หลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสูงกว่าเกณฑ์
2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากขึ้นไป

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สารการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ เรื่องสินค้าและบริการกับการดำรงชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สารการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม โดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม จำนวน 6 แผน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวนทั้งหมด 20 ข้อ คิดเป็น 20 คะแนน
4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม
5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม หมายถึง กลวิธีที่ครูใช้จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไปตามลำดับต่อเนื่องกันให้ได้มาซึ่ง การรวมตัวกันเป็นกลุ่มของนักเรียนและการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระ โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน โดยวิธีการจับสลากแล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้มีขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ ขั้นที่ 1ตั้งจุดมุ่งหมายขั้นที่2รวมกลุ่ม ขั้นที่3ระดมความคิด ขั้นที่ 4วิเคราะห์ ขั้นที่5สรุปขั้นที่6ประเมิน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้เขียนกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 / 2561 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มจำนวน 33 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม สารการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือซึ่งมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) พบว่าอยู่ในช่วง 0.66-1.00 และปรับแก้แบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน พบว่าแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.21-0.83 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.24-0.83 ค่าความเชื่อมั่นข้อสอบทั้งฉบับ KR-20 เท่ากับ .7145
2. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือซึ่งมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) พบว่าอยู่ในช่วง 0.66-1.00
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือซึ่งมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) พบว่ามีค่าอยู่ในช่วง 0.33 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) มีค่าเท่ากับ .734

วิธีดำเนินงานวิจัย

แบบแผนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ The One Shot Case Study เป็นการทดลองที่เลือกกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียว แล้วทำการทดสอบหลังการทดลองมีลักษณะการทดลองดังนี้

- X T₂

ลักษณะแบบแผน

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

การเก็บรวบรวมมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม
2. ดำเนินการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ รวมเวลา 6 ชั่วโมงโดยทำการวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้แล้วนำข้อมูลกลับมาใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม
4. ประเมินผลหลังเรียนแต่ละกลุ่มรายคาบ ผ่านการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม
5. ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมและตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสินค้าและบริการกับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มหลังการทดลองกับเกณฑ์โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เนื้อหาจากการบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน
3. วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. ผลการวิจัย

7.1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับเกณฑ์

ตอนที่ 1 ผลการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม

ผลการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลการเปรียบเทียบ

คะแนนสอบหลังเรียน (20 คะแนน)	ความถี่	ร้อยละ	ผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ร้อยละ50)
4.00	2	6.1	
6.00	2	6.1	
7.00	3	9.1	
8.00	3	9.1	
9.00	2	6.1	
11.00	1	3.0	
12.00	4	12.1	63.7
13.00	5	15.2	
14.00	2	6.1	
15.00	3	9.1	
16.00	3	9.1	
17.00	2	6.1	
18.00	1	3.0	
รวม	33	100	

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนสอบได้คะแนนอยู่ในช่วง 4 ถึง 18 คะแนน โดยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 พบว่ามีนักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์จำนวนร้อยละ 63.7เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม

ผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวห่มจากแบบสอบถาม 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม

ประเด็น		μ	σ	แปลผล
ด้านบรรยากาศ				
1	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.73	0.45	มากที่สุด
2	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง และกลุ่ม	4.64	0.49	มากที่สุด
3	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.64	0.49	มากที่สุด
4	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.82	0.39	มากที่สุด
5	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย	4.85	0.36	มากที่สุด
รวมด้านบรรยากาศ		4.74	0.45	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียน				
6	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.36	0.60	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	4.55	0.51	มากที่สุด
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดและตัดสินใจ	4.61	0.61	มากที่สุด
9	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบ	4.55	0.71	มากที่สุด
10	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น	4.58	0.56	มากที่สุด
11	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.82	0.46	มากที่สุด
12	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.58	0.50	มากที่สุด
รวมด้านกิจกรรมการเรียน		4.58	0.58	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
13	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.73	0.45	มากที่สุด
14	การจัดการเรียนรู้ทำให้จำเนื้อหาได้นาน	4.61	0.56	มากที่สุด
15	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.58	0.61	มากที่สุด
16	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	4.70	0.53	มากที่สุด
17	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น	4.79	0.55	มากที่สุด
18	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	4.61	0.61	มากที่สุด
19	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจและรู้จักเพื่อนมากขึ้น	4.67	0.54	มากที่สุด
20	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.67	0.54	มากที่สุด
รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ		4.67	0.52	มากที่สุด
รวมทั้งหมด		4.65	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มโดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$) สูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับ 3.51 – 4.50เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านบรรยากาศของการเรียน ($\mu = 4.74$) รองลงมาคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\mu=4.67$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu=4.58$)

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ เรื่อง สินค้าและบริการกับการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่ม พบว่า นักเรียนสอบผ่านเกณฑ์ที่ระดับร้อยละ 50 ของคะแนนแบบทดสอบทั้งหมด จำนวนร้อยละ 63.7เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เกิดจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการวางแผนและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยเป็นอย่างดีประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้วิชาสังคม ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดและประเมินผลทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ทำให้แผนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ส่งผลให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มนั้นมีความสุขในกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ อีกทั้งยังมีทักษะการทำงานร่วมกัน และกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมีความเป็นประชาธิปไตย2) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผ่านการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพมาเป็นอย่างดีได้ผ่านการตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้วิชาสังคม ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดและประเมินผลทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกเครื่องมือที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไปและแบบทดสอบได้ตรวจสอบคุณภาพด้านความยากง่าย อำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย พบว่าแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.21-0.83 อำนาจจำแนกเท่ากับ 0.24-0.83ค่าความเชื่อมั่นข้อสอบทั้งฉบับ KR-20 เท่ากับ .7145ดังนั้นจึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพส่งผลให้ผลการประเมินมีความถูกต้องและเชื่อถือได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปวีณา งามประภาส (2555) มีผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากการทดสอบย่อยโดยแยกตามประเด็น นอกจากนี้นักเรียนเกิดความเข้าใจและมีทักษะในการทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพเป็นขั้นเป็นตอนมากขึ้น อีกทั้ง มีความสนใจและกระตือรือร้นในการช่วยงานกลุ่มมากขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรรัตน์ วุฒิศักดิ์(2557) พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีการร่วมมือกันในกลุ่มเพื่อช่วยกันคิดวิเคราะห์ แสดงความเห็น และสรุปผลในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดีซึ่งกระบวนการกลุ่ม ช่วยให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างมีระบบ

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านพร้าวหนุ่มที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$) สูงกว่าเกณฑ์ที่ระดับ 3.51 – 4.50 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านบรรยากาศของการเรียน ($\mu = 4.74$) รองลงมาคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\mu=4.67$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu=4.58$)ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญารักษ์ ชัยมงคล (2551) ได้อธิบายว่า นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน มีความสามัคคีและมีพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนในด้านความมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้และมีความเป็นประชาธิปไตย นอกจากนั้นบรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียดส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังปรับตัวสอดคล้องกับแนวคิดในทฤษฎีภาคสนาม

ของเคิร์ท เลวิน (อ้างถึงในทิตินา แซมณี ,2560)การรวมกลุ่มจะเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มในด้านการกระทำ ความรู้สึก และความคิด และสมาชิกกลุ่มจะมีการเข้าหากันและจะพยายามช่วยกันทำงานโดยอาศัยความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปได้ตามเป้าหมายของกลุ่มและสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม(อานวยและคณะ,2539) ที่กล่าวว่ายึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุย ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ระหว่างกัน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น และฝึกความสามารถในการทำงานกับผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะที่กว้างและหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การทำวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาที่มีจำกัดเพียง 2 สัปดาห์หรือ 6 คาบเรียนซึ่งการทำวิจัยเป็นการดำเนินงานซึ่งต้องใช้ความรู้ความเข้าใจและระยะในการฝึกฝนให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติจึงควรเพิ่มระยะเวลาในการวิจัยให้มากขึ้น
2. ในระหว่างที่ปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนบางคนไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ ครูควรเตรียมคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด และสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง เพื่อให้ให้นักเรียนกล้าแสดงออกและเป็นผู้นำบางโอกาส เพื่อให้เกิดแนวคิดเพื่อให้เกิดแนวคิดและทักษะในการแก้ปัญหา เรียนรู้อย่างมีความสุขและอยู่ในสังคมได้
3. การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มในแต่ละครั้งพบว่านักเรียนทำกิจกรรมไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด ครูควรชี้แจงให้นักเรียนร่วมมือการทำงานกลุ่มและวางแผน แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันจะทำให้ผลงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จและงานออกมาดีด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม สามารถพัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหาและการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างได้ผล ดังนั้นควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ในเนื้อหาอื่น ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้น อื่น ๆ ด้วย
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มกับนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2556). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553).หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.จำกัด

จริญญารัตน์ ชัยมงคล. (2551).การปรับพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์โดยใช้กระบวนการกลุ่ม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ต๋อนวิทยา.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ปวีณา งามประภาส. (2555).อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัย.การเพิ่มศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ราชภัฏลำปาง ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน - กันยายน 2555(หน้า 58-66)
- ทิตนา แคมณี. (2560).ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รุ่งทิพย์ สุภาพ. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่
- ศิริลักษณ์ นาควิสุทธิ์. (2542). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเจตคติวิทยาศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับแบบสืบเสาะหาความรู้โดยเทคนิคการ เรียนรู้แบบร่วมมือกับการสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาและการ สอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อมรรัตน์ วุฒิสักด. (2557).ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ด้วยการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มในชั้นเรียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 1โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี,ไม่ปรากฏโรงพิมพ์
- อำนวย เดชชัยศรี, ดร.และคณะ. (2539). กระบวนการกลุ่ม.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาสนา
- Slavin, R.E. (1990). Cooperative Learning : Research and Practice. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.

การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์

สุรภาพ สุปง¹ บัญชา สารวรินทร์² ธนसार เพ็งพุ่ม³ และพัชรวาลย์ มีทรัพย์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/802) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของศึกษาที่มีต่อการใช้งาน บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 12.82 และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 16.64 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนน ก่อนและหลังพบว่า คะแนนสอบของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการประเมินความพึงพอใจโดยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.26)

คำสำคัญ : อีเลิร์นนิ่ง, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (suraphap.sp@gmail.com)

² สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

⁴ สาขาวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Development of e-learning Health education and physical education on health promotion for upper elementary level students

Bancokejarern School Phetchabun

Suraphap Supong¹ Buncha Samruayruen² Thanasarn Pangpum³ and
Phutcharawalai Meesup⁴

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop e-learning lessons, health education courses and physical education For upper elementary level students Bancokejarern School Phetchabun Province 2) to study learning achievement with e-learning lessons, health education courses and physical education For upper secondary school students Bancokejarern School Phetchabun Province, and 3) to evaluate the satisfaction of education towards use E-learning lessons, courses, health education and physical education For upper elementary level students Bancokejarern School Phetchabun. The target group of 11 students the upper elementary level students. Bancokejarern School Phetchabun Province, obtained from the use of the selection method Purposive Sampling The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation. The instruments of this research were 1) e-learning Health education and physical education on health promotion 2) The achievement test and 3) questionnaires on satisfaction towards learning activities by using e-learning.

The research found that Learning achievement of students after learning with e-learning lessons is higher than before. The class has an average score of 12.82 and 16.64 points respectively and when comparing scores Before and after found The test scores of students after studying are higher than the test scores before studying. With statistical significance at the level of .05 and the satisfaction evaluation results were at the highest level ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.26)

Keyword : e-learning, learning achievement, satisfaction

¹ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University (suraphap.sp@gmail.com)

² Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

³ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

⁴ Faculty of Education , Pibulsongkram Rajabhat University

1. บทนำ

ในยุคของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มในการเติบโตค่อนข้างมากในยุคปัจจุบัน ทำให้เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ในทุกช่วงวัยมากขึ้น ทำให้การจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปโดยการนำเอาเทคโนโลยีเครือข่ายและคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้อำนวยความสะดวกในเข้าถึงการเรียนรู้ที่ง่ายขึ้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ทุกๆการสอนและการเรียนรู้จะถูกเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับยุคเทคโนโลยีที่เข้ามาในปัจจุบันทำให้ห้องเรียนถูกพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปทำให้มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างไม่มีขีดจำกัด ผู้สอนจึงต้องมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาการสอนให้เข้าถึงผู้เรียนได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดโดยนำเอาการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 มาประยุกต์ให้เข้ากับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นไปในแนวทางของ Thailand 4.0 ที่มีเป้าหมายในการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่างๆของประเทศ รวมไปถึงการได้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในระบบของการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา(ดารณี บุญครอง,2560)

ในปัจจุบันที่เข้าสู่ยุคของ Thailand 4.0 การเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัดการเรียนในระบบรูปแบบของอีเลิร์นนิง (e-Learning)มีความสำคัญมากขึ้น เพราะจะทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ตลอดทุกที่ทุกเวลาและผู้เรียนนั้นสามารถเรียนรู้เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะของผู้เรียนได้ตามที่ผู้เรียนนั้นสนใจผ่านทางระบบการเชื่อมต่อสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตที่ ณ ปัจจุบันได้มีเกือบทุกพื้นที่ทั่วโลก การเรียนแบบอีเลิร์นนิง (e-Learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนผ่านทางเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น โทรศัพท์สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ เป็นต้น ขอเพียงแค่อุปกรณ์เหล่านี้มีการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเรียนในรูปแบบอีเลิร์นนิง (e-Learning)มีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศในแบบต่างๆประกอบไปด้วย ชุดข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ กิจกรรมก่อนเรียนและกิจกรรมหลังเรียนอีเลิร์นนิง (e-Learning)เป็นการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นปรับชุดข้อความได้ง่าย สะดวกต่อผู้เรียนในการเข้าถึงสารสนเทศที่ผู้สอนจัดทำขึ้นมาได้ง่ายผ่านทางอินเทอร์เน็ต และประหยัดในเรื่องของเวลาและค่าใช้จ่ายได้มากขึ้น

ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงเห็นว่าในการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามามีใช้ในการพัฒนาทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0ในปัจจุบัน ที่จะมีการพัฒนาทางเลือกในการเรียนการสอนในรูปแบบดั้งเดิมไปสู่ทางเลือกในการเรียนการสอนในอีกรูปแบบหนึ่งเพื่อให้การศึกษาไร้ขีดจำกัดทางการเรียนการสอนของผู้ที่สนใจ โดยมีผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทบทวนเนื้อหาได้ทุกสถานที่ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมแค่ในโรงเรียนเพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการเรียนในรูปแบบอีเลิร์นนิง (e-Learning) มาพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิงรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายและทางผู้วิจัยได้ทำเอาทฤษฎีADDIE Model มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิงรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีการขาดแคลนครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านโคกเจริญเกิดการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนมากขึ้นและเปิดโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีสภาพแวดล้อมในการเรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ทุกเวลา ทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนสูงสุด

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตงานวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา2561 จำนวน 11 คน

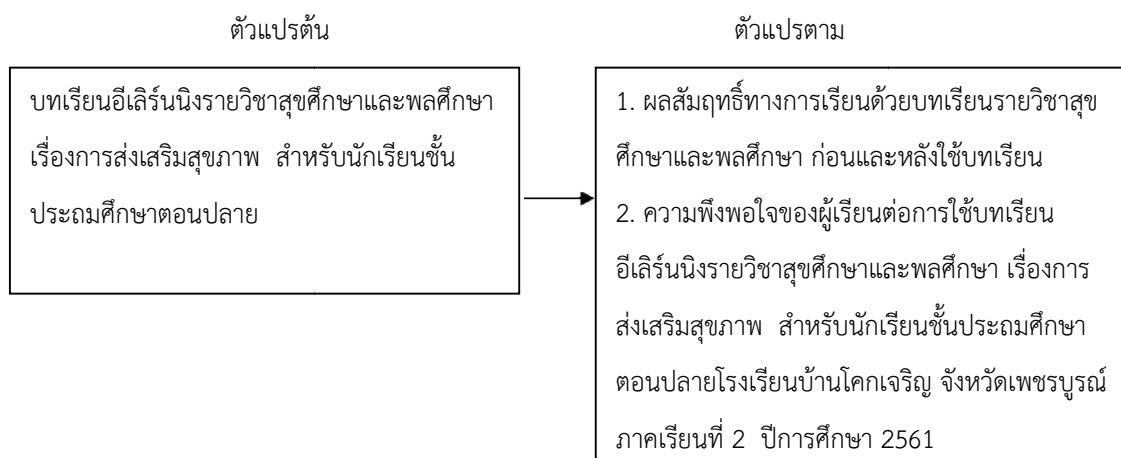
2. ด้านเนื้อหา

รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ เรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง หมายถึง บทเรียนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพที่นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ในรูปแบบของการใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือสื่อสาร ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาและความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนเรียน-หลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 11 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ก่อนและหลังใช้บทเรียน 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ตลอดจนการสร้างบทเรียนอีเลิร์นนิ่งในการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยอาศัยหลักการและขั้นตอนการออกแบบ และพัฒนาอย่างมีระบบตามรูปแบบของ ADDIE Model ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรข้อมูลด้านการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย (E-Learning) จาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 การวิเคราะห์ผู้เรียนกำหนดกลุ่มผู้เรียนโดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

1.1.3 วิเคราะห์เนื้อหาบทเรียนจากคำอธิบายรายวิชาเอกสารประกอบการสอน ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างเสริมสุขภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การป้องกันโรค

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพ

1.2 ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนการออกแบบ ดังนี้

1.2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

1.2.2 ออกแบบเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้โดยออกแบบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

1.2.3 นำเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ไปตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

1.2.4 แก้ไข ปรับปรุง เนื้อหาในกรณีที่มีความผิดพลาด

1.2.5 จัดทำเนื้อหาในรูปแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

1.2.6 จำแนกองค์ประกอบของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เป็น 4 ส่วน ดังนี้

1) เนื้อหาของบทเรียน (Content)

2) ระบบบริหารการเรียนรู้ (LMS : Learning Management System)

3) การติดต่อสื่อสาร (Communication)

4) การประเมินผล (Evaluation)

1.2.7 ออกแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจ

1.3 การพัฒนา (Development) โดยดำเนินการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้วยเนื้อหาที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การนำไปใช้ (Implementation) นำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาตรวจสอบคุณภาพด้านเทคนิคและปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ จากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

1.5 การประเมินและปรับปรุงแก้ไข (Evaluation and Revise) ได้นำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ตามแนวทางการหาประสิทธิภาพของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่ากับ 80/80และหาความพึงพอใจของผู้เรียนมีต่อการใช้งานบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์

2. ให้กลุ่มตัวอย่างศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วศึกษาบทเรียนให้ครบทุกบท แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อ

การใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยการให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามผ่านระบบเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/healtheducation-elearning> จำนวน 11 คน

3. ผู้วิจัยรวบรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการประเมินความพึงพอใจ จากเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/healtheducation-elearning> จำนวน 11 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Group) ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ชนิด 4 ตัวเลือก การพัฒนาแบบทดสอบระหว่างเรียนแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนมีการดำเนินการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพ พบว่า นักเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

3. วิเคราะห์แบบประเมินแบบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ที่ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้บทเรียนอีเลิร์นนิ่งผ่านทางเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/healtheducation-elearning>

7. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาในรูปแบบเว็บไซต์ <https://sites.google.com/view/healtheducation-elearning> มีเนื้อหาบทเรียน จำนวน 3 หน่วยได้แก่ การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพ ดังภาพ

ภาพที่ 1 หน้าเว็บไซต์บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ทั้งนี้ทางผู้วิจัยได้นำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา และด้านออกแบบ

1.1คุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนออนไลน์เรื่องบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
2	เนื้อหามีความชัดเจนเข้าใจง่าย	3.67	1.15	มาก
3	เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4	เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นการเรียนรู้ง่ายไปยาก	4.33	0.58	มาก
5	ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
6	เนื้อหามีความเหมาะสมสามารถนำไปเผยแพร่ได้	3.33	0.58	ปานกลาง
7	ความถูกต้องของเนื้อหา	4.00	0.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.14	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.53) และผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่าเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เนื้อหาที่มีความชัดเจนเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นการเรียนรู้ง่ายไปยาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เนื้อหาที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปเผยแพร่ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และ ความถูกต้องของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ตามลำดับ

1.2 คุณภาพด้านเทคนิคของบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพด้านการออกแบบของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง การส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพ
1	การจัดวาง(Layout)	4.67	0.58	มากที่สุด
2	การเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง	3.67	0.58	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	4.33	0.58	มาก
4	ความเหมาะสมของสีตัวอักษร	4.00	0.00	มาก
5	การออกแบบกราฟิกหน้าจอสวยงาม	4.00	0.00	มาก
6	บทเรียนน่าสนใจและดึงดูดผู้เรียน	3.33	0.58	ปานกลาง
7	การใช้สีในเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.29	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คุณภาพด้านการออกแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.56) และผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่าการจัดวาง(Layout) มีค่าเฉลี่ย 4.67 การเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ความเหมาะสมของสีตัวอักษร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 การออกแบบกราฟิกหน้าจอสวยงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 บทเรียนน่าสนใจและดึงดูดผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และการใช้สีในเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ตามลำดับ

1.3 ประสิทธิภาพของของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพผลการเรียน
ระหว่างเรียน	11	30	24.64	82.12
หลังเรียน	11	20	16.64	83.18

จากตารางที่ 3 พบว่า บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีประสิทธิภาพของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เท่ากับ 82.12/83.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	Mean	S.D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	11	20	12.82	2.14	7.62*	0.0000*
หลังเรียน	11	20	16.64	1.03		

*มีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ มีคะแนนเฉลี่ย 12.82 และ 16.64 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (n=11)

ลำดับ	รายการประเมิน	Mean	SD	ระดับคุณภาพ
1	บทเรียนมีความน่าสนใจ	4.45	0.52	มากที่สุด
2	คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย	4.45	0.69	มาก
3	บทเรียน VDO สอดคล้องกับ เนื้อหา	4.45	0.52	มากที่สุด
4	ขนาดและสีตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสมชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย	4.09	0.94	มากที่สุด
5	ตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4.09	0.83	มากที่สุด
6	การจัดองค์ประกอบบทเรียนมีความเหมาะสม สะดุดตา น่าสนใจ	4.64	0.50	มากที่สุด
7	เมนูเข้าใจง่ายและสะดวกในการเข้าถึงบทเรียน	4.36	0.50	มากที่สุด
8	เนื้อหาในบทเรียนให้ความรู้ความเข้าใจที่ง่ายและชัดเจน	4.45	0.69	มาก
9	แบบทดสอบมีความยากง่าย และตรงกับเนื้อหา	4.64	0.50	มาก
10	สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.45	0.52	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.41	0.26	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D.= 0.26) สำหรับผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า บทเรียนมีความน่าสนใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 บทเรียน VDO สอดคล้องกับ เนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ขนาดและสีตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสมชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 การจัดองค์ประกอบบทเรียนมีความเหมาะสม สะดุดตา น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เมนูเข้าใจง่ายและสะดวกในการเข้าถึงบทเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เนื้อหาในบทเรียนให้ความรู้ความเข้าใจที่ง่ายและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 แบบทดสอบมีความยากง่าย และตรงกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ตามลำดับ

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ บทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาเพื่อหาคุณภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นในรูปแบบเว็บไซต์ผ่านทาง google sites สืบค้นได้ผ่านทาง <https://sites.google.com/view/healtheducation-elearning> มีเนื้อหาบทเรียนจำนวน 3 หน่วย ได้แก่ การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งการประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากและคุณภาพด้านการออกแบบอยู่ในระดับมากและมีประสิทธิภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเท่ากับ 82.12/83.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมินทร์ เพอร์เรีย พชร มิกกลาง(2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่ามีประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีค่าเท่ากับ 82.89/81.85ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า นักเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี สิทธิชัยรัตน์ ปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ชุตตานันท์ สุตทองคง(2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (e-learning) เรื่อง อหิวาตกโรค พบว่ามีบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D.= 0.26)ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมินทร์ เพอร์เรีย พชร มิกกลาง(2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต โดยใช้บทเรียน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้เป็นเพราะบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง มีการนำเสนอที่น่าสนใจซึ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพประกอบ ที่มีการออกแบบกิจกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบพร้อมเฉลยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้ทันทีที่มีการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็น และส่วนผู้สอนกับผู้เรียนมีการติดต่อสื่อสารในลักษณะการใช้กระดานแสดงความคิดเห็น โดยผ่านระบบการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ หลาวทอง(2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาบทเรียนมัลติมีเดียรายวิชาการจัดการสำนักงาน พบว่า ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อบทเรียนมัลติมีเดียที่สร้างขึ้นซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

9. เอกสารอ้างอิง

- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (2560). คู่มือครูพระราชทาน สอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทางกรุงเทพฯ: สยามพริ้นท์.
- ดารุณี บุญครอง. (2560).วิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาไทยกับการขับเคลื่อนการศึกษา สู่ยุคไทยแลนด์ 4.0. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/cjwu/article/view/109180/85971>.
- นเรศ ชันธะรี. (2558). การพัฒนาบทเรียน E-learning รายวิชาการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/buajead-ubru/article/view/62864>.
- ศรียา ขุนทอง. (2558). การพัฒนาชุดฝึกมัลติมีเดีย เรื่อง การใช้โปรแกรม MS Paint สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญา.
- อัญชลี สิทธิชัยรัตน์ ปิ่นภ นรเศรษฐพันธุ์ และชุดดาณัฏฐ์ สุดทองคง. (2558). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (e-learning) เรื่อง อหิวาตกโรค. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/DCJ/article/view/152808>.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์.(2556).การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. เข้าถึงจาก <http://www.educ.su.ac.th/2013/images/stories/081957-02>.
- สมภาพ ทองปลิว และพูลศรีเวศย์ อุฬาร. (2556). การพัฒนารูปแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่งบนเครือข่ายทางสังคมเรื่องการอินทิเกรตวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/ksk/article/view/128152/96408>.
- เบญจมินทร์ เพอร์เรีย และเพชร มีกลาง. (2556). การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต โดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/DCJ/article/view/152808>.
- ภรณ์ หลาวทอง(2555). การวิจัยและพัฒนาบทเรียนมัลติมีเดียรายวิชาการจัดการสำนักงาน. เข้าถึงจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/rmutijo/article/view/15945>.
- เฉลียว คงคา และสุชาติ โสมประยูร. (2547). การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาสุขศึกษา เรื่องโภชนบัญญัติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. เข้าถึงจาก <https://joo.gl/T9pPcE>.

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

เสาวพร พงศ์ไพริศกุล¹ ประธนา โกวิทยางกูร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะ ในหน่วยการเรียนรู้แรงและการเคลื่อนที่ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบ และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า หลังเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน โดยมีร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเท่ากับ 26.66 และความพึงพอใจต่อชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะ มัธยมศึกษาปีที่ 4

¹ สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (sauwaporn.123@gmail.com)

² สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

A Study of The Physics Learning Achievement by Skill Exercises of Mathayomsuksa 4 Students at PangmaphaPittayasanMae Hong Son Province

Sauwapon Ponpaisirikul¹ Pratana Govittayangkul²

Abstract

The aim of this research was to study the Physics Learning Achievement by Skill exercises of Force and Motion Unit about Newton's laws of motion. The target group was 16 students of Mathayomsuksa 4 at PangmaphaPittayasan Mae Hong Son Province. The experiments instruments were: exercises, test, and students' satisfaction form. The statistics were percentage, mean, and standard division. The research result was: the achievement is higher after learning by Skill exercises of Force and Motion Unit about Newton's laws of motion = 26.66% and the scores of the primary students' satisfaction towards the Skill exercises are in a high level.

Keyword : The Physics Learning Achievement, Skill Exercises, Mathayomsuksa 4

¹ Branch of Physics, Faculty of Science, LampangRajabhatUniversity (sauwaporn.123@gmail.com)

² Branch of Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, LampangRajabhat University

1. บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาสังคมให้คนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถนำความรู้ ไปพัฒนาต่อยอดในงานส่วนอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามระบบการศึกษาไทยยังคงพบปัญหาในการพัฒนานักเรียน จากรายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2559-2560 พบว่าคะแนน O-NET ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในภาวะวิกฤตโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเด็กได้คะแนนเพียงร้อยละ 20 เช่นเดียวกันกับคะแนน PISA มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งเกณฑ์กำหนดผ่านคือร้อยละ 50.00 (รุ่ง แก้วแดง, 2560) ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของไทยนั้นมาจากการจัดการเรียนการสอนมีอยู่เฉพาะในห้องสี่เหลี่ยมแคบๆ ล้อมรอบมีครูซึ่งทำหน้าที่พูด นักเรียนมีหน้าที่รับฟัง และท่องหนังสือหรือยึดตำราเป็นหลัก ไม่สามารถเผชิญและแก้ปัญหาได้ เพราะโลกแห่งวิชาในห้องเรียนกับโลกแห่งความเป็นจริงต่างกัน (นพคุณ แดงบุญ, 2552)

การพัฒนาการเรียนการสอนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาในส่วนของเนื้อหาและหลักการด้านวิทยาศาสตร์โดยตรง ประกอบกับหลักการด้านจิตวิทยาพัฒนาการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับแล้วว่าพัฒนาการทางสมองของมนุษย์ในวัยต่าง ๆ เป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545) ในการจัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน การเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์นั้นนับว่าเป็นสาระหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น เป็นคนที่คิดเป็นเหตุ-ผล มีหลักการคิดที่ดี แต่ในปัจจุบันพบว่าการจัดการเรียนรู้อยู่ยังพบปัญหาด้านความรู้ความสามารถในวิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่เน้นหนักไปทางด้านความรู้ความจำเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการ เพื่อให้ผ่านการสอบเท่านั้น โดยที่นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจหรือความถนัดของตนเอง รวมไปถึงการไม่ได้รับโอกาสที่จะใช้วิธีการหรือทักษะกระบวนการต่างๆ มาแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสในการคิด จึงทำให้คิดไม่เป็น ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาและไม่รู้จักเลือกใช้ข้อมูลที่ต้องการเหมาะสม โดยเฉพาะวิชาฟิสิกส์ซึ่งเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีเนื้อหาเน้นไปในด้านการคำนวณเพื่อแก้โจทย์ปัญหา เมื่อนักเรียนขาดทักษะกระบวนการคิดและทักษะการคำนวณ จึงส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเรียนฟิสิกส์ได้อย่างเต็มความสามารถและมีความสุขได้

แต่อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกสร้างความรู้ของตนเอง และสามารถเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อแสวงหาหรือให้ได้มาซึ่งความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เช่นเดียวกับที่นักวิทยาศาสตร์ได้ทำ วิธีการหนึ่งที่จะสามารถสร้างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดและการคำนวณ เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ นั่นคือ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ โดยชุดแบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญอย่างหนึ่งมีไว้ให้นักเรียนฝึกฝน เพื่อเพิ่มทักษะภายหลังที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากแบบเรียนปกติแล้วแบบฝึกจะทำให้ นักเรียน มีความเข้าใจ มีความรู้ความสามารถและทักษะในสิ่งที่เรียนมากขึ้น (ปรียา เฉิดโฉม, 2552) นอกจากนี้จะต้องสร้างความใฝ่รู้ ตลอดจนการเห็นคุณค่าของวิทยาศาสตร์

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาฟิสิกส์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางมะผ้าพิทยาสรรพ์ พบว่านักเรียนขาดทักษะในการแก้โจทย์ปัญหา เป็นเรื่องหนึ่งที่เป็นปัญหาในการเรียน โดยนักเรียนไม่สามารถคำนวณในสิ่งที่โจทย์ถามได้หรือวิเคราะห์ขั้นตอนการแสดงวิธีหาคำตอบได้ อาจเป็นผลมาจากบทเรียนมีเนื้อหาเยอะและมีความยาก เวลาที่ใช้ในการเรียนมีน้อยส่งผลให้การจัดการเรียนเนื้อหาหลักๆ ไปอย่างรวดเร็ว ไม่ได้ลงมือ

ปฏิบัติเท่าที่ควร โดยนักเรียนส่วนใหญ่เน้นการท่องจำเนื้อหา มากกว่าการฝึกฝนให้เกิดทักษะด้วยตัวเองและไม่มี ความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบด้วยตัวเอง จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักการของเรื่องที่เรียนและ ทักษะในการแก้โจทย์ไม่เพียงพอ จึงทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนรู้และทักษะในการแก้โจทย์ปัญหา จึงส่งผล ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่นำแบบฝึกทักษะมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ใน วิชาฟิสิกส์ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนมีทักษะกระบวนการที่ดีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อจะได้นำเอา องค์ความรู้ไปบูรณาการในการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะในวิชาฟิสิกส์ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ของนักเรียนชั้นปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ ในการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่องกฎการ เคลื่อนที่ของนิวตัน

3. ขอบเขตของการวิจัย

ด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน ที่ได้ศึกษาในโรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในวิชา ฟิสิกส์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ของนักเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนที่ เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้เพื่อ ฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะการแก้โจทย์ปัญหาฟิสิกส์ ในหน่วยการเรียนรู้แรงและการเคลื่อนที่ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ ของนิวตัน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง คะแนนของนักเรียนที่การเรียนรู้ เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ใน หน่วยการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้แรงและการเคลื่อนที่ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตันวิชาฟิสิกส์ โดยสามารถวัด ได้จากการทำแบบทดสอบเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

สุชา จันทร์เอม (2527) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่า การใช้แบบฝึกทำให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างจริงจัง เพราะนักเรียนมีประสบการณ์ตรง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531) ได้เสนอถึงแบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาทักษะอย่างมาก เพราะแบบฝึกจะเป็นสื่อแห่งการปฏิบัติของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ในเรื่องที่ฝึกเพิ่มมากขึ้น ดังนี้

- 1) แบบฝึกเป็นส่วนเพิ่มเติมหรือส่วนเสริมหนังสือในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูเพราะแบบฝึกเป็นส่วนที่ทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ
- 2) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจ
- 3) แบบฝึกเป็นเครื่องช่วยให้เด็กฝึกได้ดีขึ้น ทั้งนี้ต้องอาศัยการส่งเสริม และความเอาใจใส่ของครูผู้สอนด้วย
- 4) แบบฝึกเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียน หลังจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง
- 5) แบบฝึกที่จัดขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนบทเรียนด้วยตัวเอง
- 6) แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือแบบฝึกในบทเรียนจะช่วยให้เด็กฝึกฝนความชำนาญเพิ่มขึ้น
- 7) การให้ทำแบบฝึกช่วยให้ครูทราบถึงจุดเด่น ข้อบกพร่องหรือปัญหาด้านต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งมีผลต่อครูที่จะนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเด็ก และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
- 8) แบบฝึกช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่าย และผู้เรียนสามารถบันทึกผลการฝึกพร้อมทั้งมองเห็นความก้าวหน้าของนักเรียนกำหนดเอง

จากแนวความคิดที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงใช้แบบฝึกทักษะเพื่อการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

- 1) แบบฝึกทักษะ เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาสาระ ใบความรู้ สูตรการคำนวณ และแบบฝึกทักษะ เพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาด้วยตนเอง

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อโดยประกอบไปด้วยเรื่อง กฎข้อที่หนึ่งของนิวตัน กฎข้อที่สองของนิวตัน และกฎข้อที่สามของนิวตัน

3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้โดยแบบฝึกทักษะ เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1.การสร้างชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎข้อที่หนึ่งของนิวตัน กฎข้อที่สองของนิวตัน และกฎข้อที่สามของนิวตัน ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการในการเรียนรู้เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

ขั้นที่ 3 นำแบบฝึกทักษะเรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตันที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาความถูกต้องในด้านเนื้อหา ภาษา ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ขั้นที่ 4 นำแบบฝึกทักษะที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดทำเป็นแบบฝึกทักษะฉบับสมบูรณ์ที่นำไปใช้กับนักเรียนต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ และศึกษาหน่วยการเรียนรู้แรงและการเคลื่อนที่ เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ที่สัมพันธ์กับแนวคิดและหลักการ ที่สอดคล้องกับเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ข้อสอบแบบปรนัยมีเกณฑ์ให้คะแนนโดยตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ขั้นที่ 3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดโครงสร้าง และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ความสอดคล้องของพฤติกรรมที่ต้องการวัด แล้วนำคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ขั้นที่ 4 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ต่อไป

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจ

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ ในหน่วยการเรียนรู้ แรงและการเคลื่อนที่ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน จำนวน 16 ข้อ

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาความถูกต้องในด้านเนื้อหา ภาษา ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่นำไปใช้กับนักเรียนต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ให้นักเรียนทำก่อนการจัดการเรียนรู้เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

2. ผู้วิจัยดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ในช่วงเวลาของชั่วโมงเรียนวิชาฟิสิกส์ ในวันศุกร์ คาบเรียนที่ 1 – 2 ช่วงเวลา 08.40 น.– 10.20 น. โดยระหว่างสอนผู้วิจัยได้ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยใช้แบบฝึกทักษะ เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำแบบฝึกทักษะ

3. หลังจากการจัดการเรียนรู้เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้

4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจให้นักเรียนประเมินหลังการเรียนรู้โดยการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาประมวลผลตามระเบียบวิธีการทางสถิติ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538)

2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย

การวิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบ และแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของความพึงพอใจของนักเรียน ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

7. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทำชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการเรียนรู้โดยแบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การสอบ	N	mean	S.D	ร้อยละ	ร้อยละความก้าวหน้า
ก่อนเรียน	16	10.88	2.39	36.67	26.66
หลังเรียน	16	18.69	2.87	63.33	

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของนักเรียน เท่ากับ 10.88 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 18.69 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่าคะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยคะแนนความก้าวหน้า คิดเป็นร้อยละ 26.66

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้โดยการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

รายการ	mean	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 ขั้นตอนในการทำแบบฝึกทักษะของนักเรียนมีการกำหนดอย่างชัดเจน	4.38	0.52	มาก
1.2 ขนาดของตัวอักษรของแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมและชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้งานมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน	4.50	0.53	มากที่สุด
1.4 ตัวอย่างการแก้โจทย์ปัญหาชัดเจน เป็นขั้นตอน และเข้าใจง่าย	4.25	0.71	มาก
1.5 โจทย์ปัญหามีความยากง่ายตามความเหมาะสม	4.38	0.74	มาก
1.6 จำนวนข้อแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสม	4.50	0.29	มากที่สุด
รวม	4.38	0.52	มาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
2.1 นักเรียนสามารถเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะอย่างเต็มศักยภาพของตนเอง	4.38	0.92	มาก
2.2 นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ขณะทำแบบฝึกทักษะ	4.75	0.46	มากที่สุด
2.3 นักเรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะไปตามลำดับขั้นตอน	4.25	1.04	มาก
รวม	4.46	0.30	มาก
3. ด้านการวัดผลประเมินผล			
3.1 มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้	4.88	0.35	มากที่สุด
3.2 นักเรียนทราบถึงผลการเรียนรู้ของตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน	4.75	0.46	มากที่สุด
รวม	4.88	0.13	มากที่สุด

รายการ	mean	S.D	ระดับความพึงพอใจ
4. ด้านผลผลิต			
4.1 นักเรียนมีความรู้เพิ่มจากการใช้แบบฝึกทักษะ	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และการแก้โจทย์ปัญหาเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ	4.50	0.53	มากที่สุด
4.3 นักเรียนเกิดความรักและอยากเรียนวิชาฟิสิกส์	4.63	0.52	มากที่สุด
4.4 นักเรียนมีโอกาสการเรียนรู้อย่างอิสระ	4.75	0.46	มากที่สุด
รวม	4.72	0.21	มากที่สุด
รวมทั้งสิ้น	4.46	0.19	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.46)เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดในการวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย= 4.88) รองลงมาคือมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านผลผลิต (ค่าเฉลี่ย= 4.72) และมีความพึงพอใจมากในด้านเนื้อหาและด้านการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย= 4.46, 4.38) ตามลำดับ

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการดำเนินการวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะครั้งนี้มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะในวิชาฟิสิกส์ เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ของนักเรียนชั้นปีที่ 4 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของน้ำฝน คูเจริญไพศาล (2560)ได้ทำการวิจัยเพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการเรียกชื่อและเขียนสูตรโครงสร้างของสารอินทรีย์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) จำนวนนิสิตที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 -100 มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และงานวิจัยของ กาญจนา ตุ่นคำแดง(2553) ได้ทำการวิจัยเพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการคิดเพื่อพัฒนาโครงงานคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม อำเภอแม่สอด จังหวัดตากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการคิดมีทักษะการคิดสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินคุณภาพของโครงงานที่นักเรียนพัฒนาขึ้นในภาพรวม มีคุณภาพในระดับดีมาก

ดังนั้นจากผลการวิจัยครั้งนี้ของผู้วิจัยแสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวิชาฟิสิกส์ ด้วยการทำแบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ในเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตันของนักเรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญอย่างหนึ่งมีไว้ให้นักเรียนฝึกฝน เพื่อเพิ่มทักษะภายหลังที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากแบบเรียนปกติแล้ว แบบฝึกทักษะจะทำให้ผู้เรียน มีความเข้าใจ มีความรู้ความสามารถ และทักษะในสิ่งที่เรียนมากขึ้นซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาและเรียนรู้วิชาฟิสิกส์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ ในการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่องกฎการเคลื่อนที่ของนิวตันพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน โดยรวมมี

ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่า การให้นักเรียนทำชุดแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาฟิสิกส์ ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีความสุขเมื่อทำแบบฝึกหัดได้ จึงทำให้เกิดความรู้สึกอยากทำอีกครั้ง โดยเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรักและเจตคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ หันมาสนใจและรักที่จะเรียนรู้วิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุจิรา แก้วจินดา (2556) ได้ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่าหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์จากเหตุผลที่กล่าวมา จึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัย ซึ่งพบว่า หลังจากนักเรียนได้ทำชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน แล้ว นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดแบบฝึกทักษะในระดับมากที่สุด ทำให้นักเรียนเกิดความรักและสนใจในการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์มากยิ่งขึ้น

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะในสิ่งที่เรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและความรักต่อวิชาวิทยาศาสตร์ โดยนักเรียนที่มีความพึงพอใจที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์จะรักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ ดังนั้นจึงควรใช้ชุดแบบฝึกทักษะเป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝน และเพื่อเพิ่มทักษะภายหลังที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากแบบเรียนปกติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่น และการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนได้ต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กาญจนา ตุ่นคำแดง. (2552). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการคิดเพื่อพัฒนาเค้าโครงโครงงานคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์เรื่อง ทวีปยุโรป ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียา เฉิดโฉม.(2552). แบบฝึกเสริมทักษะ:สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2561, จาก <https://www.kroobannok.com/5372>.
- พนภาค ผิวเกลี้ยง. (2558). การพัฒนาชุดทักษะการเขียนโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2529). การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2548). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แบนเนอเม้นท์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2560). นักวิจัยชี้ ศึกษาไทยเหลื่อมล้ำสูงต้องปฏิรูปทั้งระบบ.สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2561, จาก <http://www.tnamcot.com/view/59c3404de3f8e48a7e40450e>.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). แนวทางการประเมินผลจิตพิสัยวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- สมพร เชื้อพันธ์. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร
- สุจิรา แก้วจินดา. (2556). การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.

การพัฒนากิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

อุมรัตน์ บุปผาโรจน์¹ อมรัตน์ วัฒนาร²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส(NLP) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75(2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ก่อนเรียนและหลังเรียน (3) เปรียบเทียบทัศนคติทางบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้คือนักเรียนโรงเรียนบ้านนาอ้อม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบวัดทัศนคติทางบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ก่อนและหลังเรียน จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test Dependent ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า

1. กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.33/84.44 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทัศนคติทางบวกต่อกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน พบว่าโดยรวมนักเรียนมีทัศนคติทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.48)

คำสำคัญ : โปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส, ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ, ทัศนคติทางบวก

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา(umonrat.b.1988@gmail.com)

² สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Development of Learning Activity Using NLP Process to Promote English Communicative Abilities for the 5th Grade Students

Umonrat Buppharoj¹ Amornrat Wattanatorn²

Abstract

The research aimed to (1) construct and identify the efficiency of NLP Learning Activity for four English Abilities to promote English communicative abilities for the 5th grade students in Food and Drinks unit using the efficiency criteria of 75/75 (2) compare learning achievement before and after learning through NLP approach (3) compare positive attitudes before and after learning through NLP approach. Research samples were 15 the fifth grade students of Ban Na-Om School, being enrolled in the second semester of the 2018 academic year, and obtained using the purposive sampling. The research instruments used for data gathering were 6 lesson plans using NLP Learning Activity for two hours per each, learning achievement test, and positive attitudes questionnaires. The statistics used to analyze the data include the mean, percentage, the standard deviation and t-test dependent. The results of the study were as follows:

1. The NLP Learning Activity to promote English communicative abilities for the 5th grade students had an efficiency of 85.33/84.44, was higher the expected criterion (75/75).
2. The students' learning achievement after learning through NLP Learning Activity was significantly higher at the 0.05 level.
3. The students' positive attitudes towards learning by using of NLP Learning Activity were at the highest level ($\bar{x} = 3.48$, $S.D. = 0.48$) after learning.

Keyword: Neuro Linguistic Programming, English Abilities, Attitudes

¹ Curriculum and Instruction, Graduate School, University of Phayao (umonrat.b.1988@gmail.com)

² Curriculum and Instruction, Graduate School, University of Phayao

1. บทนำ

สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) ได้ออกกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สองของชาวอาเซียน เคียงคู่กับภาษาที่หนึ่งอันเป็นภาษาประจำชาติของแต่ละคน (สมเกียรติ อ่อนวิมล, ออนไลน์, 2555)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เน้นการพึ่งพาตนเอง เน้นการประเมินตนเอง เน้นความร่วมมือและเน้นรูปแบบการเรียนรู้ (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม, 2545, หน้า 93-98) ฉะนั้นการที่ผู้สอนทราบถึงความพร้อมในการเรียนของผู้เรียนจะช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนองตอบตามความต้องการของผู้เรียนได้ กระบวนการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษซึ่งเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทักษะและต้องมีการฝึกปฏิบัติอยู่เป็นประจำก็สามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งปัญหาที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบในการจัดการเรียนการสอน มี 3 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 หน้า 1-3) 1. การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียน อยากใช้ภาษาอังกฤษ 2. การไม่สามารถจัดบรรยากาศในห้องเรียนได้ตามที่คาดหวัง เพราะวัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสม ผู้เรียนมีระดับความรู้ที่ต่างกัน 3. การแสดงบทบาทของครูในการสอนเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษ ผลการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ และขาดทัศนคติทางบวกต่อวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเสาวภาคย์ ศรีโยธา (2555, หน้า 1) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 4.23 เนื่องจากนักเรียนมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษน้อย ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและจากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่โรงเรียนบ้านนาอ้อมพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ยังประสบปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนไม่มีความรู้ที่คงทนทางด้านภาษา และความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด จากผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษของภาคเรียนที่ผ่านมา พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาภาษาอังกฤษต่ำที่สุดจากทั้งหมด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 40.46

การเรียนรู้เสมือนจริง ผสมรวมกับสภาพแวดล้อมจริงเสมือนเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยการเรียนรู้ผ่านการรับรู้ทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการมองเห็น การได้ยินเสียง การสัมผัส ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น ดังนั้น โปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (Neuro Linguistic Programming) คือโอกาสที่จะได้ทำความเข้าใจตัวตนที่แท้จริงของความรู้สึกนึกคิดของตนเอง สืบเนื่องมาจากการทำงานของสมองภายใต้การสื่อความหมายของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกอันเป็นผลมาจากประสบการณ์และสิ่งเร้าต่าง ๆ (วิศิษฐ์ ศรีพิบูลย์, 2558, หน้า 46) เมื่อการทำงานของสมอง ความคิดหรือจิตใจ และการแสดงออกทางร่างกายล้วนเป็นเหตุผลและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบด้วยการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสั่งการหรือคิด (วิศิษฐ์ ศรีพิบูลย์, 2558, หน้า 43) ส่งผลให้กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (Neuro Linguistic Programming) หรือ NLP มีบทบาทในการช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารจากประสบการณ์ ผ่านประสาทสัมผัสและการคิดจินตนาการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรนำกิจกรรมตามแนวคิดโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (Nuero Linguistic Programming) มาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เป็นกระบวนการของการใช้ความรู้สึกและจินตนาการเพื่อเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ เป็นการเพิ่มพูนความเข้าใจและความทรงจำที่ยาวนานขึ้นโดยการนำไปสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม โดยอาศัยวิธีการสำคัญคือระบบประสาทรับรู้ทั้งห้าและการใช้จินตนาการสร้างสรรค์ความรู้สึก เพราะการเรียนรู้ในแต่ละครั้งนักเรียนอาจใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ อย่างในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการในการเก็บบันทึกข้อมูลไปสู่ความทรงจำในระยะยาว นับว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากพลังแห่งภาษา ความคิด และการทำงานของสมองมนุษย์มีการเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออกจากงานวิจัยของ Maguire (1996) ที่ได้ทดลองใช้แนวคิดโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) กับການอ่านและการเขียน ผลปรากฏว่านักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวจากประสบการณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยการจินตนาการจากประสบการณ์ที่ผ่านมาก่อนหน้านี้

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนากิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้สูงขึ้น ตลอดจนการสร้างทัศนคติทางบวกที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส(NLP) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนภาษาอังกฤษจากกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนภาษาอังกฤษจากกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในกลุ่มโรงเรียน ปง 1 สายใน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาอ้อม โรงเรียนบ้านสบขาม โรงเรียนบ้านน้ำปุก โรงเรียนบ้านผาตั้ง โรงเรียนบ้านขุนกำลัง โรงเรียนบ้านสันติสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 รวม 99 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านนาอ้อม อำเภอปง จังหวัดพะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา

เขต 2 จำนวน 15 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) และเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนรายวิชา อ 15101 ภาษาอังกฤษกับผู้วิจัย

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ
2. ทักษะคิดเชิงบวกต่อวิชาภาษาอังกฤษ

3. เนื้อหา

ประกอบด้วย 1. Cube is like salmon. 2. Egg is smooth and hard. 3. I am blending. 4. It's chocolate. It smells sweet. 5. Lemon is sour. 6. Multisensory

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย 1 ภาคเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน สอนครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ไม่รวมจำนวนชั่วโมงที่ทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมตามแนวคิดโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทางการมองเห็น การฟัง การเคลื่อนไหว การสัมผัส การรับรู้กลิ่น และการรับรส เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ขั้นตอนของกิตติยาภรณ์ พรหมโมม (2559) ดังนี้

- 1) ชี้นำเสนอเนื้อหาแบ่งเป็นขั้นการสร้างพลังในการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม Brain Gym และขั้นโปรแกรมสมองโดยใช้กิจกรรมตามระบบประสาทสัมผัส
- 2) ขั้นการฝึกแบ่งเป็น (1) ขั้นอธิบายเนื้อหา(2) ขั้นจินตนาการโดยย้อนระลึกถึงความทรงจำในด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์(3) ขั้นเสริมสัญญาณจากพลังจิตใต้สำนึกโดยผู้เรียนเขียนจากจินตนาการ วาดภาพ หรือทำแผนผังความคิดและ (4) ขั้นการฝึกและถ่ายโอนความรู้ เป็นการเลือกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งสี่ทักษะ
- 3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารแบ่งออกเป็น ขั้นผลิตภาษา คือการปฏิบัติกิจกรรมทั้งกิจกรรมกลุ่ม จับคู่และเดี่ยว และขั้นขั้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงโดยผู้เรียนนำคำศัพท์และโครงสร้างทางภาษามาแต่งประโยคเพื่อให้สามารถสื่อสารได้

เกณฑ์ประเมินประสิทธิภาพ E_1/E_2 หมายถึง ค่าตัวเลขที่ใช้เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงค่าประสิทธิภาพกิจกรรมโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยมีความหมายดังนี้

E_1 หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำกิจกรรมของผู้เรียนระหว่างเรียน โดยกำหนดค่ามาตรฐานที่ยอมรับได้ไว้ที่ร้อยละ 75

E_2 หมายถึง ร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนโดยกำหนดค่ามาตรฐานที่ยอมรับได้ไว้ที่ร้อยละ 75

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการใช้คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา และไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง การแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สามารถวัดได้จากแบบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่

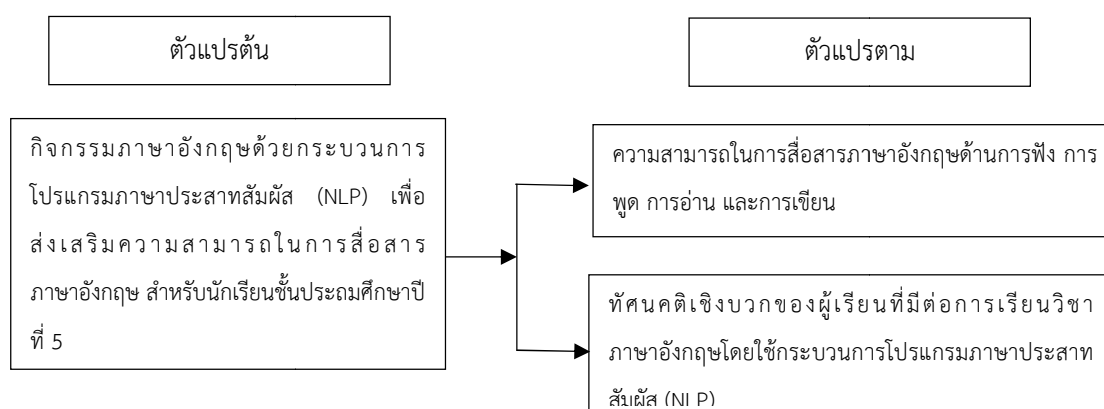
ความสามารถด้านการฟัง หมายถึง การฟังเสียงแล้วสามารถให้ข้อมูลได้ ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมินคือ ความเข้าใจและการรับรู้เนื้อเพลง

ความสามารถด้านการพูด หมายถึง การพูดออกเสียงคำศัพท์และประโยค ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมินคือ ความถูกต้อง พิจารณาจากการถาม-ตอบประโยคได้ถูกต้อง และความคล่องแคล่ว พิจารณาจากการพูดต่อเนื่อง มีน้ำเสียงชัดเจน และออกเสียงสูงต่ำในประโยค

ความสามารถด้านการอ่าน หมายถึง การอ่านข้อความหรือบทอ่านสั้น ๆ ตามที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินคือ ความเข้าใจและการรู้ความหมายของคำศัพท์

ความสามารถด้านการเขียน หมายถึง การเขียนคำศัพท์และประโยค ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมินคือ ความถูกต้อง พิจารณาจากคำศัพท์ ไวยากรณ์ ตัวสะกด เครื่องหมาย และความสามารถด้านคำศัพท์

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การสร้างและออกแบบกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พหุประสาทสัมผัส กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ตลอดจนศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อกำหนดเนื้อหาด้านคำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา ซึ่งในงานวิจัยนี้มีคำศัพท์และโครงสร้าง

ทางภาษาที่เกี่ยวกับรูปร่าง กลิ่น รสชาติ เสียง และผิวสัมผัสของอาหารและเครื่องดื่ม โดยกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ทั้งหมด 6 เรื่อง ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) กับอวัยวะการรับรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	NLP กับอวัยวะการรับรู้
1. Cube is like salmon.	การเห็น
2. Egg is smooth and hard.	การสัมผัส
3. I am blending.	การได้ยิน
4. It's chocolate. It smells sweet.	การดมกลิ่น
5. Lemon is sour.	การชิมรส
6. Multisensory	- การได้ยิน- การชิมรส- การสัมผัส- การเห็น- การดมกลิ่น

จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความสอดคล้องของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล แล้วจึงนำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและให้บรรลุตามเป้าหมาย

การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)

ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสบขาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม แล้วจึงมีการปรับปรุงลำดับขั้นตอนให้กระชับกับเวลา จากนั้นจึงได้นำกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสบขาม จำนวน 18 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนโดยให้ครอบคลุมสาระมาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทดลอง และวิธีการวัดและประเมินผล จากนั้นจึงสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็นการวัดด้านการเห็น การสัมผัส การได้ยิน การดมกลิ่น และด้านการชิมรส อย่างละ 8 ข้อ แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง เพื่อหาค่า IOC และพิจารณาเลือกข้อที่อยู่ในเกณฑ์ให้เหลือ 20 ข้อ แบ่งเป็นการวัดด้านการเห็น การสัมผัส การได้ยิน การดมกลิ่น และการชิมรส อย่างละ 4 ข้อ จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสบขาม จำนวน 18 คน เพื่อหาค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งได้ข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.44 – 0.78 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.22- 0.67แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1.05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นจึงเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้

กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบผลการเปรียบเทียบ เป็นการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง Pre test – Post test โดยใช้สูตร t-test Dependent

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาทัศนคติทางบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การสร้างแบบวัดทัศนคติทางบวก

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดทัศนคติทางบวกในการกำหนดประเด็นและตัวชี้วัด จากนั้นจึงร่างแบบวัดทัศนคติทางบวกตามประเด็นใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านอารมณ์ความรู้สึกและด้านพฤติกรรม จากนั้นจึงนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตามลำดับ และนำมาหาค่า IOC

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้ว โดยได้คะแนนในระดับต่ำสุดคือ 0.33 และสูงสุด คือ 1.00 แบบวัดทัศนคติทางบวกใช้ได้ 25 ข้อ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50 -1.00 จากนั้นจึงคัดเลือกให้เหลือ 15 ข้อและนำไปวัดทัศนคติทางบวกของผู้เรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนทัศนคติทางบวกโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ในรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังตาราง 2

ตาราง 2 องค์ประกอบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)

องค์ประกอบ	กระบวนการจัดการเรียนรู้
1. มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	1. ชื่นนำเสนอเนื้อหา
2. สาระสำคัญ	2. ขั้นการฝึก
3. สาระการเรียนรู้	3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
4. NLP กับอวัยวะการรับรู้	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้	
6. กระบวนการจัดการเรียนรู้	
7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	
8. กระบวนการวัดและประเมินผล	

ซึ่งในขั้นการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ตาราง 3 แสดงผลการสร้างกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)

รายการ	X	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านสาระสำคัญ			
1. สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.67	0.58	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับวัยของนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
4. มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านสาระสำคัญ	4.67	0.58	มากที่สุด
ด้านสาระการเรียนรู้			
1. สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	0	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	0	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับวัยของนักเรียน	5	0	มากที่สุด
4. มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	0	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านสาระการเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
1. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้พุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย	5	0	มากที่สุด
3. มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	0	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านจุดประสงค์การเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ			
1. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)	4.67	0.58	มากที่สุด
4. สอดคล้องกับวัยนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
5. สอดคล้องกับเวลาที่กำหนด	4.67	0.58	มากที่สุด
6. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.67	0.58	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านกระบวนการ	4.67	0.58	มากที่สุด
สื่อการเรียนการสอน			
1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
4. สื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและวิธีการเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	5	0	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านสื่อการเรียนการสอน	5	0	มากที่สุด
การวัดประเมินผล			
1. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	0	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับการวัดพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย	5	0	มากที่สุด
4. การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5	0	มากที่สุด
5. ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	5	0	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการวัดประเมินผล	5	0	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.82	0.31	มากที่สุด

จากตาราง 3 ผลการสร้างกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.31) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ และด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือ ด้านสาระสำคัญ ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

ตาราง 4 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ 75/75

กิจกรรมการเรียนรู้	ประสิทธิภาพกระบวนการ			ประสิทธิภาพผลลัพธ์		
	คะแนนเต็ม	๙	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	๙	ร้อยละ
1. Cube is like salmon.	60	6.13	61.33	10	6.67	66.67
2. Egg is smooth and hard.	60	7.73	77.33	10	7.73	77.33
3. I am blending.	60	7.4	74	10	8	80
4. It's chocolate. It smells sweet.	60	7.93	99.33	10	8.27	82.67
5. Lemon is sour.	60	10	100	10	10	100
6. Multisensory	60	10	100	10	10	100
รวมเฉลี่ย			85.33	รวมเฉลี่ย		84.44

จากตาราง 4 ผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) พบว่า กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) มีประสิทธิภาพ 85.33/84.44 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คือแผน Lemon is sour. และ Multisensory โดยมีค่าเฉลี่ย 10.00 และรองลงมาคือแผน It's chocolate. It's sweet. โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.27

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายการวัด		N	$\bar{x}$	S.D.	ผลต่างของค่าเฉลี่ย	df	t	P
ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	ก่อนเรียน	15	6.20	2.74	10.33	14	25.94	0.00**
	หลังเรียน	15	16.53	3.41				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ผลการทดลองใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.20 และ 16.53 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วย

กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ดังแสดงในตาราง 5

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาทัศนคติทางบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP)ดังแสดงในตาราง 6

รายการ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	X	S.D.	ระดับทัศนคติทางบวก	X	S.D.	ระดับทัศนคติทางบวก
ด้านความรู้ความเข้าใจ						
1.ฉันคิดว่าการออกเสียงคำศัพท์และการใช้ไวยากรณ์ให้ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญ	4	0	มากที่สุด	4	0	มากที่สุด
2. ฉันคิดว่าคำศัพท์และไวยากรณ์มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษ	4	0	มากที่สุด	4	0	มากที่สุด
3. ฉันคิดว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยผ่านระบบประสาทสัมผัสช่วยให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของฉันดีขึ้น	2.4	0.63	น้อย	3.53	0.52	มากที่สุด
4. ฉันคิดว่าฉันเรียนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นเมื่อได้เรียนรู้ผ่าน ประสาทสัมผัส	3.33	0.72	มากที่สุด	3.67	0.49	มากที่สุด
5. ฉันคิดว่าการใช้สื่อภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียนเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวัน	2.47	0.74	น้อย	4	0	มากที่สุด
ด้านอารมณ์ความรู้สึก						
6. ฉันชอบกิจกรรมที่ได้ใช้ประสาทสัมผัส	3.13	0.83	มาก	3.53	0.51	มากที่สุด
7. ฉันรู้สึกผ่อนคลายเมื่อต้องใช้คำศัพท์และโครงสร้างในการสื่อสาร / สนทนามากขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการ NLP	1.93	0.80	น้อย	3	0.66	มาก
8. ฉันรู้สึกภูมิใจในตนเองที่สามารถพูดสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้	1.60	0.74	น้อยที่สุด	3.20	0.60	มาก
9. ฉันรู้สึกมีความมั่นใจในการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ	1.00	0	น้อยที่สุด	2.93	0.80	มาก
10. ฉันรู้สึกว่าภาษาอังกฤษไม่น่าเบื่อสำหรับฉันอีกต่อไป	1.87	0.83	น้อย	3.53	0.52	มากที่สุด
ด้านพฤติกรรม						
11. ฉันมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม	2.20	0.68	น้อย	3.20	0.56	มาก
12. ฉันตั้งใจทำกิจกรรมตลอดชั่วโมง	2.13	0.64	น้อย	3.20	0.86	มาก
13. ฉันมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ	2.07	0.80	น้อย	3.33	0.72	มากที่สุด
14. ฉันให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	2.07	0.80	น้อย	3.53	0.52	มากที่สุด
15. ฉันพยายามใช้ระบบประสาทสัมผัสให้มากที่สุดในการทำกิจกรรม	2.33	0.72	น้อย	3.53	0.52	มากที่สุด
รวมคะแนนเฉลี่ย	2.44	0.60	น้อย	3.48	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 6 สรุปได้ว่า ด้านความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การออกเสียงคำศัพท์และการใช้ไวยากรณ์ให้ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ การได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม/ประสาทสัมผัสช่วยให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และ 3.53 ตามลำดับ ด้านอารมณ์ความรู้สึกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ชอบกิจกรรมที่ได้ใช้ประสาทสัมผัส มีค่าเฉลี่ย 3.53 รองลงมาคือ มีความภูมิใจในตนเองที่สามารถพูดสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ด้านพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพยายามใช้ระบบประสาทสัมผัสให้มากที่สุดในการทำกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 รองลงมาคือมีความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการพัฒนากิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เนื่องจากกิจกรรมภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2560 หน้า 222-223) ที่ว่าการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใด ๆ ก็ตามต้องผ่านการจัดองค์ประกอบให้เป็นระบบภายใต้ทฤษฎี หลักการ และสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเครื่องมือต่าง ๆ ได้พัฒนาตามขั้นตอน ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพ ทำให้กิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) มีประสิทธิภาพของกิจกรรมเท่ากับ 85.33/84.44 หมายความว่า การจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งสี่ทักษะเฉลี่ย 85.33 และสามารถทำคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 84.44 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 6 แผน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้านและมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกิจกรรมด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความเข้าใจด้านคำศัพท์ โครงสร้าง และไวยากรณ์ ทำให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้มากขึ้น เพราะการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับระบบประสาทสัมผัสส่งผลให้การสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นไปโดยธรรมชาติ อีกทั้งกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัตินั้นมีการเชื่อมโยงระหว่างสมองกับประสาทสัมผัสทั้งห้า เช่น สมองกับการเห็น โดยการเปรียบเทียบรูปร่างทางเลขคณิตกับลักษณะของอาหารและเครื่อง สมองกับกลิ่น โดยการบอกกลิ่นของอาหาร สมองกับรส โดยการบอกรสชาติของอาหาร สมองกับเสียง โดยการฟังเสียงตามสถานการณ์ และสมองกับการสัมผัส โดยการสัมผัสผิวของอาหารชนิดต่าง ๆ สอดคล้องกับกิตติยาภรณ์ พรหมโณม(2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ NLP กับความสามารถทางภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนคิดเป็น 10.22 และ 31.56 ตามลำดับ

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทัศนคติทางบวกต่อกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน พบว่า โดยรวมนักเรียนมีทัศนคติทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.48) เนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้กระตุ้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง จึงก่อให้เกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้น กระตือรือร้น ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ ศุภิกานิรติศัย (2561 หน้า 160) ได้ศึกษา ทัศนคติ แรงจูงใจ และพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า ทัศนคติมีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1.1 การนำรูปแบบการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (NLP) ให้ละเอียดจนเข้าใจ เพื่อที่จะสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ในการจัดเตรียมสื่อประเภทอาหารและเครื่องดื่มเพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ระบบประสาทสัมผัสทั้งห้า ครูผู้สอนควรจะสอบถามข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนก่อน เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

1.3 ครูผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้เชิงบวกในเกิดตลอดการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการสร้างทัศนคติทางบวกของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่ดีเป็นอันดับแรก เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าปัจจัยนี้ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถทางภาษาอังกฤษ

9. เอกสารอ้างอิง

- กิตติยาภรณ์ พรหมโณม. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสอนภาษาสัมผัส (NLP) เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (ปริญญาานิพนธ์). การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา พะเยา ประเทศไทย.
- ทิตนา แหมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิศิษฐ์ ศรีพิบูลย์. (2558). NLP ภาษา สมอ มหัจจรรย เทคโนโลยีสร้างความสำเร็จชั่วข้ามคืน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬา.
- ศุภิกา นริตติย. (2561). ทัศนคติ แรงจูงใจ และพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9, 160.
- สุชาติ ทังสริลลิตา. (2555). การใช้เกมในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารศึกษาศาสตร์, 6, 172.
- สมเกียรติ อ่อนวิมล, (2555). การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นในภูมิภาคกับอนาคตของไทยในอาเซียน. เข้าถึงจาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2013/5/2060_5264.pdf.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม. (2545). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพมหานคร: เดอะโนว์เลจ.
- เสาวภาคย์ ศรีโยธา. (2555). ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา ประเทศไทย.
- Tom Maguire. (1996). Modelling Efficient Reading strategies. เข้าถึงจาก <http://www.sinera.org/nlp/bibliography/TMcguire.pdf>.